

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne
Nemocničná 12
026 01 Dolný Kubín

Výročná správa RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne za rok 2023

Vypracovali: odborní zamestnanci RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne
Predkladá: RNDr., Mgr. Mária Varmusová, MPH, regionálna hygienička

marec 2024

1. Identifikácia úradu

Názov organizácie: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne

Sídlo organizácie: Nemocničná 12, 026 01 Dolný Kubín

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Kontakt: tel.: 043/5504 811

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Regionálna hygienička a generálna tajomníčka úradu:

RNDr., Mgr. Mária Varmusová, MPH

Členovia vedenia organizácie:

Zástupkyňa regionálnej hygieničky a generálnej tajomníčky úradu:

PhDr. Daniela Hrašková

Vedúca Osobného úradu a oddelenia hospodársko-technických činností:

Ing. Zuzana Váňová, MPH

Vedúci oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov:

PhDr. Oľga Bištiaková

Vedúci oddelenia detí a mládeže:

PhDr. Daniela Hrašková

Podpory zdravia:

PhDr. Beáta Valentínyová

Vedúci oddelenia preventívneho pracovného lekárstva:

MUDr. Darina Vasiľová, MPH

Vedúca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia:

MVDr. Bibiána Baranovičová

Vedúca oddelenia epidemiológie:

MUDr. Margita Brtošová

Hlavné úlohy:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo svojej pôsobnosti:

- monitoruje vzťah determinantov zdravia a verejného zdravia,
- vykonáva hodnotenie dopadov na verejné zdravie na regionálnej úrovni a na lokálnej úrovni,
- vykonáva prevenciu ochorení a iných porúch zdravia a dohľad nad jej vykonávaním,
- zabezpečuje monitorovanie kvality pitnej vody u spotrebiteľa a kvality vody na kúpanie v prírodných kúpaliskách,
- nariaďuje a odvoláva opatrenia na predchádzanie ochoreniam,
- využíva systémy rýchleho varovania pri ohrození verejného zdravia,
- vykonáva výchovu spoločnosti ku zdraviu, najmä prostredníctvom poradní zdravia,
- spolupracuje s obcami pri plnení úloh podľa osobitných predpisov,
- vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti na činnosti podľa § 15 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. a vedie register odborne spôsobilých osôb,
- vydáva záväzné stanoviská a rozhodnutia podľa zákona č. 355/2007 Z. z.,
- schvaľuje prevádzkové poriadky,
- vykonáva štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín, ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 zákona č. 355/2007 Z. z. a ukladá sankcie.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny detí a mládeže, epidemiológie a oddelení podpory zdravia. Ťažiskovou činnosťou pracovníkov jednotlivých oddelení je štátny zdravotný dozor a posudková činnosť, intervenčné aktivity vedené poradňou zdravia vedúce k prevencii ochorení významne podmienených rizikovými faktormi životného štýlu, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva. Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických a fyzických osôb na úseku verejného zdravotníctva, ktoré sú určené zákonmi, nariadeniami európskeho parlamentu a vykonávacími predpismi. Svojimi preventívnymi aj represívnymi aktivitami (sankcie) významnou mierou ovplyvňujú determinanty na udržanie zdravých životných a pracovných podmienok. Šetria podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky na úseku verejného zdravotníctva, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru a národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na oddelení hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov je zabezpečovaný dohľad na výrobu, manipuláciu a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov v rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie prídavných látok v potravinách, kontrola potravín určených pre dojčenskú výživu a pre osobitné výživové účely, kontrola dodržiavania odporúčaných výživových dávok). Rýchly výstražný systém (RAPEX) zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku **hygieny detí a mládeže** je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu nad podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v zariadeniach regiónu.

Pracovníci **oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia** vykonávajú štátny zdravotný dozor, zabezpečujú monitoring kvality pitnej vody, vykonávajú kontrolu vôd určených na kúpanie (kúpaliská so sezónnou prevádzkou, kúpaliská s celoročnou prevádzkou), kontrolujú podmienky pri poskytovaní služieb v starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, vykonávajú kontrolu na úseku pohrebníctva, vydávajú rozhodnutia, záväzné stanoviská k územnoplánovacím podkladom, k návrhom na územné konanie, k územným plánom, k návrhom na kolaudáciu stavieb, k návrhom na zmeny v užívaní stavieb, k návrhom na určenie osobitného režimu územia, návrhom na využívanie vodných zdrojov, ukladajú opatrenia na odstránenia nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru, ukladajú sankcie za iné správne delikty, plnia programy a projekty úradu verejného zdravotníctva SR.

Na oddelení preventívneho pracovného lekárstva je zabezpečovaný dohľad nad pracovnými podmienkami, identifikácia pracovných podmienok, ktoré môžu ovplyvňovať zdravie zamestnancov alebo viesť ku chorobám z povolania alebo k iným poškodeniam zdravia z práce, dohľad nad dodržiavaním chemickej legislatívy, nad dodržiavaním pracovných podmienok na chránených pracoviskách.

Oddelenie epidemiológie systematicky zbiera údaje o výskyte prenosných ochorení, určuje potrebné proti epidemické opatrenia, zabezpečuje dohľad a usmerňuje povinné očkovanie osôb, vykonáva na úseku prevencie ochorení HIV preventívne - výchovné aktivity a vedie register HIV pozitívnych osôb. Úzko spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami vo všetkých otázkach prevencie infekčných ochorení, vrátane nemocničných nákaz.

Oddelenie podpory zdravia poskytuje poradenstvo na úseku zdravej výživy, boja proti alkoholizmu a iným návykovým látkam, na úseku odvykania od fajčenia. Svojimi aktivitami sa

snaží ovplyvniť nežiaduci stav vo výskyte tzv. civilizačných ochorení, na ktorých sa významnou mierou podieľa nezdravý životný štýl, nezdravé stravovanie a nadmiera konzumácie alkoholu, tabakizmus a iných návykových látok. Aktivity oddelenia sú orientované na celú vekovú škálu populácie, od detí po seniorov, špecificky orientované na preventívne opatrenia podľa potrieb jednotlivých vekových skupín.

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne podporuje a schvaľuje zmeny s pozitívnym dopadom na zdravie obyvateľstva regiónu Orava v oblasti životného a pracovného prostredia s cieľom dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva regiónu Orava, predĺženie produktívneho veku a zlepšenie kvality života pozitívnym ovplyvňovaním determinantov zdravia. Zdravie a zdravotný stav populácie regiónu Orava je ovplyvňované viacerými endogénnymi a exogénnymi faktormi.

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne spolupracuje so všetkými kompetentnými v oblasti zodpovednosti za verejné zdravie – štátnymi organizáciami, inštitúciami a zložkami, rovnako ako aj neziskovými organizáciami a organizáciami na podporu zdravia vo všetkých komunitách.

Predmetom činnosti RÚVZ je aj v ďalšom období vykonávanie štátneho zdravotného dozoru, plnenie funkcie orgánu verejného zdravotníctva pre okresy Dolný Kubín, Námestovo a okres Tvrdošín a zabezpečovanie vykonávania špecializovaných výkonov spojených s ochranou zdravia v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej zákon).

Poslaním Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne je primárna ochrana, podpora a rozvoj verejného zdravia obyvateľov žijúcich v troch okresoch regiónu Orava (okres Dolný Kubín, Okres Námestovo a okres Tvrdošín), vykonávaním činností vymedzených podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo svojej pôsobnosti

- a) zúčastňuje sa na riešení národných a medzinárodných programov významných pre verejné zdravie a vykonáva vedecký výskum v tejto oblasti,
- b) riadi, usmerňuje a kontroluje epidemiologickú bdelosť prenosných ochorení a plnenie imunizačného programu,
- c) plní špecializované úlohy verejného zdravotníctva podľa § 11,
- d) nariaďuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 a opatrenia pri mimoriadnych udalostiach podľa § 48 ods. 3,
- e) vydáva záväzné stanoviská a rozhoduje o návrhoch podľa § 13,
- f) zriaďuje komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti, vydáva osvedčenia o odbornej spôsobilosti a vedie register odborne spôsobilých osôb na epidemiologicky závažné činnosti uvedené v § 15 ods. 2,
- g) povoľuje a zrušuje ním povolené výnimky, ak to ustanovuje tento zákon,
- h) vykonáva štátny zdravotný dozor, vydáva pokyny a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru podľa § 54 a 55,
- i) prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58,
- j) vedie register rizikových prác (§ 31 ods. 6),
- k) zabezpečuje prístupnosť informácií o kvalite vody na kúpanie počas kúpacej sezóny.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva nie je povinný vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č.1370.

4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

4.1. Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a výkon štátneho dozoru v oblasti radiačnej ochrany v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 87/2018 Z. z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V roku 2023 pracovníci RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne vykonali v regióne Orava v rámci štátneho zdravotného dozoru **1 462** kontrol. Z uvedeného počtu previerok vykonalo **OHŽP 422**, odd. **HVBPakV 310**, odd. **PPL 312** odd. **HDM 368** a odd. **EPD 50** kontrol, pri ktorých boli zistené nedostatky, ktoré sú podrobne rozpracované v čiastkových výročných správach jednotlivých oddelení.

a) Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia

V roku 2023 pracovníci oddelenia v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonali 422 kontrol v okresoch Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo. V rámci kontrol ukladali opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru. Zmenou legislatívy už nie sú vydávané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, avšak prevádzkovateľ je povinný oznámiť RÚVZ začatie a uvedenie zariadení do prevádzky. Na základe oznámení o začatí činností v prevádzke vykonávali zamestnanci oddelenia štátny zdravotný dozor, vydávali akceptačné listy a schvaľovali prevádzkové poriadky v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, ubytovacích zariadeniach v športovo- telovýchovných zariadeniach. Pracovníci oddelenia vydávali záväzné stanoviská k územnoplánovacím podkladom, k návrhom na územné konanie, k územným plánom, k návrhom na kolaudáciu stavieb, k návrhom na zmeny v užívaní stavieb, k návrhom na určenie osobitného režimu územia. Mimo územných, kolaudačných konaní a konaní k zmene účelu bolo vydaných 150 odborných vyjadrení k posúdeným projektovým dokumentáciám ako platená služba (v rámci stavebného konania, k realizačným projektom a pod.).

Oddelenie hygieny životného prostredia v rámci svojej činnosti (vydávanie rozhodnutí, vypracovávanie záväzných stanovísk pre rozhodovacie procesy iných orgánov štátnej správy, posudzovanie projektových dokumentácií a vydávanie odborných stanovísk...) spolupracuje s inými oddeleniami. k uvedeniu priestorov do prevádzky. Z celkového počtu 474 podaní bolo vydaných 13 rozhodnutí, (zmenou legislatívy došlo k zníženiu počtu vydaných rozhodnutí) 141 záväzných stanovísk, 150 odborných stanovísk a iných stanovísk. Celkom bolo poskytnutých 1 155 odborných konzultácií. V rámci ŠZD a obhliadok priestorov sme vykonali 310 kontrol odobrali 319 vzoriek prevažne vôd.

Za rok 2023 bolo evidovaných 36 podnetov, z toho 2 z minulého roku a 1 je v štádiu riešenia (meranie hluku v životnom prostredí). Označené ako sťažnosť bol 1. Z prešetrených 35 bolo opodstatnených 9, neopodstatnených 14, odstúpených 7, nevyhodnotených bolo 5 (odpoveď listom – bez určenia opodstatnenosti podnetu). Spôsob riešenia jednotlivých podnetov je uvedený v príslušných kapitolách výročnej správy.

b) Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V rámci štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo v roku 2023 evidovaných 1919 podnikateľských subjektov, v ktorých bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných 310 kontrol, z toho bolo vykonaných:

Úradné kontroly vykonávané na základe „Viacročného úradného plánu úradnej kontroly potravín vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva“, aktualizácie na rok 2023, ktoré boli upravené na podmienky regiónu Orava v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Úradné kontroly boli zamerané na: epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkarské výrobky, cukrárske výrobky, zmrzlina), potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy, výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok, prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody, bezgluténové potraviny, potraviny, ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti.

V spádovej oblasti RÚVZ Dolný Kubín bolo v rámci potravinového dozoru v roku 2023 pracovníkmi oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov bolo vykonaných **368 kontrol**.

c) Oddelenie hygieny detí a mládeže

Výkon štátneho zdravotného dozoru v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.

V okresoch Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo bolo v roku 2023 evidovaných 759 zariadení pre deti mládež. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 368 kontrol, (vydaných 180 rozhodnutí, 12 záväzných stanovísk). Vykonali sme odber 87 vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie a posúdili 95 protokolov z laboratórnych analýz vzoriek. V zariadeniach školského stravovania sme realizovali kontrolu pestrosti stravy a dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov, celkovo bolo vykonaných 82 vyhodnotení pestrosti stravy (všetky jedálne lístky vyhoveli požiadavkám pestrosti stravy - koeficient nebol nižší ako 0,5) a vyhodnotení dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky podľa Prílohy č.1k Vyhláške MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania. Na základe výsledkov hodnotenia zásad na zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach školského stravovania. Najčastejšie zisťované nedostatky: nedodržaná časová štruktúra jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní, nebola zaradovaná zelenina denne a podľa sezónnosti čerstvá zelenina, neboli zaradované raz týždenne hlavné jedlá z rýb, nedodržaná zásada zvýšenia podielu potravín obsahom bielkovín okrem mlieka na desiatu a olovranty.

4.2. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia a radiačnej ochrany.

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne **nemá zriadené** oddelenie radiačnej ochrany.

4.3. Výkon práce v ohniskách nálezov

Oddelenie Epidemiológie vykonávalo štandardnú prácu v ohniskách nálezov. V roku 2023 bol spustený do prevádzky nový informačný systém IS UVZ, avšak údaje sa naďalej spracovávajú už v informačnom systéme EPIS.

Alimentárne infekcie V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na brušný týfus ani novozistené nosičstvo. **Epidemiologická situácia vo výskyte alimentárnych ochorení** sa v roku 2023 zvýšila. V skupine salmonelóz bolo hlásených 145 prípadov, v etiológii dominovala *Salmonella enteritidis*. V skupine iných bakteriálnych črevných ochorení bolo hlásených 232

ochorení, v etiológii sa uplatňovalo hlavne Clostridium difficile - 79 prípadov a Campylobacter jejuni - 244 prípadov. Spolu bolo hlásených 434 prípadov enteritíd s rôznou etiológiou.

Vírusové hepatitídy - V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na vírusovú hepatitídu typu A a 2 ochorenia na chronickú vírusovú hepatitídu typu.

1. **Respiračné infekcie a infekcie preventabilné očkovaní:**

Výskyt ochorení na diftériu, rubeolu nebol hlásený, avšak bolo hlásených 5 ochorení na pertussis, 1 ochorenie na parotitídu. Výskyt **varicelly** bol 11659 prípadov. Počet hlásených ochorení na **herpes zoster** bol 128. V roku 2023 bolo hlásených 23 prípadov šarlachu, 6 prípadov sepsy streptokokovej etiológie, v dvoch prípadoch bol potvrdený Streptococcus skupiny D a v jednom Streptococcus skupiny B. 3x Enterococcus faecalis, 1x bakteriálna meningitída, ktorej pôvodcom bol Streptococcus pneumoniae.

Celkový počet hlásených ochorení ako **akútne respiračné ochorenia** v roku 2023 bolo v okrese Dolný Kubín hlásených **23 058** prípadov ako chrípke podobné ochorenia, , v okrese Námestovo to bolo **34 346** prípadov a v okrese Tvrdošín bolo **22 181** akútnych respiračných ochorení.

Spolu bolo hlásených 2825 komplikácií, prevažne išlo o sínusitídy, otitídy, akútne bronchitídy a pneumónie.

2. **Neuroinfekcie:**

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady akútnej bakteriálnej meningitídy pôvodca bol potvrdený u všetkých troch prípadoch ako Streptococcus pneumoniae. V tomto roku bolo hlásené ochorenie ako vírusová neuroinfekcia, bez potvrdenia pôvodcu.

3. **Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou:**

Vo výskyte ochorení tejto skupiny sa udržiava dlhodobu priaznivý vývoj. V roku 2023 nám bolo hlásených 7 prípadov Lymeskej boreliózy, 4 prípady neuroboreliózy 1 prípad ochorenia na toxoplazmózu. Nebolo hlásené ochorenie na listériovú infekciu, leptospirózu, toxokarózu, askariózu ani extraintestinálnu yersiniózu. Postexpozičné očkovanie proti besnote bolo v 2-och prípadoch.

4. **Infekcie kože a slizníc:**

Situácia vo výskyte ochorení v tejto skupine je priaznivá. Nebolo hlásené ochorenie na dermatofytózu. V tomto roku boli hlásených 23 ochorení na svrab. Ochorenie na tetanus a plynovú gangrénu sa nevyskytlo.

5. **Iné nezaradené infekcie:**

Bolo hlásených **25** prípadov sepsy. Z toho v **10-ich** prípadoch mali nozokomiálny charakter. Bol hlásený 2x prípad gonokokovej infekcie. Ochorenie na syfilis bolo hlásené 1x, 5 prípadov ochorenia na chlamýdiovú infekciu dolných močových ciest, Ochorenie na AIDS ani prípad HIV infekcie neboli hlásené.

6. **Nozokomiálne nákazy:**

V spádovej oblasti RUVZ Dolný Kubín máme 2 nemocnice s poliklinikou a to: Dolnooravskú nemocnicu s poliklinikou v Dolnom Kubíne a Hornooravskú nemocnicu s poliklinikou v Trstenej. V roku 2023 bolo z nemocníc hlásených **185** ochorení ako nozokomiálna nákaza. V najviac ochorení bolo hlásených z interných a chirurgických oddelení. Najpočetnejšou skupinou nozokomiálnych nákaz boli črevné nákazy.

Podrobný popis všetkých ochorení rozdelených podľa diagnóz a okresov je uvedený v špeciálnej časti tejto výročnej správy.

4.4. **Monitoring**

V roku 2023 pracovníci RUVZ v Dolnom Kubíne realizovali monitoring kvality vody na kúpanie, odoberali vzorky pitnej vody, potravín, obalových materiálov a predmetov prichádzajúcich do styku s potravinami, kozmetických výrobkov a stery s cieľom zistenia mikrobiálnej kontaminácie sterilného materiálu i prostredia v zdravotníckych zariadeniach ako

aj na novozriadenom odbornom mieste pričom bolo odobraných **1 127 vzoriek a sterov**, ktoré boli následne vyšetrené v RÚVZ Žilina.

Počet odobratých vzoriek pracovníkmi jednotlivých oddelení, ako aj podrobný rozbor vyšetrovaných ukazovateľov (mikrobiologických, chemických a biologických) sú rozpracované v čiastkových výročných správach jednotlivých oddelení

4.5. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

V RÚVZ Dolný Kubín sú zriadené dve komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti pracovníkov v prevádzkach vykonávajúcich epidemiologicky závažné činnosti. V roku 2023 RÚVZ v Dolnom Kubíne vydal 8 osvedčení o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností pre zamestnancov pracujúcich v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení, 7 osvedčení pre ľudí zamestnaných v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a 160 osvedčení pre pracovníkov zaoberajúcich sa výrobou, manipuláciou a uvádzaním do obehu potravín a pokrmov.

4.6. Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti vydalo RÚVZ v Dolnom Kubíne podľa § 13 ods. 2 a ods. 3, zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, ako dotknutý orgán podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie **213** záväzných stanovísk a **404** iných stanovísk.

Podľa § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z. bolo RÚVZ v Dolnom Kubíne bolo vydaných **665** rozhodnutí. Počet vydaných rozhodnutí výrazne zavedením novej legislatívy, ktorá zrušila povinnosť prevádzkovateľov požiadať o vydanie rozhodnutia k uvedeniu zariadení do prevádzky ako aj schválenie prevádzkových poriadkov organom na ochranu zdravia. Zaviedla sa oznamovacia povinnosť.

4.7. Národné referenčné centrá

Na RÚVZ v Dolnom Kubíne **nie je zriadené**.

4.8. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR

Jednotlivé oddelenia pri RÚVZ v Dolnom Kubíne v roku 2023 realizovali nasledovné programové a projektové úlohy:

Oddelenie hygieny životného prostredia:

- 1.1 Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej Republiky (NEHAP V)
- 1.2 Protokol o vode a zdraví – nastavenie nových národných cieľov
- 1.4 Mapovanie prítomnosti baktérií rodu Legionella v ubytovacích zariadeniach
- 1.5 Mapovanie aktuálneho stavu výskytu pesticídnych látok a mikropopulantom v pitných vodách

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva:

- 2.1 Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce
 - 2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
 - 2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické
 - 2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém
- 2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci

Oddelenie hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov:

- 3.1 Monitoring príjmu kuchynskej soli

- 3.2 Monitoring bezpečnosti PET fliaš z recyklovaných plastov
- 3.3 Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb
- 3.4 Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti

Oddelenie hygieny detí a mládeže:

- 4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015-2025 (NAPPO)
- 4.2 Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch
- 4.3 Úrazy u etí v SR
- 4.4 Monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach

Oddelenie epidemiológie:

- 6.1 Národný imunizačný program SR
- 6.2 Surveillance infekčných ochorení
- 6.3 Informačný systém prenosných ochorení
- 6.4 Nozokomiálne nákazy
- 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie
- 6.6 Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV
- 6.7 Prevencia HIV/AIDS
- 6.8 Poradne očkovania

Oddelenie Podpory zdravia a výchovy k zdraviu:

- 9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015-2025
 - 9.2.1 Vyzvi srdce k pohybu – Celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospeljej populácie
- 9.3 Podpora zdravia znevýhodnených komúnít
- 9.4 Stratégia rozvoja poradenských centier ochrany a podpory zdravia v SR
- 9.5 Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike za roky 2021 – 2030
- 9.6 Národný program podpory zdravia pre roky 2021 – 2030
- 9.7 Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2022 – 2030
- 9.8 Národný akčný plán na kontrolu tabaku a súvisiacich výrobkov na roky 2023 – 2030

4.9. Ostatné úlohy

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne rieši priebene, stručný popis je uvedený pri jednotlivých odborných oddeleniach.

4.10. Laboratórne činnosti

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne nemá laboratóriá, odobrané vzorky sú expedované do laboratórií RÚVZ so sídlom v Žiline, resp. NRC v rámci SR.

5. Rozpočet organizácie

I. Záväzné limity a ukazovatele

V období od 1.1.2023 do 31.12.2023 plnil RÚVZ úlohy vyplývajúce z príslušných zákonných predpisov a úloh stanovených hlavným hygienikom a MZ SR. Plnenie týchto činností a hlavných úloh v hodnotenom období bolo závislé od výšky pridelených finančných prostriedkov na tovary a služby v rozpočte bežných výdavkov pre rok 2023.

Schválené záväzné ukazovatele k 01.01.2023 boli určené zriaďovateľom – MZ SR cez Rozpočtový informačný systém, modul úprav rozpočtu nasledovne:

1. výdavková časť:

Položka ekonomickej klasifikácie	Rozpočet k 01.01.2023
600 bežné výdavky	1 140 560,00
610 mzdy, platy	772 553,00
700 kapitálové výdavky	0,00

2. príjmová časť:

200 Príjmy celkom	20 000,00
-------------------	-----------

II. Rozpočet bežných výdavkov

Úlohou RÚVZ v roku 2023 bolo zabezpečiť výkony vyplývajúce zo zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a základné potreby pre chod úradu, rešpektujúc pridelený rozpočet bežných výdavkov určených na prevádzku.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva pri čerpaní rozpočtových výdavkov postupuje v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov, zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole v znení neskorších predpisov.

V roku 2023 boli záväzné ukazovatele a limity upravované rozpočtovými opatreniami zriaďovateľa na základe návrhov hlavného hygienika SR.

Schválený rozpočet k 1.1.2023 určený zriaďovateľom listom č. S07461-2023-OVV-93 zo dňa 30.01.2023, upravený rozpočet k 31.12.2023 určený zriaďovateľom listom č. S07461-2023-OVV-540 zo dňa 29.12.2023 a čerpanie rozpočtu k 31.12.2022 v € podľa položiek ekonomickej klasifikácie:

Položka ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet k 01.01.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Čerpanie výdavkov k 31.12.2023
600 bežné výdavky	1 140 560,00	1197720,49	1202069,70*
610 mzdy, platy..	772 553,00	770553,00	770553,00
620 Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní	270 007,00	265224,00	265224,00
630 tovary a služby	90 000,00	145006,24	149355,45*
640 bežné transfery	8 000,00	16937,25	16937,25
700 kapitálové výdavky	0,00	0,00	

*rozdiel medzi čerpaním a upraveným rozpočtom je v položke 632001, program 07B0103, zdroj 111 – energie, kde nebolo vyčerpaných 450,39 € a v položke 634002, program 0790203, zdroj 72e – prijaté poistné plnenie vo výške 4 799,60 €.

V priebehu rozpočtového roka boli záväzné ukazovatele upravované rozpočtovými opatreniami a rozpočet na rok 2023 sa menil nasledovne:

p. č.	Číslo listu resp. evidenč. listu	Predmet úpravy	suma
1.	S07461-2023-OVV-93 zo dňa 30.01.2023	Rozpočet na rok 2023 Príjmy Bežné výdavky Kategória 610 Kategória 620 Kategória 630 Kategória 640	20 000,00 1 140 560,00 772 553,00 270 007,00 90 000,00 8 000,00
2.	S12788-2023-ORPLZM-7 zo dňa 01.02.2023	Rozpis počtu zamestnancov na rok 2023 Počet zamestnancov z toho: štátnozamestnanecké miesta	39 28
3.	UR/0005448/2003 zo dňa 30.01.2023	Úprava rozpočtu na základe rozhodnutia GP HH SR Kategória 630	+ 3 000,00
4.	S07461-2023-OVV-148 zo dňa 08.03.2023	Úprava rozpočtu kategória 630 Kategória 610 Kategória 620	- 2 000,00 - 699,00
5.	S07461-2023-OVV-287 zo dňa 12.06.2023	Úprava rozpočtu–energie Kategória 630, program 07B0103	+24 848,00
6.	UR/0035059/2023	Úprava rozpočtu – dátové SIM karty Kategória 630	+ 290,00
7.	UR/0096837/2023	Súhlas s prevodom v rámci limitu Kategória 630 Kategória 640	- 1 000,00 + 1 000,00
8.	UR/0096837/2023 17.8.2023	Súhlas s prevodom v rámci limitu Kategória 620 Kategória 630 Kategória 640	-3 500,00 +2 000,00 + 1500,00
9.	UR/0081884/2023 25.9.2023	Prekročenie rozpočtového limitu výdavkov - § 23 ods. 1 písm. e) zákona o RP Kategória 630, zdroj 72e	+4 799,60
10.	S07461-2023-OVV-389 zo dňa 12.10.2023	Úprava rozpočtu – refundácia Covid výdavkov Kategória 630, program 07B0103	+ 1 692,00
11.	UR/0096837/2023	Súhlas s prevodom v rámci limitu Kategória 620 Kategória 640	- 584,00 + 584,00
12.	S07461-2023-OVV-458 zo dňa 06.12.2023	Úprava rozpočtu - dofinancovanie BV Kategória 630	+ 43 989,00
13.	S07461-2023-OVV-498 zo dňa 14.12.2023	Úprava rozpočtu na rok 2026 Kategória 630	+ 2 000,00
14.	S07461/2023/OVV/458	Rozpočet na rok 2023 Príjmy Výdavky spolu z toho: 610	18 000,00 1 197 720,49 770 553,00

610 – mzdy

Na rok 2023 bol RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne Osobným úradom MZ SR stanovený rozpočet mzdových prostriedkov vo výške 772 553,00 €. Na základe rozhodnutia gremiálnej porady Hlavného hygienika bol na začiatku roku 2023 rozpočet upravený znížením na celkovú výšku mzdových prostriedkov 770 553,00 €. Záväzný limit zamestnancov vo fyzických osobách bol k 01.01.2023 stanovený na 39 osôb, z toho štátnozamestnanecké miesta 28. V rámci tohto limitu sú tzv. „pandemickí zamestnanci“ v počte 7. Záväzný limit zamestnancov vo fyzických osobách k 31.12.2023 bol 39, z toho zamestnanci v štátnej službe 28 a zamestnanci vo verejnom záujme 11. V rámci tohto limitu bolo v RÚVZ k 31.12.2023 zamestnaných 11 zamestnancov odmeňovaných podľa zákona č. 553/2003 Z. z. a 27 zamestnancov v štátnej službe. Neplnenie limitu štátnych zamestnancov je nasledovný:

- 1 štátnozamestnanecké miesto je miesto vedúceho oddelenia Epidemiológie – neúspešné výberové konanie.

620 – odvody z miezd

Odvody z miezd boli stanovené vo výške 270 007,00 €, rozpočtovými opatreniami MZ SR a presunom na kategóriu 640 boli v priebehu roka upravené na výšku 265 224,00 € a to z dôvodu presunu prostriedkov na kategóriu 640 – Transfery a kategóriu 630 – Tovary a služby.

630 – Tovary a služby

Schválený rozpočet na tovary a služby bol rozpísaný vo výške 90 000,00 €, z toho program 0790203 vo výške 82 197,00 € a program 0EK0G vo výške 10 803,00 €. V januári 2023 bol rozpočet na programe 0790203 upravený na základe rozhodnutia gremiálnej porady Hlavného hygienika na sumu 93 000,00 €. Keďže vzhľadom na zvýšené ceny energií bol rozpočet poddimenzovaný, na základe žiadosti o úpravu bol rozpočet upravený o sumu potrebnú na energie a to na programe 07B0301 vo výške 24 848,00 €. Rozpočtovými opatreniami MZ SR a presunom v rámci vlastného rozpočtu medzi ekonomickými kategóriami a programami bol upravený na konečnú výšku 145 006,24 €, z toho program 0790203 vo výške 123 332,75 €, program 07B0301 vo výške 10 580,49 a program 0EK0G vo výške 11 093,00 €.

Najvyššie čerpanie bolo v položkách:

- Údržba prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia 35 932,08 € (opravy zariadení, oprava rozvodov ústredného kúrenia)
- Energie 33 261,31 € (elektrická energia, kúrenia, ohrev teplej úžitkovej vody)
- stravovanie 27 342,02 €
- prídely do SF 8 803,28 €
- palivo, oleje, kvapaliny 7 762,11 €

640 – Transfery

Schválený rozpočet finančných prostriedkov na bežné transfery bol vo výške 8 000,00 €. V priebehu roka bol rozpočet vzhľadom na vysokú práceneschopnosť zamestnancov viac krát upravený rozpočtovým opatrením MZ SR a to presunom v rámci vlastného rozpočtu z ekonomickej kategórie 630 a ekonomickej kategórie 620 na výšku 16 937,25 €.

III. Rozpočet príjmov

Rozpočet príjmov ako záväzný ukazovateľ bol k 01.01.2023 stanovený vo výške 20 000,00 €. Príjmová časť rozpočtu hodnoteného roka pozostáva z rozpočtovaných príjmov nedaňového charakteru. Rozpočet príjmov k 31.12.2023 bol upravený na výšku 18 000,00 €.

Plnenie rozpočtu k 31.12.2023 bolo vo výške 18 082,39 €, pričom najväčší podiel na plnení príjmov je z príjmov za prenájom priestorov. Skladba dosiahnutých príjmov je nasledovná:

Položka ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet k 01.01.2023	Upravený rozpočet k 31.12.2023	Plnenie rozpočtu príjmov k 31.12.2023
200 Príjmy celkom	20 000,00	18 000,00	18 082,39
222003 za porušenie predpisov	13 000,00	11 000,00	9 543,24
223001 za predaj výrobkov, tovarov a služieb	0,00	0,00	328,90
212003 z prenajatých budov, priestorov a objektov	7 000,00	7 000,00	8 210,25

IV. Rozpočet kapitálových výdavkov

V roku 2023 neboli RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne pridelené kapitálové prostriedky.

6. Personálne obsadenie

RÚVZ v Dolnom Kubíne je služobným úradom štátnych zamestnancov, ktorí vykonávajú štátnu službu v RÚVZ v Dolnom Kubíne a je zamestnávateľom zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

Personálne záležitosti sú riešené podľa zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe (ďalej len „zákon o štátnej službe“), zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme (ďalej len zákon o výkone práce vo verejnom záujme“), zákona č. 553/2017 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a Zákonníka práce.

V roku 2023 sa RÚVZ v Dolnom Kubíne z dôvodu nedostatku verejných zdravotníkov na trhu práce nedarilo obsadiť všetky pracovné miesta.

Činnosť RÚVZ v Dolnom Kubíne je zabezpečovaná 8 organizačnými zložkami:

1. Úsek regionálnej hygieničky a generálnej tajomníčky služobného úradu – v rámci úseku sú zabezpečované činnosti podateľne, sekretariátu, evidenciu a vymáhanie pohľadávok štátu, evidencie a zverejňovania zmlúv na centrálny register zmlúv, správy registratúry, informatiky, kontroly, referátu BOZP, CO a PO.

2. Oddelenie osobný úrad a technicko-hospodárske činnosti – plní úlohy, ktoré vyplývajú úradu zo štátnozamestnaneckých vzťahov a z uplatňovania pracovnoprávných vzťahov verejných zamestnancov, vrátane uzatvárania služobných zmlúv a pracovných zmlúv, plní úlohy v oblasti výberu zamestnancov, realizácie výberových konaní. Zabezpečuje úlohy súvisiace s prípravou rozpočtu, sledovania rozpočtu a realizácie rozpočtových opatrení v celom rozsahu rozpočtu organizácie, uzatvára dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, zabezpečuje odstupné, odchodné a náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca. Osobný úrad a THČ v rozsahu svojej pôsobnosti vypracúva služobné a pracovnoprávne predpisy a zabezpečuje ich vydávanie, zabezpečuje evidenciu dochádzky, ekonomické činnosti za finančné účtovníctvo, mzdové účtovníctvo, pokladňu, evidenciu majetku, nájom prebytočných nebytových priestorov vrátane tvorby zmlúv, evidencia sprístupňovania informácií, skladovanie a výdaj materiálu, upratovanie, pranie ochranných odevov pre zamestnancov, zabezpečuje opravy všetkého druhu, údržbu, zabezpečuje činnosti dopravy pre zamestnancov a nákup všetkých druhov tovarov, služieb a prác vrátane činností verejného obstarávania.

3. Oddelenie hygieny výživy a bezpečnosti potravín

4. Oddelenie hygieny detí a mládeže

5. Oddelenie hygieny životného prostredia a zdravia

6. Oddelenie epidemiológie

7. Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva

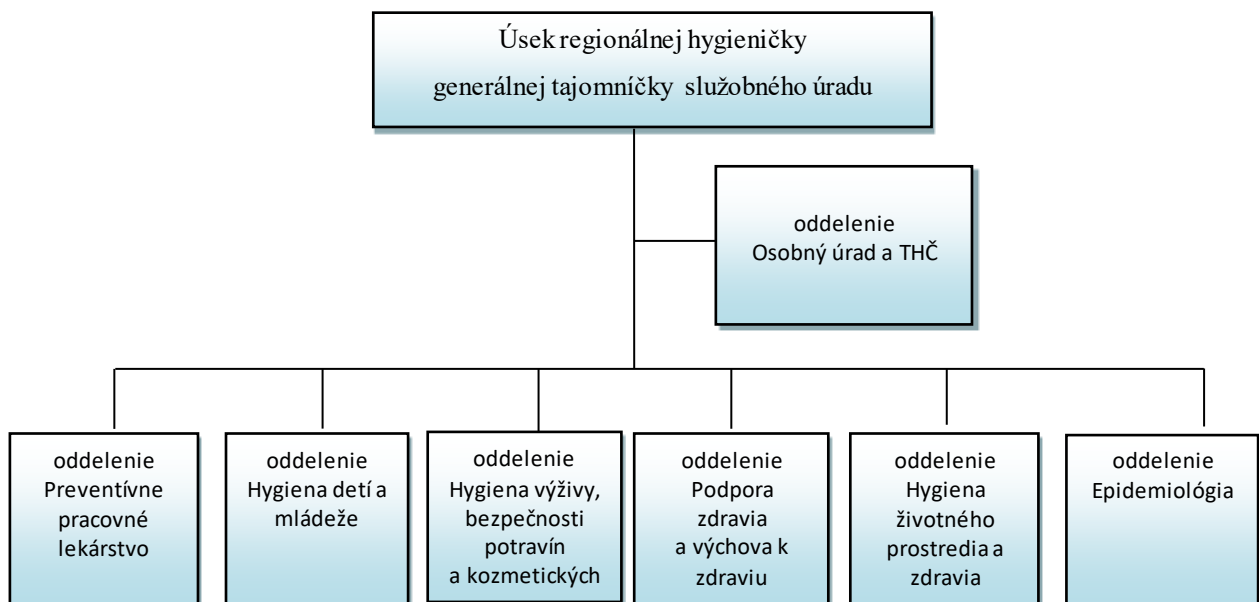
8. Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu

Tieto oddelenia zabezpečujú výkon odborných činností v rámci štátneho zdravotného dozoru a príprave podkladov na opatrenia a rozhodnutia orgánov na ochranu zdravia a zabezpečovanie špecializovaných výkonov spojených s ochranou zdravia v oblastiach a rozsahu, ktorý vymedzuje zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. V rámci svojej pôsobnosti vypracúvajú interné predpisy.

Organizačná štruktúra

RÚVZ je organizácia špecializovanej štátnej správy s právnou subjektivitou, zriadená zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Funkciu zriaďovateľa plní Ministerstvo zdravotníctva SR, na rozpočet ktorého je RÚVZ ako štátna rozpočtová organizácia napojená. MZ SR ako zriaďovateľ určuje limity rozpočtových prostriedkov a počtu zamestnancov. RÚVZ v Dolnom Kubíne je zriadený pre územné obvody okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín.

Organizačná štruktúra Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne platná k 31. 12. 2023

Počet zamestnancov RÚVZ

RÚVZ mal k 1.1.2023 určený záväzný limit zamestnancov na 39 osôb, z toho 28 zamestnancov v štátnej službe, oznámený listom Ministerstva zdravotníctva SR č. S12788-2023-ORPLZM-7 zo dňa 01.02.2023. K 01.01.2023 bol fyzický stav zamestnancov 26 štátnych zamestnancov a 11 zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme, pričom v priebehu roka 2023 sa vrátili do štátnozamestnaneckého pomeru z mimoevidenčného stavu 4 zamestnankyne (ukončenie rodičovskej dovolenky), bola prijatá 1 štátna zamestnankyňa do dočasnej štátnej služby bez výberového konania na miesto odborníka podľa § 37 písm. f) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, 3 zamestnanci pri výkone prác vo verejnom záujme ukončili pracovný pomer (výpoveď zo strany zamestnanca, uplynutie doby určitej) a 4 štátni zamestnanci ukončili štátnozamestnanecký pomer (ukončenie uplynutím dôvodu zastupovania, uplynutím termínu pri dočasnej štátnej službe). K 31.12.2023 bol v RÚVZ fyzický stav 27 štátnych zamestnancov a 11 zamestnancov pri výkone prác vo verejnom záujme, 1 miesto bolo neobsadené. Neplnenie limitu štátnych zamestnancov je nasledovné:

- 1 štátnozamestnanecké miesto - miesto vedúceho oddelenia Epidemiológie – neúspešné opakované výberové konanie

Dlhodobu bojujeme s problémom nedostatku uchádzačov s požadovanou kvalifikáciou a požadovanými špecializáciami na trhu práce.

Počet osôb v mimo evidenčnom stave k 31.12.2023 je 2, jedná sa o čerpanie materskej aj rodičovskej dovolenky, zastupovanie je riešené pri oboch zamestnankyniach. V organizácii je 37,5 hodinový pracovný týždeň s uplatnením pružného pracovného času, základný pracovný čas je od 8.00 do 14.00 hod., voliteľný pracovný čas je od 6.00 hod. – 16.30 hod.

Prehľad o počte a štruktúre zamestnancov RÚVZ k 31.12.2023.**Prehľad priemerného evidenčného počtu zamestnancov v jednotlivých rokoch**

Rok	Priemerný evidenčný počet zamestnancov	
	Prepočítaný	Vo fyzických osobách
2021	34,11	34,32
2022	34,60	34,60
2023	37,04	37,03

Prehľad o priemernom mesačnom funkčnom plate v jednotlivých rokoch

rok	suma v €
2021	1 177,98
2022	1 185,87
2023	1 735,48

Zamestnanci zaradení podľa zákona o štátnej službe (vo fyzických osobách)

Katégoria	Štátny radca	Hlavný radca	Odborný radca	Samostatný radca	Radca	Hlavný referent	Odborný referent	Spolu
Lekár		1		1				2,00
Verejný zdravotník		5	1	13	5			24,00
THP – VŠ		1						1,00
THP – ÚSV								
Robotníci								
Spolu		8	1	14	5			27,00

Zamestnanci zaradení podľa zákona o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)

Kategória	Počet zamestnancov
Verejný zdravotník	0
THP - VŠ	5
THP - ÚSV	4
Robotníci	2
Spolu	11

Počet zamestnancov vo fyzických osobách podľa veku

Vekové rozpätie	Počet
do 20	0
20 - 24	2
25 - 29	4
30 - 34	8
35 - 39	3
40 - 44	1
45 - 49	5
50 - 54	3
55 - 59	6
60 - 64	4
65 a viac	2
Spolu	38

Štruktúra zamestnancov podľa dosiahnutého stupňa vzdelania k 31.12.2023

Podľa dosiahnutého stupňa vzdelania v roku 2023 boli najpočetnejšou skupinou zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa - 60,53 %, nasleduje skupina zamestnancov s úplným stredným odborným vzdelaním - 21,05 %, ďalej skupina s vysokoškolským vzdelaním I. stupňa – 13,16 %, skupina zamestnancov so stredným odborným vzdelaním bez maturity – 5,26%.

Ukazovateľ	Základné vzdelanie	Stredné odborné vzdelanie bez maturity	Úplné stredné odborné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie I. stupeň	Vysokoškolské vzdelanie II. stupeň
Celkový počet	0	2	8	5	23
Z toho: štátni	0	0	4	5	18
verejní	0	2	4	0	5

Výber zamestnancov

Štátnozamestnanecké miesta obsadzuje služobný úrad v súlade s § 36, § 37, § 38 a § 39 zákona o štátnej službe. Voľné miesta vo výkone práce vo verejnej službe regionálny úrad obsadzuje výberovým konaním, alebo osobným pohovorom v závislosti od obsadzovanej pracovnej pozície.

V roku 2023 RÚVZ v Dolnom Kubíne prijal 1 zamestnankyňu do dočasnej štátnej služby na štátnozamestnanecké miesto odborníka podľa § 37 písm. f) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe.

Boli uskutočnené 2 úspešné výberové konania na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej službe a to na oddelení Hygieny detí a mládeže a oddelení Hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov (miesto vedúceho oddelenia), 1 úspešné výberové konanie na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v dočasnej štátnej službe na oddelení Epidemiológie a 1 neúspešné výberové konanie na obsadenie voľného štátnozamestnaneckého miesta v stálej štátnej na oddelení Epidemiológie (miesto vedúceho oddelenia).

KONTROLA, DOZOR, ŠTAŽNOSTI A AUDIT

1. Prehľad:

1.1 Petícií

V roku 2023 nebola RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne evidovaná ani jedna petícia.

1.2 Sťažností

V roku 2023 nebola evidovaná žiadna sťažnosť. Išlo o 1 podanie, ktoré bolo označené ako „sťažnosť“ a riešené bolo ako podnet.

2. Zamerania opodstatnených sťažností

Nebola evidovaná opodstatnená sťažnosť

3. Prijaté opatrenia

Neboli prijaté opatrenia

4. Podania

V roku 2023 bolo evidovaných 36 podaní, vybavených bolo 35 podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. (Tabuľka C – c2)

5. Protispoločenská činnosť

RÚVZ v Dolnom Kubíne za rok 2023 neevidovalo žiadnu protispoločenskú činnosť

6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie

RÚVZ v Dolnom Kubíne neevidovalo ani jedno oznámenie z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.

7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

TABUĽKA „A I“ – ÚDAJE O POČTOCH, DRUHOCH, SPÔSOBE VYBAVENIA A OPODSTATNENOSTI PETÍCIÍ A SŤAŽNOSTÍ ZA ROK 2023

Názov vyplňujúceho subjektu: RÚVZ Dolný Kubín
Adresa: Nemocničná 12..
Dolný Kubín.....
PSČ: 026 01.....

		Ministerstvo * ÚOŠS*		Organizácie		OÚ		Organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
A	b	c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
1.	CELKOM			0	0				
1.1	- z toho z r. 2022			0	0				
1.2	- z tohto za r. 2023			0	0				
1.3	vybavených v r. 2023			0	0				
1.4	nevybavených (k 31.12.2023)			0	0				
2.	SPÔSOB VYBAVENIA								
2.1	Postúpením			0	0				
2.2	Prešetrením/ Prekontrolovaním			0	0				
2.3	Odložením, vrátením			0	0				
3.	OPODSTATNENOSŤ								
3.1	opodstatnených			0	0				
3.2	neopodstatnených			0	0				
3.3	nevyhodnotených			0	0				
4.	OPAKOVANÉ PODANIA CELKOM								
4.1	- z toho opodstatnené			0	0				
4.2	neopodstatnené			0	0				
5.	PODANIA OZNAČENÉ AKO SŤAŽNOSŤ			0	1				

TABUĽKA „A II“ – ÚDAJE O ODLOŽENÝCH A VRÁTENÝCH SŤAŽNOSTIACH A ODLOŽENÝCH PETÍCIÁCH ZA ROK 2023

Názov vyplňujúceho subjektu: RÚVZ Dolný Kubín
Adresa: .Nemocničná 12.....
Dolný KubínPSČ: 026.01.....

		Ministerstvo * ÚOŠS*		Organizácie		OÚ		Organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
A	b	c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
2.3	Odložením, vrátením CELKOM z toho podľa :			0	0				
2.3.1	§ 6 ods. 1 písm. a) zákona o sťažnostiach, § 5 ods. 4 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.2	§ 6 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.3	§ 6 ods. 1 písm. c) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.4	§ 6 ods. 1 písm. d) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.5	§ 6 ods. 1 písm. e) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.6	§ 6 ods. 1 písm. f) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.7	§ 6 ods. 1 písm. g) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.8	§ 6 ods. 1 pís. h) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.9	§ 6 ods. 1 písm. i) zákona o sťažnostiach, § 6a ods. 1 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.10	§ 6 ods. 1 písm. j) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.11	§ 6 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.12	§ 8 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				

ZOSTAVA „B“ – ÚDAJE O ZAMERANÍ PETÍCIÍ A OPODSTATNENÝCH SŤAŽNOSTÍ A OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE NEDOSTATKOV ZA ROK 2023

B.1 Zameranie (a príčiny) všetkých petícií:0

B.2 Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností:0

B.2.1 – súhrne

B.2.2 – opakovaných

B.3 Charakter opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku:

B.3.1 Opatrenia pracovnoprávne:0

- voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcim na úseku (odbore) kontroly:0
- voči zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti:0
- voči zamestnancom iných subjektov podľa § 24 zákona o sťažnostiach (s uvedením výšky pokuty):0

B.3.2 Opatrenia iné, napr.:0

- odstúpené na konanie trestnoprávne:0
- odstúpené na konanie súdne:0
- organizačné:0
- iné (pomenujte):0

TABUĽKA „C“ – ÚDAJE O POČTOCH INÝCH PODANÍ
(žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok 2023

Názov vyplňujúceho
subjektu: RÚVZ Dolný Kubín
Adresa: Nemocničná 12.
Dolný Kubín.
PSČ: 026 01..

		Ministerstvo* ÚOŠS*	Organizácie	OÚ	Organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	CELKOM		36		
1.1	- z toho z r. 2022		2		
1.2	- z toho za r. 2023		34		
1.3	vybavených v r. 2023		35		
1.4	nevybavených (k 31.12.2023)		1		

Poznámka: Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností

Za rok 2023 bolo evidovaných 36 podnetov, z toho 2 z minulého roku a 1 je v štádiu riešenia (meranie hluku v životnom prostredí). Označené ako sťažnosť bol 1. Z prešetrených 35 bolo opodstatnených 9, neopodstatnených 14, odstúpených 7, nevyhodnotených bolo 5 (odpoveď listom – bez určenia opodstatnenosti podnetu). Za zistené nedostatky bol uložený zákaz činnosti a blokové pokuty v sume 480 €.

8. Kontrolná činnosť

Plánované kontroly boli vykonávané v zmysle Plánu kontrolných činností na rok 2023 v zmysle Záväzného opatrenia regionálneho hygienika č.1/2016 a ďalších právnych a interných predpisov nasledovne:

1/ Kontrola plnenia povinností zamestnancov RÚVZ, pracovnej disciplíny a mesačných výkazov.

Termín : mesačne, predkladajú vedúci oddelení, kontroluje regionálna hygienička.

2/ Kontrola hospodárenia s ceninami.

Termín : 1x polročne, referent kontroly a sťažností.

3/ Kontrola pokladne.

Termín : 1x štvrtročne, referent kontroly a sťažností.

4/ Kontrola evidencie a odvádzania blokov.

Termín : 1x polročne, referent kontroly a sťažností.

5/ Kontrola výkonu ŠZD a ÚKP (obhliadky, kontroly podľa záznamov ŠZD a ÚKP).

Termín : priebežne počas celého r. 2023

vedúci oddelení, regionálna hygienička, referent kontroly a sťažností.

6/ Kontrola odchodov a príchodov z terénu.

Termín : priebežne počas celého r. 2023 podľa pokynov regionálnej hygieničky, referent kontroly a sťažností, vedúca osobného úradu.

7/ Kontrola dodržiavania štandardných postupov pri výkone ŠZD a ÚKP.

Termín : priebežne počas celého r. 2023

vedúci oddelení, regionálna hygienička, referent kontroly a sťažnosti.
8/Kontrola dochádzky.

Termín: mesačne, vedúca osobného úradu, referent kontroly a sťažnosti.

9/Kontrola vybavovania spisov.

Termín: 1 krát polročne, reg. hygienička.

V 2023 bola vykonaná 1 kontrola orgánom vonkajšej kontroly. Protipožiarna kontrola vykonaná ORHaZZ v Dolnom Kubíne dňa 01.03.2023 – následná protipožiarna kontrola na preverenie splnených opatrení pri tematickej protipožiarnej kontrole zo dňa 12.10.2022. Pri vykonaní následnej protipožiarnej kontroly neboli zistené nedostatky.

9. Auditorská činnosť

V roku 2023 bol vykonaný bezpečnostný audit o stave počítačovej siete RÚVZ Dolný Kubín Risk Scorecard - 20062023 vykonaný spoločnosťou KRESTON SLOVAKIA, Mlynské Nivy 49, Bratislava dňa 20.06.2023 – 23.06.2023. Checkpoint sonda bola nasadená 20.6.2023 – 23.06.2023. Rapid7 scan prebehol 20.6.2023 no neprebehol v plnej sile (bez credentials), s manuálnou výnimkou ESETu po dobu skenu na 2 zariadeniach.

Celkovo: Sondou boli detegované nálezy. V rámci testovania Checkup sondou nebol nájdený malware v sieti. Sieť nie je segmentovaná., Pripojenie Check Point sondy bolo bezproblémovo možné v miestnosti s rozvádzačom, IT admin bol ochotný, pripravený, nápomocný.

Výsledok bol zaslaný MZ SR Bratislava nakoľko oni boli žiadatelia vykonania auditu. Všetky reporty z auditu boli zaslané v anglickom jazyku na RÚVZ Dolný Kubín.

ZDRAVOTNÍCKA INFORMATIKA A BIOŠTATISTIKA

1. Organizácia a podmienky činnosti

1.1. Začlenenie podľa organizačnej štruktúry úradu

Na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne je informatik (úsek informatiky a bioštatistiky) začlenený na úseku regionálneho hygienika.

1.2. Personálne obsadenie

Tabuľka 1

Pracovníci odboru	interne	externe
VŠ lekár		
VŠ informatik	1	
VŠ bioštatistik		
SŠ informatik		
SŠ štatistik		

Na úseku informatiky a bioštatistiky pracuje na plný úväzok odborný zamestnanec.

1.3 Počítačové a programové vybavenie na úrade

1.3.1. Prepočítaný počet pracovníkov a počet PC na úrade

Tabuľka 2

Počet pracovníkov	Počet PC / z toho v LAN
38	40/40

1.3.2. Programové vybavenie na úrade na PC

Tabuľka 3a

Operačné systémy	Počet užívateľských licencií*
MS Windows 10	32
MS Windows 7	8
MS Windows XP	
MS Windows 2000	
MS Windows 98	
MS Windows 95	
Staršie MS Windows	

Tabuľka 3b

Kancelárske balíky	Počet užívateľských licencií
MS Office 2010 a viac	36
MS Office 2007	3
MS Office 2003	1
MS Office 2002	
MS Office 2000	
MS Office XP	
Staršie MS Office	
MS Office 2010 a viac	
MS Office 2007	
Iné okrem MS Office	

Tabuľka 3c

Špecializované APV skupiny	Počet užívateľských licencií*
Zdravotnícke	9
Ekonomické	
personálne	4
Registratúrne	1
Právnické	
Štatistické	
Grafické	

1.4 Poskytovateľ pripojenie do internetu, Web sídlo úradu, Intranet

Tabuľka 4a

Poskytovateľ pripojenia	SLOVANET a.s. Bratislava
-------------------------	--------------------------

Tabuľka 4b

webové sídlo - vytvorené	interne
Webové sídlo aktualizácie	interne

Tabuľka 4c

interne

Zriadený intranet	áno
-------------------	-----

2. Vzdelávanie informatikov

V roku 2023 si informatici zvyšovali odborné vedomosti samoštúdiom, na internete, štúdiom odbornej literatúry a časopisov s počítačovou tematikou.

3. Výsledky činností

3.1 Hardvérová a softvérová podpora

V roku 2023 boli zakúpené 3 počítače pre odborných zamestnancov.

3.2 Semináre a školiace akcie

Na všetkých seminároch RÚVZ v Dolnom Kubíne je informatik k dispozícii a pomáha pri prezentácii odborných tém na projektore, prípadne s prípravou prezentácií v Power Pointe.

V rámci zabezpečovania ochrany a bezpečnosti údajov robí preškolenie všetkých zamestnancov a ich oboznamovanie s aktuálnou legislatívou v tejto oblasti na odborných seminároch a tiež pri nástupe pracovníkov do zamestnania.

3.3 Činnosti v spolupráci s ostatnými odbornými útvarmi a inými RÚVZ

- Pomoc oddeleniam pri spracovaní a vyhodnocovaní informácií.
- Pomoc oddeleniam pri príprave a zabezpečení prednášok a akcií
- využívajúcich výpočtovú techniku, premietací projektor a pod.
- Podľa potreby informatik pomáha pri spracovaní propagačných materiálov napr. pre Poradňu zdravia.
- Zverejňovanie informácií na web stránke RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne: Odborné: aktuálne materiály jednotlivých oddelení podľa potreby Organizačné: materiály a podklady pre žiadateľov , výberové konania a pod. Ekonomické: zmluvy, faktúry, objednávky, správy

3.4 Ďalšie špecifické činnosti

- Informatik má na starosti ochranu a bezpečnosť údajov na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne vo všetkých informačných systémoch. V tejto oblasti pravidelne zaškoľuje všetkých pracovníkov a vedie o tom evidenciu. Vypracúva a aktualizuje Bezpečnostný projekt v súlade s platnou legislatívou.
- inštalácie nových verzií programov podľa potreby a zaškoľuje pracovníkov pre prácu s nimi.
- Pri výberových konaniach pri obstarávaní VT určuje potrebné parametre hardvéru aj softvéru.
- V nových počítačoch robí ich konfigurácie a nastavenia, inštaluje aplikačný softvér a pripojenia do siete internet.
- Zabezpečuje opravy zariadení výpočtovej techniky.
- Zabezpečuje chod siete LAN a internetového pripojenia.
- Zabezpečuje pravidelné zálohovanie dát v IS prevádzkovaných na R ÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne.
- Pravidelná aktualizácia web stránky RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne www.ruvzdk.sk.
- Poradenská a konzultačná činnosť pre pracovníkov RÚVZ v oblasti IT a VT.

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

V okresoch Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo bolo k 31.12.2023 celkovo evidovaných 138 368 obyvateľov /vrátane obce Beňadovo, v ktorej verejný vodovod bude prevádzkovaný od 1.1.2024/. Prevádzkovateľom verejného vodovodu bude OVS a. s., Bysterecká 2180, 026 80 Dolný Kubín/. Oproti roku 2022 sa celkový počet obyvateľov napojených na verejný vodovod znížil o 113, čo predstavuje o 0,08 %. Z toho zásobovaných pitnou vodou zo sledovaných vodovodov bolo 126 037 obyvateľov, t. j. 91,1 %. Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou s nesledovanou kvalitou bol 12 331, čo predstavuje 8,9 % zo všetkých evidovaných obyvateľov.

Do prevádzky boli uvedené nové časti vodovodov vo všetkých troch okresoch - Dolný Kubín /Oravská Poruba, Veličná, Jasenová/, v okrese Tvrdošín /Habovka/ a v okrese Námestovo /Mútne, Oravská Jasenica, Námestovo, Zákamenné, Rabča, Zábiedovo/. Do prevádzky bol uvedený zrekonštruovaný vodojem v Dolnom Kubíne – časť Banisko. V pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne je 100 % zásobovanosť pitnou vodou v 35 obciach: v okrese Dolný Kubín 15 obcí /Veličná, Horná Lehota, Sedliacka Dubová, Dlhá nad Oravou, Dolný Kubín, Krivá, Chlebnice, Jasenová, Vyšný Kubín, Medzibrodie, Pucov, Pokryváč, Párnica, Leštiny, Malatiná/, v okrese Tvrdošín 11 obcí /Tvrdošín, Trstená, Liesek, Podbiel, Nižná, Nižná - Zemianska Dedina, Hladovka, Oravský Biely Potok, Zuberec, Brezovica, Zábiedovo/ a v okrese Námestovo 9 obcí /Námestovo, Bobrov, Lokca, Ťapešovo, Breza, Babín, Vasil'ov, Hruštín, Rabča/.

Na verejný vodovod sú napojené všetky obce regiónu Oravy, s výnimkou obce Beňadovo /okres Námestovo/.

Mestá a obce sú zásobované pitnou vodou z podzemných vodných zdrojov - prameňov, obec Zákamenné a obec Oravská Polhora má časť obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z povrchového vodného toku /po úprave/. Zmeny v spôsoboch úpravy pitnej vody oproti roku 2022 nenastali.

Zdravotné zabezpečenie pitnej vody je plynným chlórnom je realizované tekutým chlórnanom sodným. V sieti vodovodov v správe OVS, a. s., a v správe obcí, príp. iných spoločností, bolo v roku 2023 na požadovanej úrovni.

V okrese Námestovo, je k 31.12.2023 15 vodovodov /23 zásobovaných oblastí/, v okrese Tvrdošín 6 vodovodov /16 zásobovaných oblastí/ a v okrese Dolný Kubín 6 vodovodov /24 zásobovaných oblastí/. Spolu je v regióne Orava 27 vodovodov /63 zásobovaných oblastí/. Z 27 vodovodov, v okresoch v pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne, je 21 v správe OVS, a. s., 1 vodovod /časť/ spravuje OFZ a. s. Istebné, 4 vodovody sú v správe obcí - Zákamenné, Krušetnica, Oravské Veselé a časť obce Sihelné, 3 vodovody prevádzkujú iní prevádzkovatelia - Rabčan, s. r. o. v časti obce Rabča, Rabčice Stred s. r. o. v obci Rabčice a Polhorské služby s. r. o. v časti obce Oravská Polhora. Napriek tomu, že súčet vodovodov v okresoch je 27, 1 vodovod – ZO Orava - zásobuje obce vo všetkých troch okresoch.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Najvyšší počet zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov je v okrese Tvrdošín /98,02 %/ a najmenší v okrese Námestovo /84,37 %/.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

O výnimky na používanie vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody v okresoch /Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín/, nebol RÚVZ v roku 2023 požiadaný. Z tohto dôvodu nie je vyplnená tabuľka určená k tomuto účelu /tabuľka č. 1.4/.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

Obyvatelia regiónu Orava využívajú na zásobovanie pitnou vodou vlastné studne alebo záchyty prameňov, ktoré si sami zdravotne zabezpečujú /dezinfekcia, technológia, vzdelávanie/.

V regióne sa nachádza 34 hygienicky významných vodovodov, ktoré zásobujú pitnou vodou zariadenia cestovného ruchu. Pracovníčky RÚVZ odobrali v rámci štátneho zdravotného dozoru 25 vzoriek pitných vôd v objektoch rekreačných zariadení. Z nich 4 vzorky nevyhovovali platnej legislatíve a 6 vzoriek pitných vôd z verejných studničiek bolo zdravotne nebezpečných.

Dňa 13.03.2023 bola v rámci štátneho zdravotného dozoru odobratá vzorka vody z hygienicky významného vodovodu v Chatovej osade Oravice č. s. 272 v Oraviciach a jej laboratórne vyšetrenie preukázalo, že pitná voda bola zdravotne nebezpečná pre prítomnosť *Escherichia coli*, koliformných baktérií, enterokokov, vláknitých baktérií, mikromycét, nadlimitnú hodnotu mangánu a železa. Nakoľko vyšetrované ukazovatele nevyhovovali platnej legislatíve, RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne, v máji 2023, uložil náhradu nákladov za zdravotne nebezpečnú vzorku pitnej vody vo výške 305,84 € prevádzkovateľovi vodovodu PROFISTAV-MM, s. r. o., Osadská 679/15, 028 01 Trstená.

1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

V rámci monitoringu pitnej vody bolo v okresoch pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne odobratých spolu 120 vzoriek vôd /kontrolný monitoring, preverovací monitoring, ŠZD, kontrolné vzorky.../. Z toho nevyhovovalo vo vyšetrovaných ukazovateľoch 6 vzoriek v okrese Námestovo /Babín - zvýšená hodnota železa; Rabča - nadlimitná hodnota kultivovateľných mikroorganizmov pri 22 °C; Rabčice – prítomnosť *Escherichia coli*, koliformných baktérií a nadlimitná hodnota kultivovateľných mikroorganizmov pri 22 °C; Sihelné – prítomnosť *Escherichia coli*, koliformných baktérií; Oravská Lesná – prítomnosť *Escherichia coli*, koliformných baktérií a črevných enterokokov; Zákamenné – nadlimitná hodnota črevných enterokokov a zvýšená hodnota abiosetónu/. O uvedených vzorkách boli prevádzkovatelia vodovodov informovaní. Po zrealizovaní nápravných opatrení boli predložené kontrolné protokoly vyšetrených vzoriek pitných vôd. Hodnoty vyšetrených ukazovateľov boli v súlade s platnou legislatívou.

Dlhodobu nevyhovujúcu kvalitu pitnej vody v chemických resp. fyzikálnych ukazovateľoch, v hodnotenom roku nebola zaznamenaná.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bola odobratá 1 vzorka pitnej vody z vodovodu v obci Beňadovo. Vyšetrované ukazovatele v tejto vzorke vyhovovali platnej legislatíve.

Prehľad kvality vody podľa výsledkov monitoringu je uvedený v tabuľke č. 1.2.

Prehľad kvality vody podľa výsledkov štátneho zdravotného dozoru je uvedený v tabuľke č. 1.3

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

V rámci monitoringu pitnej vody z verejných vodovodov RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne, bola pitná voda v okresoch Dolný Kubín a Tvrdošín zdravotne bezpečná, v okrese Námestovo zdravotnú nebezpečnosť vykazovalo 6 vzoriek /Babín - zvýšená hodnota železa; Rabča -

nadlimitná hodnota kultivovateľných mikroorganizmov pri 22 °C; Rabčice – prítomnosť *Escherichia coli*, koliformných baktérií a nadlimitná hodnota kultivovateľných mikroorganizmov pri 22 °C; Sihelné – prítomnosť *Escherichia coli* a koliformných baktérií; Oravská Lesná - prítomnosť *Escherichia coli*, koliformných baktérií a črevných enterokokov; Zákamenné – prítomnosť črevných enterokokov a zvýšená hodnota abiosetónu/.

Prevádzkovateľ verejných vodovodov OVS, a. s., predložil protokoly zdravotne nebezpečných pitných vôd - za okres Tvrdošín /Habovka – prítomnosť koliformných baktérií, nadlimitná hodnota voľného chlóru; Zábiedovo – prítomnosť koliformných baktérií, *Escherichia coli*, črevných enterokokov, nadlimitná hodnota voľného chlóru; Tvrdošín - Krásna Hôrka – prítomnosť koliformných baktérií, *Escherichia coli*, črevných enterokokov, nadlimitná hodnota voľného chlóru/, za okres Dolný Kubín /Žaškov – prítomnosť koliformných baktérií, nadlimitná hodnota voľného chlóru; Medzibrodie nad Oravou – nadlimitná hodnota voľného chlóru a pach; Leštiny – prítomnosť koliformných baktérií, črevných enterokokov, nadlimitná hodnota voľného chlóru, Chlebnice – prítomná farba a zákal, nadlimitná hodnota Mn, A²⁵⁴ a CHSKMn; Párnica – prítomnosť koliformných baktérií, nadlimitná hodnota voľného chlóru/, okres Námestovo /Vasil'ov – nadlimitná hodnota voľného chlóru a prítomný pach; Breza – nadlimitná hodnota voľného chlóru a prítomný pach; Sihelné – prítomnosť koliformných baktérií, *Escherichia coli*, črevných enterokokov a nadlimitná hodnota voľného chlóru; Oravská Polhora – nadlimitná hodnota voľného chlóru a prítomný pach/. Prevádzkovateľ prekročené limity ukazovateľov vzorky pitnej vody odstránil nastavením dávkovania dezinfekčného činidla, odkalovaním vodojemu a vodovodného potrubia a výmenou dezinfekčného činidla.

Prevádzková kontrola kvality pitnej vody bola v roku 2023 na požadovanej úrovni. OVS, a. s., vykonávala minimálne a úplné laboratórne analýzy pitných vôd podľa plánu, ktorý bol predložený na RÚVZ. Laboratórne analýzy boli pravidelne predkladané a vyhodnocované v spolupráci s orgánom verejného zdravotníctva. Obecné úrady si dávali vzorky pitných vôd analyzovať v akreditovanom laboratóriu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy v Dolnom Kubíne, v laboratóriách OVS, a. s. v Dolnom Kubíne a INGENIO – ENVILAB, s. r. o. v Žiline.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V hodnotenom období neboli v regióne Orava zaznamenané ochorenia v dôsledku požitia vody z verejných vodovodov v správe OVS, a. s. a iných prevádzkovateľov. Taktiež neboli zaznamenané ochorenia v dôsledku požitia pitnej vody z vlastných vodných zdrojov. Z tohto dôvodu nie je vyplnená tabuľka č. 1.5 – Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda.

2. Voda na kúpanie

2.1 Prírodné kúpacie oblasti

Oravská priehrada (vodné dielo Oravská priehrada), nie je zaradená do vyhlásených prírodných kúpacích oblastí. Jej vodná plocha sa rozprestiera v Žilinskom kraji, na území dvoch okresov Námestovo a Tvrdošín. Severovýchodným okrajom zasahuje aj do Poľskej republiky. Prevažne v letných mesiacoch sú na jej brehoch poskytované ubytovacie a stravovacie služby v autokempingoch /ATC/, s vybudovanými zariadeniami osobnej hygieny, bufetmi, ubytovacími objektmi, s komunikáciami, spevnenými plochami a udržiavanými zatrávnenými plochami. V okrese Námestovo sú umiestnené ATC Slanica a ATC JAMI, areál Námestovo - nábrežie; v okrese Tvrdošín sú ATC Stará Hora a ATC Prístav.

Vzorky vody na kúpanie, na zistenie jej kvality, boli odoberané podľa vypracovaného odberového plánu v rámci štátneho zdravotného dozoru /ŠZD/ - pred začiatkom kúpacej sezóny dňa 30.05.2023, kedy bolo odobratých 5 vzoriek vôd na kúpanie na Oravskej priehrade na odberných miestach - pri ATC Slanica, ATC JAMI, v Námestove /nábrežie/, pri ATC Stará

Hora a ATC Prístav. Prevádzkovatelia zariadení ATC nie sú prevádzkovateľmi prislúchajúcej prírodnej vodnej plochy. Odobrané vzorky vôd vyhovovali vo vyšetrených ukazovateľoch medzným hodnotám, uvedených vo vyhláske MZ SR č. 308/2012 Z. z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. Odber vody na kúpanie, na zistenie jej kvality, nebol vykonaný z veľkého jazera /štrkovisko/ v Kraľovanoch – Rieke /okres Dolný Kubín/, ktoré je využívané na kúpanie návštevníkmi. Prírodná vodná plocha nemá prevádzkovateľa, kúpanie je na vlastnú zodpovednosť. V priebehu kúpackej sezóny sa vody na kúpanie nevyšetrovali.

Na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne neboli hlásené zdravotné problémy v súvislosti s kúpaním sa na prírodných vodných plochách.

Aktuálne zhodnotenie situácie na prírodných vodných plochách a prípadné iné dôležité informácie súvisiace s priebehom kúpackej sezóny, boli pravidelne /každú stredu/ vkladané do databázy IS UVZ - HŽPVKP.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V okrese Dolný Kubín bolo v prevádzke zariadenie Aquarelax Dolný Kubín, v ktorom boli v prevádzke: plavecký bazén, relaxačný a detský bazén, dve šmykľavky s dojazdom do relaxačného bazéna, dva tobogany so samostatnými dojazdovými bazénmi a dve vírivé vane. V prevádzke boli aj priestory saunového sveta v spojenej prístavbe, v ktorých bol k dispozícii ochladzovací bazén a vírivá vaňa.

V okrese Tvrdošín /miestna časť Oravice/, boli v prevádzke dve samostatné termálne kúpaliská, zásobované vodou zo spoločného geotermálneho vrtu:

Termálne kúpalisko Oravice I, s dvomi kľudovými bazénmi, bez recirkulácie vody, s dennou výmenou vody, pričom geotermálna voda je miešaná (ochladzovaná) pitnou vodou z verejného vodovodu a zdravotne zabezpečená chlórovaním;

MEANDER Oravice II /MEANDER Park Oravice/, kde boli v prevádzke: relaxačný bazén s neupravovanou geotermálnou vodou a relaxačný bazén s upravovanou geotermálnou vodou, dve vírivé vane WHIRPOOL. Vo vonkajšej časti areálu, na spevnenej ploche, boli v prevádzke v letnom režime detský bazén a toboganový bazén s dennou výmenou vody, vlnový bazén a plavecký bazén. Všetky bazény sú s recirkuláciou vody, zdravotne zabezpečené chlórovaním a UV žiarením.

V meste Tvrdošín bola v prevádzke Mestská plaváreň, s plaveckým bazénom a vírivou vaňou.

V ubytovacích zariadeniach s vyššou ubytovacou kapacitou /hotely, penzióny/ boli, prevádzkované menšie relaxačné bazény alebo vírivé vane. Ich prevádzkovatelia dodržiavali predpisy o požiadavkách na vodu na kúpanie a pravidelne počas prevádzky zasielali protokoly z vyšetrení bazénových vôd na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne.

Počas hodnoteného obdobia nebol zaznamenaný výskyt žiadneho hromadného ochorenia v súvislosti s kúpaním, alebo pobytom v areáloch kúpalísk. V prípade zistenia menších nedostatkov prevádzkovatelia okamžite urobili opatrenia na ich odstránenie.

V rámci štátneho zdravotného dozoru boli odobraté vody na kúpanie v zariadení Oravský Háj /plavecký bazén a vírivka/, Penzión JOSU /rekreačný bazén a vírivka/, Julianin Dvor /rekreačný bazén/, Hotel Green /vírivka/, Hotel Park /rekreačný bazén a vírivka/, Aquarelax Dolný Kubín /relaxačný bazén, detský bazén a zelená vírivka/.

Tabuľka č. 1 Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v SR za rok 2023

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V okrese Námestovo boli v prevádzke 2 bazény pri Penzióne Slanický Dvor na Oravskej Priehrade. 3 vonkajšie bazény pri Hoteli Studnička, nie sú v prevádzke dlhodobo. Prevádzkovateľ niekoľko rokov nežiada o spustenie do prevádzky na letnú kúpaciu sezónu.

V prevádzke boli v okrese Tvrdošín dva menšie vonkajšie bazény pri penzióne Kotva. Bazény pri hoteli Altis v súčasnosti nie sú využívané.

V okrese Dolný Kubín boli v zariadení Aquarelax Dolný Kubín v prevádzke vonkajší detský bazén s dennou výmenou vody a vonkajší plavecký bazén.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo odobratých 5 vzoriek vôd na kúpanie v zariadení Slanický dvor /detský a oddychový bazén/, Oravský Háj /biobazén a vonkajšia vírivka/, Aquarelax Dolný Kubín /vonkajší oddychový bazén/.

Vyšetrenie vzoriek vôd na kúpanie z bazénov s celoročnou a sezónnou prevádzkou, odobraných pracovníkmi oddelenia RÚVZ v rámci ŠZD, bolo v akreditovanom laboratóriu RÚVZ so sídlom v Žiline. Spolu bolo odobraných a vyšetrených 16 vzoriek vôd na kúpanie, z ktorých 7 nevyhovovala kvalitou podľa vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. v ukazovateľoch: nadlimitná hodnota voľného chlóru, nadlimitná hodnota viazaného chlóru, nadlimitná hodnota chemickej spotreby kyslíka manganistanom, nadlimitná hodnota kultivovateľných mikroorganizmov do 36°C a nadlimitná hodnota črevných enterokokov.

Prevádzkovatelia boli na túto skutočnosť upozornení a následne predkladali protokoly z ďalšieho odberu, s výsledkom vyhovujúcej kvality vody na kúpanie z bazénov.

Prevádzkovateľ zariadenia Oravský Háj, pri zistení prekročenia mikrobiologických ukazovateľov kultivovateľné mikroorganizmy do 36°C a nadlimitná hodnota črevných enterokokov v umelom kúpalisku, informoval RUVZ o prijatých opatreniach.

Zdravotné problémy, súvisiace s kúpaním na umelých kúpaliskách, neboli na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne hlásené.

Odbery a vyšetrenie vzoriek vôd na kúpanie z bazénov počas ich prevádzky si ich prevádzkovatelia zabezpečovali akreditovanými laboratóriami v zmysle § 19 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z. Úplné analýzy rozborov vzoriek vôd na kúpanie, odobratých v rámci ŠZD a predložených prevádzkovateľmi sú uvedené v registri vzoriek IS UVZ - HŽPVKP.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov nevýrobného charakteru nebola v roku 2023 sledovaná /odberovými a analytickými postupmi/.

4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Najväčším zdrojom hluku v okrese Dolný Kubín je automobilová doprava najmä na ceste I/59 Dolný Kubín – Trstená a tiež na ceste I/70 Dolný Kubín – Kral'ovany.

V okrese Tvrdošín, kde je najväčším problémom taktiež automobilová doprava /najmä na štátnej ceste I/59 Podbiel – Trstená – Poľská republika, ktorá je zároveň medzinárodná E 77/. Prebieha výstavba rýchlostnej komunikácie R3, jej častí Nižná – Tvrdošín, Tvrdošín – obchvat. Hlukové mapy sa v okresoch pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne v hodnotenom roku 2023 nerobili.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

Problematiku hluku v životnom prostredí preventívne rieši RÚVZ v rámci posudzovania predloženej projektovej dokumentácie pre územné konania navrhovaných stavieb /požadované

hlukové štúdie/, v rámci vydávania záväzných stanovísk k územnému konaniu stavieb a k územnoplánovacím dokumentáciám ÚPN – obcí, ako aj ku kolaudáciám stavieb v regióne Orava.

V rámci problematiky hluku v životnom prostredí boli riešené podnety, zamerané na:

- Hluk z diskoklubu ImperiaM v meste Námestovo;
- Hluk z kultúrnych podujatí, ktoré sa konajú v centre mesta Námestovo;
- Zápach, hluk a pary z práčovne v obci Habovka /okres Tvrdošín/.

Podnety boli riešené konzultáciou, obhliadkou na mieste, a stretnutím s predstaviteľmi miest, kde boli navrhnuté opatrenia na predchádzanie zvýšených hladín hluku z kultúrnych podujatí. Žiadny z riešených podnetov nebol vyhodnotený ako opodstatnený. Podnet týkajúci sa zápachu, hluku a pary z práčovne v obci Habovka bol prehodnotený UVZ SR. Žiadny z podnetov nebol opodstatnený.

Nakoľko neboli vykonané merania hlukových hladín, nie je vyplnená tabuľka č. 4.1.

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

• Zariadenia cestovného ruchu

Rekreácia sa v okrese Dolný Kubín sústreďuje v autocampingu /ATC/ Gäcel' /Oravská Poruba/, Minikemp Šíp /Párnica/ a Holiday Park Orava /Dolný Kubín – Srňacie/, Malá Lučivná, Racibor /Oravský Podzámok/ a Kubínska hoľa /Dolný Kubín/. V okrese Námestovo je rekreácia sústredená do okolia obcí Oravská Lesná, Oravská Polhora, Sihelné, v oblasti Vasiľovská hoľa /Hruštín/ a letná rekreácia je v okolí Oravskej priehrady. Rekreačné oblasti v okrese Tvrdošín sú oblasť Západných Tatier - Roháče /Habovka, Zuberec/, Brezovica, Vitanová a Oravice.

V hodnotenom roku boli vydané 4 záväzné stanoviská: 2 v okrese Dolný Kubín k územným konaniam stavieb /Greenland chalets resort v Oravskom Podzámku, Rekreačná chata Pikula na Kubínskej Holi/, 2 záväzné stanoviská v okrese Tvrdošín /Rekreačné chaty Vitanová, Rekreačné chaty ATC Oravice, Tvrdošín – časť Oravice/ a 2 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb /Rekreačná chata Therimex – Kubínska Hoľa a Penzión Hájenka – Tvrdošín – časť Oravice/. K ubytovaniu Jánošíkov dvor v Zázrivej bolo vydané záväzné stanovisko k návrhu na určenie ochranných pásiem vodárenských zdrojov. V roku 2023 RUVZ vydal 2 stanoviská k projektovej dokumentácii /Rekreačná chata Ústie nad Priehradou a Stavebné úpravy a prístavba chaty č. 1 a č. 10 v Zuberco/ v sume 57,00 €.

Na RÚVZ bolo podaných 43 oznámení o začatí prevádzkovania ubytovacích priestorov pre verejnosť /okres Dolný Kubín 11, okres Námestovo 7, okres Tvrdošín 25/, v ktorých bol vykonaný štátny zdravotný dozor so zisteniami menších nedostatkov, ktoré boli odstránené.

Komplexný štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 84 zariadeniach a inšpekcia v 44 zariadeniach cestovného ruchu /kontrola nápravných opatrení a odbery pitnej vody/.

Aj napriek zisteným menším nedostatkom môže RÚVZ hodnotiť úroveň v zariadeniach cestovného ruchu za rok 2023 ako hygienicky vyhovujúcu, nakoľko neboli zistené závažnejšie nedostatky, ktoré by ohrozili zdravie obyvateľstva.

V tabuľke č. 5.1 je uvedený prehľad zariadení cestovného ruchu v spádovom území RÚVZ Dolný Kubín.

Ubytovanie, súvisiace s výkonom práce pracovníkov tretích krajín bolo poskytované v 5 ubytovacích zariadeniach v obciach Istebné, Zuberec, Tvrdošín, Nižná, Oravská Jasenica.

Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ je uvedený v tabuľke č. 5.1.2.

• Zariadenia starostlivosti o ľudské telo

V hodnotenom období bolo v pôsobnosti RÚVZ Dolný Kubín evidovaných 76 oznámení o začatí činnosti prevádzok zariadení starostlivosti o ľudské telo. Najviac ich bolo v okrese Námestovo /38 oznámení/ a najmenej v okrese Tvrdošín /14 oznámení/. K 31.12.2023 RUVZ eviduje 446 zariadení starostlivosti o ľudské telo, ktoré spadajú pod kontrolnú činnosť. Zastúpenie prevádzok bolo: okrese Námestovo - 177, okres Dolný Kubín - 132 a okres Tvrdošín 137. Hygienická situácia v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo nezaznamenala významnejšie zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu. Vo väčšine prípadov posudkovej činnosti u nových prevádzok išlo o účelovo upravené a vybavené priestory, ktoré spĺňali požiadavky vyhlášky MZ SR č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo v znení neskorších predpisov.

Komplexný štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 117 prevádzkach. Inšpekcie boli vykonané v 27 prevádzkach a boli v súvislosti s kontrolou uložených nápravných opatrení. Väčšina kontrol prebehla v prevádzkach kaderníctiev, kozmetík, nechťových dizajnov, pedikúr a solárií, pričom neboli zistené závažnejšie nedostatky v prevádzkovom režime ani v osobnej hygiene ich pracovníkov, ktoré by si vyžadovali začatie správneho konania. Pri zistení menej závažných nedostatkov boli prevádzkovateľovi udelené opatrenia s termínmi ich odstránenia a následne vykonaná inšpekcia za účelom preverenia odstránenia nedostatkov. Náhodne boli zisťované prevádzky, v ktorých už bola ukončená ich činnosť.

Prehľad prevádzok s konkrétnymi počtami zariadení starostlivosti o ľudské telo je uvedený v tabuľke č. 5.2.

• Zariadenia sociálnych služieb

Centrá sociálnych služieb /CSS/, zahŕňajúce Zariadenia pre seniorov /ZPS/, Zariadenia opatrovateľskej starostlivosti /ZOS/ a Špecializované zariadenia /ŠZ/, sú situované v Dolnom Kubíne /2x/, v Zázrivej, v Tvrdošíne, v Námestove, v Novoti, CSS Zákamenné s pracoviskami v Zákamennom, v Oravskej Lesnej a v Zubrohľave. V Zázrivej je súkromné zariadenie Nestor /ZPS, ZOS, ŠZ/ a v Lokci je v prevádzke súkromné zariadenie ZPŠ a SZ Terézia. Spišská katolícka charita má v regióne 2 ubytovacie zariadenia – Dom Charitas Sedembolestnej Panny Márie v Zázrivej a Dom Charitas sv. Františka z Asissi v Trstenej.

Denné stacionáre /DS/ sú pri Dome Charitas Bl. Zdenky Schellingovej v Námestove, v Dolnom Kubíne, v obciach Žaškov, Oravský Podzámok, Zuberec, Hruštín a sú aj pri ZPS a DSS /Tvrdošín, Novot'/.

Komunitné centrum je v Hruštíne - Vaňovke, v Dolnom Kubíne /2x/, v Sedliackej Dubovej, vo Veličnej, v Oravskej Lesnej a pri CSS Studienka v Novoti. V Dolnom Kubíne je vybudované a prevádzkované aj dočasné ubytovanie krízového charakteru na Nábřeží Oravy - Nocľaháreň STOP-ŠANCA-KOTVA a zariadenie dočasného bývania.

V obci Bobrov je resocializačno – terapeutické centrum Z – Návrat CENTRUM pre ľudí, ktorí boli závislí od psychotropných látok. V Námestove je nocľaháreň HUMANITAS pri CSS Námestovo.

RÚVZ vydal 4 záväzné stanoviská k územnému konaniu Denný stacionár sv. Ondreja v Pucove, Denný stacionár vo Veličnej, SANATIO MANUS - zariadenie opatrovateľskej služby v Rabčiciach a DSS Nižná v obci Nižná a ku kolaudácii 2 stanoviská CSS sv. Jozefa v Oravskom Podzámku a podporované bývanie pri CSS sv. Jozefa v Oravskom Podzámku.

Rozhodnutie bolo vydané k zmene prevádzkového poriadku /vzhl'adom na zmenu kapacity klientov/ v zariadení pre CSS Zákamenné a CSS Zákamenné pracovisko Oravská Lesná.

K uvedeniu priestorov do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku RUVZ vydal 6 rozhodnutí /Komunitné centrum Veličná, Komunitné centrum Sedliacka Dubová, Denný stacionár Hruštín, CSS sv. Jozefa v Oravskom Podzámku a podporované bývanie pri CSS v Oravskom Podzámku, Nízkoprahové komunitné centrum /Slovenský červený kríž/ v Dolnom Kubíne.

Prehľad zariadení sociálnych služieb v spádovom území RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne je uvedený v tabuľke č. 5.3.

• **Telovýchovno – športové zariadenia**

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne vydal v hodnotenom roku 2 záväzné stanoviská - 1 k územnému konaniu stavby Multifunkčné ihrisko v obci Čimhová /okres Tvrdošín/, 1 ku kolaudácii stavby Mestská tenisová hala v meste Tvrdošín /okres Tvrdošín/ a 1 rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky Futbalový štadión v obci Bziny.

V regióne Orava bolo v prevádzke 18 fitness prevádzok /okres Dolný Kubín 6, okres Tvrdošín 5 a okres Námestovo 7/. V roku 2023 boli prijaté 2 oznámenia o začatí ich činnosti od ich prevádzkovateľov. Štátny zdravotný dozor bol vykonaný v 5 prevádzkach – bez zistení závažnejších nedostatkov.

• **Pohrebníctvo**

Pohrebné služby v okresoch pôsobnosti RUVZ so sídlom v Dolnom Kubíne vykonali 4 medzinárodné prevozy /Česká republika 2x, Poľská republika a Rakúsko/. RÚVZ riešil podnet týkajúci sa pochovávaní v obci Oravská Lesná, ktorý bol opodstatnený a zástupca obce Oravská Lesná bol prizvaný na jednanie. Na základe jednania bol upravený prevádzkový poriadok v obci a vyvesený na verejne dostupnom mieste.

Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií je v tabuľke č. 5.4.

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Pracovníci oddelenia poskytovali fyzickým a právnickým osobám konzultácie /telefonické, e-mailové, písomné, osobný kontakt/, týkajúce sa oblastí, ktorými sa zaoberá oddelenie hygieny životného prostredia /pitná voda, voda určená na kúpanie, prevádzky, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti, zariadenia sociálnych služieb, zariadenia cestovného ruchu, projektová dokumentácia, územné plány obcí, pohrebníctvo, pracovná zdravotná služba/.

IV. Ďalšie činnosti odboru

Pri príležitosti Svetového dňa vody RÚVZ propagoval tento deň na svojej internetovej stránke a zaslaním e-mailovej informácie všetkým obciam o jeho význame a poskytovaných službách - poradenské služby v oblasti bezpečnosti pitnej vody zo zdrojov využívaných na hromadné a individuálne zásobovanie pitnou vodou a jej úpravy, ochrany vodných zdrojov a problémov týkajúcich sa pitnej vody a jej významu pre zdravie človeka. Pracovníci oddelenia poskytli 120 konzultácií, pri ktorých boli využívané letáky Zdravá pitná voda z vlastnej studne a Význam obsahu stopových látok v pitnej vode pre zdravie človeka.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov /zákon o slobode informácií/ RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne vo vyhodnocovanom roku podal 5 informácií /Záver z vykonanej kontroly Chata Pilsko, v Oravskom Veselom; Údržba vodovodných potrubí vo verejných vodovodoch, Vodovod Breza, Závery z vykonanej kontroly zo dňa 20.12.2021 a informácie k šetreniu podnetu Bytový dom Bobrov/, pričom ich žiadateľom sa vyhovel v rozsahu kompetencií RÚVZ.

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne vydal 15 záväzných stanovísk k územnoplánovacím podkladom, k územným plánom obcí a miest, ich konceptom, zadaniam, návrhom, zmenám a doplnkom /Liesek, Breza, Rabča, Trstená, Zázrivá, Žaškov, Oravská Polhora, Krivá, Novot', Oravský Biely Potok, Párnica, Vyšný Kubín, Zákamenné, Veličná, Štefanov nad Oravou/.

V rámci integrovaného povoľovania bolo vydaných spolu 17 záväzných stanovísk pre Okresné úrady Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo, odbory starostlivosti o životné prostredie: k činnostiam, zámerom, oznámeniam o strategickom dokumente. Pre MŽP SR boli vydané 2

stanoviská: Veterný park v Tvrdošíne a Zariadenie na recykláciu odpadu v Istebnom. Na základe žiadosti bolo vydané 1 čiastkové stanovisko pre ÚVZ SR k strategickému dokumentu: Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Žilinského samosprávneho kraju 2021-2027.

RÚVZ vydal spolu 115 iných záväzných stanovísk /ku územnému konaniu stavieb - 83 a ku kolaudačnému konaniu stavieb - 32/.

Na oddelení bolo v rámci platenej expertíznej činnosti vypracovaných 5 vyjadrení k projektom stavieb: Polyfunkčný dom Garbiar v Tvrdošíne, Rekreačná chata Ústie nad priehradou, Rekonštrukcia a nadstavda – Rezidencia Kubín v Dolnom Kubíne, Zmena projektovej dokumentácie Bytový dom v Dolnom Kubíne, Stavebné úpravy a prístavba chaty č. 1 a č. 10 v Zubercoch, v celkovej sume 273,60 €.

Na základe predloženého hlásenia z Obvodného oddelenia PZ Dolný Kubín o priestupkoch na úseku verejného zdravotníctva /porušenie opatrenia – rúško/, bola v roku 2023 uložená rozkazom 1 sankcia za priestupok v sume 50,00 €. V tomto prípade sa účastník konania odvolal a odvolanie spolu so spisom bolo zaslané ÚVZ SR Bratislava.

V priebehu roka boli na oddelení vypracované správy a podklady k správam:

Vyhodnotenie plnenia programov a projektov /za oddelenie/;

Výkazníctvo za rok 2022 /za oddelenie/;

Výročná správa za rok 2022 /za oddelenie/;

Správy o priebehu a následkoch povodní v spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne;

Správa o pripravenosti prírodných a umelých kúpalísk na kúpaciu sezónu 2023;

Správa o vyhodnotení kúpacej sezóny 2023 na prírodných a umelých kúpaliskách;

IS UVZ – HGYKU – pravidelné vkladanie nových údajov, informácií, výsledkov rozborov vzoriek vody na kúpanie, odobratých v rámci ŠZD aj od prevádzkovateľov bazénov;

Informačný systém o pitnej vode – vkladanie výsledkov vyšetrených pitných vôd za rok 2023;

Svetový deň vody 2023 – vyhodnotenie aktivít;

Správa o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu na Slovensku v rokoch 2020 - 2022 pre Európsku komisiu.

Pracovníci oddelenia sa zúčastnili vzdelávacích aktivít:

Semináre konané v rámci RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne

Online stretnutia k IS UVZ moduly ŠZD, OSP, SK, HYG PV a HYG KU

Porada k odberu pitných vôd /RÚVZ Žilina/

Celoslovenská porada vedúcich Hygieny životného prostredia a zdravia /Habovka - okres Tvrdošín/

S prácou na oddelení hygieny životného prostredia sa v roku 2023 oboznamovali študenti fakulty verejného zdravotníctva.

Pracovníčky oddelenia zasadali v komisiách na preskúšanie odbornej spôsobilosti pracovníkov v prevádzkach vykonávajúcich epidemiologicky závažné činnosti /boli vydané 4 osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, 7 osvedčení o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody a 2 osvedčenia pre prácu v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení na umelých kúpaliskách, pričom ich bolo spolu 13.

Na oddelení bolo evidovaných 14 podnetov, ktoré boli vybavené v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podnety sa týkali hluku z výrobnjej prevádzky – pracovne v Habovke, hluk z volejbalového ihriska v Trstenej, pohrebisko v Oravskej Lesnej, nelegálnej prevádzky kozmetiky v Trstenej, ubytovania v Liesku, zníženie hygienického štandardu výstavbou bytového domu v Dolnom Kubíne – Ožnica, nevyhovujúca pitná voda v ubytovaní v Sihelnom, hygienicky nevyhovujúci stav nájomných bytov v Bobrove, výstavba chaty v Rabčiciach. Dva podnety týkajúce sa hluku a vibrácii z dopravy v Párnici a agresívneho psa v Námestove boli v rámci kompetenčnej príslušnosti postúpené na príslušné úrady.

Bolo vykonaných 213 kontrol v zmysle zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov /bez sankčných opatrení/.

- **Uplatňovanie procesu HIA v praxi**

Na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne, oddelenie hygieny životného prostredia v roku 2023 neboli predkladané na vyjadrenie projekty a návrhy, ktoré by vyžadovali vypracovanie HIA. Z tohto dôvodu nie sú vyplnené tabuľky 6.1, 6.2 a 6.3.

- **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

V sledovanom období, v spádovom území RÚVZ Dolný Kubín, nedošlo k požiadavke na riešenie ohrozenia verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií. Mimoriadne situácie /povodne, privalové dažde, horúčavy/ ohrozujúce zdravie obyvateľov v okresoch pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne v roku 2023 neboli zaznamenané.

- **Hromadné podujatia pre verejnosť**

V roku 2023 pracovníčky oddelenia nevykonali ŠZD na hromadnom podujatí.

- **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody**

Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody v okresoch pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne nie sú zriadené.

Voda na kúpanie**Prehľad vyhodnotenia umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou za rok 2023**

Umelé kúpaliská					
RUVZ DK					
Názov kúpaliska	Typ kúpaliska	Druh kúpaliska	Počet odobratých vzoriek	Počet vyšetrených ukazovateľov	Počet prekročených ukazovateľov

Žilinský kraj					
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Dolnom Kubíne					
Okres Dolný Kubín					
Aquarelax Dolný Kubín	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	19	235	12
<i>Hotel GREEN</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	2	24	1
<i>Hotel PARK</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	16	188	7
<i>Kaštieľ Kubinyi</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	9	98	1
Okres Námestovo					
Horský Hotel Kristína	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	4	48	2
Okres Tvrdošín					
<i>Hotel Gobor</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	0	0	0
<i>Meander Park Oravice</i>	Termálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	57	479	0

<i>Termálne kúpalisko Oravice</i>	Termálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	16	190	0
<i>Mestská plaváreň Tvrdošín</i>	Netermálne kúpalisko	Umelé kúpalisko	17	200	4
<i>Hotel Arman</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	0	0	0
<i>Wellness centrum LaVida, Oravský Háj</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	5	54	9
<i>Penzión JOSU</i>	Netermálne kúpalisko	Kúpalisko v zariadení verejnosti	5	52	0
<i>Sumárne údaje za región</i>			150	1568	36
Sumárne údaje za SR					

Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD za rok 2023

Okres		Zdroj hluku								SPOLU
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		Pozemná a vodná	železničná	letecká	priemysel, výrobné prevádzky	Pohostinské zariadenia, obchodné prevádzky a pod.	stavebná činnosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	Iné stacionárne zdroje	
TS	Počet podnetov: 2						1	1	2	
NO	Počet podnetov: 1					1			1	
Spolu:						1	1	1	3	

Tab. č. 5.1.1 Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch za rok 2023

Okresy	Hotel	Motel/Hotel	Penzión	Turistická ubytovňa	Kemping	Chatová osada	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	
Dolný Kubín	8	0	27	6	2	2	90	135
Námestovo	7	0	29	6	3	5	53	103
Tvrdošín	14	0	69	6	3	4	332	428
Spolu:	29	0	125	18	8	11	475	666

Tab. č. 5.1.2 Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce za rok 2023

Okresy	Ubytovacie zariadenia súvisiace s výkonom práce (§ 1 ods. 2 písm. n) vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z. z.)			
	Robotnícka ubytovňa	Ubytovňa pre brigádnikov	Iné	Spolu
	Počet	Počet	Počet	
Dolný Kubín	1	0	0	1
Námestovo	1	0	0	1
Tvrdošín	3	0	0	3
Spolu:	5	0	0	5

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo za rok 2023

Okresy	Druh zariadenia											
	Kaderníctva	Holičstvá	Kozmetiky	Pedikúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solária	Sauny	Masážne salóny	Tetovacie salóny	Zariadenie pre poskytovanie regeneračných a rekondičných služieb	Iné	Spolu:
Dolný Kubín	41	6	23	4	12	4	9	23	2	7	1	132
Námestovo	67	11	40	7	13	5	14	13	2	2	3	177
Tvrdošín	38	7	37	6	14	6	9	13	2	3	2	137
SPOLU:	146	24	100	17	39	15	32	49	6	12	6	446

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnych služieb za rok 2023

Okresy	Druh zariadenia							Spolu
	Zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská	Zariadenia núdzového bývania, domovy na polceste	Resocializačné strediská, krízové strediská	Denné stacionáre	Nízkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá	Nocľahárne, útulky	Iné	
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	
Dolný Kubín	5	2	0	4	4	1	0	15
Námestovo	4	0	1	3	3	1	0	11
Tvrdošín	2	0	0	1	0	0	0	3
Spolu:	11	2	1	6	7	2	0	29

Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií za rok 2023

Okres	počet prevádzkovaných		počet		počet	
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	pohrebných vozidiel	vykonaných medzinárodných prevozov
Dolný Kubín	1	0	1 / 5	0	2	1
Námestovo	3	0	3 / 7	1 / 4	6	3
Tvrdošín	3	0	2 / 4	0	2	0
Spolu	7	0	6 / 16	1 / 4	10	4

* zahrňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA

RÚVZ: Dolný Kubín

Okres:	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini Maxi HIA	HIA/	Meno hodnotiteľa

6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA

RÚVZ: Dolný Kubín

Okres:	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini Maxi HIA	HIA/	Meno hodnotiteľa

6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA

RÚVZ: Dolný Kubín

Okres:	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala (vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini Maxi HIA	HIA/	Meno hodnotiteľa

ODDELENIE HYGIENY DETÍ A MLÁDEŽE

VŠEOBECNÁ ČASŤ:

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM

Činnosť oddelenia hygieny detí a mládeže bola v roku 2023 zameraná na komplexné hodnotenie a riešenie problémov hygienickej úrovne v kontrolovaných predškolských a školských zariadeniach, kontrolu a hodnotenie hygienickej úrovne zariadení školského stravovania, kvalitu a pestrosť podávanej stravy, na výchovno-vzdelávací proces, sledovanie režimu práce a odpočinku detí a mládeže, hygienický režim v materských, základných a stredných školách, hygienický režim v telovýchovných zariadeniach, kvalitu a podmienky ubytovania v študentských domovoch, prípravu a priebeh zimných a letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež, ako aj na dodržiavanie zákonných opatrení na ochranu zdravia mladistvých pri práci a objektivizáciu zdravých životných podmienok pre deti a mládež. Realizované boli zdravie podporujúce projekty s následným zdravotno-výchovným pôsobením na deti a mládež.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda

Chod oddelenia zabezpečovali štyri pracovníčky na úväzok 1,0/zamestnanec, ktoré majú ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa.

Okrem vnútro úradného vzdelávania sa pracovníčky oddelenia zúčastnili na šiestich odborných podujatiach s pasívnou účasťou.

Spracovaných bolo 11 odborných stanovísk a expertíz, poskytnutých bolo 1984 konzultácií.

V priebehu roka 2023 sme sa podieľali na výučbe študentov verejného zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Z úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ a ÚVZ SR sme riešili jednu mimoriadnu cieľnú kontrolu zameranú na používanie múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach školského stravovania. Úloha sa plnila priebežne, výskyt múky a mäsa pôvodom z Ukrajiny nebol zistený.

Zo špecializovaných úloh ÚVZ SR sme riešili nasledovné programy a projekty:

1) Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015-2025

Cieľom aktivít je komplexným výkonom štátneho zdravotného dozoru a realizáciou výchovných aktivít pre deti a mládeže prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity. V rámci podpory zdravšieho stravovania a prostredia v školách bolo vykonaných 211 kontrol stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež, výdajní stravy, bufetov a kontrol jedálnych lístkov. Edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy vykonávajú pracovníci oddelenia podpory zdravia. Celkovo bolo vykonaných 44 edukačných aktivít a zúčastnilo sa na nich 865 detí. Kontrola dodržiavania pitného režimu pre deti a používanie pitnej vody a nesladených nápojov v predškolských zariadeniach bola vykonaná v 23 zariadeniach. Odobratých bolo 53 vzoriek hotových pokrmov na mikrobiologické vyšetrenie, všetky vzorky vyhovovali.

2) Predaj doplnkových jedál v školských bufetoch a automatoch

Cieľom projektu je regulovať predaj doplnkových jedál vrátane nápojov ponúkaných v bufetoch na základných a stredných školách, so zameraním aj na výrobky a nápoje, ktorých predaj má byť zakázaný. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 14 kontrol bufetov na základných a stredných školách. Celkový počet školských bufetov v rámci regiónu je 13. Počas kontrol bolo v niektorých zariadeniach zistené nedodržiavanie § 7, ods. 3, písm. a) vyhlášky 75/2023 Z. z., na čo boli prevádzkovatelia bufetov dôrazne upozornení. Doporučené bolo predávať najmä zdravé jedlá a nápoje. Uložené boli dve blokové pokuty.

3) Úrazy detí v SR

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI a regionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku. Údaje o úraze dieťaťa vyplňal rodič do pripraveného dotazníka. Vyplnené dotazníky sa z oddelení priebežne zbierali a vpisovali do pripravenej masky. Celkovo boli v roku 2023 evidované iba 2 dotazníky o úraze.

4) Monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach

Cieľom práce je monitorovanie kvality vnútorného prostredia v predškolských zariadeniach využívajúcich systém riadeného vnútorného vetrania z hľadiska dodržiavania požiadaviek platnej legislatívy. V rámci realizácie prvej etapy sme získavali údaje o počte predškolských zariadení v ktorých sa používa systém umelého vetrania.

V roku 2023 sme pokračovali v realizácii projektu "Školy podporujúce zdravie" určeného pre základné školy a pre materské školy „Zdravie podporujúce materské školy“. Projekt „Školy podporujúce zdravie“ sa rieši dlhodobo v spolupráci so školami zapojenými do riešenia projektu formou odborného usmerňovania jednotlivých škôl. Cieľom je dosiahnutie ozdravenia spôsobu života u všetkých, ktorí v škole pracujú, alebo s ňou prichádzajú do styku. Ide o projekt zameraný na podporu zdravia metódou kombinácie výchovy k zdraviu a ostatných aktivít, ktoré škola vyvíja, vrátane prednáškovej a inej činnosti.

2.1. Zhodnotenie školského mliečného programu

Školský mliečny program sa v okresoch Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín realizuje podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie. Mliečny program sa v roku 2023 realizoval v 65 zariadeniach a to v 64 školských jedálňach v rámci MŠ, ZŠ, SŠ a 1x sa realizoval formou mliečného automatu. Pracovníci, ktorí mliečny program realizujú sú odborne a zdravotne spôsobilí. Pri príprave a výdaji mlieka a mliečnych výrobkov neboli zistené hygienické nedostatky. Pracovníci dodržiavajú dátum minimálnej trvanlivosti, v zariadeniach je vyhradených dostatok chladiarenských zariadení na skladovanie mlieka.

Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2023

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	29	29	-
ZŠ	34	34	-
SŠ	1	1	-
Iné	1	1	-
Spolu	65	65	-

2.2. Zhodnotenie stavu pieskovísk

V roku 2023 vykonali pracovníčky oddelenia hygieny detí a mládeže podľa § 24, ods. 5 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská, štátny zdravotný dozor na 34 pieskoviskách pri materských školách a v rámci občianskej vybavenosti. Celkovo bolo odobratých 34 vzoriek piesku. Z areálov MŠ bolo odobratých 26 vzoriek piesku, 3 vzorky piesku nevyhovovali pre prítomnosť geohelmintov a nadlimitného počtu fekálnych streptokokov. Z pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti bolo odobratých 8 vzoriek piesku, 3 vzorky piesku (v rámci jedného pieskoviska) nevyhovovali pre prítomnosť geohelmintov, nadlimitný počet fekálnych streptokokov a termotolerantných koliformných baktérií. Prevádzkovatelia boli okamžite upozornení na pozitívne vzorky piesku a pieskoviská boli uzatvorené. Následne piesok zlikvidovali a zabezpečili jeho výmenu za nový. Pieskovisko v rámci občianskej vybavenosti bolo odstránené.

Prevádzkovatelia udržiavajú pieskoviská v dobrom stave, väčšina pieskovísk je prekrytá, pravidelne čistená, vedená je potrebná dokumentácia.

Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2023

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminty (vajíčka, larvy)
MŠ Bziny, DK	1	Neg.	Neg.	Neg.
MP Chočská, DK	1	Neg.	Neg.	Pozit.
MŠ Kňažia, DK	1	Neg.	Neg.	Neg.
MP Kňažia, DK	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Oravský Podzámok 1	1	Neg.	Neg.	Pozit.
MŠ Oravský Podzámok 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Horná Lehota	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Rabčice 1	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Rabčice 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Rabča 1	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Rabča 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Oslobodenia, Trstená 1	1	Neg.	Pozit.	Neg.
MŠ Oslobodenia, Trstená 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Puškinova, Trstená 1	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Puškinova, Trstená 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Nižná, Nová Doba	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ, Orlicie, Nižná	1	Neg.	Neg.	Neg.
OP Beňadovo	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Lokca 1	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Lokca 2	1	Neg.	Neg.	Neg.

MP Chočská, DK	1		Pozit.	Pozit.
MP Športovcov, DK	1	Neg.	Neg.	Neg.
MP Bysterec, DK	1	Neg.	Neg.	Neg.
MP Žihadielko, DK	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Veterná, NO 1	1	Neg.	Neg.	Pozit.
MŠ Veterná, NO 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Bernolákova, NO 1	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Bernolákova, NO 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Vasiľov	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Oravský Podzámok	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Odbojárov, DK 1	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Odbojárov, DK 2	1	Neg.	Neg.	Neg.
MŠ Odbojárov, DK 3	1	Neg.	Neg.	Neg.
MP Chočská, DK	1	Neg.	Pozit.	Pozit.
SPOLU:	34	Neg.	4x Pozit.	5x Pozit.

2.3. Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

V okresoch Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín bolo v roku 2023 v prevádzke 13 bufetov, v rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 14 kontrol na základných a stredných školách. Počas kontrol bolo v niektorých zariadeniach zistené nedodržovanie § 7, ods. 3, písm a) vyhlášky 75/2023 Z. z., na čo boli prevádzkovatelia bufetov dôrazne upozornení. Doporučené bolo predávať najmä zdravé jedlá a nápoje. Uložené boli dve blokové pokuty v celkovej výške 40 €.

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo našim cieľom komplexné hodnotenie zariadení pre deti a mládež všetkých stupňov, rekreačných a iných objektov, kde boli organizované zotavovacie podujatia pre deti a mládež a presadzovanie opatrení na znižovanie pôsobenia negatívnych vplyvov prostredia na zdravie detí a mládeže s ohľadom na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu a režimu práce a odpočinku, kvality stravovania, rekreácie a telesnej výchovy s efektom zvyšovania odolnosti, objektivizáciu faktorov prostredia formou odberu vzoriek na laboratórne vyšetrenie a poskytovanie poradensko-konzultačnej činnosti.

Pozitívne hodnotíme neustále zlepšovanie stavu budov a vnútorného vybavenia základných škôl, materských škôl, zariadení školského stravovania ale aj stredných škôl a pracovísk praktického vyučovania. Zriaďovatelia týchto zariadení zabezpečili zateplenie budov, výmenu okien, opravy a rekonštrukciu rovných striech, výmenu školského nábytku, výmenu poškodených podlahových krytín, rekonštrukciu zariadení osobnej hygieny a pod.. Realizované boli nové stavby, prístavby a nadstavby budov materských a základných škôl, vybudovali sa alebo priestorovo rozšírili zariadenia školského stravovania a telovýchovné zariadenia. Veľká pozornosť zo strany zriaďovateľov sa venuje aj podpore športu a telesnej výchovy na školách. Niektoré stredné školy a internáty zostávajú problematické, nemajú dostatok finančných prostriedkov na odstránenie všetkých nedostatkov a odstraňujú sa len havarijné stavy.

Zo strany RÚVZ boli zistené nedostatky priebežne prejednávané so zriaďovateľmi. V niektorých školách boli prijaté záväzné termíny na odstránenie zistených nedostatkov.

V okresoch Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo je v prevádzke 11 prevádzkarní starostlivosti pre deti od 1 do 6 rokov z toho jedno zariadenie je štátne, 88 materských škôl (z toho 3 materské školy sú súkromné), 63 základných škôl (z toho 5 neštátnych), 5 gymnázií (z toho 1 súkromné), 11 stredných odborných škôl (z toho 2 neštátne), 12 súkromných jazykových škôl, 119 miest výkonu praktického vyučovania (z toho 82 neštátnych), 8 štátnych špeciálnych škôl, 240 zariadení a prevádzkarní mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základných umeleckých škôl (z toho 68 neštátnych), 7 ubytovacích zariadení pri stredných školách a špeciálnych školách (z toho 1 súkromné), 12 zariadení sociálnej starostlivosti a zariadení sociálnej kurately (5 neštátnych), 20 špeciálnych výchovných zariadení (z toho 10 neštátnych), 139 zariadení školského stravovania (z toho 17 súkromných), 13 súkromných zariadení rýchleho občerstvenia, 67 telocviční (4 neštátne) a 54 ostatných zariadení (napr. pieskoviská, nápojové automaty, detské kútiky, multifunkčné ihriská), z toho 47 súkromných. Organizovaných bolo 224 zotavovacích podujatí - lyžiarske výcviky, školy v prírode.

Vo všetkých zariadeniach bolo v roku 2023 vykonaných 371 kontrol, 301 kontrol fajčenia, vypracovaných bolo 326 rozhodnutí, odborní pracovníci OHDM vykonali 189 analýz objektivizácie prostredia, odobrali 87 vzoriek a vykonali 109 iných výkonov.

V roku 2023 uložili pracovníci oddelenia za priestupky 6 blokových pokút v celkovej výške 370 €, 5x v zmysle § 56 zákona č. 355/2007 Z. z. (1x vedúcej školskej jedálne, 2x prevádzkovateľovi stravovacieho zariadenia, kde prebiehalo zotavovacie podujatie, 2x prevádzkovateľovi školského bufetu) v celkovej sume 270€ a 1x v zmysle § 29 zákona č. 152/1995 Z. z. prevádzkovateľovi stravovacieho zariadenia, kde prebiehalo zotavovacie podujatie v sume 100 €.

V správnom konaní bola vo veci priestupku na úseku verejného zdravotníctva podľa § 56 zákona č. 355/2007 Z. z. uložená pokuta vo výške 250 €.

V roku 2023 bolo na oddelení hygieny detí a mládeže evidovaných a prešetrovaných 5 podnetov.

- 1) Podnet na znečistené pieskovisko pri materskej škole – opodstatnený.
- 2) Podnet na nevyhovujúce hygienické podmienky v stravovacej časti zariadenia, kde prebiehalo zotavovacie podujatie - opodstatnený.
- 3) Podnet na nevyhovujúce hygienické podmienky na internáte – čiastočne opodstatnený.
- 4) Podnet na nevyhovujúce hygienické podmienky vo výdajni jedál pri MŠ – neopodstatnený.
- 5) Podnet na nevyhovujúce hygienické podmienky v komunitnom centre – neopodstatnený.

ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež

V okrese Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín je zriadených 11 prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov z toho jedno zariadenie je štátne. Zariadenia sú pravidelne kontrolované, 9 zariadení (81,82%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 2 zariadenia (18,18%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

V roku 2023 bolo v regióne Orava 88 materských škôl, z toho 75 (85,23%) zariadení negatívne neovplyvňuje zdravie detí a zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 13 zariadení (14,77%) je s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí

a mládeže. Celkovú hygienickú situáciu v MŠ možno hodnotiť ako priaznivú a primeranú stavu objektov a súčasnej ekonomickej situácii. Zriaďovatelia realizovali rekonštrukčné práce sociálnych zariadení, herní, výmenu okien, opravy vonkajších fasád, zateplovanie objektov, výmenu podlahy, rekonštrukciu striech, opravu areálov (oplotenie, chodníky), maľovanie vnútorných priestorov, bežné práce na údržbe objektov, vnútorného zariadenia a vybavenia.

V roku 2023 z celkového počtu 63 základných škôl, 59 škôl (93,65%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám a 4 zariadenia (6,35%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí. Podstatne sa zlepšila hygienická situácia na školách, ktoré prešli rekonštrukciou. Budovy boli zateplené, zrekonštruované boli zatekajúce strechy, realizovaná výmena okien a dverí, výmena vykurovacích telies, zmena vykurovacích médií objektov na biomasu a plyn, čím sa podstatne zlepšila tepelná pohoda v školách, rekonštrukcia zariadení osobnej hygieny, výmena osvetľovacích telies, rekonštrukcia elektroinštalácie, výmena podláh, maľovanie, opravy vonkajších priestorov – chodníkov, obrubníkov, oplotenia. Vytvárajú sa nové, odborné učebne, ktoré sú vybavené účelovým nábytkom a pomôckami a učebne praktickej výchovy.

Nedostatky zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa pravidelne prejednávajú so zriaďovateľmi a v rámci ich finančných možností sa priebežne riešia.

V regióne Orava je v prevádzke 5 gymnázií (8. ročné a 4. ročné), ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám.

V roku 2023 sme mali v prevádzke 11 stredných odborných škôl. Stanoveným požiadavkám zodpovedá 10 stredných odborných škôl (90,91%), 1 stredná odborná škola (9,09%) je s drobnými nedostatkami, ktoré však neohrozujú zdravie a bezpečnosť žiakov a personálu. Materiálno – technické vybavenie gymnázií a stredných odborných škôl sa zlepšuje. Školy sa modernizujú, zlepšuje sa tepelná pohoda výmenou okien a zmenou vykurovacieho systému, školy sa maľujú, postupne sa vymieňa nevyhovujúci školský nábytok, podlaha, rekonštruujú sa časom opotrebované sociálne zariadenia.

V prevádzke stredných odborných škôl nie sú zaznamenané závažné problémy. Nedostatky sa riešia s vedením škôl a ich zriaďovateľom a priebežne sú odstraňované.

V roku 2023 sme mali v prevádzke 119 miest výkonu praktického vyučovania. Stanoveným požiadavkám zodpovedalo 100 miest výkonu praktického vyučovania (84,03%), 19 miest výkonu (15,97%) bolo s drobnými nedostatkami, ktoré však neohrozujú zdravie a bezpečnosť žiakov a pedagógov.

Zabezpečenie zdravotnej starostlivosti žiakov pred nástupom na stredné školy je zabezpečené lekárom pre deti a dorast, ktorý zhodnotí zdravotný stav žiaka a jeho spôsobilosť pre danú profesiu.

V roku 2023 bolo v prevádzke 12 súkromných jazykových škôl, ktoré zodpovedali všetkým stanoveným požiadavkám. V prevádzke bolo aj 8 špeciálnych škôl, všetky vyhovovali.

V roku 2023 sme mali v prevádzke 240 zariadení a prevádzkarní mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základných umeleckých škôl. Z uvedeného počtu, 200 zariadení (83,33%) zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám, 40 zariadení (16,67%) bolo s drobnými nedostatkami, ktoré však neohrozujú zdravie a bezpečnosť žiakov.

V roku 2023 bolo v regióne 12 zariadení sociálnej starostlivosti a zariadení sociálnej kurately, všetky zariadenia vyhovovali stanoveným požiadavkám. V prevádzke bolo aj 20 špeciálnych

výchovných zariadení, jedno zariadenie (5,0%) bolo s drobnými nedostatkami, ktoré však neohrozujú zdravie a bezpečnosť.

V roku 2023 bolo v prevádzke 139 zariadení školského stravovania, 120 zariadení (86,33%) zodpovedalo všetkým stanoveným požiadavkám. V 19-tich zariadeniach (13,67%) boli zistené drobné nedostatky.

V okresoch regiónu Orava bolo v roku 2023 v školách v prevádzke 13 zariadení rýchleho občerstvenia, 11 zariadení vyhovovalo všetkým stanoveným požiadavkám (84,62%), dve zariadenia (15,38%) boli s nedostatkami, ktoré neohrozujú zdravie a bezpečnosť osôb.

V roku 2023 bolo organizovaných v regióne Orava 224 zotavovacích podujatí – lyžiarskych výcvikov, škôl v prírode, letných táborov. Z celkového počtu 54 rekreačných zariadení sa v 8-ich zariadeniach (14,81%) vyskytli drobné nedostatky.

V regióne Orava je 7 ubytovacích zariadení pre deti a mládež, z ktorých 5 zariadení (71,43%) zodpovedajú stanoveným požiadavkám, 2 zariadenia (28,57%) sú s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže.

Celková kapacita ubytovacích zariadení je 769 lôžok. Počet ubytovaných v roku 2023 bol 298 žiakov a študentov. Celkové percento vytťažnosti ubytovacích zariadení bolo 38,75%. Žiaci uprednostňujú bývanie doma aj napriek časovým stratám spôsobeným cestovaním. Ubytovacie zariadenia sa využívajú aj na ubytovanie výmenných žiackych zájazdov a organizovanie zotavovacích akcií pre deti a mládež. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru neboli zistené závažné hygienické nedostatky, drobné nedostatky sú riešené priebežne a v termínoch. Uvedené nemá negatívny dopad na režim práce a odpočinku žiakov ubytovaných v internátoch.

V roku 2023 bolo v prevádzke 67 telocviční, z toho 56 zariadení (83,58%) vyhovovalo hygienickým požiadavkám, 11 telocviční (16,42%) bolo s drobnými nedostatkami. V regióne chýbajú v niektorých školách telocvične, hodiny telesnej výchovy sú vyučované provizórne na chodbách. Pozitívum je vytváranie vonkajších trávnatých ihrísk, multifunkčných ihrísk s umelou trávou, ale aj posilňovní.

2. Zhodnotenie zmennosti na školách

Z 63 základných škôl s celkovým počtom 14 831 žiakov v okresoch Námestovo, Dolný Kubín a Tvrdošín, sa v školskom roku 2023/2024 dvojzmenne nevyučovalo. Ani v školskom roku 2022/2023 sa dvojzmenne nevyučovalo.

V prvých ročníkoch v školskom roku 2023/2024 je 1708 žiakov, čo je o 83 žiakov (4,63%) menej ako v školskom roku 2022/2023.

Na stredných odborných školách nie je v teoretickom vyučovaní zmennosť. Zmennosť je len pri praktickom vyučovaní. Nedostatky neboli zistené.

3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Z celkového počtu 923 školských zariadení a iných zariadení pre deti a mládež bolo v okresoch Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín v roku 2023 na verejný vodný zdroj napojených 914 zariadení (99,02%), 9 zariadení (0,98%) je napojených na individuálny vodný zdroj s dostatočným množstvom vody. Jedná sa o zariadenia, kde prebiehali zotavovacie podujatia pre deti a mládež. Na donášku vody nie je odkázané ani jedno zariadenie.

4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie

V roku 2023 nebol zaznamenaný výskyt dusičnanovej methemoglobinémie v našom regióne.

5. Stravovanie detí a mládeže

V regióne Orava z 321 predškolských, školských a iných zariadení má vlastné stravovacie zariadenie 174 prevádzok (54,21%), 65 zariadení (20,25%) je s dovozom stravy, 7 zariadení (2,18%) má zabezpečené stravovanie v inom účelovom zariadení a 74 zariadení (23,05%) nemá zabezpečené stravovanie. Ide o zariadenia, kde nie je potrebné zabezpečovať stravovanie.

Podľa hodnotenia stravovacích zariadení pri výkone štátneho zdravotného dozoru v jednotlivých okresoch možno konštatovať, že situácia v uvedených zariadeniach je dobrá. Zariadenia školského stravovania a výdajné školské jedálne sú zaradené do I. kategórie v kategorizácii zariadení spoločného stravovania.

V zariadeniach pre deti a mládež sa z celkového počtu 37337 detí stravuje 31200 stravníkov (83,56%).

Hygienická úroveň pracovných plôch, pracovného náradia a pracovných pomôcok v zariadeniach spoločného stravovania sa sledovala sterovou metódou. Odobratých bolo 189 sterov, z toho v 45% sa potvrdila prítomnosť podmienene patogénnych mikroorganizmov – *Escherichia coli*, *Bacillus cereus*, *Enterobacter species*, *Klebsiella species*, *Enterococcus faecalis*. V prevádzkach sa prijali termínované nápravné opatrenia, ktoré boli následne skontrolované. Na mikrobiologické vyšetrenie bolo odobratých 53 vzoriek hotových pokrmov. Všetky vzorky vyhovovali.

Všetky predškolské, školské a iné zariadenia určené pre deti a mládež majú zavedený a pravidelne monitorovaný systém HACCP. V sledovaných zariadeniach postupne dochádza k zlepšovaniu prevádzkovej hygieny. V niektorých zariadeniach boli vymenené okná, zrekonštruovalo sa nevyhovujúce elektrické vedenie, podlahová krytina, vzduchotechnika, doplnil sa inventár o sporáky, chladničky, konvektomaty, roboty, kuchynský i stolový riad. Zariadenia školského stravovania boli cez letné prázdniny vymaľované buď svojpomocne, alebo za pomoci zriaďovateľov a sponzorov.

Pitný režim sa v školách realizuje podávaním nápojov pri obedoch, v predškolských zariadeniach v priebehu celého dňa. Vo viacerých školách okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín sú so súhlasom orgánu verejného zdravotníctva nainštalované nápojové automaty. Pri ich prevádzke neboli zisťované závažné nedostatky.

V roku 2023 bolo podľa zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach školského stravovania skontrolovaných 74 jedálnych lístkov.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež

V roku 2023 sa v regióne Orava uskutočnilo celkovo 224 zotavovacích podujatí – lyžiarskych výcvikov, škôl v prírode. Letných zotavovacích podujatí, škôl v prírode bolo 64. Zimných zotavovacích podujatí bolo 160 (lyžiarske výcviky). Orgánom na ochranu zdravia bolo schválených všetkých 224 podujatí. Spolu sa odrekreovalo 10 904 detí.

Organizátori zotavovacích podujatí boli upozorňovaní na plnenie § 25 zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia a to najmä na dodržiavanie minimálne 30 dňovej lehoty na podanie žiadosti o posúdenie zotavovacieho podujatia a zabezpečenie zdravotnej starostlivosti na zotavovacom podujatí odborne spôsobilými osobami.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže.

Celkovú situáciu z hľadiska ochrany zdravia ľudí v zariadeniach pre deti a mládež v okresoch Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín hodnotíme ako dobrú. Problémom však ojedinele zostávajú budovy škôl s rovnými strechami. S tým súvisí vlhnutie stien v triedach a na komunikačných priestoroch. Niektoré školy majú staré netesniace okná a zastaralé sociálne zariadenia. Negatívom je nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu kompletných rekonštrukcií. V niektorých školách chýbajú telocvične.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2023 bol zaznamenaný jeden epidemický výskyt ochorení.

Epidémia A 045 – Kamylobakteriálna enteritída.

Na RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne bol nahlásený epidemický výskyt kamylobakteriálnych enteritíd u žiakov prvého stupňa základnej školy, ktorí sa zúčastnili školy v prírode v regióne Orava. Z celkového počtu 64 osôb (58 detí a 4 dospelých) ochorelo 28 detí, z toho 6 prípadov bolo laboratórne potvrdených, u 22 detí bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov, kde dominovala hnačka, bolesť brucha, vracanie, teplota. V spolupráci s oddelením epidemiológie bol vykonaný štátny zdravotný dozor a šetrenie v ohnisku. Zistená bola konzumácia čerstvého a údeného syra z nepasterizovaného mlieka. Nariadené boli protiepidemické opatrenia v zariadení. Vzhľadom k tomu, že podujatie už bolo ukončené, vzorky neboli odobraté.

Z dôvodu epidemického výskytu respiračných ochorení v roku 2023 odporučilo oddelenie epidemiológie prerušiť výchovno-vzdelávací proces v 9-ich ZŠ s MŠ v okresoch Dolný Kubín, Tvrdošín, Námestovo.

Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)

Úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	11		4	1984			6					

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účasť na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	11	10	12				1
2.	Materské školy	88	3	73			26	8
3.	Základné školy	63	5	9				15
4.	Gymnázia	5	1	3				0
5.	SOŠ ^{b)}	11	2	1				1
6.	Jazykové školy	12	12	4				0
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	119	82	3				0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	8	0	0				0
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	240	68	1				0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	1	4				2
12.	ZSS + zar. soc. kurately	12	5	2				0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	20	10	1				1
14.	Zot. poduj. + ŠvP	54	54	30				12
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	139	17	203		189	53	23
16.	Zar. rýchleho občerstv.	13	13	14				1
17.	Telocvične pri školách	67	4	2				1
18.	Ostatné	54	47	9			8	44
SPOLU:		923	334	371	0	189	87	109

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	11	10	9	81,82	2	18,18		0,00		0,00
2.	Materské školy	88	3	75	85,23	13	14,77		0,00		0,00
3.	Základné školy	63	5	59	93,65	4	6,35		0,00		0,00
4.	Gymnázia	5	1	5	100,00	0	0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	11	2	10	90,91	1	9,09		0,00		0,00
6.	Jazykové školy	12	12	12	100,00	0	0,00		0,00		0,00
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	119	82	100	84,03	19	15,97		0,00		0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	8	0	8	100,00	0	0,00		0,00		0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00	0	0,00		0,00		0,00
10.	Zar. a prev. mimošk.	240	68	200	83,33	40	16,67		0,00		0,00
	vých. a vzdel. + ZUŠ										
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	1	5	71,43	2	28,57		0,00		0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	12	5	12	100,00	0	0,00		0,00		0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	20	10	19	95,00	1	5,00		0,00		0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	54	54	46	85,19	8	14,81		0,00		0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	139	17	120	86,33	19	13,67		0,00		0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	13	13	11	84,62	2	15,38		0,00		0,00
17.	Telocvične pri školách	67	4	56	83,58	11	16,42		0,00		0,00
18.	Ostatné	54	47	54	100,00	0	0,00		0,00		0,00
S P O L U:		923	334	801	86,78	122	13,22	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

celkový počet zariadení

počet súkromných zariadení (z celkového počtu)

počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám

počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %

počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže

počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %

počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže

počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %

počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže

počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %

zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách

a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia						
2.		SOŠ	5	723	273	37,76	0	0
3.		konzervatóriá						
4.		VŠ						
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ						
6.		ZŠ						
7.		SŠ	111	27	14	51,85		
8.		praktické OU						
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		1	19	11	57,89		

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Dolný Kubín	16		3271	376				
Tvrdošín	18		3323	402				
Námestovo	29		8237	930				
spolu v šk. roku 2022/23	63	0	14552	1791				
spolu v šk. roku 2023/24	63	0	14831	1708				

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	11	11	100,00			0,00		0,00		
2.	Materské školy	88	88	100,00			0,00		0,00		
3.	Základné školy	63	63	100,00			0,00		0,00		
4.	Gymnaziá	5	5	100,00			0,00		0,00		
5.	SOŠ ^{b)}	11	11	100,00			0,00		0,00		
6.	Jazykové školy	12	12	100,00			0,00		0,00		
7.	Miesta výkonu prakt. vyučovania	119	119	100,00			0,00		0,00		
8.	Špeciálne školy ^{c)}	8	8	100,00			0,00		0,00		
9.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00			0,00		0,00		
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	240	240	100,00			0,00		0,00		
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	7	100,00			0,00		0,00		
12.	ZSS + zar. soc. kurately	12	12	100,00			0,00		0,00		
13.	Špeciálne vých. zariadenia	20	20	100,00			0,00		0,00		
14.	Zot. poduj. + ŠvP	54	45	83,33	9		0,00		0,00		
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	139	139	100,00			0,00		0,00		
16.	Zar. rýchleho občerstv.	12	12	100,00			0,00		0,00		
17.	Telocvične pri školách	67	67	100,00			0,00		0,00		
18.	Ostatné	54	54	100,00			0,00		0,00		
S P O L U:		922	914	99,02	9	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
 2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
 3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
 4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
 5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
 6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
 8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
 9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
 10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
- zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských
- a) jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
	Dolný Kubín		0	0	0	0	0
	Tvrdošín		0	0	0	0	0
	Námestovo		0	0	0	0	0
S p o l u kraj:							

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdičkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	11	3	27,27	8	72,73	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	88	57	64,77	31	35,23	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	63	43	68,25	20	31,75	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	5	2	40,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	11	7	63,64	1	9,09	3	27,27	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	8	3	37,50	1	12,50	4	50,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	20	100,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	54	52	96,30	2	3,70	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	54	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	54	100,00
S P O L U:		321	174	54,21	65	20,25	7	2,18	0	0,00	74	23,05

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení	a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %	c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4. počet zariadení s dovozom stravy	d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách
5. počet zariadení s dovozom stravy v %	a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.	
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %	
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.	
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %	
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie	
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %	

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	11	3	3	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	88	55	55	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
3.	Základné školy	63	43	43	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
4.	Gymnaziá	5	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	11	7	7	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	8	3	3	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	7	7	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	20	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	54	52	52	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	54	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
S P O L U:		321	172	172	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	11	8	8	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
2.	Materské školy	88	33	33	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
3.	Základné školy	63	20	20	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
4.	Gymnázia	5	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
5.	SOŠ ^{b)}	11	4	4	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	8	5	5	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	20	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	54	2	2	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00
11.	Ostatné	54	0	0	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00
S P O L U:		321	74	74	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Legenda k tab. č. 8/c:

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	275	272	98,91
2.	Materské školy	5125	4645	90,63
3.	Základné školy	14762	11885	80,51
4.	Gymnázia	2026	1264	62,39
5.	SOŠ ^{b)}	3792	1848	48,73
6.	Špeciálne školy ^{c)}	166	119	71,69
7.	Fakulty vysokých škôl	0	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	287	263	91,64
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	10904	10904	100,00
11.	Ostatné	0	0	0,00
S P O L U:		37337	31200	83,56

Legenda k tab. č. 8/d:

a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	8	8	0	513
2	školy v prírode	56	56	0	3109
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		64	64	0	3622

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	160	160	0	7282
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
SPOLU:		160	160	0	7282

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

**PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO A
TOXIKOLÓGIA**

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okrese, resp. kraji

Na základe poznatkov z výkonu štátneho zdravotného dozoru môžeme konštatovať, že v regióne Oravy v roku 2023 naďalej dochádzalo k výkyvom a výpadkom výroby v dôsledku porušených logistických tokov surovín a služieb a to hlavne v oblasti strojárenskej výroby pre automobilový i neautomobilový priemysel, výroby plastov a iných komponentov pre automobilový priemysel, elektrotechnický priemysel, telekomunikačný priemysel, i keď miernejšie, v porovnaní s obdobím roku 2022. Výsledkom bolo posúvanie objektivizácie faktorov pracovného prostredia na obdobie štandardných podmienok výroby. Vykonali sme štátny zdravotný dozor u 312 podnikateľských subjektov. Jednalo sa o 173 podnikateľov - fyzických osôb a 139 právnických osôb, pričom u 4 subjektov sa jednalo o podniky nad 250 zamestnancov. Vydali sme 10 rozhodnutí do skúšobnej prevádzky, pričom sa jednalo hlavne o rozširovanie výrobných priestorov v už existujúcich veľkých spoločnostiach, ako Yanfeng Slovakia Automotive Interior Systems s. r. o. – odštepny závod Námestovo (výroba komponentov pre automobilový priemysel), Plastkovo s. r. o. Nižná (kovovýroba, galvanizovňa), AMICO DREVO s. r. o., Oravský Podzámok (drevovýroba), Hoval s. r. o., Istebné (výroba tepelných čerpadiel), ale aj novovzniknuté spoločnosti ako MAHLE INDUSTRIAL TERMAL SYSTEMS, s. r. o., Námestovo (výroba chladičov pre automobily, EDM s. r. o., Nižná, závod Oravské Veselé (výroba batérií pre nákladné automobily a autobusy). K trvalej prevádzke sme vydali 45 rozhodnutí. Jednalo sa jednak o väčšie spoločnosti nad 250 zamestnancov, ktoré rozširovali svoje výrobné kapacity, ale aj o malé a stredné firmy pôsobiace v oblasti kovovýroby, drevovýroby, autoservisy, krajčírskedielne a podobne. Ku chráneným pracoviskám sme vydali 14 rozhodnutí. Jednalo sa hlavne o profesie údržbárov, vrátnikov, krajčírky, pomocné práce v drobných výrobách a 7 stanovísk, hlavne pre profesie administratívnych pracovníkov, pomocné práce v kuchyniach, stánkoch rýchleho občerstvenia, nechťových štúdiách, ambulanciách všeobecných lekárov.

Novovybudované prevádzky spĺňajú špecifické požiadavky nielen z hľadiska výrobného, ale aj z hľadiska ochrany zdravia. Modernizácia výroby znamená nielen zvýšenie produkcie a kvality výrobkov, ale aj používanie nových technológií, ktoré v mnohých prípadoch znamenajú menšiu expozíciu zamestnancov škodlivým faktorom pracovného prostredia. Najrizikovejšie pracovné úkony sú často nahrádzané robotmi. Jednoduché jednostranné manipulačné práce sú taktiež nahrádzané automatickými linkami. To je aj jeden z dôvodov poklesu pracovníkov, ktorí vykonávajú rizikové práce.

Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, podľa štandardných výstupov z programu ASTR, je v regióne Oravy 1518, z toho 573 žien. Oproti roku 2022 došlo k poklesu pracovníkov pracujúcich na rizikových pracoviskách o 81, čo súvisí s faktom, že proces modernizácie a automatizácie výroby sa nezastavil. Potešiteľný je hlavne fakt, že počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v 4. kategórii je 31, z toho iba 1 žena. Pomerne stabilné počty žien na rizikových pracoviskách v 3. kategórii prác súvisia hlavne so zamestnanosťou žien v rezorte zdravotníctva, v centrách sociálnych služieb a na montážnych pracoviskách, kde je vyšší podiel žien. Celkový počet spoločností, kde máme vyhlásené rizikové práce je 83, čo je približne rovnako ako v roku 2022 (kedy sme mali vyhlásené rizikové práce u 85 spoločností).

V oblasti ochrany zdravia zamestnancov bola situácia v spoločnostiach priamo úmerná ich úspešnosti na trhu. Sledujeme dlhodobý pozitívny trend znižovania počtu pracovníkov na rizikových pracoviskách.

Za porušenie § 13 zákona 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov sme udelili 3 sankcie v sume 900 eur. Jednalo sa o spoločnosť, ktorá sa zameriava na produkciu štiepkov z drevnej

hmoty pre rôznych zákazníkov, ďalej spoločnosť ktorá sa zaoberá spracúvaním odpadu a spoločnosť pracujúca v oblasti drevovýroby.

Dlhodobým problémom, ktorý sa darí len veľmi pomaly riešiť, je ochrana zdravia samostatne zárobkovo činných osôb (živnostníkov), hlavne v profesiách stolár, pilčík, zvárač, stavebný robotník. V priebehu hodnoteného roka nebol na RÚVZ podaný žiaden návrh na vyhlásenie rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb, ani samostatne hospodáriacich roľníkov. V prípade, že v rámci štátneho zdravotného dozoru zistíme, že firma zamestnáva na rizikových pracoviskách živnostníkov, kontrolujeme ich zdravotnú spôsobilosť a spôsob informovania o rizikových faktoroch pracovného prostredia na danom pracovisku.

V roku 2023 sme prešetrovali 2 podozrenia na profesionálnu chorobu. V oboch prípadoch sa jednalo o diagnózu DNJZ.

V jednom prípade sa jednalo o operátorku v spoločnosti Yanfeng Internacional Automotive Technology Slovakia s. r. o., IČO: 47988673, v profesii operátorka výroby s expozíciou cca 15 rokov. Jedná sa o spoločnosť, dodávateľa pre automobilový priemysel, ktorý sa zaoberá montážou dverových systémov. V spoločnosti máme na niektorých pracoviskách vyhlásené rizikové práce, 3. kategória prác pre faktor fyzickej záťaže pri práci. Operátorka výroby počas svojej práce však vykonávala prácu na pracoviskách s kategóriou 2. Lekárske prehliadky na posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu absolvovala v zákonom stanovených lehotách, posledné v rokoch 2015, 2017 a 2020. Všetky lekárske prehliadky boli s hodnotením „spôsobilý na výkon posudzovanej práce“. Počas práce pre spoločnosť vykonávala manuálne zakladanie drevovlákn a folie na dverové panely áut, vykonávala ručnú montáž boxov v palubnej doske. Naposledy pracovala na pracovisku, kde sa vykonávalo dokladanie materiálu pre výrobnú linku do veľkých sekvenčných vozíkov. V súčasnosti sú sekvenčné vozíky privázané automatizovaným systémom, robotizovanou sústavou, na pracovné miesto a zamestnanec postupne len dokladá požadované množstvá komponentov. Dohľad nad pracovnými podmienkami v spoločnosti vykonáva zmluvná PZS Pro Benefit, s. r. o., Púchov. V spoločnosti sme doposiaľ neprešetrovali podozrenie na profesionálnu chorobu. Faktor fyzickej záťaže pri práci, lokálnej svalovej záťaže, u profesie operátor je prítomný, z toho dôvodu sme nevylúčili profesionálny pôvod ochorenia. Klinikou pracovného lekárstva Univerzitnej nemocnice v Martine bola operátorky priznaná choroba z povolania.

V druhom prípade sa jednalo o profesiu - operátorku výroby – strojársku robotníčku, ktorá vykonávala pracovné činnosti pri obsluhu strojnotechnologického zariadenia na výrobu ložísk v spoločnosti MAHLE Engine Components Slovakia s. r. o., Nábřežie Oravy 625/12, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36734063, od roku 2021, najskôr ako agentúrna pracovníčka, neskôr ako kmeňová pracovníčka. V spoločnosti sme zatiaľ taktiež neprešetrovali podozrenie na chorobu z povolania. Dohľad nad pracovnými podmienkami vykonáva v spoločnosti zmluvná PZS Pro Benefit, s. r. o., Púchov. Na základe výsledkov merania lokálnej svalovej záťaže pre obe horné končatiny v profesii strojársky robotník, zo dňa 29. 06. 2023 (Pro Benefit s. r. o., Púchov), profesia spĺňala v zmysle vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. kritériá na zaradenie prác z hľadiska zdravotných rizík pre faktor fyzická záťaž – lokálna svalová záťaž do kategórie 2. Pracovné činnosti pozostávajú z vkladania kusov, odoberania kusov, kontrolných meraní, manipulácie s prázdny a plnými prepravkami s výpomocou 2 zamestnancami. Jedná sa o staticko -dynamickú prácu s prevahou dynamickej zložky, trvale v stoji, so zapojením horných končatín. Podmienky práce sú hodnotené ako priaznivé. Spoločnosť vykonáva organizačné a technické opatrenia na zníženie fyzickej záťaže a to používaním menších prepraviek a znížením počtu kusov v nich. Faktor fyzickej záťaže pri práci, lokálnej svalovej záťaže, je u tejto profesie prítomný, avšak u operátorky boli v popredí aj iné dlhodobé problémy pohybovým systémom (pre psoriatickú artritídu bola sledovaná v reumatologickej ambulancii). Ústrednou vojenskou nemocnicou v Ružomberku, ambulanciou pracovného lekárstva, nebola priznaná choroba z povolania.

Pri prešetrovaní podozrení na profesionálne ochorenia sme nezaznamenali v prípade spoločností problémy v dostupnosti potrebnej dokumentácie, taktiež spolupráca so zástupcami zamestnávateľov pri prešetrovaní ochorení bola dobrá. Zamestnávateľa disponovali aktuálnou dokumentáciou z objektivizácie faktorov pracovného prostredia a posúdenia rizík, so zaradením do príslušných kategórií prác, ako aj výsledkami preventívnych prehliadok.

2. Rizikové práce

Počet exponovaných zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, podľa štandardných výstupov z programu ASTR, je v regióne Oravy 1518, z toho 573 žien. Oproti roku 2022 došlo k poklesu pracovníkov pracujúcich na rizikových pracoviskách o 81, čo súvisí s faktom, že proces modernizácie a automatizácie výroby sa nezastavil. Potešiteľný je hlavne fakt, že počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v 4. kategórii je 31, z toho iba 1 žena. Celkový počet spoločností, kde máme vyhlásené rizikové práce je 83, čo je približne rovnako ako v roku 2022 (kedy sme mali vyhlásené rizikové práce u 85 spoločností).

V oblasti ochrany zdravia zamestnancov bola situácia v spoločnostiach priamo úmerná ich úspešnosti na trhu. U týchto spoločností sledujeme dlhodobý pozitívny trend znižovania počtu pracovníkov na rizikových pracoviskách.

V priebehu hodnoteného roka nebol na RÚVZ podaný žiaden návrh na vyhlásenie rizikových prác u samostatne zárobkovo činných osôb, ani samostatne hospodáriacich roľníkov. V prípade, že v rámci štátneho zdravotného dozoru zistíme, že firma zamestnáva na rizikových pracoviskách živnostníkov, kontrolujeme ich zdravotnú spôsobilosť a spôsob, akým sú informovaní o rizikových faktoroch pracovného prostredia na danom pracovisku. V 3. kategórii prác z hľadiska psychickej pracovnej záťaže máme zaradených 150 pracovníkov (z toho 144 žien), čo je o 95 pracovníkov (žien) menej ako v roku 2022. Jedná sa hlavne o pracovníkov v zdravotníctve a centrách sociálnej starostlivosti.

Čo sa týka faktora ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach, v Dolnooravskej nemocnici s poliklinikou v Dolnom Kubíne prebehol proces prehodnocovania rizika u faktora ionizačného žiarenia ešte v roku 2018, ktorý súvisel s modernizáciou technických zariadení a zamestnávateľ na základe posudku o riziku podal návrh na preradenie zamestnancov z 3. kategórie prác do 2. kategórie prác. V ďalšej nemocnici v regióne, v Hornooravskej nemocnici v Trstenej, boli tieto profesie preradené do 2. kategórie prác v roku 2011, taktiež v dôsledku modernizácie prístrojov a posúdenia rizika zmluvnou pracovnou zdravotnou službou. Z tohto dôvodu nemáme pracovníkov u faktora ionizačné žiarenie v zdravotníckych zariadeniach zaradených v 3. kategórii prác.

Povinnosť vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku (§ 30 ods. 1 písm. l) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), si splnilo 50 zamestnávateľov z 83 právnických a fyzických osôb. Povinnosť si nespĺnili hlavne živnostníci – zubní technici a malé firmy fyzických osôb, hlavne v oblasti drevovýroby. V roku 2023 sa zameriame na ich kontrolu, nakoľko je možné, že mnohé už ukončili svoju činnosť, ale túto skutočnosť neoznámili orgánu na ochranu zdravia.

Tabuľky č. 1a, 1b, 1c, 1d, 1e.

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

Situácia v zabezpečení pracovnej zdravotnej služby (ďalej len „PZS“) v prevádzkach nášho regiónu je uspokojivá.

Vo výrobnej sfére je situácia dobrá, firmy si vo väčšine prípadov splnili povinnosť zabezpečiť

pre zamestnancov pracovnú zdravotnú službu. Spoločnosti, ktoré majú vyhlásené rizikové práce (3. a 4. kategória prác), ale aj veľké podniky nad 250 zamestnancov, majú spravidla pracovnú zdravotnú službu zabezpečenú tímom PZS a to dlhodobo. V našom regióne pôsobia hlavne tímy PZS Probenefit s. r. o. Púchov, Zdravotka s. r. o., Martin a pre 1. a 2. kategóriu prác Pyrokomplex, s. r. o. Námestovo, ktorá zamestnáva verejných zdravotníkov a plní aj úlohy externých služieb v oblasti požiarnej ochrany a BOZP.

Školské a rekreačné zariadenia, zariadenia služieb a zdravotnícke zariadenia si taktiež vo väčšine prípadov splnili povinnosť zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby a to zabezpečením PZS prevažne verejnými zdravotníkmi, ktorí majú oprávnenie na výkon zdravotného dohľadu pre 1. a 2. kategóriu prác.

Lekárske preventívne prehliadky v súvislosti s prácou zabezpečujú zmluvní lekári PZS pre kategóriu prác 3 a 4. V niektorých firmách sú to bývalí závodní lekári, ktorí majú ambulancie v priemyselnom areáli, prípadne vlastní lekári tímu PZS. Táto skupina lekárov poskytuje obvykle najlepšiu úroveň starostlivosti, s dôkladnou znalosťou pracovného prostredia a podmienok práce vybraných profesií, takže v plnej miere spĺňa kritériá cielenej zdravotnej starostlivosti. Lekárske preventívne prehliadky pre kategóriu prác 2 vykonávajú (okrem veľkých spoločností), prevažne všeobecní lekári zamestnancov, ktorí sú v menšej miere oboznámení s reálnym pracovným prostredím daného pracovníka. Problémom zostáva i naďalej lepšia súčinnosť zmluvného lekára PZS a všeobecného lekára zamestnanca, nakoľko aktuálny zdravotný stav môže výrazne ovplyvniť aj jeho profesionálne riziká. Problémom zostávajú výstupné lekárske preventívne prehliadky, nakoľko po ukončení pracovného pomeru zamestnanci o ne strácajú záujem a firmy nemajú legislatívne krytie na to, aby ich bývalí zamestnanci výstupné prehliadky absolvovali, ak nechcú. Na prípadné poškodenie zdravia sa obvykle prídá až pri vstupnej lekárskej preventívnej prehliadke pred nástupom do ďalšieho zamestnania, alebo až pri prešetrovaní podozrenia na profesionálne ochorenie.

Najväčšie problémy boli aj v roku 2023 u samostatne zárobkovo činných osôb. Tak, ako sú nedostatky v ich evidencii, neuspokojivá je aj situácia v oblasti cielených lekárskech preventívnych prehliadok, kde chýba najmä prehľad nielen o rizikových prácach týchto osôb, ale aj o sledovaní ich zdravotného stavu a spôsobilosti pre vykonávanú prácu v riziku.

Tabuľky č. 2a, 2b, 2c, 2d, 2e , 2f

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

V roku 2023 sme prešetrovali 2 podozrenia na profesionálnu chorobu. V oboch prípadoch sa jednalo o diagnózu DNJZ.

V jednom prípade sa jednalo o operátorku v spoločnosti Yanfeng Internacional Automotive Technology Slovakia s. r. o., IČO: 47988673, v profesii operátorka výroby s expozíciou cca 15 rokov. Jedná sa o spoločnosť, dodávateľa pre automobilový priemysel, ktorý sa zaoberá montážou dverových systémov. V spoločnosti máme na niektorých pracoviskách vyhlásené rizikové práce, 3. kategória prác pre faktor fyzickej záťaže pri práci. Operátorka výroby počas svojej práce však vykonávala prácu na pracoviskách s kategóriou 2. Lekárske prehliadky na posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu absolvovala v zákonom stanovených lehotách, posledné v rokoch 2015, 2017 a 2020. Všetky lekárske prehliadky boli s hodnotením „spôsobilý na výkon posudzovanej práce“. Počas práce pre spoločnosť vykonávala manuálne zakladanie drevovlákn a folie na dverové panely áut, vykonávala ručnú montáž boxov v palubnej doske. Naposledy pracovala na pracovisku, kde sa vykonávalo dokladanie materiálu pre výrobnú linku do veľkých sekvenčných vozíkov. V súčasnosti sú sekvenčné vozíky privázané automatizovaným systémom, robotizovanou sústavou, na pracovné miesto a zamestnanec postupne len dokladá požadované množstvá komponentov. Dohľad nad pracovnými podmienkami v spoločnosti vykonáva zmluvná PZS Pro Benefit, s. r. o., Púchov. V spoločnosti

sme doposiaľ neprešetrovali podozrenie na profesionálnu chorobu. Faktor fyzickej záťaže pri práci, lokálnej svalovej záťaže, u profesie operátor je prítomný, z toho dôvodu sme nevylúčili profesionálny pôvod ochorenia. Klinikou pracovného lekárstva Univerzitnej nemocnice v Martine bola operátorky priznaná choroba z povolania.

V druhom prípade sa jednalo o profesiu - operátorku výroby – strojársku robotníčku, ktorá vykonávala pracovné činnosti pri obsluhu strojnotechnologického zariadenia na výrobu ložísk v spoločnosti MAHLE Engine Components Slovakia s. r. o., Nábřežie Oravy 625/12, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36734063, od roku 2021, najskôr ako agentúrna pracovníčka, neskôr ako kmeňová pracovníčka. V spoločnosti sme zatiaľ taktiež neprešetrovali podozrenie na chorobu z povolania. Dohľad nad pracovnými podmienkami vykonáva v spoločnosti zmluvná PZS Pro Benefit, s. r. o., Púchov. Na základe výsledkov merania lokálnej svalovej záťaže pre obe horné končatiny v profesii strojársky robotník, zo dňa 29. 06. 2023 (Pro Benefit s. r. o., Púchov), profesia spĺňala v zmysle vyhlášky MZ SR č. 448/2007 Z. z. kritériá na zaradenie prác z hľadiska zdravotných rizík pre faktor fyzická záťaž – lokálna svalová záťaž do kategórie 2. Pracovné činnosti pozostávajú z vkladania kusov, odoberania kusov, kontrolných meraní, manipulácie s prázdny a plnými prepravkami s výpomocou 2 zamestnancami. Jedná sa o staticko -dynamickú prácu s prevahou dynamickej zložky, trvale v stoji, so zapojením horných končatín. Podmienky práce sú hodnotené ako priaznivé. Spoločnosť vykonáva organizačné a technické opatrenia na zníženie fyzickej záťaže a to používaním menších prepraviek a znížením počtu kusov v nich. Faktor fyzickej záťaže pri práci, lokálnej svalovej záťaže, je u tejto profesie prítomný, avšak u operátorky boli v popredí aj iné dlhodobé problémy pohybovým systémom (pre psoriatickú artritídu bola sledovaná v reumatologickej ambulancii). Ústrednou vojenskou nemocnicou v Ružomberku, ambulanciou pracovného lekárstva, nebola priznaná choroba z povolania.

Tabuľka č. 3a, 3b

5. Choroby z povolania

Klinikou pracovného lekárstva a toxikológie v Martine bola uznaná 1 profesionálna choroba, na diagnózu DNJZ. Jednalo sa o profesiu operátorky výroby, montáž dverových panelov pre automobily. V druhom prípade, u strojárskej robotníčky nebola priznaná choroba z povolania. Spolupráca pri prešetrovaní podozrenia na profesionálnu chorobu bola v oboch spoločnostiach dobrá.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

V rámci štátneho zdravotného dozoru sme na pracoviskách kontrolovali zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami, najmä ich skladovanie, vrátane spôsobu evidencie, používanie týchto látok a zmesí, odbornú spôsobilosť na manipuláciu s nimi (upozorňovali sme na povinnosť aktualizácie prípravy), prevádzkové poriadky, zabezpečenie preventívnej zdravotnej starostlivosti zamestnancov (vstupné a periodické lekárske preventívne prehliadky), zabezpečenie OOPP pre zamestnancov, vybavenie pracovísk lekárničkami prvej pomoci, likvidáciu prázdnych obalov a nespotrebovaných zvyškov prípravkov na ochranu rastlín, ako aj zaobchádzanie s nebezpečným odpadom. Situácia v poľnohospodárskych spoločnostiach, ktoré pre svoju činnosť využívajú prípravky na ochranu rastlín, sa značne zmenila. Väčšina spoločností nakupuje prípravky na ochranu rastlín, už dlhodo, tesne pred ich aplikáciou, v množstve nevyhnutne potrebnom na vykonanie postrekov. Organizácie si nevytvárajú skladové zásoby prípravkov na ochranu rastlín, preto sú skladovacie priestory využívané len krátkodobo a počas roka sa v nich prípravky na ochranu rastlín vo väčšine prípadov neskladujú.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

S karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi prichádzajú do kontaktu pracovníci pri podávaní cytostatík, v onkologických ambulanciách. Jedná sa celkovo o 9 pracovníčok. Pracovníci patológie v Dolnooravskej nemocnici s poliklinikou v Dolnom Kubíne, ktorých hlavným ťažiskom činnosti je bioptická prevádzka, používajú pri svojej práci formaldehyd, i keď v minimálnom množstve. Jedná sa o 6 pracovníkov, z toho 5 žien. V 3 poľnohospodárskych družstvách evidujeme prácu zaradenú do 3. kategórie, rizikový faktor agrochemikálie, s ktorými pracujú 4 muži (v roku 2022 sme ich evidovali 8). V regióne pôsobia 3 organizácie s oprávnením na odstraňovanie azbestu – Krovmont s. r. o., Dolný Kubín, Darta Service s. r. o. Dolný Kubín, OSBD Dolný Kubín. Počet oprávnených osôb na manipuláciu s materiálmi obsahujúcimi azbest je 16 mužov. Vydali sme 78 rozhodnutí na odstraňovanie azbestu a prijali 46 oznámení o odstraňovaní materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. Jednalo sa prevažne o strechy rodinných domov a hospodárskych budov.

Tabuľky č. 5a, 5b

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

V roku 2023 sme urobili štátny zdravotný dozor u 312 podnikateľských subjektov. Jednalo sa o 183 podnikateľov - fyzických osôb a 95 právnických osôb. Vydali sme 55 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky. Ďalej sme vydali 14 rozhodnutí a 7 stanovísk ku priestorom chránených pracovísk. Jednalo sa prevažne o práce v stolárstve, pri správe objektov, servise elektroniky, pomocné práce v práčovni, na zbernom dvore. Osoby so zdravotným postihnutím, ktoré mali vykonávať práce na chránených pracoviskách mali prevažne zdravotné problémy v oblasti pohybového systému. Všetky priestory spĺňali požiadavky pre prácu zdravotne znevýhodnených osôb.

Riešili sme 6 podnetov, z toho 2 podnety sme odstúpili (jeden na Regionálnu veterinárnu a potravinovú správu – úhyn hospodárskych zvierat, druhý na obec Oravská Polhora – susedské spory občanov, fyzické osoby, ktoré nepodnikali, pre chov sliepok a holubov). Jeden anonymný podnet bol na prevádzku veterinárnej ambulancie pre zlé hygienu, hodnotili sme do ako neopodstatnený. Ďalšie dva podnety boli na hluk zo stolárskej výroby, objektivizáciou hluku nebolo preukázané prekročenie hodnôt pre životné prostredie. V jednom prípade bol hluk z kovovýroby prekročený v životnom prostredí, podnet je naďalej v riešení.

Skúsenosti z prešetrovania niektorých podnetov poukazovali na fakt, že podnet bol zástupný problém iných animozít vo vzájomných vzťahoch subjektov.

Tabuľky č. 6 – 12b

9. Podpora zdravia pri práci

Poskytli sme informácie z oblasti ochrany zdravia pri práci 394 fyzickým a právnickým osobám. Celkový počet poskytnutých konzultácií, osobných i telefonických, bol v priebehu roka 968.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Pracovníci oddelenia vykonávali pregraduálnu výchovu študentov Katolíckej univerzity v Ružomberku v odbore verejné zdravotníctvo v počte 150 hodín.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011

(zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Vykonalí sme 1 spoločný štátny zdravotný dozor v súčinnosti s inšpektorátom práce v Žiline dňa 25. 05. 2023 v spoločnosti KME Service Centre Slovakia s. r. o., Mokrad'ská 2931, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36737062. Jedná sa o prevádzku kovovýroby (mechanická úprava kovov a plechov, ohýbanie, rezanie a strihanie na mieru), umiestnenú v priemyselnej časti mesta. Činnosti sú realizované na 3 linkách (BROOK PM 1, 2, 3). Dohľad nad pracovnými podmienkami v spoločnosti vykonáva zmluvná PZS Pyrokomplex, s. r. o., Námestovo. Vzhľadom k tomu, že práca je realizovaná na poloautomatických linkách, prácu zabezpečuje 12 zamestnancov. V spoločnosti bola vykonaná objektivizácia faktorov pracovného prostredia (hluk, chemické faktory – pevný aerosól, máj 2022). Na základe výsledkov meraní, profesia operátor spĺňala kritériá pre zaradenie do 2. kategórie prác. Spoločnosť v spolupráci so zmluvnou PZS predložila posudky o riziku, kategorizáciu prác a prevádzkové poriadky v zmysle platnej legislatívy. Zamestnanci majú k dispozícii vhodné sociálne zázemie. V spoločnosti neboli zistené nedostatky z oblasti ochrany zdravia zamestnancov.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

V rámci štátneho zdravotného dozoru sme sa zameriavali na dodržiavanie chemickej legislatívy. Kontrolovali sme zaobchádzanie s toxickými a veľmi toxickými chemickými látkami a zmesami, najmä ich skladovanie, vrátane spôsobu evidencie, používanie týchto látok a zmesí, odbornú spôsobilosť na manipuláciu s nimi, úroveň preventívnej zdravotnej starostlivosti zamestnancov (vstupné a periodické lekárske preventívne prehliadky a ich náplň), zabezpečenie OOPP pre zamestnancov, vybavenie pracovísk lekárničkami prvej pomoci, likvidáciu prázdnych obalov a nespotrebovaných zvyškov. Vydali sme 78 rozhodnutí na odstraňovanie materiálov obsahujúcich azbest. Jednalo sa prevažne o eternitové strechy na rodinných domoch a hospodárskych budovách.
tabuľky č. 15a - 15d

13. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva na pracoviskách, na ktorých zamestnanci alebo FO - podnikatelia (SZČO), ktoré nezamestnávajú iné fyzické osoby, vykonávajú prácu s diizokyanátmi

Výkon ŠZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci alebo SZČO vykonávajú prácu s diizokyanátmi; kontrola zabezpečenia odbornej prípravy na prácu s diizokyanátmi - vyžiadanie písomného záznamu o absolvovaní odbornej prípravy
tabuľka č. 15e

14. Personalistika

Prácu na oddelení PPL zabezpečovali v roku 2023 traja pracovníci, 1 lekárka, 1 zdravotnícky pracovník a jedna iná odborná pracovníčka v zdravotníctve do 01. 10. 2023, od 01. 10. 2023 nastúpila po materskej a rodičovskej dovolenke 1 zdravotníčka pracovníčka.

1. Tabuľky č. 1-16**Tabuľka č. 1a****Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2022 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)**

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	34	10	0	0	34	10
B	Ťažba a dobývanie	10	0	0	0	10	0
C	Priemyselná výroba	1171	322	31	1	1202	323
E	Dodávka vody, odstraňovanie odpadov	16	0	0	0	16	0
F	Stavebníctvo	1	0	0	0	1	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	61	56	0	0	61	56
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	194	184	0	0	194	184
	SPOLU	1487	572	31	1	1518	573

Tabuľka č. 1b

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2022 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	24	10	0	0	24	10
02	Lesníctvo a ťažba dreva	10	0	0	0	10	0
08	Iná ťažba a dobývanie	10	0	0	0	10	0
11	Výroba nápojov	2	0	0	0	2	0
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	233	38	11	1	244	39
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	91	21	0	0	91	21
24	Výroba a spracovanie kovov	78	0	20	0	98	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	316	41	0	0	316	41
26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	0	0	0	0	0	0
27	Výroba elektrických zariadení	45	9	0	0	45	9
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	307	139	0	0	307	139
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	94	74	0	0	94	74
31	Výroba nábytku	5	0	0	0	5	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	16	0	0	0	16	0
42	Inžinierske stavby	1	0	0	0	1	0
75	Veterinárne činnosti	61	56	0	0	61	56
86	Zdravotníctvo	44	40	0	0	44	40
87	Starostlivosť v pobytových zariad. (rezidenčná starostlivosť)	150	144	0	0	150	144
	SPOLU	1487	572	31	1	1518	573

Tabuľka č. 1c

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2022 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Rizikový faktor 1. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	89	82	0	0	89	82
Fyzická záťaž	146	81	0	0	146	81
Hluk	1069	249	10	1	1079	250
Chemické karcinogény, mutagény	13	6	1	0	14	6
Chemické látky a zmesi	151	3	20	0	171	3
Ionizujúce žiarenie	0	0	0	0	0	0
Optické žiarenie	4	3	0	0	4	3
Psychická pracovná záťaž	150	144	0	0	150	144
Vibrácie	57	9	0	0	57	9
Záťaž teplom a chladom	25	0	0	0	25	0
SPOLU	1704	577	31	1	1735	578

Tabuľka č. 1d

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2022 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
1. stupeň	2. stupeň	3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Tuberkulóza	28	26	0	0	28	26
	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	61	56	0	0	61	56
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	5	0	0	0	5	0
	Dynamická záťaž	91	74	0	0	91	74
	DNJZ	47	7	0	0	47	7
	Pracovná poloha	4	0	0	0	4	0
Hluk	Premenný	1069	249	10	1	1069	250
Optické žiarenie	Laser	4	3	0	0	4	3
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	150	144	0	0	150	144
Vibrácie	Prenášané na ruky	57	9	0	0	57	9
Záťaž teplom a chladom	Záťaž teplom	25	0	0	0	25	0
SPOLU		1541	568	10	1	1551	569

Tabuľka č. 1e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2022 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)

Chemická látka 2. stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Alergény	11	3	0	0	11	3
Dráždivé	12	5	0	0	12	5
Chem. karcinogén	4	4	1	0	5	4
Mutagény	12	5	0	0	12	5
Jedovaté – toxické	14	3	0	0	14	3
Látky poškodzujúce reprodukciu	3	3	0	0	3	3
Pevné aerosóly	149	3	2	0	151	3
Veľmi jedovaté – veľmi toxické	9	2	0	0	9	2
Žieravé	2	1	0	0	2	1
SPOLU	216	29	0	0	216	29

Tabuľka č. 2a

PZS vlastnými zamestnancami - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjektov**	Počet zamestnancov	Počet subjektov*	Počet zamestnancov
Banská Bystrica							
Bardejov							
Bratislava							
Čadca							
Dolný Kubín	0	0	0	16	40	0	0
S p o l u							

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4,

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č.2b

PZS dodávateľským spôsobom - vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty*							
RÚVZ	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolovaných subjektov* *	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov* *	Počet zamestnancov
Dolný Kubín	56	8498	25	0	0	390	6126
S p o l u							

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2c

Zamestnávateľ nezabezpečil vypracovanie dokumentov* v spolupráci s PZS					
RÚVZ	v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce		v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami		
	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov**	Počet zamestnancov v	z toho v kategórii 3 a 4
Dolný Kubín	0	0	0	0	0
S p o l u					

*) Napríklad posudok o riziku s kategorizáciou prác z hľadiska zdravotného rizika, záznam o posúdení rizika, návrh na zaradenie prác do kategórie 3 alebo 4, návrh na zmenu alebo vyradenie prác z kategórie 3 alebo 4

***) Údaje získané výkonom ŠZD

Tabuľka č. 2d

Sankcie pre zamestnávateľov za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci týkajúce sa spolupráce s PZS				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného subjektu (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	V sume €

Tabuľka č. 2e

Kraj	Kontroloval RÚVZ	Počet kontrolovaných poskytovateľov PZS vykonávajúcich činnosť dodávateľským spôsobom			Spolu
		Lekárov	Verejných zdravotníkov	Tímov PZS	
Bratislavský					
Trnavský					
Trenčiansky					
Nitriansky					
Žilinský					
Banskobystrický					
Prešovský					
Košický					
ÚVZ SR					

Tabuľka č. 2f

Sankcie pre poskytovateľov PZS za správne delikty na úseku verejného zdravotníctva v oblasti ochrany zdravia pri práci				
Kraj	Uložil RÚVZ	Názov a sídlo kontrolovaného poskytovateľa PZS (zoznam)	Správny delikt podľa § 57 ods. 24 alebo ods. 36 zákona č. 355/2007 Z. z. (uviest' odsek a písmeno)	V sume €
Bratislavský		1.		
		2.		
		...		
Trnavský				
Trenčiansky				
Nitriansky				
Žilinský				
Banskobystrický				
Prešovský				
Košický				

Tabuľka č. 3a

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania							
	Počet prešetr.	Číslo položky zoznam CHzP	Dg.	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia	Záver prešetrovania S / N / ? / K / X	Lehota (v dňoch)
	1	29-2	DNJZ	MAHLE Engine Components Slovakia s. r. o., Nábřežie Oravy 625/12, 026 01 Dolný Kubín IČO: 36734063	Strojárska robotníčka	?	25
	2	29-2	DNJZ	Yanfeng Internacional Automotive Technology Slovakia s. r. o. – odštepny závod Námestovo, Námestovo 1088, 029 01 Námestovo IČO: 47988673	operátorka výroby	S	35
	3						
SPOLU	2	-	-	-	-	S	-

Zdroj: RÚVZ v SR

Poznámka: V tabuľke je uvedený počet prešetrovaných podozrení na chorobu z povolania a pri každom je uvedená položka/položky zoznamu chorôb z povolania (u jednej fyzickej osoby mohlo prešetrovanie podozrenia na chorobu z povolania zahŕňať viac položiek zoznamu chorôb z povolania – najčastejšia kombinácia položiek 28/29).

Záver prešetrovania:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrovanie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) – uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Tabuľka č. 3b

Prešetrovania podozrení na chorobu z povolania podľa krajov						
Kraj	Počet podľa položiek zoznamu CHzP	Záver prešetrovania*				
		S	N	?	K	X
Bratislavský						
Trnavský						
Trenčiansky						
Nitriansky						
Žilinský						
Banskobystrický						
Prešovský						
Košický						

Tabuľka č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobraných osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Bratislava				
Trnava				
Trenčín				
Nitra				
Žilina				
B. Bystrica				
Prešov				
Košice				

Tabuľka č. 5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov					
Chemický karcinogén, chemický mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)		Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií
1.	Cytostatiká	1A	9	9	6
2.	Formaldehyd	1B	6	5	1
3.	Azbest	1A	16	0	3
4.	Agrochemikálie	1B	4	0	3

* K 1A - dokázaný karcinogén pre ľudí, K 1B - pravdepodobný karcinogén,
M 1A - mutagén ľudských zárodočných buniek, M 1B - mutagén cicavčích zárodočných buniek,

proces - proces s rizikom chemickej karcinogenity

Zdroj: RÚVZ v SR

Tabuľka č. 5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	46
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	

Tabuľka č.6

Prehľad o počte podnikateľských subjektov, u ktorých bol vykonaný ŠZD						
Právna forma subjektu	Počet subjektov					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v subjekte					
	0	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Podnikateľ-FO – nezapísaný v OR		60	6			66
Podnikateľ-FO – zapísaný v OR		83	24			107
FO – slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
Fyzické osoby spolu		143	30			173
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným		29	21	15	4	69
Komanditná spoločnosť						
Nadácia						
Nezisková organizácia		5				5
Akciová spoločnosť			19	14		33
Družstvo		3	5			8
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.						
Štátny podnik			1			1
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav			3			3
Rozpočtová organizácia			4			4
Príspevková organizácia			2			2
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia						
Zahraničná osoba						
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod				1		1
Združenie (zväz, spolok)						
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia			1			1
Komora (s výnimkou profesijných komôr)			1			1
Záujmové združenie právnických osôb						
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)		3	8			11
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)						
Právnické osoby spolu		40	65	30	4	139
Spolu:		183	95	30	4	312

Tabuľka č. 7a

Posudková činnosť a rozhodovacia činnosť orgánov verejného zdravotníctva v ochrane zdravia pri práci	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/nesúhlasné § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	55		
- o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu			
- o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia			
- o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín			
- o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	1		
- o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	78		
- o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	17		
- o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov			
- ostatné	29		
S p o l u:	180		
B. Rozhodnutia - pokyny (§ 12 ods. 3 a 4 zákona č. 355/2007 Z. z.)			
- opatrenia (§ 55 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	-		
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-		
E. Záväzná stanoviská: § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov			
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.			
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	13		
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	25		
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou			

Tabuľka č. 7b

Oznámenie pred začatím prevádzky priestorov a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 52 ods. 1 písm. b) a ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z.	Počet oznámení	Počet výkonov ŠZD na oznámených prevádzkach
- administratívne priestory (podľa § 52 ods. 1 písm. b) šiesty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	16	0
- priestory, v ktorých sa vykonáva živnosť kúpy tovaru na účel jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) (podľa § 52 ods. 1 písm. b) siedmy bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	20	13
- iné (podľa § 52 ods. 1 písm. b) prvý až piaty bod zákona č. 355/2007 Z. z.)	16	5

Tabuľka č. 8

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	312
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	
Šetrenie petícií	
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	
Odborné stanoviská (expertízy)	100
Konzultácie a poradenstvo*	968
Iné činnosti**	

* Konzultácie, poradenstvo, vysvetlenie, vyjadrenie, informácie (ústne, písomne, e-mailom).

** Napr. posúdenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.

Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“.

Tabuľka č. 9

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
Ovzdušie ¹⁾ - pracovné			
Biologický materiál			
Genetická toxikológia			
Hluk			
Vibrácie			
Optické žiarenie ²⁾			
Elektromagnetické pole			
Mikroklimatické podmienky			
Ionizujúce žiarenie			
Spolu:			

Tabuľka č. 10

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokované konanie		
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokovaných konaní (§ 56 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 41 zákona č. 355/2007 Z. z.)	3	900
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)		-
Trestné oznámenie		-
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)		
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z. z.)		
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)		-

Tabuľka č. 11

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Banská Bystrica										
Bardejov										
Bratislava										
Čadca										
Dolný Kubín										
Dunajská Streda										
Galanta										
Humenné										
Komárno										
Košice										
Levice										
Liptovský Mikuláš										
Lučenec										
Martin										
Michalovce										
Nitra										
Nové Zámky										
Poprad										
Považská Bystrica										
Prešov										
Prievidza										
Rimavská Sobota										
Rožňava										
Senica										
Spišská Nová Ves										
Stará Ľubovňa										
Svidník										
Topoľčany										
Trebišov										
Trenčín										
Trnava										
Veľký Krtíš										
Vranov n/Topľou										
Zvolen										
Žiar n/Hronom										
Žilina										

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Tabuľka č. 13a

RÚVZ	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
		150				

Poznámka: Podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty

- názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti, napr.

- členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách
- besedy a relácie v rozhlase, v televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- články v denníkoch, časopisoch a v regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach, atď.

Tabuľka č. 13b

Kraj	Špecializované úlohy a iná odborná činnosť podľa krajov					
	Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
	na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
Bratislavský						
Trnavský						
Trenčiansky						
Nitriansky						
Žilinský						
Banskobystrický						
Prešovský						
Košický						

Tabuľka č. 14a

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách		
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam) (názov spoločnosti podľa Obchodného reg., názov prevádzky, obec, dátum kontroly)
Bratislavský		1.
		2.
	
Trnavský		
Nitriansky		
Žilinský	Dolný Kubín	KME Service Centre Slovakia s. r. o., Mokrad'ská 2931, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 36737062, dňa 25. 5. 2023
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách zamerané na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z. z.)				
Kraj	Vykonal RÚVZ	Kontrolované subjekty (zoznam) (názov spoločnosti podľa OR, názov prevádzky, obec)	Katégoria subjektu (A, B)	Počet uložených opatrení
Bratislavský		1.		
		2.		
Trnavský				
Nitriansky				
Žilinský				
Banskobystrický				
Trenčiansky				
Prešovský				
Košický				

Tabuľka č. 15a

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických látok	P o č e t rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických látok) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	1	
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§13 ods. 4 písm. j) zák. č. 355/2007 Z. z.)	78	

* Týka sa prevádzok, u ktorých:

- orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (do 30.09.2020),
- zamestnávateľ vypracoval prevádzkový poriadok s nebezpečnými chemickými faktormi, ktorého súčasťou je posudok o riziku (od 01.10.2020).

V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Tabuľka č. 15b

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	33
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah. (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia*. (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.)	

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z. z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z. z.:	ods. 29 písm. h) zákona	-	-
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 33 písm. ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z. z.		
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z. z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z. z.		

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)*	
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe podnikov kategórie A alebo B (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z. z.)	

* Údaje od RUVZ so sídlom v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 15e

Výkon SZD na pracoviskách, na ktorých zamestnanci a SZČO ¹⁾ vykonávajú prácu s diizokyanátmi v r. 2023 ²⁾						
RÚVZ	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré predložili písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Odbornú prípravu vykonala PZS ³⁾ (počet)	Odbornú prípravu vykonal BT ⁴⁾ (počet)	Počet kontrolovaných subjektov, ktoré nepredložili písomný záznam o absolvovaní odbornej prípravy	Počet začatých správnych konaní k deliktu podľa § 57 ods. 29 zákona č. 355/2007 Z. z.	V celkovej sume €
B. Bystrica						
Bardejov						
Bratislava						
Čadca						
Dol. Kubín	0	0	0	0	0	0
D. Streda						
Galanta						
Humenné						
Komárno						
Košice						
Levice						
L. Mikuláš						
Lučenec						
Martin						
Michalovce						
Nitra						
N. Zámky						
Poprad						
P. Bystrica						
Žiar n/H						
Žilina						

¹⁾ SZČO - fyzická osoba - podnikateľ, ktorá nezamestnáva iné fyzické osoby

²⁾ Povinnosť zamestnávateľa a SZČO zabezpečiť odbornú prípravu na prácu s diizokyanátmi je účinná od 24.08.2023 (§ 63o zákona č. 355/2007 Z. z.).

³⁾ Lekár, verejný zdravotník alebo zdravotnícky pracovník pracovnej zdravotnej služby

⁴⁾ Bezpečnostný technik

**HYGIENA VÝŽIVY, BEZPEČNOSTI POTRAVÍN
A KOZMETICKÝCH VÝROBKOV**

1. Personálne obsadenie oddelenia hygieny výživy

Personálne obsadenie pracoviska hygieny výživy

RÚVZ Dolný Kubín	Celkový počet zamestnancov	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
		IVŠ	AHE/DAHE		
Oddelenie HVBPKV	5	3	1	1	

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Vzdelávanie zamestnancov pracovísk hygieny výživy

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčastnených zamestnancov
Celoslovenské školenie zamestnancov, ktorí vykonávajú ŠZD a dohľad nad kozmetickými	Školenie	15.-16.02.2023	Spišská Nová Ves	ÚVZ SR Bratislava	2
Stretnutie vedúcich pracovníkov Oddelení HVBPKV RÚVZ Žilinského kraja	Krajská porada	22.06.2023	Žilina	RÚVZ Žilina	4
Materiály a predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami (FCM) – základný kurz	Online odborný seminár	07.11.2023		ÚVZ SR Bratislava	2
Stretnutie vedúcich pracovníkov Oddelení HVBPKV RÚVZ Žilinského kraja	Krajská porada	29.03.2023	Liptovský Mikuláš	RÚVZ Liptovský Mikuláš	1
Celoslovenská porada vedúcich pracovníkov Odboru HVBPKV	Celoslovenská porada	15.-16.5.2023	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR Bratislava	1
Výkon úradných kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými pre styk s potravinami	Online odborný seminár	15.03.2023		ÚVZ SR Bratislava	2
Food Contact Materials	Školenie	20.-23.11.2023	Bratislava	AETS Consortium	1
Odborný seminár RÚVZ DK: Monitoring pitnej vody, Legionelly	Odborný seminár	17.01.2023	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	5

Odborný seminár RÚVZ DK: Zaočkovanosť detskej populácie na Orave k 31. 12. 2021, Štátny zdravotný dozor nad kozmetickými	Odborný seminár	01.02.202 3	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	6
Odborný seminár RÚVZ DK: Problematika prevencie HIV/AIDS, Svetový deň zdravia	Odborný seminár	01. 03. 2023	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	5
Odborný seminár RÚVZ DK: Hygiena potravín, Kontrola MŠ	Odborný seminár	05.04.202 3	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	6
Odborný seminár RÚVZ DK: Zmeny v školských bufetoch, Porovnanie aktivity svalov hornej končatiny pri práci	Odborný seminár	08.11.202 3	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	4
Odborný seminár RÚVZ DK: Problematika vody určenej na kúpanie, Hygiena potravín –	Odborný seminár	15.11.202 3	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	5
Odborný seminár RÚVZ DK: Štátny zdravotný dozor – kozmetika Salmonely	Odborný seminár	22.11.202 3	Dolný Kubín	RÚVZ Dolný Kubín	4
Manažérske zručnosti	kurz	28.9.2023	Dolný Kubín	Power Coaching s. r. o., Mierová 56, Bratislava	1
Koordináčné stretnutie k modulu KOZV	Online školenie	január - december		Asseco Central Europe	6
Koordináčné stretnutie k modulu ŠZD	Online školenie	január - december		Asseco Central Europe	6
Koordináčné stretnutie k modulu KV	Online školenie	január - december		Asseco Central Europe	1

V roku 2023 bola pravidelne prekonzultovaná odborná problematika a novoprijatá legislatíva na pracovných poradách v rámci oddelenia a na gremiálnych poradách vedúcich oddelení RÚVZ. V roku 2023 bolo na RÚVZ v Dolnom Kubíne zorganizovaných 7 odborných seminárov.

Prednášková činnosť oddelenia hygieny výživy v roku 2023 bola realizovaná v spolupráci so súkromnou školiacou firmou pre zamestnancov potravinárskych prevádzok, s cieľom získania odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. V roku 2023 bolo zrealizovaných **5 školení**, účastníci školenia boli oboznámení s rozsahom požadovaných vedomostí pre skúšky odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností.

Aktivity v médiách

Oddelením hygieny výživy v roku 2023 neboli vykonané žiadne aktivity v médiách.

Konzultačná a poradenská činnosť:

Pracovníkmi oddelenia boli realizované konzultácie prevažne zamerané na poskytovanie poradenskej činnosti, formou výmeny informácií, o povinnosti schvaľovania priestorov do prevádzky a o ohlasovacej povinnosti. Realizovali sme konzultácie so žiadateľmi o uvedenie zariadení do prevádzky, týkajúce sa predovšetkým stavebno-dispozičného riešenia potravinárskych objektov, vrátane vybavenia potravinárskym zariadením - kuchynským alebo iným zariadením potrebným pri výrobe a predaji potravinárskych výrobkov, vypracovania požadovanej dokumentácie - prevádzkového poriadku, sanitačného programu, HACCP, SVP, predloženia dokladov o zdravotnej a odbornej spôsobilosti ich zamestnancov a inej problematike súvisiacej s otvorením prevádzky. Bolo zrealizovaných 1 155 konzultácií.

Členstvo v skúšobnej komisii

Piati pracovníci oddelenia hygieny výživy boli členmi skúšobnej komisie pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne – oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v okresoch: Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín.

3.1.1 Posudková činnosť

V priebehu roka 2023 boli pripravované odborné podklady pre rozhodovaciu činnosť RÚVZ, ako orgánu verejného zdravotníctva, vydaných bolo **13** rozhodnutí k prevádzkovaniu zariadení spoločného stravovania, **11** k výrobe potravín, **12** k predaju potravín, **1** k predaju kozmetických výrobkov a **3** ku skladom. Celkom bolo vydaných **40 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky**, všetky boli **súhlasné**. V rámci územného konania bolo vydaných **12 záväzných stanovísk** - **4** k územným konaniam a **8** ku kolaudačným konaniam. Bolo vydaných **21 zastavení konania** pre neúčast' žiadateľov na preskúšaní alebo zrušenie žiadosti z odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologickej závažných činností. V roku 2023 neevidujeme ani jedno odvolanie.

3.1.2 Kontrolná činnosť

V spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru podľa zákona č. 355/2007 Z. z. vykonaných **130** kontrol.

Kontroly - obhliadky priestorov boli vykonávané v súvislosti s vydaním rozhodnutí na základe žiadosti k uvedeniu priestorov do prevádzky a záväzných stanovísk ku kolaudácii stavby.

Kontrolnú činnosť v rámci ŠZD vykonávali pracovníci oddelenia hygieny výživy cielene podľa vypracovaného aktuálneho plánu kontrol.

Kontrolná činnosť v rámci ŠZD bola zameraná:

- *Kontrola dokumentácie:*

Predloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky alebo písomné oznámenie o začatí činnosti.

- *Požiadavky na zariadenia spoločného stravovania:*

Kontrola plnenia povinností prevádzkovateľa ZSS a zabezpečenie požiadaviek na výrobu, prípravu, manipuláciu a podávanie hotových pokrmov; technológia výroby pokrmov, technologické a pracovné postupy.

- *Dodržiavanie pracovných postupov* miest alebo operácií technologických procesov, ktoré sú kritické pri zabezpečovaní zdravotnej bezpečnosti potravín – (napr. dodržiavanie požiadaviek na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov alebo nápojov ako napr. rozmrazovanie zmrazených potravín, zmrazovanie potravín, schladzovanie alebo rozmrazovanie hotových pokrmov, príprava hotových pokrmov studenej kuchyne, používanie vajec a vaječných hmôt, používanie zmrazených vaječných hmôt – v prípade ich rozmrazenia, používanie tukov, podávanie tepelne spracovaného mäsa, zmrazovanie potravín na to určeným zariadením, dodržiavanie SVP pri príprave pokrmov z tepelne nespracovaného alebo čiastočne tepelne nespracovaného mäsa, rýb alebo iných morských živočíchov a vajec podľa dokumentácie SVP/HACCP, teplota pri tepelnom opracovaní mäsa, ochladenie niektorých potravín a následne podávanie, tepelné spracovanie vaječných pokrmov, podávanie hotových pokrmov – čas a teplota podávania, teplota hotových pokrmov počas prepravy, požiadavky na kuchynský a stolový riad a pod.
- *Zabezpečenie odberu vzoriek* pripravených hotových pokrmov, ich uchovávanie a vedenie dokumentácie.
- *Zásobovanie pitnou vodou.*

Najčastejšie sa vyskytujúce nedostatky:

- nevyhovujúca prevádzková hygiena
- nedostatky v skladovaní potravín, polotovarov a hotovej stravy
- nevyhovujúca manipulácia s odpadom
- chýbajúce doklady o odbornej spôsobilosti zamestnancov
- nedodržanie zásad SVP, HACCP

V zmysle zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonali pracovníci oddelenia HV v zariadeniach spoločného stravovania **49** kontrol, pričom závažnejšie nedostatky neboli zistené.

Celkový počet podnetov **v roku 2023 bol 14**, počet **opodstatnených 4**, **neopodstatnených 3**; **odstúpených alebo nebolo možné dokázať 7**.

Podľa zákona č. **355/2007** Z. z. boli riešené 4 podnety, podľa zákona č. **152/1995** Z. z. bolo riešených 10 podnetov.

Prehľad a vyhodnotenie prijatých podnetov za rok 2023

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
ZSS	10	4	2	4
Výrobcovia				
Dopravcovia a distribútori	1		1	
Hypermarkety, supermarkety	3			3
Malé a stredné predajne				
Baliarne				
Iné				
SPOLU :	14	4	3	7

Zameranie podnetov riešených odd. HVBPKV:

1. Podnet odstúpený Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou v Dolnom Kubíne, sťažovateľ poukazuje na trávacie ťažkosti po konzumácii bryndzových halušiek v reštaurácii pri Múzeu Oravskej dediny v Zuberci a žiada o vykonanie kontroly v zariadení. **Opodstatnenosť podnetu nebolo možné dokázať** (pri úradnej kontrole potravín neboli zistené hygienické nedostatky).
2. Podnet odstúpený ŠVPS SR, postúpené podanie od SOI, označovanie pramenitej vody Rajec v nápojových lístkoch v prevádzkach verejného stravovania. **Neopodstatnený** (v náhodne kontrolovaných zariadeniach nebolo zistené chybné označovanie).
3. Podnet – zažívacie ťažkosti po konzumácii tortily v Top kebab v Zákamennom. **Opodstatnenosť podnetu nebolo možné dokázať**. (pri úradnej kontrole potravín neboli zistené závažné nedostatky v hygiene potravín).
4. Telefonický podnet - Nedostatočná hygiena v zariadení KEBAB Námestovo. **Opodstatnený** (bloková pokuta).
5. Podnet – obsluha a predaj mäsových výrobkov v predajni Kaufland Dolný Kubín. **Podnet odstúpený RVPS**
6. Podnet – zažívacie ťažkosti po požití jedla – Penzión a reštaurácia Príslop. **Opodstatnený** (bloková pokuta).
7. Podnet – nedostatočná hygiena, hnačky po požití piva v prevádzke U novinára v D. Kubíne. **Neopodstatnený** (neboli zistené nedostatky).
8. Podnet – Predaj mäsa v predajni LIDL Námestovo. **Podnet odstúpený RVPS**.
9. Podnet – Ambulantný predaj v Oravskej Lesnej pri železničke. **Podnet opodstatnený** (opatrenie podľa paragrafu 19, 152/1995 Z. z.- zákaz činnosti).
10. Podnet – anonymný podnet Pohostinstvo u Bebejov Podbiel – zlá hygiena. **Podnet opodstatnený** (bloková pokuta).
11. Podnet – podnet 2 pracovníčok (brigádničiek) – zlá hygienická situácia v reštaurácii Toliar v Oravskom Podzámku. **Podnet opodstatnený** (bloková pokuta).
12. Podnet – anonymný podnet Hotel Prístav Oravská Priehrada – zlá hygiena. **Podnet neopodstatnený**.
13. Podnet – zažívacie ťažkosti po požití jedla – Motorest Rieka v Kľačovanoch. **Nebolo možné dokázať**.
14. Podnet – zmyslovo zmenené vajcia – plesnivé, v predajni Kaufland Dolný Kubín. **Podnet odstúpený RVPS**

3.2 Úradná kontrola

Získané údaje spracované vo výročnej správe vychádzajú z plánu úradnej kontroly stanoveného na rok 2023, ktorý zahŕňa podmienky a požiadavky uvedené vo Viacročnom národnom pláne úradnej kontroly Slovenskej republiky. Plán je každoročne aktualizovaný po zohľadnení výsledkov z predchádzajúceho obdobia. Berie do úvahy podmienky regiónu so zameraním na dodržiavanie potravinového práva prevádzkovateľmi potravinárskych prevádzok v súlade s Nariadením (ES) č. 853/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o hygiene potravín, so zákonom č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Úradné kontroly potravín boli vykonávané v potravinárskych prevádzkach spadajúcich do pôsobnosti orgánov verejného zdravotníctva podľa § 23 ods. 2) zákona č. 152/1995 Z. z.:

- a) v prevádzkach verejného stravovania vrátane výroby cukrárskych výrobkov, zmrzliny a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach,
- b) vo vzťahu k epidemiologicky rizikovým činnostiam osôb vo výrobe, manipulácii a umiestneniu na trh,

- c) výživových doplnkov, materiálov a predmetov určených na kontakt s potravinami, počiatočnej dojčenskej výživy, následnej dojčenskej výživy, potravín spracovaných na báze obilnín, detských potravín, potravín na osobitné lekárske účely a celkovej náhrady stravy na reguláciu hmotnosti,
- d) nových potravín,
- e) z hľadiska používania zdrojov ionizujúceho žiarenia na ožarovanie potravín a kontroly dodržiavania zákazu pridávania rádioaktívnych látok do potravín,
- f) v súvislosti s prídavnými látkami do potravín.

Hlavným strategickým cieľom je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov v dozorovanom území, a to dôslednou integrovanou kontrolou celého potravinového reťazca.

Pri výkone úradných kontrol bola pozornosť sústredená na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi.
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom.
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou.
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie.
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia.
6. Šetrenie oznámení Rýchleho výstražného systému s uplatnením príslušných opatrení.
7. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami.

V roku 2023 bolo vykonaných spolu **305 kontrol** v **298 kontrolovaných potravinárskych prevádzkach**, vrátane zariadení spoločného stravovania z celkového počtu **1919** prevádzok registrovaných orgánmi verejného zdravotníctva. Okrem uvedených kontrol bolo vykonaných ešte **36** kontrol v ostatných prevádzkach, ako sú napr. lekárne, drogérie, novinové stánky a pod. Okrem plánovaných kontrol boli v roku 2023 vyhlásené hlavným hygienikom Slovenskej republiky mimoriadne cielené kontroly (kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2023, mimoriadna cielená kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny, mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín, pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov).

Pri kontrolách bolo zistených spolu **105 nezhôd** so súčasne platnými právnymi predpismi. Uvedené nezhody boli zistené v **34 prevádzkach**. Najčastejšou príčinou nezhôd vo všeobecnosti boli nedostatky v prevádzkovej hygiene (44 nezhôd), v skladovaní potravín (30 nezhôd), v systéme HACCP/SVP (22 nezhôd), minimálnej trvanlivosti resp. dátume spotreby (1 nezhôd) a v manipulácii s potravinami (8 nezhôd).

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami pre osobitné skupiny (POS), výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami

Nebalená zmrzlina

Celkový počet evidovaných prevádzok - **60**

Počet vykonaných kontrol - **18**

Počet skontrolovaných zariadení - **17**

Stručná analýza nezhôd

Počet nezhôd - **4**

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 1**
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- **v hygiene prevádzky - 2**
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- **v označovaní – 1**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné

Nezhody z hľadiska označovania boli zistené pri označovaní alergénov

Minerálne a pramenité vody pre dojčatá,

Počet prevádzok - 0

Počet nezhôd - 0

- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene - 0

Stručná analýza nezhôd

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov - 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene - 0
- v odbornej spôsobilosti - 0
- v zdravotnej spôsobilosti - 0
- v označovaní - 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti - 0
- v skladovaní potravín - 0
- v manipulácii s potravinami - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - 0
- iné - 0

Potraviny pre osobitné skupiny:

Počet prevádzok - 1, - vykonaných kontrol - 0

Počet nezhôd - 0

- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene - 0

Stručná analýza nezhôd

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov - 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene - 0
- v odbornej spôsobilosti - 0
- v zdravotnej spôsobilosti - 0

- v označovaní - 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín - 0
- v manipulácii s potravinami - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - 0
- iné - 0

Výživové doplnky

Počet prevádzok - 3, vykonaných - 1 kontrola

Počet nezhôd - 0

- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene - 0

Stručná analýza nezhôd

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - 0
- vo vzdelávaní zamestnancov - 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene - 0
- v odbornej spôsobilosti - 0
- v zdravotnej spôsobilosti - 0
- v označovaní - 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT - 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti - 0
- v skladovaní potravín - 0
- v manipulácii s potravinami - 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - 0
- iné - 0

Prídavné látky

Počet prevádzok - 0

Počet nezhôd - 0

- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0

Stručná analýza nezhôd

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0

- iné – 0

Arómy

Počet prevádzok - 0

Počet nezhôd - 0

- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0

Stručná analýza nezhôd

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky - 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Výkon úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami

Úradné kontroly boli realizované podľa samostatného metodického pokynu, ktorý obdržali všetky RÚVZ.

Miesta odberov boli nasledujúce: veľkoobchod, maloobchod, dovozcovia, distribútori, výrobcovia, zariadenia spoločného stravovania, potravinársky priemysel/prevádzky. Ako prioritné miesta odberov boli určené: veľkoobchod a dovozcovia.

Ku každej odobranej a kontrolovanej vzorke bol vyplnený záznam o úradnej kontrole. Zároveň sa s odbermi vzoriek vykonávali aj inšpekcie zamerané na: skladovanie, zavedenie správnej výrobnjej praxe (v priemysle potravinárskych obalov a keramických výrobkov) a dostupnosť dokumentácie v súlade s platnými právnymi predpismi (vyhlásenie o súlade, podporná dokumentácia k vyhláseniu o súlade).

Počet výrobcov: **4**

Počet veľkoskladov: **2**

Počet úradných kontrol s odberom vzoriek: **4**

Počet úradných kontrol bez odberu vzoriek: **7**

Počet auditov: **0**

Počet odobratých vzoriek: **4** - spĺňajú požiadavky nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č.1935/2004 z 27. októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS a výnosu Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR z 9. júna 2003 č.1799/2003-100, ktorým sa vydáva piata hlava Potravinového kódexu SR upravujúca materiály a predmety určené na styk s potravinami v znení neskorších predpisov.

Stručný popis RASFF – nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami

Z materiálov a predmetov určených na styk s potravinami môžu migrovať alebo sa uvoľňovať látky, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť zdravie ľudí, spôsobiť neprijateľné zmeny v zložení potravín alebo zhoršiť ich vlastnosti. Na základe **oznámení systémom rýchleho varovania pre potraviny a krmivá (RASFF) oddelením HVBPKV v roku 2023 boli riešené nasledovné oznámenia:**

1. Výstražné znamenie zo dňa 27.10.2023, ktoré sa týkalo nevyhovujúceho výrobku: **Toro baking , silikónové košíčky na muffiny** , ktorý bol odobratý v obchodnej sieti. V testovanej vzorke bol zistený zvýšený obsah prechavých látok. Odborní pracovníci vykonali úradnú kontrolu potravín v dvoch predajniach, v ktorých bolo zistené že uvedený výrobok nebol dodaný do prevádzok.

2. Výstražné znamenie zo dňa 12.07.2023, ktoré sa týkalo nevyhovujúceho výrobku: **Silikónová forma na pečenie na oriešky** od distribútora ALVARAK GROUP a. s. Planá nad Lužnicí, ktorý bol odobratý v obchodnej sieti. V testovanej vzorke bol zistený zvýšený obsah prechavých látok. Odborní pracovníci vykonali úradnú kontrolu potravín v dvoch predajniach, v ktorých bolo zistené, že uvedený výrobok nebol dodaný do prevádzok.

3.2.2 Kontrola v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS) vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach

Počet evidovaných zariadení - 746

Kontroly bolo podrobených - 108 zariadení

Počet vykonaných kontrol - 122

Stručná analýza nezhôd

Frekvencia a typy nezhôd v ZSS - 94

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - **12**
- vo vzdelávaní zamestnancov - **8**
- v hygiene prevádzky - **22**
- v osobnej hygiene - **3**
- v odbornej spôsobilosti - **3**
- v zdravotnej spôsobilosti - **1**
- v označovaní - **3**
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach - **2**
- potraviny po DS/DMT **0**
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – **3**
- v skladovaní potravín - **21**
- v manipulácii s potravinami - **1**
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením - **1**
- iné - **14**
- **ZSS – najčastejšie nezhody:**
- v hygiene prevádzky - **22**
- v označovaní potravín a pokrmov - **3**
- v manipulácii s odpadom a jeho zariadením - **1**
- potraviny po DS/DMT - **0**
- skladovaní potravín - **21**
- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP - **12**
- v priebežnom vzdelávaní zamestnancov - **8**
- v manipulácii s potravinami - **1**

- v osobnej hygiene - 3
- v odbornej spôsobilosti - 3
- v zdravotnej spôsobilosti - 1
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti - 3
- v zabezpečení výživovej hodnoty hotových pokrmov a nápojov podľa OVD - 0
- v zabezpečení odberu vzoriek a vedení evidencie - 0
- iné – 14

3.2.3 Audity potravinárskych prevádzok podľa čl. 14 písm. i) nariadenia EP a Rady č. 2017/625

V roku 2023 boli vykonané audity v 5 zariadeniach spoločného stravovania. Bolo vydaných 5 protokolov o nezhodách s 23 nezhodami. Najčastejšie zisťované nezhody boli: nebol vytvorený team pre HACCP, nedostatky vo výsledovateľnosti potravín - chýbal zoznam dodávateľov a odberateľov, chýbalo preškolenie pracovníkov v oblasti hygieny potravín, nevykonávala sa verifikácia systému HACCP.

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo mikrobiologicky vyšetrených 279 vzoriek, z toho nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám 5 vzoriek t. j. 1,79 % a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne:

- lahôdkárske výrobky - 37 odobratých vzoriek, všetky vyhovovali vyšetrovaným ukazovateľom,
- cukrárske výrobky – 16 odobratých vzoriek, 1 vzorka nevyhovovala, čo je 6,25 %, pre prítomnosť *Staphylococcus aureus* a nadlimitný počet plesní, bola uložená náhrada nákladov,
- zmrzlina – 44 odobratých vzoriek, z toho 3 nevyhovovali, čo je 6,8 % pre nadlimitný počet koliformných baktérií, bol zopakovaný odber a vzorky vyhovovali požadovaným ukazovateľom,
- hotové pokrmy- 110 odobratých vzoriek, 1 vzorka nevyhovovala, čo je 0,9% pre prítomnosť koliformných baktérií, bola uložená náhrada nákladov,
- pokrmy rýchleho občerstvenia –16 odobratých vzoriek, všetky vyhovovali vyšetrovaným ukazovateľom,
- potraviny pre osobitné skupiny –10 odobratých vzoriek na *Listériu monocytogenes*, vyhovovali
- výživové doplnky - 27 odobratých vzoriek, vzorky vyhovovali
- detská dojčenská výživa- 44 odobratých vzoriek, vyhovovali
- pramenité vody – 1 vzorka, vyhovovala

V rámci projektu komisie MPVSR boli odobraté 3 vzorky čerstvých ovocných štiav zo zariadení spoločného stravovania na *Listériu monocytogenes* a na VTEC, vzorky vyhovovali. Z hľadiska označovania potravín neboli zistené žiadne nedostatky.

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Počet odobratých a laboratórne vyšetrených vzoriek potravín (vrátane pokrmov), z ktorých bolo chemicky vyšetrených 39 vzoriek, všetky vzorky vyhoveli vyšetrovaným ukazovateľom, v jednotlivých komoditách potravín v nasledovnom rozsahu:

- kontaminanty (Pb, Cd, Hg, As) boli sledované v dojčenskej výžive, vo výživových doplnkoch, pramenitých vodách dojčenských, na obsah Pb bolo odobratých a vyšetrených 13 vzoriek, na obsah Cd 14 vzoriek, na obsah Hg 6 vzoriek, na obsah As 1 vzorka,
- kontaminanty As, Cu, Ni, bola vyšetrená 1 vzorka pramenitej vody dojčenskej,
- prítomnosť dusičnanov a dusitanov boli vyšetrené 3 vzorky,

- na stanovenie prítomnosti **aflatoxínu M₁** boli odobraté 2 vzorky potravín pre dojčatá a malé deti a 1 vzorka výživového doplnku na **citrinín**,
- na sledovanie obsahu rezíduí inhibičných látok bola odobratá 1 vzorka hydínového mäsa
- z prídavných látok bola sledovaná, **prítomnosť farbív**, bolo odobratých 8 vzoriek, z toho 5 vzoriek zmrzlín a 3 vzorky výživových doplnkov,
- **náhradné sladidlá**- odobratých bolo 5 vzoriek z toho 3 vzorky výživových doplnkov a 2 vzorky detských potravín,
- Boli odobraté 2 vzorky kuchynskej soli na obsah **ferokyanidu draselného a jodidov**

Ďalšie sledované ukazovatele:

- **glutén** bol vyšetrený v 2 vzorkách detských potravín
- **PAU** v 2 vzorkách výživových doplnkov
- **alergény** v 1 vzorke hotového jedla
- **PCB** - v 1 vzorke potravín pre dojčatá
- **akrylamid** v 2 vzorkách detských sušených potravín
- 5 hotových jedál celodennej stravy - **NaCl, tuk, sušina, popol, bielkoviny, sacharidy, energetická hodnota**

3.3 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna (LTS)

Počas LTS boli pracovníkmi odd. HVBPKV vykonávané previerky v letných rekreačných strediskách poskytujúcich stravovacie a ubytovacie služby - **Oravská priehrada, Oravice, Roháče, Zuberec, Habovka, Brezovica, Oravský Podzámok, Oravská Lesná, Dolný Kubín, Námestovo a Zázrivá**. Pracovníkmi odd. HVBPKV počas LTS 2023 vykonali 32 kontrol, uložili 6 **blokových pokút** v celkovej sume **480 €** a vydali dva zákazy činnosti na stánkový predaj požívatín a zmrzliny, zistili **10 nezhôd**, týkajúcich sa predovšetkým prevádzkovej hygieny, ktorá často nebola na požadovanej úrovni, skladovania potravín, nezlučiteľných druhov, nepredloženie dokladov týkajúce sa vzdelávania zamestnancov, neúplnej evidencie teplôt pri sledovaní chladiaceho a mraziaceho reťazca.

Počas letnej turistickej sezóny boli riešené aj podnety poukazujúce na tráviace ťažkosti zákazníkov po konzumovanom jedle. Pri riešení podnetov boli ciele odobrané vzorky stravy na laboratórny rozbor a kontroly boli zamerané na problémy poukazujúce zo strany sťažovateľov. Zaživacie problémy z jedla bolo možné ťažko dokázať, nakoľko vzorky stravy podľa sledovaných ukazovateľov boli vyhovujúce. Pri zistení nedostatkov v hygiene potravín boli ukladané blokové pokuty.

Pri železničke v Oravskej Lesnej bol vydaný zákaz činnosti na stánkový predaj požívatín nakoľko neboli splnené zákonné požiadavky. Stánok nebol napojený na tečúcu pitnú vodu s odkanalizovaním, neboli dostupné WC pre zákazníkov a personál. Uvedené zariadenie nespĺňalo podmienky ambulantného predaja, pretože v uvedenej lokalite stálo celú sezónu.

V zariadení spoločného stravovania v Oravskom Podzámku na podnet od brigádníčiek z dôvodu nedodržavania hygienických požiadaviek bola vykonaná kontrola, pri ktorej bolo konštatované opodstatnenie podnetu a bola uložená bloková pokuta v sume 200 €. Počas LTS bol riešený anonymný podnet v reštaurácii na Oravskej Priehrade, kde bolo poukázané na zlú hygienu v kuchyni, v čase kontroly neboli zistené nedostatky.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

V mesiacoch január, február a marec boli pracovníkmi oddelenia HVBPKV vykonané kontroly v zimných turistických strediskách **Roháče – Spálená dolina, Zuberec, Habovka, Vitanová, Oravice, Kubínska hoľa, Nižná, Zázrivá, Hruštín Vasil'ovská hoľa, Zákamenné, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Sihelné – Grúniky a Brezovica**. ŠZD pred ZTS bol zameraný predovšetkým na posúdenie pripravenosti sezónnych zariadení spoločného stravovania na

zimnú turistickú sezónu. Bolo zrealizovaných **45 kontrol** a uložených **6 blokových pokút v sume 510 €**. Nezhody v počte **25**, zistené v zariadeniach spoločného stravovania, v zimných turistických strediskách, počas zimnej turistickej sezóny, spočívali predovšetkým v nedostatkoch v prevádzkovej hygiene, skladovaní surovín a hotových pokrmov, v monitoringu kritických kontrolných bodov systému HACCP, v nepredložení dokladov o zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, v nevyhovujúcom skladovaní organického odpadu a nepredložení požadovaných dokladov na prekontrolovanie pracovníkmi RÚVZ.

3.4 Hromadné akcie

Kontroly zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín boli v roku 2023 vykonávané v zmysle zákona č.355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona č.152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov vo veci úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín.

Krátkodobé hromadné podujatia sa konali v obciach a mestách takmer vždy pod správou obecného úradu, mestského úradu a jednotlivých zložiek v obci, meste. V zmysle zákona č. 355/2007 Z. z. sú organizátori akcií povinní oznámiť písomne RÚVZ organizovanie hromadných podujatí spojených s poskytovaním stravovania alebo občerstvenia, čo však zástupcovia obcí a miest nie vždy zrealizovali. Pracovníci RÚVZ v priebehu minulého roka zistili, že veľké množstvo akcií nebolo RÚVZ ohlásených. V roku 2023 boli zvolané jednanie so zástupcami miest Trstená, Námestovo a Tvrdošín. Na jednaniach bola riešená problematika organizovania hromadných podujatí a ambulatného či stánkového predaja.

Organizovanie **Kubínskeho jarmoku** bolo oznámené RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne. Mesto Dolný Kubín ako organizátor podujatia poslal písomný zoznam predávajúcich potravinársky tovar. Stánky s predajom pokrmov a nápojov boli napojené rozvodnou sieťou na verejný vodovod mesta Dolný Kubín s odvodom odpadovej vody z príviesov priamo do kanalizácie. Na likvidáciu pevného odpadu bol vyhradený kontajner v blízkosti potravinárskych zariadení a zároveň bol zabezpečený dostatočný počet mobilných WC.

Zvýšená pozornosť bola venovaná konaniu **Vianočných trhov**. Počas vykonávaných kontrol neboli zisťované závažné nedostatky. V roku 2023 boli ohlásené Vianočné trhy vo Veličnej, Námestove a Trstenej.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) - neboli vydané zákazy činnosti,

podľa § 55 ods. 2 bolo neboli vydané opatrenia na mieste – zákaz výroby a uvádzania zdraviu nebezpečných pokrmov a iných potravín,

podľa § 58 neboli uplatnené náhrady nákladov,

podľa § 57 neboli uložené,

podľa § 56 boli v priestupkovom konaní uložené 22 sankcií v sume 2200 €,

podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. boli udelené 2 blokové pokuty v sume 100 €,

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

uložené opatrenia

- podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 boli vydané **2 zákazy**,

podľa § 28 neboli uložené pokuty,

podľa § 29 boli v priestupkovom konaní neboli uložené pokuty,
v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených 33 blokových pokút v sume 2570 €, náhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách boli uložené v 2 prípadoch v celkovej sume 122 €,

Ďalšie sankčné opatrenia:

podľa § 10 zák. č. 377/2004 Z. z., o ochrane nefajčiarov neboli uložené žiadne pokuty,
v blokovom konaní neboli uložené žiadne pokuty,

podľa § 45 zák. č. 71/1967 Zb. neboli uložené žiadne pokuty.

V zákonom stanovenej lehote boli podané odvolania voči rozhodnutiam – o pokute, podľa § 56 boli v priestupkovom konaní uložené sankcie za nedodržiavanie protipandemických opatrení počas COVID – 19, (nenosenie rúšok v predajniach potravín-odstúpených policajným zborom). V 13 prípadoch bolo odstúpených druhostupňovému orgánu, z toho 6 bolo vrátených druhostupňovým orgánom na nové konanie, 1 bolo zrušené, v 2 prípadoch bolo zastavené konanie a 7 rozhodnutí bolo podaných na konsolidačnú komisiu.

Zákaz činnosti podľa § 19 ods.1, ods. 2 bol uplatnený v 2 prípadoch – stánok v Oravskej Lesnej pri železnici, nesplnenie zákonných požiadaviek (nenapojenie na tečúcu pitnú vodu, nezabezpečenie vyhovujúceho odkanalizovania, nedostupnosť WC pre hostí a personál, a zákaz predaja zmrzliny pre nezabezpečenie tečúcej pitnej vody s odkanalizovaním.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

Epidemický výskyt alimentárnych ochorení v roku 2023 nebol pracovníkmi oddelenia hygieny výživy šetrený.

6. Poradne správnej výživy

Poradňa zdravej výživy je v rámci organizačnej štruktúry RÚVZ Dolný Kubín zaradená do oddelenia podpory zdravia.

Široké zdravotno-výchovné aktivity zamerané na správnu výživu obyvateľov v celom regióne Oravy sa pracovníci RÚVZ oddelenia hygieny výživy snažili rozvíjať v priebehu realizácie iných úloh, ako i štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín. Cieľom poradenskej činnosti bolo poskytovanie informácií o správnej výžive, ako jedného z najvýznamnejších faktorov podpory zdravia a dosiahnutie prevencie rozšírenia viacerých tzv. civilizacyjnych ochorení - najmä srdcovo cievnych so závažnými zdravotnými dosahmi.

Pracovníci oddelenia hygieny výživy informovali klientov o zásadách správnej výživy, výživovej skladbe potravín, nových druhoch potravín, o rizikách z nesprávnej skladby potravín, o alergénoch i o alternatívnych spôsoboch výživy.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

Programy a projekty RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne za rok 2023

• Monitoring príjmu kuchynskej soli

Cieľom je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

V roku 2023 RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne nebol zaradený do plnenia úlohy projektu „Monitoring príjmu kuchynskej soli“.

Riešenie v roku 2024

I. Etapa: 1. RÚVZ v sídle kraja odobrať najmenej 10 vzoriek hotových pokrmov (5 vzoriek uzavretý systém a 5 vzoriek verejné stravovanie (každé RÚVZ celé obedové menu) a 3 vzorky

chleba alebo pekárske výrobky (od výrobcov SR) v ZSS na laboratórnu kontrolu obsahu pridanej kuchynskej soli. T: 31. 12. 2024.

- **Monitoring bezpečnosti fliaš z recyklovaných plastov**

Monitoring bezpečnosti PET fliaš vyrábaných s rôznym podielom recyklovaného vstupného materiálu (regranulátu) z hľadiska možnej migrácie látok (monoméry, neúmyselne pridané látky – degradačné, reakčné produkty a nečistoty). Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti vstupných surovín (regranulátov) ako aj finálnych výrobkov - PET fliaš vyrábaných v SR, na výrobu ktorých bol použitý recyklovaný vstupný materiál a tým zabezpečenie ochrany zdravia ľudí.

Laboratórne vyšetrenia boli vykonané v rámci plnenia viacročného plánu úradnej kontroly v roku 2022.

RÚVZ v Dolnom Kubíne nebolo zaradené do plnenia úlohy pre rok 2023.

- **Sledovanie výživového stavu klientov v zariadeniach sociálnych služieb**

Kontrola dodržiavania zásad zdravej výživy v zariadeniach sociálnych služieb za účelom zabezpečenia ozdravenia výživy klientov v zariadeniach sociálnych služieb, ako sú domovy sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti (charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia, bola realizovaná podľa plánu v roku 2023.

V roku 2023 bolo RÚVZ v Dolnom Kubíne skontrolovaných 5 zariadení sociálnych služieb (ZSS).

1. Overovalo sa, ako prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania **plní povinnosť** § 26 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z. **zabezpečovať výživovú hodnotu hotových pokrmov a nápojov podľa odporúčaných výživových dávok (OVD)**.

2. Na **laboratórnu analýzu** boli odobrané vzorky kompletného denného menu, tzn. celodennej stravy v každom z kontrolovaných ZSS za účelom posúdenia energetickej a biologickej hodnoty (bielkoviny, tuky, sacharidy a NaCl). Výsledky laboratórnych analýz boli porovnané s platnými OVD pre obyvateľov SR a boli zistené zvýšené hodnoty obsahu energie v 3 ZSS, nižšia hodnota obsahu energie v 1 ZSS a v 1 ZSS bola energetická hodnota vyhovujúca. Biologická hodnota: bielkoviny – vo všetkých ZSS bol zistený zvýšený obsah bielkovín, tuky – obsah tukov bol vyhovujúci v 2 ZSS v 3 ZSS nevyhovoval, a to v 1 ZSS pre vyššie hodnoty a v 2 ZSS pre nižšie hodnoty obsahu tukov, sacharidy – obsah sacharidov bol vyhovujúci v 3 ZSS a v 2 ZSS bol zistený nižší obsah tukov, NaCl – vo všetkých 5 ZSS bol zvýšený obsah NaCl.

3. Bola vykonaná kontrola z hľadiska plnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov **prostredníctvom počítačového programu Alimenta** a porovnanie s platnými OVD pre obyvateľov SR - % vyjadrenie naplnenia OVD. 1 – dňové jedálne lístky boli skontrolované v všetkých kontrolovaných ZSS, v 1 vybranom ZSS sme skontrolovali 7-dňové jedálne lístky a v 1 vybranom ZSS mesačné jedálne lístky. Energetická hodnota celodennej stravy bola zvýšená u starších vekových skupín klientov ZSS, a to vo veku 80 a viac a u ostatných klientov ZSS bola energetická hodnota vyhovujúca. Biologická hodnota: bielkoviny: vo všetkých ZSS boli zistené zvýšené hodnoty, tuky - vo všetkých ZSS boli zistené zvýšené hodnoty, sacharidy – v 3 ZSS boli zistené zvýšené hodnoty a 2 ZSS boli vyhovujúce hodnoty. Pri kontrole 7-dňových a mesačných jedálnych lístkov priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov prostredníctvom počítačového programu Alimenta boli taktiež zistené zvýšené priemerné energetické a biologické hodnoty celodennej stravy.

Pri kontrolách uvedených zariadení neboli zistené závažné nedostatky prevádzkového charakteru. Prevádzkovatelia v zariadeniach majú zamestnaný kvalifikovaný personál (diétne sestry). Zariadenia majú k dispozícii na zostavovanie jedálnych lístkov moderné počítačové programy, ktoré im spracovávajú normované tovary podľa jedálnych lístkov. Výsledky úlohy budú prejednané s prevádzkovateľmi kontrolovaných zariadení.

- **Monitoring prítomnosti alergénov v hotových pokrmoch pripravovaných v zariadeniach spoločného stravovania a v potravinách určených pre dojčatá a malé deti**
Kontroly správnosti označenia potravín s ohľadom na výskyt alergénov pochádzajúcich zo zložiek potravín boli vykonávané **v rámci úradných kontrol potravín**. Bola kontrolovaná povinnosť prevádzkovateľov potravinárskych zariadení zabezpečiť, aby informácie o alergénoch boli uvedené na balených aj nebalených potravinách a manipulácia s potravinovými alergénmi bola počas výrobného procesu kontrolovaná. Zvýšená pozornosť označovania prítomnosti alergénov bola venovaná aj pri predaji nebalenej porciovej zmrzliny a v zariadeniach spoločného stravovania v menu jedálnych lístkov.

RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne podľa plánu odobralo tri vzorky : V I. etape v období máj boli odobraté dve vzorky detských pokrmov Cereálna kaša Nomík 300g a Kukurično – ryžová detská kaša Žirafa instantná 200 g analyzované na prítomnosť gluténu, obe vyhovujúcim výsledkom.

V II. Etape v období september v nadväznosti na plnenie programov a projektov boli odobraté pripravované pokrmy zo zariadenia spoločného stravovania s predpokladanou prítomnosťou alergénu, ktorý nie je pri pokrme uvedený ale jeho prítomnosť sa v pokrme predpokladá. Boli odobraté kuracie kúsky v cestíčku (hotový pokrm), analyzované alergény – celkový mliečny alergén s vyhovujúcim výsledkom.

Mimoriadna cielená kontrola zameraná na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny

Na základe žiadosti Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky o vykonanie mimoriadnej cielennej kontroly zameranej na kontrolu používania múky a mäsa z Ukrajiny v zariadeniach spoločného stravovania (ZSS) boli vykonávané mimoriadne cielené kontroly formou úradnej kontroly potravín v súlade so zákonom č. 152/1995 Z. z., ktoré boli zamerané na:

1. Vysledovateľnosť múky (pšeničná, ražná) – overiť pôvod múky nachádzajúcej sa v ZSS
2. Odber vzorky múky na laboratórnu analýzu na kontrolu rezíduí pesticídov a mykotoxínov – len v prípade zistenia dovezenej múky pôvodom z Ukrajiny (nie múka pôvodom z Ukrajiny distribuovaná z iného členského štátu).
3. Kontrola múky - označenie, DMT, podmienky skladovania, neporušenosť obalov.
4. Kontrola pôvodu mäsa v ZSS – overiť, či sa v ZSS nenachádza mäso pôvodom z Ukrajiny (mäso priamo dovezené z Ukrajiny, nie z distribučnej siete v SR alebo zakúpené v inom členskom štáte).
5. Kontrola hlásenia priamej dodávky mäsa pôvodom z Ukrajiny do ZSS z iného ČŠ.

Pri kontrolách neboli zistené priame dodávky múky a mäsa z Ukrajiny.

Mimoriadne kontroly nebalenej zmrzliny počas LTS 2023

V priebehu letnej sezóny vykonávali pracovníci odd. HVBPVKV intenzívne kontroly v prevádzkach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. Kontroly boli zamerané na:

- manipulácia so surovinami
- riadenie alergénov
- používanie surovín po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti
- hygienická úroveň podávania zmrzliny v zariadeniach
- označenie predávanej zmrzliny (azofarbivá, alergény)
- overenie doby predaja zmrzliny najdlhšie 24 hodín po jej zmrazení
- odobratie a odloženie vzorky vyrobených zmrzlín na dobu 48 hodín
- dodržiavanie prevádzkovej hygieny
- zabezpečovanie námatkového odberu vzoriek zmrzliny na ich mikrobiologické vyšetrenie - overenie kritérií zdravotnej bezpečnosti, chemické vyšetrenie (prídavné látky – farbivá) a námatkový odber sterov z prostredia.

Bolo vykonaných 18 previerok, počas ktorých najčastejšie zisťovanými nedostatkami bolo nedodržovanie princípov HACCP, neoznačenie alergénov, v jednom prípade netiekla pitná voda a nefunkčné odkanalizovanie stánku. Uložené boli 3 blokové pokuty v sume 180 eur. V jednom prípade bol uplatnený zákaz činnosti. Prevádzkovateľom stánkov boli doporučené účinné opatrenia na odstránenie nedostatkov. Odobraté vzorky zmrzlín v počte 44 vyhovovali z mikrobiologického hľadiska, 2 vzorky nevyhovovali pre nadlimitný počet koliformných baktérií a kvasiniek, 5 vzoriek vyhovovalo z chemického hľadiska (farbivá).

Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulantného predaja pokrmov a nápojov počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov

Na základe listu ÚVZ SR boli vykonané ciele kontroly „**stánkového a ambulantného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov**“, v spádovej oblasti RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne. Bolo skontrolovaných 5 trhov. Na Katarínskych trhoch v Dolnom Kubíne a vianočných trhoch v Dolnom Kubíne, Trstenej, Námestove a Veličnej bolo vykonaných 23 kontrol.

Kontroly boli zamerané:

- kontrola výsledateľnosti (t. j. pôvodu surovín),
- kontrola chladiaceho reťazca, teplotného reťazca,
- kontrola dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti surovín, potravín a pokrmov,
- označenia (vrátane označenia alergénov a prídavných látok - azofarbivá),
- kontrola prevádzkovej hygieny,
- kontrola manipulácie s polotovarmi, potravinami, pokrmami a nápojmi,
- kontrola skladovania surovín, potravín, pokrmov a nápojov,
- kontrola manipulácie s odpadom, osobitnú pozornosť venovať organickému odpadu a použitým olejom,
- dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov prichádzajúcich do kontaktu s potravinami/pokrmami (napr. pracovný odev, šperky),
- kontrola dokladov odbornej a zdravotnej spôsobilosti,
- námatkový odber vzoriek na laboratórnu analýzu (mikrobiologická kontrola)

Pri kontrolách neboli zistené závažné nedostatky.

24	Pramenité vody dojčenské							1	
25	Voda - watercoolery								
26	Hotové pokrmy	1					1	110	0.90
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia							16	
28	Počiatočná a následná dojčenská výživa, detské potraviny, potraviny spracované na báze obilnín							44	
29	Výživové doplnky							27	
30	Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH)							10	
31	Prídavné látky - farbivá								
32	Prídavné látky - sladidlá								
33	Prídavné látky - konzervačné látky								
34	Iné prídavné látky								
35	Arómy								
36	Enzýmy								
37	Kuchynská soľ							2	
38	Obalové materiály								
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravínami							4	
40	Ostatné							1	
	Spolu	5					5	319	1,6

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Dolný Kubín - rok 2023

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Zariadenia spoločného stravovania (ZSS)	Výrobcovia zmrzlíny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	17	54	154	829	60	1114	805	1919
Počet kontrolovaných subjektov	7		15	179	14	215	33	248
Počet kontrol	10		18	224	17	269	36	305
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	1			31	2	34		34
SVP/ HACCP	1			12	2	15		15
Vzdelávanie zamestnancov				8		8		8
Hygiena prevádzky	1			22	1	24		24
Osobná hygiena				3		3		3
Odborná spôsobilosť				3		3		3
Zdravotná spôsobilosť				1		1		1
Označenie				3		3		3
Výživové a zdravotné tvrdenia				2		2		2
Potraviny po DS/DMT								
Pôvod, vysledovateľnosť				3		3		3
Skladovanie	1			24		25		25
Manipulácia s potravinami				1		1		1
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie				1		1		1
Iné	1			14	1	16		16

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Dolný Kubín - rok 2023

Tabuľka č. 3

P. č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy		3		1				4
		odvolania								
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	4	1		3				8
		odvolania								
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy								
		odvolania								
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do používania	návrhy	13	11		12	1	3		40
		odvolania								
5.	Umiestnenie nových potravín a VD na trh	návrhy								
		odvolania								
6.	Prerušenia konania									
7.	Zastavenia konania		1			1			19	21
8.	Odborné konzultácie		28	2	1	13	1		3	48

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ Dolný Kubín - rok 2023

Tabuľka č. 4

P. č.	Komodita	Počet vyšetrených vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																		Počet nevyh. vzoriek		
			Sal	Shi	Cam	Yer	Ps e	Cl o Per	Lis	Sta	Ple	Kv a	Cl o Bot	B he m	Vi b	Ko l	Ec ol	En t	En t bac	Ba cCer		Cr o-no B	Iné
1	Syry a bryndza zo Slovenska																						
2	Ostatné mliečne výrobky																						
3	Vajcia a výrobky z vajec																						
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	2																					
5	Ryby a morské živočíchy																						
6	Tuky a oleje																						
7	Polievky, bujóny a omáčky																						
8	Cereálie a pekárske výrobky																						
9	Ovocie a zelenina	3																					
10	Byliny a koreniny																						
11	Nealkoholické nápoje																						
12	Víno																						
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)																						
14	Zmrzlina a dezerty	44										1				2							3

29	Výživové doplnky	18																						
30	Ostatné potraviny pre osobitné skupiny (CNSRH)	10																						
31	Prídavné látky - farbivá																							
32	Prídavné látky - sladidlá																							
33	Prídavné látky - konzervačné látky																							
34	Iné prídavné látky																							
35	Arómy																							
36	Enzýmy																							
37	Kuchynská soľ																							
38	Obalové materiály																							
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami																							
40	Ostatné																							
	Spolu	279								1	1	1					3						5	

Vysvetlivky: **Sal** - Salmonella spp., **Shi** - Shigella spp., **Cam** - Campylobacter jejuni, **Yer** - Yersinia enterocolitica, **Pse** - Pseudomonas aeruginosa, **Clo Per** - Clostridium perfringens, **Lis** - Listeria monocytogenes, **Sta** - Stafylokoky, **Ple** - plesne, **Kva** - kvasinky, **CloBot** - Clostridium botulinum, **B hem** – B-hemolytické streptokoky, **Vib** - Vibrio parahaemolyticus, **Kol** - koliformné baktérie, **Ecol** – E. coli, **Ent** - enterokoky, **Entbac** – Enterobacteriaceae, **BacCer** - Bacillus cereus, **Crono B** - Cronobacter spp.

36	Enzýmy																								
37	Kuchynská soľ																								
38	Obalové materiály																								
39	Predmety prichádzajúce do kontaktu s potravinami																								
40	Ostatné																								
	Spolu	3					3			2														7	

Vysvetlivky: **NO3** - dusičnany, **_RP** – rezíduá pesticídov, **_MT** – mykotoxíny, **NEL** – polyaromatické uhľovodíky, **PCB** – polychlórované bifenyly, **_NZ** – nitrozamíny, **EKF** – estery kyseliny ftalovej, **_HIS** – histamín

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt			
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr				
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.		

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb					
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.			

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_l			iony			odpar			prch_l			senz									
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.							

Vysvetlivky: **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické amíny, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styrén, **mono_EG** – monoetylenglykol, **di_EG** – dietylenglykol, **ac_ald** – acetaldehyd, **akr_nit** – akrylonitril, **vin_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf_A** - Bisfenol A, **Bisf_F** - Bisfenol F, **Bisf_S** - Bisfenol S, **odol_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red_l** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch_l** - prchavé látky, **senz** - senzoričné hodnotenie

5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne														
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy														
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety														
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...)	311	76	39	81										
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	299	21	27	19	1	5								
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	114	21	18	19										
5.9 krátkodobý stánkový predaj - občerstvenie (hromadné akcie)	15	16	1											
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	60	10	7	44	3	7								
Medzisúčet	1114	177	108	271	5	1,8								
1 Primárna výroba														
2.13 výroba ostatných výrobkov	116	3	2	14										
2.26 baliareň ostatných výrobkov	2													
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	32													
4.2 ostatné potravinárske predajne	618	10	20	24										
4.4 novinové stánky	34													
4.6 krátkodobý stánkový predaj – potraviny (hromadné akcie)	3													
Medzisúčet	805	13	22	38										
Súčet	1919	190	130	309	5	1,6								

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ 2023 - rok 2023

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
Zariadenie spoločného stravovania otvoreného typu	5	5	23
Spolu	5	5	23

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr.: 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzerie...)

ODDELENIE EPIDEMIOLOGIE

I. Demografické trendy

Informácie v tejto časti poskytujú obraz o sociálnych a demografických trendoch, čerpané prevažne zo štatistického úradu SR, najnovšie dostupné informácie sú za rok 2021.

A. Populačné zmeny:

Vývoj počtu obyvateľov v regióne v rokoch 2012-2021 uvádza tabuľka č.1

Tab.č.1

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dolný Kubín	39 487	39 499	39 530	39 469	39 509	39 480	39 478	39 496	39 417	39 026
Námestovo	59 885	60 248	60 653	60 954	61 305	62 746	62 134	62 448	62 879	63 200
Tvrdošín	35 908	36 010	36 037	36 066	36 053	36 053	36 104	36 157	36 203	35 856

Hustota obyvateľstva (osoba/km²) v spádovej oblasti RÚVZ Dolný Kubín predstavovala pre okres Dolný Kubín – 79,26, okres Námestovo – 91,80 a okres Tvrdošín – 74,81.

Priemerný vek Slovenského obyvateľstva v roku 2021 predstavoval 50,26 rokov života. V spádovej oblasti RÚVZ v Dolnom Kubíne bol v roku 2021 zistený priemerný vek obyvateľstva v jednotlivých okresoch nasledovný: okres Dolný Kubín – 40,65 rokov, okres Námestovo – 35,23 rokov a okres Tvrdošín – 38,94 rokov.

Zmeny v životných podmienkach ovplyvnili demografický vývoj v regióne, ktorý je charakterizovaný postupnou stagnáciou pôrodnosti a úmrtnosti. Zo štruktúry obyvateľov podľa základných vekových skupín je zrejmy mierny pokles detskej populácie. Podiel obyvateľov v predproduktívnom veku (do 14 roku života) v roku 2021 bol najvyšší v okrese Námestovo 21,57%. V okrese Dolný Kubín to je 16,37 % a v okrese Tvrdošín 17,66%. Vo všetkých okresoch počet obyvateľov v predproduktívnom veku za posledné tri roky stagnuje. Počet narodených detí v roku 2021 v regióne sa od roku 2018 výrazne nezmenil s výnimkou okresu Námestovo kde došlo k miernemu nárastu počtu narodených detí. Pôrodnosť je najvyššia v okrese Námestovo 16,27/1000 obyvateľov, nasleduje okres Tvrdošín 11,24/1000 obyvateľov a okres Dolný Kubín 10,33/1000 obyvateľov. Počty detí narodených v jednotlivých okresoch regiónu za posledných 10 rokov sú uvedené v tabuľke č.2

Tab.č.2

Okres	Počet detí narodených v rokoch 2012-2021									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
D. Kubín	402	408	397	401	422	413	445	376	419	403
Námestovo	878	834	850	902	963	953	931	1066	998	1028
Tvrdošín	439	375	416	370	418	431	416	439	424	403
SPOLU	1719	1617	1663	1673	1803	1797	1792	1881	1841	1834

Pokračujúci proces starnutia vyjadrený narastajúci podielom osôb v poproduktívnom veku a indexom starnutia (počet osôb na 65+ na 100 detí vo veku 0-14 rokov) v rokoch 2012 - 2021 uvádza tabuľka č.3 a), 3b)

Tab.č.3a)

OKRES	Podiel osôb v poproduktívnom veku v %									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dolný Kubín	11,76	12,24	12,59	13,08	13,70	14,18	14,78	14,0 5	15,9 6	15,9 6
Námestovo	7,95	8,25	8,51	8,77	9,12	9,41	9,75	10,1 2	10,4 7	10,4 6
Tvrdošín	10,09	10,68	11,12	11,68	12,36	12,96	13,5	14,0 5	14,5 3	14,5 4

Tab.č.3b)

OKRES	Index starnutia									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dolný Kubín	72,06	75,12	78,4	82,1	87,0	89,45	92,39	96,40	99,17	100,7 2
Námestovo	35,32	37,5	39,3	41,0	43,0	44,12	45,86	47,40	48,81	49,22
Tvrdošín	55,34	59,3	62,4	66,6	71,0	74,55	77,6	80,56	83,39	84,67

Index starnutia populácie v celoslovenskom meradle za rok 2021 predstavuje 108,27 %, čo je výrazne viac ako v okresoch Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Prírodný prírastok v roku 2021 poklesol vo všetkých okresoch (tabuľka č.4).

Tab.č.4

Rok	Prírodný prírastok		
	Dolný Kubín	Námestovo	Tvrdošín
2012	91	460	190
2013	86	464	114
2014	50	436	148
2015	90	481	76
2016	86	546	190
2017	72	527	147
2018	76	519	128
2019	22	634	166
2020	72	520	109
2021	-71	526	43

V rokoch 2012-2021 celkovo prevažoval úbytok osôb vyst'ahovaním nad prisťahovaním ľuďí do regiónu. Z okresu Dolný Kubín v r. 2021 sa odsťahovalo 257 osôb, prisťahovalo 239 osôb.

V okrese Námestovo sa v roku 2021 odsťahovalo spolu 388 osôb, prisťahovalo 225 osôb,

V okrese Tvrdošín sa v roku 2021 celkovo prisťahovalo 167 osôb a odsťahovalo 264 osôb

V tab. č.5 je úmrtnosť na 1000 obyvateľov v rokoch 2012 - 2021.

Tab.č.5

Rok	ÚMRTNOSŤ		
	Dolný Kubín	Námestovo	Tvrdošín
2012	7,87	6,96	6,92
2013	8,15	6,12	7,25
2014	8,77	6,74	7,38
2015	7,87	6,87	8,16
2016	8,5	6,75	6,32
2017	8,64	6,83	7,79
2018	9,34	6,55	7,97
2019	8,91	6,87	6,87
2020	8,80	7,55	7,55
2021	12,15	7,90	7,90

B. Socioekonomická štruktúra:

Podiel obyvateľstva v produktívnom veku tvorilo v roku 2021 v okrese Dolný Kubín 67,14 %, v okrese Námestovo 67,54 % a v okrese Tvrdošín 67,39 %. Údaje o ekonomicky aktívnom obyvateľstve v okresoch za rok 2021 neboli k dispozícii. Nezamestnanosť vo všetkých okresoch poklesla oproti predchádzajúcemu roku. Miera evidovanej nezamestnanosti za posledných 9 rokov je uvedená v tabuľka č.6.

Tab.č.6

OKRES	Miera evidovanej nezamestnanosti v %								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
D. Kubín	14,21	12,65	11	8,6	5,48	4,54	4,67	7,58	5,74
Námestovo	14,71	12,53	9	6,39	5,08	4,7	3,57	6,71	4,87
Tvrdošín	13,60	11,18	9	6,78	5,36	4,41	4,23	6,30	4,80

Podiel nezamestnaných žien oproti mužom je výrazný v okrese Námestovo, kde v roku 2021 nezamestnaných žien bolo 7,17% oproti mužom – 3,25%. V okrese Námestovo je najviac viacpočetných rodín a ženy často zostávajú doma, kým muži odchádzajú za prácou mimo miesta, trvalého bydliska. Ide prevažne o práce v stavebných firmách v rámci Slovenskej republiky a Českej republiky, ale aj v rámci celej Európy.

V spádovej oblasti RÚVZ v Dolnom Kubíne sa nenachádzajú osady s nízkym hygienickým štandardom. V mnohých obciach regiónu, žijú niektoré rodiny sociálne slabých občanov v zložitých materiálnych podmienkach s nízkym hygienickým štandardom

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Dolný Kubín

1. Alimentárne infekcie

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na brušný týfus ani novozistené nosičstvo.

Epidemiologická situácia vo výskyte alimentárnych ochorení bola v roku 2023 zhoršená oproti minulému roku a to najmä v skupine vírusových enteritíd.

V skupine **salmonelóz** bolo hlásených **35** prípadov, čo je v porovnaní s minulým rokom pokles o 1 prípad (index 0,97). Bezpríznaková forma bola zistená v 2 prípadoch. V etiológii dominovala *Salmonella enteritidis*. Rodinný výskyt nebol hlásený ale zaznamenali sme 1 epidémiu salmonelózy, v ktorej zo 6 exponovaných ochorelo 6 ľudí po konzumácii Tiramisu v kaviarni. Laboratórne sa u chorých potvrdila *Salmonella enteritidis*. Suspektným faktorom prenosu boli domáce vajcia. Nebol hlásený nozokomiálny charakter salmonelózy.

Pokračoval priaznivý trend výskytu ochorení na **bacilárnu dyzentériu**. V okrese sme výskyt nezaznamenali od roku 2003.

Spolu bolo v skupine **iných bakteriálnych črevných ochorení** hlásených **115** ochorení, vlni 103 ochorení. V etiológii sa uplatňovalo hlavne ***Clostridium difficile*** - 71 prípadov a ***Campylobacter jejuni*** - 44 prípadov.

V tomto roku stúpol aj počet hlásených **vírusových enteritíd**. Spolu bolo hlásených **257** prípadov, čo je o 71 (index 1,38) prípadov viac ako vlni. Epidemický výskyt nám nebol hlásený. V 146 prípadoch ochorení bol imunochromatografickým vyšetrením potvrdený rotavírus, v 58 prípadoch sa laboratórne potvrdil norovírus a v 53 prípadoch bol potvrdený adenovírus.

Úmrtie na alimentárne ochorenie sme nezaznamenali.

2. Vírusové hepatitídy

V roku 2023 neboli hlásené prípady na akútnu hepatitídu. Z chronických hepatitíd bol hlásený 1 prípad chronickej hepatitídy B bez delta vírusu. Posledných desať rokov je v celom regióne výskyt ochorení na vírusové hepatitídy mimoriadne nízky.

3. Respiračné infekcie a infekcie preventabilné očkovaním

V roku 2023 boli hlásené 3 ochorenia na pertussis v rámci rodinnej epidémie. Minulý rok nebolo hlásené ochorenie. Varicella bola v roku 2023 hlásená 289 x a oproti minulému roku počet klesol o 26 prípadov (index 0,92). Herpes zoster bol hlásený 50 x a v porovnaní s minulým rokom je to nárast o 1 prípad (index 1,02).

Celkový počet hlásených ochorení ako akútne respiračné ochorenia v roku 2023 bol 22 181. Oproti minulému roku bolo hlásených o 4 536 ochorení menej. Ako chrípke podobné ochorenia bolo hlásených 1 928 prípadov, čo je o 1 265 prípadov menej ako vlni. Najvyššia chorobnosť na ARO bola v 49. kalendárnom týždni, kedy chorobnosť bola 3 363,7/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bolo v okrese Dolný Kubín hlásených 141 ochorení COVID 19 potvrdených metódou RT-PCR alebo antigénovým testom (chorobnosť 362,12/100 000). Oproti minulému roku je to pokles o 6 919 prípadov, čo je čiastočne spôsobené aj zmenou epidemických opatrení a nutnosti absolvovať vyšetrenie. Hospitalizovaných pre infekčné ochorenie bolo 7 osôb. Došlo 1x k úmrtiu pravdepodobne na infekčnú príčinu. Importovaná nákaza bola evidovaná 1x. Najvyšší výskyt sme zaznamenali v mesiaci január – 25 prípadov a december – 25 prípadov. V skupine ochorení COVID-19 došlo k 2 úmrtiam - 1x úmrtie pre inú príčinu a 1x úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu u 68 ročného polymorbídneho muža.

Zaznamenali sme 2 lokálne epidémie COVID-19 v zariadení sociálnych služieb:

1) Epidémia v zariadení sociálnych služieb kde sa zo 178 exponovaných (103 klientov a 75 zamestnancov) infikovalo 16 klientov. Forma ochorenia bola v 9 prípadoch bezpríznaková a v 7 prípadoch respiračná. Z príznakov dominoval kašeľ, nádcha, bolesti hlavy a zvýšená teplota. Jeden prípad si vyžadoval hospitalizáciu. Úmrtie nebolo hlásené. Prameň nákazy u prvej pozitívne testovanej klientky nezistený.

2) Epidémia v zariadení sociálnych služieb kde sa z 53 exponovaných (32 klientov a 21

zamestnancov) infikovalo 11 ľudí (7x klient a 4x zamestnanec). V klinickom obraze dominoval kašeľ, nádcha, bolesti hrdla a hlavy. Úmrtie ani hospitalizácia nebola v žiadnom z prípadov potrebná. Prameň nákazy u prvého infikovaného nezistený.

4. Neuroinfekcie

V roku 2023 ani minulý rok nebola hlásená meningokoková infekcia. V roku 2023 bola hlásená 1 vírusová meningitída a 1 nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien. Predtým bolo v roku 2018 hlásené 1 ochorenie ako bakteriálna meningitída. Zaznamenali sme 1 prípad ochorenia na genetickú formu Creutzfeld-Jacobovej choroby.

5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Vo výskyte ochorení tejto skupiny sa udržiava dlhodobo priaznivý vývoj. V roku 2023 nám bolo hlásených 7 prípadov Lymскеj boreliózy: 5x Lymská choroba, 2x artritída pri Lymскеj chorobe. Minulý rok nám boli hlásené 4 prípady Lymскеj boreliózy.

Ochorenie na toxoplazmózu nebolo hlásené, minulý rok sa vyskytol 1 prípad.

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na stredoeurópsku kliešťovú encefalitídu, minulý rok ochorenie nebolo hlásené.

Nebolo hlásené ochorenie na listériovú infekciu, leptospirózu, toxokarózu, askariózu ani extraintestinálnu yersiniózu.

6. Infekcie kože a slizníc

Situácia sa v roku 2023 zhoršila. Ochorenie na dermatofytózu sa od roku 2014 nevyskytlo. Ochorenie na tetanus a plynovú gangrénu nebolo hlásené. V tomto roku bolo hlásených 16 ochorení na svrab (chorobnosť 41,09/100 000 obyvateľov) a 2 rodinné epidémie:

1) **Rodinná epidémia:** ochorelo 7 ľudí v rodine. Svrab sa vyskytol u starých rodičov (55 a 59 roční), rodičov (36 a 42 roční), dvoch detí a kamaráta jedného z detí (5, 10 a 12 roční). V klinickom obraze dominovali pľuzgieriky a svrbenie pokožky. Všetci boli vyšetrení dermatovererológom a preliečení Infectoscabom.

2) **Rodinná epidémia:** ochoreli 4 ľudia vo veku 2 roky, 22 rokov, 23 rokov a 48 rokov. V klinickom obraze dominovali pľuzgieriky a svrbenie pokožky. Všetci boli vyšetrení dermatovererológom a preliečení Infectoscabom.

7. Iné nezaradené infekcie

Bolo hlásených 11 prípadov inej sepsy (chorobnosť 28,27/100 000), vlani bolo hlásených 20 prípadov. Ochorenia mali v 4 prípadoch nozokomiálny charakter. Išlo o sporadický výskyt.

Ochorenia na tuberkulózu neboli hlásené. Hlásený bol 1 prípad gonokokovej infekcie, vlani bol taktiež hlásený 1 prípad. Ochorenie na syfilis bolo hlásené 3x, minulý rok bolo ochorenie hlásené 9x. V roku 2023 boli hlásené 4 prípady ochorenia na chlamýdióvu infekciu dolných močových ciest, minulý rok bolo hlásených 8 ochorení. Ochorenie na AIDS alebo HIV infekcia bola hlásená v 1 prípade. V roku 2014 bol potvrdený 1 prípad HIV infekcie.

8. Nozokomiálne nákazy

V roku 2023 bolo hlásených 125 ochorení ako nozokomiálna nákaza. Minulý rok to bolo 168, v roku 2022 – 168, v roku 2020 121, v roku 2019 to bolo 211 ochorení, v roku 2018 to bolo 188 prípadov, v roku 2017-124, v roku 2016 bolo hlásených 141 prípadov. V roku 2015 bolo nahlásených 115 nozokomiálnych nákaz a v roku 2014 bolo hlásených 136 prípadov. Najviac ochorení bolo hlásených z interného oddelenia - 66 (52,80 %) a z neurologického oddelenia - 22 (17,60 %). Najpočetnejšou skupinou nozokomiálnych nákaz boli črevné nákazy.

III. Epidemiologická situácia v okrese Dolný Kubín

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1. Skupina alimentárnych ochorení

1.1. Brušný týfus a paratýfus A01

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus ani paratýfus. Bacilonosiča - Salmonella paratyphi a Salmonella typhi abdominalis neevidujeme.

1.2. Iné infekcie salmonellami A02

V roku 2023 bolo hlásených 35 prípadov salmonelózy (chorobnosť 89,89/100 000 obyvateľov). Chorobnosť bola nižšia ako je priemer za posledných 5 rokov (chorobnosť 108,48/100 000 obyvateľov). V porovnaní s minulým rokom bol pokles o 1 prípad, t. j. o 2,77% (index 0,97). Salmonelová septikémia nebola hlásená, minulý rok bol hlásený 1 prípad.

Ochorenie nozokomiálneho charakteru nebolo hlásené. Exitus v súvislosti s ochorením na salmonelózu sme nezaznamenali. Importovaná nákaza nebola hlásená. Bezpríznaková forma bola zistená v 2 prípadoch. V etiológii dominovala Salmonella enteritidis. Z 35 kultivačne potvrdených ochorení bola v 28 prípadoch etiologickým agensom Salmonella enteritidis, t. j. 80%; Salmonella typhimurium - 2x, t. j. 5,71%; Salmonella Newport – 2x, t. j. 5,71%, Salmonella Mbandaka – 1x, t. j. 2,86%, Salmonella Derby – 1x, t. j. 2,86% a Salmonella Irumu – 1x, t. j. 2,86 %.

- Ochorenia boli hlásené počas celého roka. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v mesiaci marec – 7 prípadov a júl - 6 prípadov. Najviac ochorení bolo vo vekovej skupine 1-4 ročných - 7 prípadov, 5-9 ročných – 6 prípadov a 65+ ročných – 6 prípadov. Vo vekovej skupine 0 ročných boli hlásené 3 ochorenia.
- V rámci epidemiologického vyšetrenia boli ako suspektné faktory prenosu zistené vajcia domáce – 11x, vajcia z obchodnej siete – 5x, cukrárske výrobky – 3x, hydinové mäso – 2x, kontaminované ruky – 2x, zmiešaná strava – 2x, bravčové mäso – 1x, mliečne výrobky (okrem syra) – 1x, ovocie – 1x a nedostatočne spracované výrobky z vajec – 1x. V 6 prípadoch sa faktor nákazy nepodarilo zistiť.
- Hospitalizovaných bolo 17 osôb, t. j. 48,57 %.

Pracovníkmi oddelenia epidemiológie bola odobratá 1 vzorka potraviny - klobása na laboratórne vyšetrenie, v ktorej sa Salmonella nepotvrdila. Odobraté boli aj ďalšie 3 vzorky a to štrk, voda a krmivo korytnačky. Vo vzorke vody sa potvrdila Salmonella Southhamptom, ktorá nesúvisela s ochorením dieťaťa. V súvislosti s ochorením na salmonelózu bolo spracovaných 29 ohnísk.

Rodinný výskyt: V roku 2023 sme nezaznamenali rodinný výskyt salmonelózy.

Epidemický výskyt: V roku 2023 bola zaznamenaná 1 epidémia salmonelózy.

Popis epidémie:

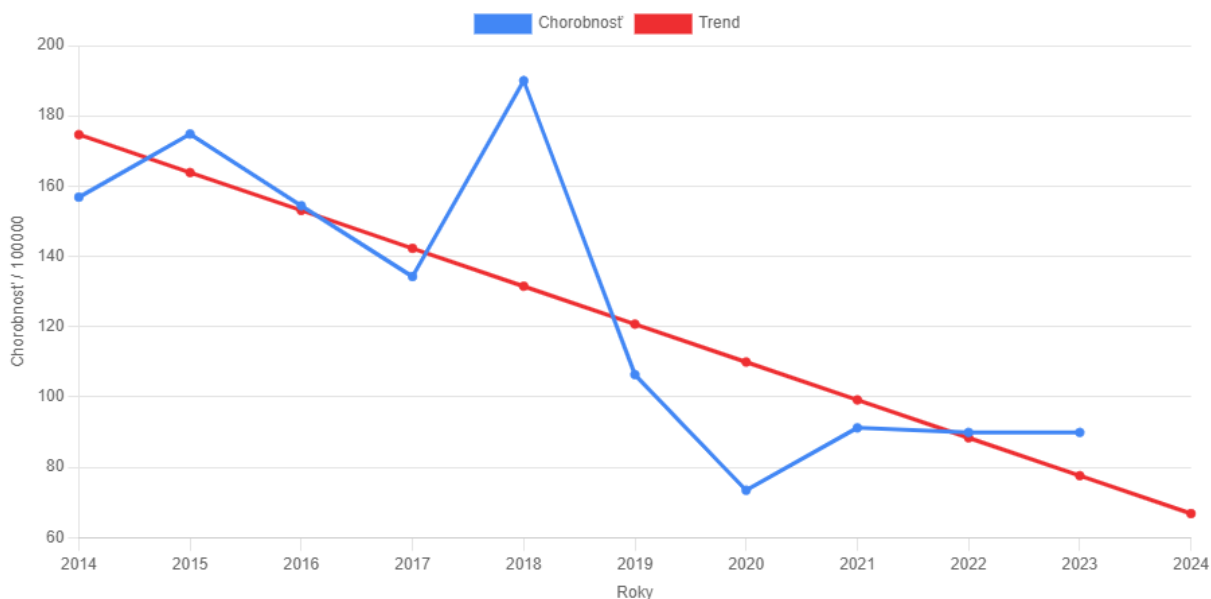
1) A020 – 6 prípadov

Epidémia salmonelózy u 6 osôb, ktoré dňa 19.7.2023 v kaviarni v Dolnom Kubíne konzumovali Tiramisu. Tiramisu konzumovalo 6 ľudí, u všetkých sa prejavilo ochorenie a kultivačne sa potvrdila Salmonella enteritidis. Ochoreli ľudia vo veku 64, 37, 30 rokov a deti vo veku 1, 2 a 7 rokov. Hospitalizácia bola potrebná v dvoch prípadoch. V klinickom obraze dominovali hnačky, horúčky, zvracanie, bolesti brucha, zimnica a nechutenstvo. Faktorom prenosu boli domáce vajcia.

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Dolný Kubín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

1.3. Bacilová dyzentéria - šigelóza A03

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na bacilárnu dyzentériu. Výskyt sme nezaznamenali od roku 2003.

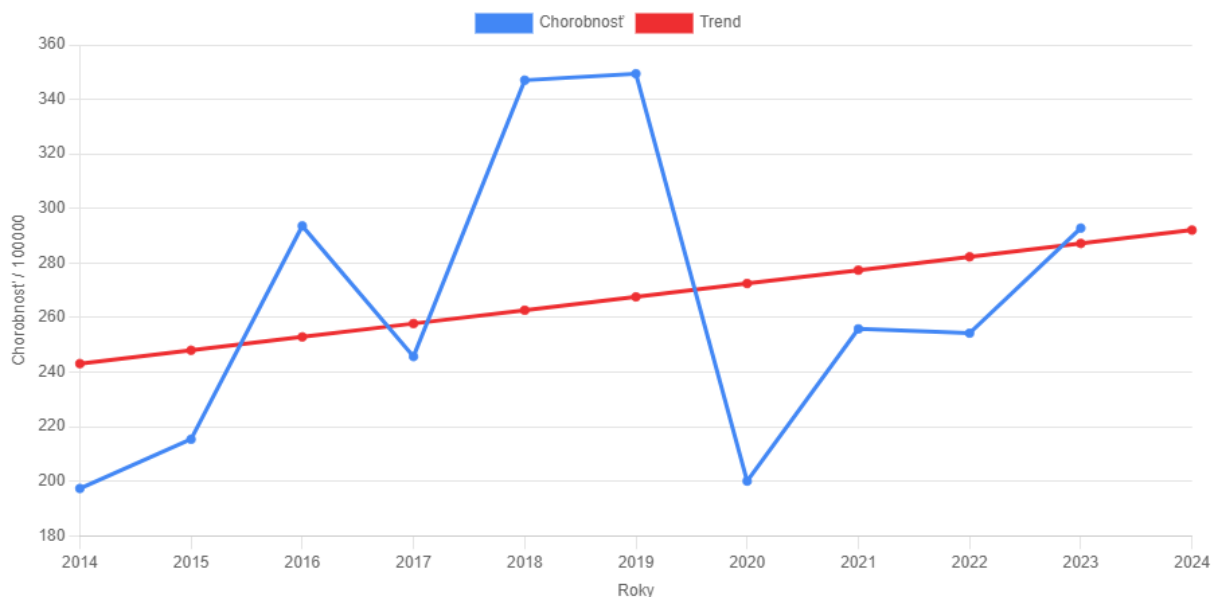
1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie A04

V roku 2023 bolo v tejto skupine hlásených 115 ochorení (chorobnosť 295,35/100 000 obyvateľov), čo je vzostup o 12 ochorení v porovnaní s rokom 2022.

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Dolný Kubín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Infekcia enteropatogénnymi *Escherichia coli* A040

V roku 2023 a 2022 neboli hlásené prípady ochorení. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 4,07/100 000 obyvateľov.

Kampylobakteriálna enteritída A045

V roku 2023 sa ochorenie vyskytlo v 44 prípadoch (chorobnosť 113,00/100 000 obyvateľov). V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to o 17 prípadov viac, t. j. o 62,96 %. Chorobnosť bola vyššia ako je priemer za posledných 5 rokov (chorobnosť 64,68/100 000 obyvateľov). V 42 prípadoch bol kultivačne potvrdený *Campylobacter jejuni*, v 2 prípadoch sa kultivácia nevykonala nakoľko išlo o rodinný výskyt ochorenia. Nozokomiálna nákaza nebola hlásená. Ochorenia mali 41x sporadický charakter a 3x rodinný charakter. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 5-9 ročných – 13 prípadov a vo vekových skupinách 10-14 a 15-19 ročných – po 7 prípadov. Vo vekovej skupine 0 ročných neboli hlásené žiadne prípady.

Najvyšší výskyt bol v mesiacoch máj, jún a august – po 7 prípadov. Celkovo bolo pre infekčné ochorenie hospitalizovaných 14 osôb. Pri epidemiologickom vyšetrení všetkých ochorení boli zistené nasledujúce suspektné faktory: 10x zmiešaná strava, 7x domáce vajcia, 4x bravčové mäso, 3x hydinové mäso, 3x porciovaná zmrzlina, 3x vajcia z obchodnej siete, 2x kontaminované ruky, 2x nepasterizované mlieko, 1x mäsový výrobok a 1x nezabezpečená vodný zdroj. V 8 prípadoch sa faktor zistiť nepodarilo.

Vzorky potravín na laboratórne vyšetrenie neboli odobraté. V súvislosti s ochorením na kampylobakteriálnu enteritídu bolo spracovaných 42 ohnísk. Vyskytla sa jedna rodinná epidémia.

Popis epidémie:

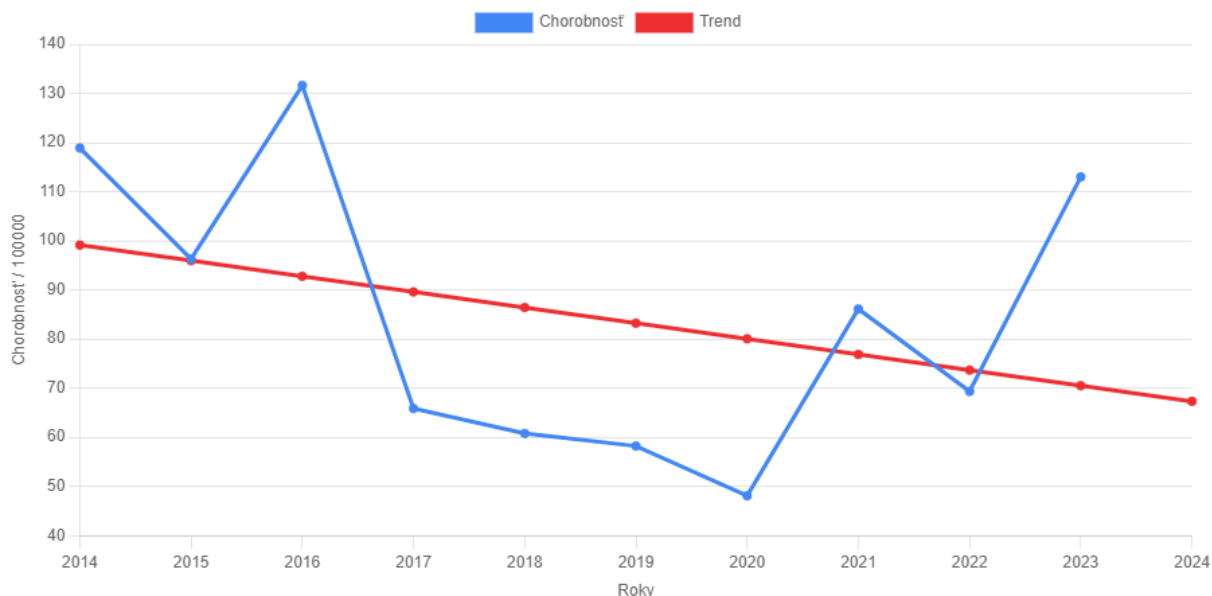
1) A045 – 3 prípady

Rodinná epidémia kampylobakteriálnej enteritídy. Počas víkendu rodina grilovala kuracie stehná a krídla, varili hovädzí guláš, na raňajky mali chleba vo vajci, mali kúpne korbáče (z družstva vo Veličnej) a syr (z koliby vo Veličnej). Všetci traja členovia domácnosti mali od pondelka hnačky. Kultivačne bola vyšetrená len jedna vzorka 13 ročného syna. Matka a otec neboli na lekárskom vyšetrení.

(A04.5) Výskyt kampylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Dolný Kubín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* A046

V roku 2023 ani 2022 nebol hlásený žiadny prípad ochorenia na enteritídu zapríčinenú *Yersinia enterocolitica* (chorobnosť 0,00/100 000 obyvateľov). Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 3,57/100 000 obyvateľov.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* A047

V roku 2023 bolo hlásených 71 prípadov ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú *Clostridiodes difficile* (chorobnosť 182,35/100 000 obyvateľov), v minulom roku bolo hlásených 76 prípadov (chorobnosť 195,32/100 000 obyvateľov). Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 208,82/100 000 obyvateľov. Ochorelo 40 mužov a 31 žien. Hospitalizovaných bolo 68 prípadov, z toho 48x pre základné ochorenie a 20x pre ochorenie infekčné. Ochorenie nozokomiálneho charakteru bolo hlásené v 57 prípadoch. Popis je v časti analýza nozokomiálnych nákaz. Rozdelenie chorých podľa vekových skupín: 1-4 ročných = 1x, 5-9 ročných = 2x, 10-14 ročných = 1x, 15-19 ročných = 2x, 25-34 ročných = 2x, 35-44 ročných = 1x, 45-54 ročných = 3x, 55-64 ročných = 7x a 65+ ročných = 52x.

1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami A05

V roku 2023 ani v minulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie.

1.6. Iné protozoárne črevné choroby A07

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie, v minulom roku bolo hlásené 1 ochorenia na gardiózu (lambliaúzu) (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov).

1.7. Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie A08

V roku 2023 bolo hlásených 257 prípadov (chorobnosť 660,04/100 000 obyvateľov), v minulom roku bolo hlásených 186 prípadov ochorenia (chorobnosť 477,69/100 000 obyvateľov). V porovnaní s minulým rokom je nárast o 71 prípadov, t. j. o 38,17 %. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 302,02/100 000 obyvateľov. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 1-4 ročných – 99x, 5-9 ročných – 53x, 0 ročných – 45x, 65+ ročných – 26x, 10-14 ročných 18x, 58-64 ročných – 8x, 15 – 19 ročných - 5x a po 1 prípade v skupinách 20-24 ročných, 35-44 ročných a 45-54 ročných. Ochorenia boli hlásené počas celého roka, najvyšší výskyt bol v mesiaci júl – 55 prípadov a jún – 37 prípadov. Hospitalizovaných bolo 184 osôb z toho 170 pre infekčné ochorenie a 14 pre základné ochorenie. Nozokomiálna nákaza bola zistená v 6 prípadoch. V 146 prípadoch ochorenia bol imunochromatografickým vyšetrením potvrdený rotavírus, v 58 prípadoch bol potvrdený norovírus, v 53 prípadoch sa laboratórne potvrdil adenovírus. Žiadne z chorých detí nebolo očkované proti rotavírusom. Epidémiu sme nezaznamenali.

1.8. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A09

V roku 2023 a 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani žiadny epidemický výskyt gastrointestinálnych príznakov. Priemer chorobnosti za posledných 5 rokov je 15,79/100 000 obyvateľov.

III.2 Skupina vírusových hepatítid

2.1. Akútna hepatitída A B15

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na vírusovú hepatitídu A. Výskyt sme nezaznamenali od roku 2009, keď bolo hlásené 1 ochorenie.

2.2. Akútna hepatitída B B16

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Ochorenie bolo hlásené naposledy v roku 2016 - 1 ochorenie.

Minulý rok bol hlásený 1 prípad nosičstva HBsAg u ženy operovanej v minulosti operovanej na Ukrajine.

Očkovanie proti vírusovej hepatitíde typ B:

Celkový počet zaočkovaných zdravotníckych pracovníkov podliehajúcich očkovaniu v roku 2023 podľa odborného usmernenia nebol kontrolovaný. Zaočkovanosť študentov SZŠ nebola kontrolovaná, nakoľko študenti boli očkovaní v rámci povinného očkovania detí proti VHB.

Na oddelení dialýzy v Dolnom Kubíne je zaočkovaných 30 z 30 pacientov zaradených do dialyzačného programu, t. j. 100 % podliehajúcich očkovaniu. V príprave na zaradenie do hemodialyzačného programu sú očkovaní proti vírusovej hepatitíde typ B 2 pacient, t. j. 100% podliehajúcich očkovaniu.

V tomto roku sa nenarodilo dieťa HBsAg pozitívnej matke. Preočkovanosť detí proti vírusovej hepatitíde typ B v ročníku narodenia 2021 je 97,4 %. Ochorenie u imunizovaných osôb sme nezaznamenali.

Proti vírusovej hepatitíde B je v okrese zaočkovaných 65,6 % klientov v DSS pre mentálne postihnutých.

2.3. Iné akútne vírusové hepatitídy B17

V roku 2023 ani 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie v okrese Dolný Kubín. V roku 2021 sme v tejto skupine hlásili 3 prípady.

2.4. Chronická vírusová hepatitída B18

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu B (chorobnosť 2,57/100 000), minulý rok boli hlásené 2 ochorenia na chronickú vírusovú hepatitídu B a 1 ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu C.

1 prípad chronickej vírusovej hepatitídy B bez delta vírusu (B18.1) bolo hlásené u 50 ročného neočkovaného muža slovenskej národnosti, u ktorého sa ochorenie zistilo v rámci predoperačných vyšetrení. EA: pred 12 mesiacmi absolvoval operáciu čeluste po páde. Transfúziu krvi, tetovanie ani rizikový pohlavný styk neudáva.

2.5. Nešpecifikovaná vírusová hepatitída B19

V roku 2023 a 2022 ochorenie nebolo hlásené.

III.3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

3.1. Diftéria - Záškrt A36

Ochorenie ani nosičstvo v roku 2023 nebolo zaznamenané.

Preočkovanosť proti záškrtu k 31.8.2023 v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie predstavovala 97,4 % v ročníku 2021, 94,8 % v ročníku 2016 a 94,3 % v ročníku 2009.

3.2. Divý kašeľ - Pertussis A37

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady ochorenia (chorobnosť 7,70/100 000 obyvateľov), minulý rok sme žiadny prípad nezaznamenali. V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie, v roku 2020 sme zaznamenali 8 ochorení a v roku 2018 sme zaznamenali 1 ochorenie na divý kašeľ. Priemerná chorobnosť za 5 rokov je 5,09/100 000 obyvateľov.

3 prípady sa vyskytli v rámci rodinnej epidémie. U 6 ročného dievčaťa s oslabenou imunitou a absolvovanými povinnými očkovaniami bol počas hospitalizácie diagnostikovaný divý kašeľ. Ďalšie 2 prípady boli u 41 ročnej matky a u 69 ročného starého otca so suchým kašľom zhoršeným

hlavne v noci. V ich prípade hospitalizácia nebola potrebná. Vo všetkých 3 prípadoch sa sérologicky potvrdila Bordetella pertussis.

Preočkovanosť proti pertussis k 31.8.2023 v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie predstavovala 97,4 % v ročníku 2021, 94,8 % v ročníku 2016 a 94,3 % v ročníku 2009.

3.3. Osýpky - Morbilli B05

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na morbilli.

Zaočkovaných je 94,1 % detí v ročníku 2021, 95,0% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 94,1 % detí v ročníku 2011, 96,4 % detí narodených v ročníku 2010. Ochorenie nebolo hlásené od roku 1981.

3.4. Ružienka - Rubeola B06

Ochorenie na rubeolu v roku 2023 nebolo hlásené.

Zaočkovaných je 94,1 % detí v ročníku 2021. 95,0 % detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 94,1 % detí v ročníku 2011, 96,4% detí narodených v ročníku 2010. Ochorenia neboli hlásené od roku 1995 (2 prípady u neočkovaných).

3.5. Mumps - Parotitis epidemica B26

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,53/100 000 obyvateľov). Predtým bolo ochorenie hlásené v roku 2005.

Zaočkovaných je 94,1 % detí v ročníku 2021, 95,0% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 94,1 % detí v ročníku 2011, 96,4 % detí narodených v ročníku 2010.

3.6. Pneumokokové invazívne nákazy G001

V roku 2023 ani v minulom roku ochorenie nebolo hlásené. V roku 2019 boli hlásené 2 prípady pneumokokovej meningitídy (chorobnosť 5,06/100 000 obyvateľov). Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov je 1,53/100 000 obyvateľov.

Preočkovanosť proti pneumokokom k 31.8.2023 v kontrolovanom ročníku detskej populácie predstavovala 97,2 % v ročníku 2021.

III.4. Skupina respiračných nákaz

4.1. Streptokokové infekcie A38, A40

V roku 2023 bolo hlásených 8 ochorení na šarlach (chorobnosť 20,55/100 000), minulý rok bolo hlásené 1 ochorenie. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov je 3,57/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na sepsu streptokokovej etiológie. V roku 2022 boli hlásené 3 ochorenia na sepsu streptokokovej etiológie.

- **U 64 ročného muža**, kardiaka s umelou chlopňou, ktorý bol hospitalizovaný na internom oddelení dolnooravskej nemocnice s poliklinikou pre febrilitu a vysoké zápalové markery. Po antibiotickej terapii sa jeho stav zlepšil a bol prepustený do ambulantnej starostlivosti. Kultivačne sa z hemokultúry potvrdil beta hemolytický streptococcus skupiny F.

4.2. Ovčie kiahne - Varicella B01, Herpes zoster - Plazivec pásový B02

Počas roka 2023 sme hlásili 288 ochorení na **varicellu** (chorobnosť 739,66/100 000 obyvateľov). Chorobnosť bola vyššia ako je priemer za posledných 5 rokov (chorobnosť 714,55/100 000 obyvateľov). V porovnaní s minulým rokom klesol počet ochorení o 26 prípadov (index 0,92). Najvyšší výskyt bol vo vekovej skupine ochorení 5-9 ročných – 137 a 1-4 ročných – 116. Maximum ochorení bolo hlásených v mesiaci december - 95 ochorení a november – 73 ochorení. Ochorenia mali väčšinou ľahký priebeh. Hospitalizácia bola potrebná v 1 prípade.

- **U 6 ročného dievčaťa**, ktoré bolo hospitalizované na detskom oddelení s herpetiformnými ložiskami v typických lokalizáciách. V stabilizovanom stave prepustená do ambulantnej starostlivosti.

Hlásených bolo 50 ochorení s diagnózou **herpes zoster** (chorobnosť 128,41/100 000 obyvateľov). Výskyt bol oproti roku 2022 vyšší o 1 prípad (index 1,02) a nižší ako priemerná chorobnosť za 5 rokov (chorobnosť 178,77/100 000 obyvateľov). Ochoreli prevažne dospelé osoby vo vekovej skupine nad 65 rokov – 18x, 25-34 ročných – 6x, 45-54 ročných – 5x a 10-14 ročných – 5x. Výskyt bol hlásený priebežne počas celého roka. Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci október – 10 ochorení. Väčšina ochorení mala ľahký priebeh. V 2 prípadoch bola potrebná hospitalizácia.

- **79 ročná žena** akútne prijatá na kožné oddelenie s diagnózou Herpes zoster. Odoslaná z kožnej ambulancie kde jej bol podaný Herpesin a lokálne Ichtyol. Pacientka mala ťažkosti už mesiac, nachladnutá, vytvoril sa jej červený flak na chrbte, pociťovala bolesť, pálenie, svrbenie,

neskôr sa prejavy rozšírili po pravom boku až do oblasti brucha. Posledné týždne je viac unavená a slabá. Počas hospitalizácie preliečená antivirotickou a antibiotickou liečbou v kombinácii s biostimulačnou a lokálnou terapiou. Po 18 dňoch prepustená do ambulantnej starostlivosti.

- **71 ročný muž** hospitalizovaný na klinike infektológie pre astmu bronchiálnu, alergickú rinitídu, očný herpes a herpetickú keratitídu. Ordinovaná parenterálna antivirotická liečba, kortikoidy, symptomatická analgetická a lokálna terapia. V zlepšenom stave prepustený do ambulantnej starostlivosti.

4.3. Chrápka a akútne respiračné ochorenia J10, J11, SARI J10.7, J12, J05

Celkový počet hlásených ochorení ako **akútne respiračné ochorenia** v roku 2023 bol 22 181 (z toho chrípke podobné ochorenia – 663x, t. j. 2,99 %). Oproti minulému roku bolo hlásených o 4 536 akútnych respiračných ochorení menej. Najvyšší výskyt bol v 49. kalendárnom týždni, kedy bola chorobnosť 3 363,7/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5 ročných v 49. kalendárnom týždni (chorobnosť 6 905,5/100 000 obyvateľov). Priemerná hlásna služba z detských ambulancií: 70,74 %, z ambulancií pre dospelých: 47,64 %. Spolu bolo hlásených 796 komplikácií (nárast oproti minulému roku o 151 prípadov). Prevažne išlo o sinusitídy (482x), otitídy (194x) a akútne bronchitídy a pneumónie (120x).

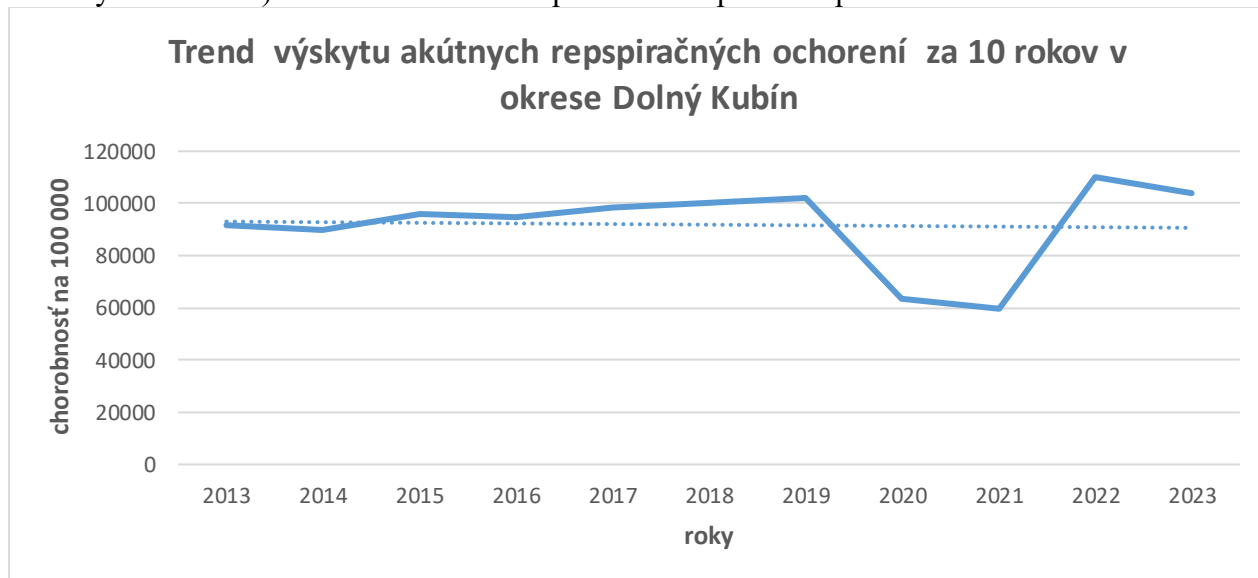
Diagnóza SARI nebola hlásená.

Materiál (výter z nosohltana) na virologické vyšetrenie bol sentinelovými lekármi a lekármi detských oddelení odobratý 64x. V 19 prípadoch sa laboratórne pomocou RT-PCR testu potvrdil vírus chrípky a to 5x vírus chrípky A (pomocou rRT-PCR zistený A/H3 – 3x a A/2009-H1N1 – 2x) a 14x vírus chrípky B. Dôkazom antigénu bola chrípka vyšetrená 9x a to 7x vírus chrípky A a 2x vírus chrípky B.

V 23 prípadoch bol antigénovým testom dokázaný RSV vírus u hospitalizovaných pacientov. Forma ochorenia bola v 12 prípadoch respiračná a v 11 prípadoch pľúcna. V jednom prípade išlo o nozokomiálnu nákazu a hospitalizáciu pre základné ochorenie a 22x o hospitalizáciu pre infekčné ochorenie.

Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 1 materskej škole.

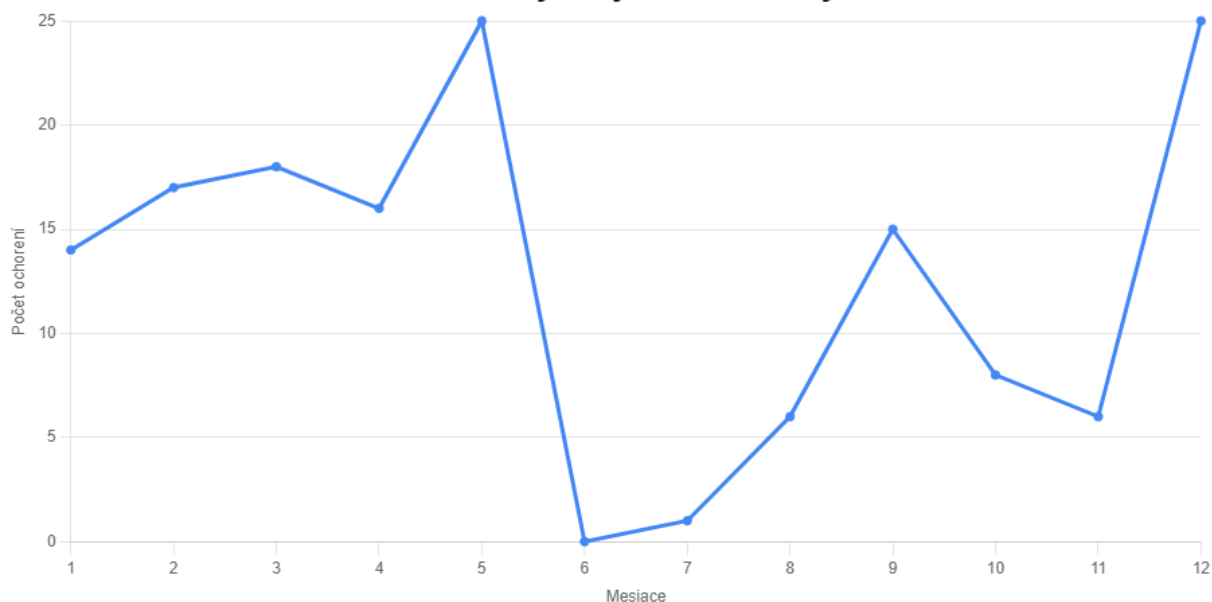
V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo zaočkovaných 223 osôb z celkového počtu 310 t. j. 71,9 %. Išlo o osoby dlhodobo umiestnené v kolektívnych zariadeniach (domov sociálnej starostlivosti, domovy dôchodcov). Ochorenia a reakcie po očkovaní proti chrípke neboli hlásené.

4.5 Ochorenia COVID 19 U071

V roku 2023 bolo hlásených 141 ochorení COVID-19 (chorobnosť 362,12/100 000), minulý rok bolo hlásených 7060 prípadov. Výrazný pokles čiastočne súvisí aj so zmenou epidemiologických opatrení. Ochorenie COVID-19 bolo laboratórne potvrdené PCR testom 95x a testom antigénovým 46x. Prípady sa vyskytovali počas celého roka, najviac prípadov bolo zaznamenaných v januári – 25x a decembri – 25x.

**Zvolená diagnóza 'U071'.
Sezonalita.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Dolný Kubín.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Najvyššiu vekovo-špecifickú chorobnosť sme zaznamenali vo vekovej skupine 65+ ročných - 53x a 25-34 ročných – 21x.

Najčastejšie formy ochorenia boli respiračná – 103x a bezpríznaková – 33x. Ďalšie hlásené formy sú pľúcna - 2x, črevná - 2x a senzorická – 1x.

Importovaná nákaza bola evidovaná 1x zo Španielska.

Z počtu 43 hospitalizovaných ľudí bolo 7 hospitalizovaných pre infekčné ochorenie. V 2 prípadoch išlo o pľúcnu formu ochorenia (1 prípad očkovaný 2 dávkami mRNA vakcíny) a v 5 prípadoch o respiračnú formu (2 očkovani 4 dávkami mRNA vakcíny). Vekové skupiny hospitalizovaných 1-4 roční – 3x a 65+ roční – 4x.

V skupine ochorení COVID-19 došlo k 2 úmrtiam - 1x úmrtie pre inú príčinu a 1x úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu u 68 ročného polymorbídneho muža.

Zaznamenali sme 2 lokálne epidémie COVID-19 v zariadenia sociálnych služieb

3) Epidémia v zariadení sociálnych služieb v Dolnom Kubíne kde sa zo 178 exponovaných (103 klientov a 75 zamestnancov) infikovalo 16 klientov. Forma ochorenia bola v 9 prípadoch bezpríznaková a v 7 prípadoch respiračná. Z príznakov dominoval kašeľ, nádcha, bolesti hlavy a zvýšená teplota. Jeden prípad si vyžadoval hospitalizáciu. Úmrtie nebolo hlásené. Očkovací status infikovaných klientov: 2x nezaočkovaní, 14x očkovaní (9x4 dávky Pfizer, 3x3 dávky Pfizer, 2x2 dávky Pfizer). Prameň nákazy u prvej pozitívne testovanej klientky nezistený.

4) Epidémia v zariadení sociálnych služieb v Zázrivej kde sa z 53 exponovaných (32 klientov a 21 zamestnancov) infikovalo 11 ľudí (7x klient a 4x zamestnanec). V klinickom obraze dominoval kašeľ, nádcha, bolesti hrdla a hlavy. Všetci infikovaní boli očkovaní (6x očkovaní - 3 dávky, 4x očkovaní - 4 dávky, 1x očkovaný - 2 dávky) - Pfizer/BioNTech).

III.5. Neuroinfekcie

5.1. Meningokoková infekcia A39

V roku 2023 ani minulý rok ochorenie nebolo hlásené. V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,53/100 000). V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,53/100 000 obyvateľov). V roku 2012 boli hlásené 3 ochorenia. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov je 1,02/100 000 obyvateľov.

5.2. Creutzfeldt-Jacobova choroba A81.0

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov). Minulý rok a v roku 2021 bolo hlásené po 1 ochorení. V roku 2020 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2019 bolo hlásené 1 ochorenie. V roku 2018 boli hlásené 2 ochorenia, v roku 2017 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia v roku 2015 boli hlásené 2. V roku 2014, 2013 ochorenie nebolo hlásené.

Ochorenie sa vyskytlo u **77 ročného muža**. Prvé príznaky ochorenia začali 2 mesiace pred smrťou a prejavovali sa poruchami chôdze a potácaním. Na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu zomrela jeho

sestra. Jeho matka mohla mať nediagnostikované ochorenie tiež. Rodina pochádza z Liptova a Oravy. Jedná sa o genetickú formu ochorenia (pozitívna rodinná anamnéza, prítomná mutácia prionového génu E200K na kodóne 200). Ochorenie bolo potvrdené histopatologicky po pitve.

5.3. Iné nešpecifické encefalitídy A85, A86

V roku 2023 a 2022 nebol hlásený žiadny prípad. V roku 2021 boli hlásené dva prípady nešpecifickej encefalitídy. Predtým v roku 2004 boli hlásené dve ochorenia na nešpecifikovanú encefalitídu.

5.4. Vírusová meningitída A87

V roku 2023 nám bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov). V roku 2022 ani 2021 hlásené žiadne ochorenie. V roku 2020 a 2019 bolo hlásené po 1 ochorenie. V roku 2018 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2017 aj 2016 bolo hlásené 1 ochorenie. V roku 2015 ochorenie nebolo hlásené, v roku 2014 bolo hlásené 1 ochorenie. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov je 1,52/100 000 obyvateľov.

Ochorenie sa vyskytlo u **34 ročného muža** prijatého na neurologické oddelenie s 3 dňmi trvajúcou bolesťou hlavy za očami a pri pohybe očí s bolesťou kĺbov. Preložený na infektologickú kliniku. Likvor s nálezom ľahkej proteinocytologickej asociácie. V sére pozitivita antiHSV IgM ale kultivačne likvor negatívny. Terapia antivirotická. Na 12. deň bez klinických ťažkostí prepustený do ambulantnej starostlivosti.

5.5. Bakteriálny zápal mozgových blán G00

V roku 2023 nám bol hlásený 1 prípad ochorenia (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov), minulý rok nebolo hlásené žiadne ochorenie. Ochorenie bolo hlásené ako nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.9).

Ochorela **77 ročná žena**, ktorá bola hospitalizovaná na internom oddelení a následne infekčnej klinike potom ako ju našla rodina v bezvedomí na záhrade. V anamnéze cefalea, prekolapsové stavy, hnačkovité stolice a zvracanie. V likvore 5447 segmentov, 1884 lymfocytov, číry. Zápalové parametre hraničné, sérologia negatívna. MR mozgu: akútna sfenoidálna a maxilárna sinusitída vpravo, subakútna mastoiditída. Stav hodnotený ako sekundárna bakteriálna meningitída pri sinusitíde a mastoiditíde s možným podielom neuroboreliózy. Liečená Meropeneom, Biseptolom Medovirom, Fluconazolom, Dexamedom a ďalšími liečivami. Na vlastnú žiadosť bola po 24 dňoch hospitalizácie v zlepšenom stave, ktorý vyžadoval obsluhu prepustená do domácej starostlivosti.

5.6. Zápalová polyneuropatia G61

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad. Predtým bolo v roku 2019 hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,53/100 000 obyvateľov). Hlásené bolo 1 ochorenie v roku 2008.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

6.1. Leptospirózy A27

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Posledný výskyt bol zaznamenaný v roku 2005.

6.2. Listerióza A32

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Posledný výskyt bol zaznamenaný naposledy 2014.

6.3. Lymeská borelióza A69.2, G 63.0, M01.2

V roku 2023 bolo hlásených 7 prípadov ochorenia (chorobnosť 17,99/100 000 obyvateľov). V roku 2022 boli hlásené 4 prípady a v roku 2021 boli hlásené 2 ochorenia.

5 ochorení bolo hlásených ako Lymeská choroba (A69.2) a 2 ochorenia ako artritída pri Lymeskej chorobe (G63.0). Vo všetkých prípadoch boli laboratórne potvrdené protilátky proti Borrelia Burgdorferi (4x likvor, 3x sérum) V anamnéze bolo zistené: prisatie kliešťa – 3x, faktor nezistený – 4x.

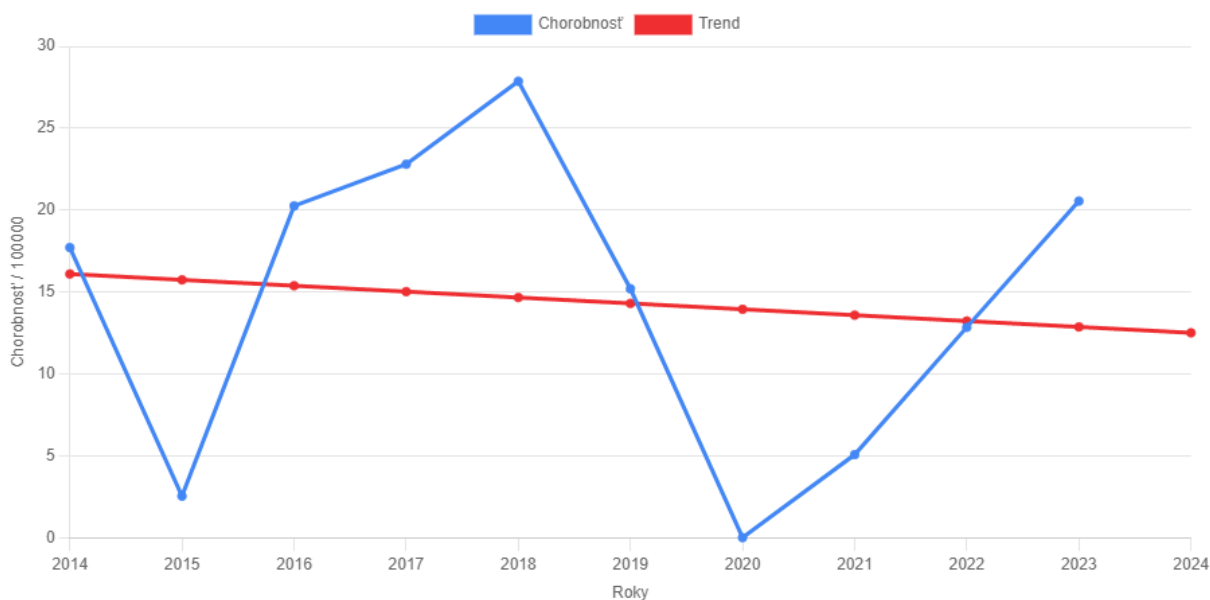
- **56 ročná žena** s Lymeskou chorobou bola 6 dní hospitalizovaná na infekčnej klinike pre liečbu boreliózy. V klinickom obraze mierna paréza PHK, ťažkosť na ľavom stehne a na ľavom predlaktí, občasné mravenčenie v haluxoch a členkoch a to najmä v noci. Forma: neurologická. EA: opakovane poštipaná kliešťom počas práce na záhrade. Prepustená do domácej starostlivosti.
- **35 ročný muž** bol 5 dní hospitalizovaný na infekčnej klinike za účelom liečby suspektnnej neuroboreliózy. V anamnéze erythema migrans, trpnutie šije, pichanie v spánkoch, bolesti hrdla, zväčšenie submandibulárnych uzlín, opakované subfebrility a zimnice. Pozitívne protilátky IgM aj IgG v sére. Forma: uzlinová. EA: opakované prisatie kliešťa. V moči nález amfetamínov. Neuroborelióza sa nepotvrdila.

- **72 ročný muž** prvotne na boreliózu liečený ambulantne. Bol hospitalizovaný na neurologickom oddelení pre slabosť dolných končatín, nemožnosť hýbať PDK a bolesťou hlavy v čele. Realizovaná lumbálna punkcia s nálezom IgM protilátok proti borélii. Preklad na infekčnú kliniku. Terapia Doxyhexalom Cefotaximom a kortikosteroidmi. Po čiastočnom zlepšení preložený na neurologické oddelenie. Forma: neurologická. EA: faktor prenosu neznámy.
- **76 ročná žena** 20 dní hospitalizovaná na infekčnej klinike pre liečbu boreliózy. V klinickom obraze slabosť, nechutenstvo, bolesti hlavy, padanie kútika úst, nespavosť, v nemocnici hnačky. V likvore nález proteinocytologickej asociácie a protilátok proti borélii. Liečená empiricky antivirotikami, 3. generáciou Cefalosporínov a kortikoidmi. Forma: neurologická. EA: prisatie kliešť'a.
- **18 ročný chlapec** hospitalizovaný na detskom oddelení pre bolesť kĺbov a opuch kolena. Počas hospitalizácie opuch aj druhého kolena a zápästí. V likvore IgM protilátky proti Borrelia burgdorferi. Forma: kĺbna. EA: faktor prenosu neznámy.
- **13 ročný chlapec** hospitalizovaný na detskom oddelení pre padanie kútiku úst a nedovieranie oka. Likvor: IgM aj IgG proti boréliám. EA: faktor neznámy. Po 17 dňoch prepustený do domácej starostlivosti.
- **21 ročná žena** 5 dní hospitalizovaná na infekčnej klinike pre liečbu artritídy pri Lymsej borelióze. V anamnéze výlet v prírode a následné objavenie sa 5 flakov rôznej veľkosti na predlaktí a predkolení, ktoré po 2 mesiacoch vymizli. Pociťovala bolesti svalov, kĺbov, najmä oboch zápästí a členkov. Mala aj trpnutie končatín, svrbenie a mravčenie kože. Liečená Doxyhexalom s efektom. Po liečbe však opäť únava, bolesti kĺbna a mravčenie. Odoslaná na infekčnú kliniku kde liečená 3. generáciou Cefalosporínov. Forma: kĺbová. EA: prisatie kliešť'a. Prepustená do ambulantnej starostlivosti.

(A69.2, M01.2, G63.0) Výskyt lymeskej borreliózy.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Dolný Kubín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

6.4 Extraintestinálna yersinióza A28.2

V roku 2023 ani v minulom roku nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie.

6.5. Q-horúčka A78

V roku 2023 ani minulý rok ochorenie nebolo hlásené.

6.6. Stredoeurópska kliešťová encefalitída A84.1

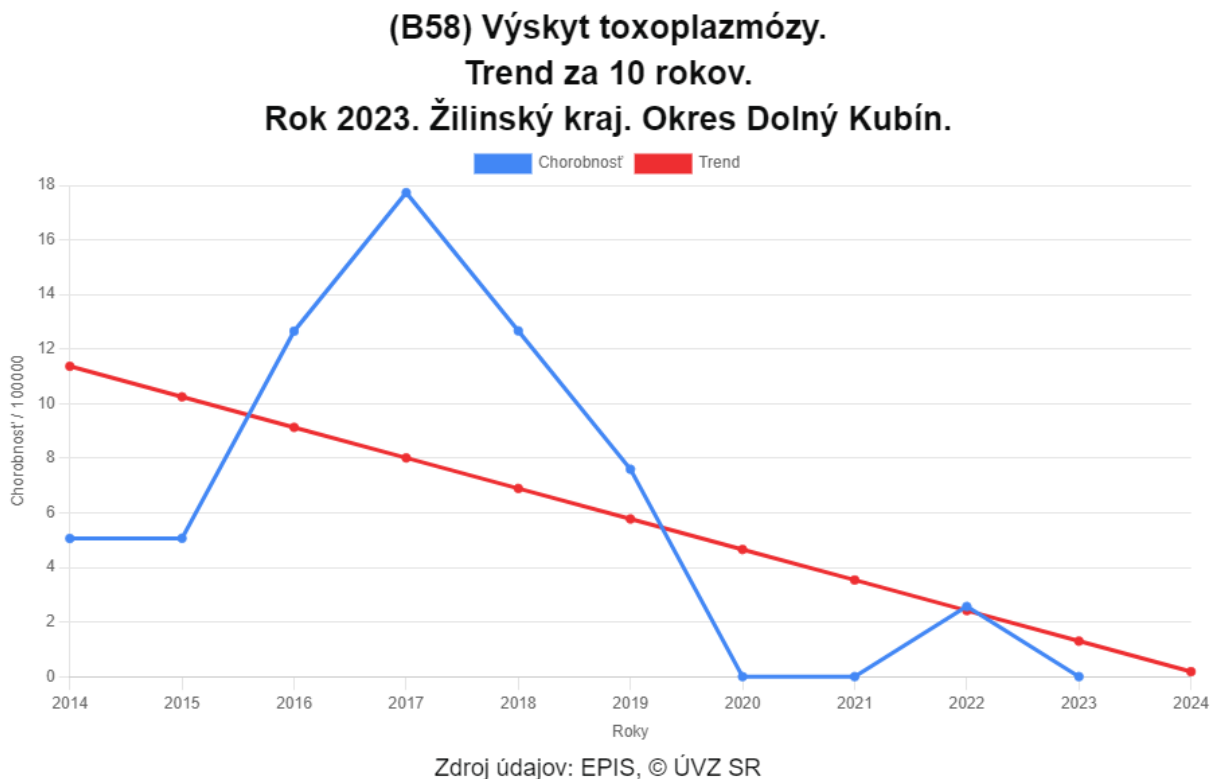
V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov), minulý rok ochorenie nebolo hlásené. V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie. Priemerná chorobnosť za 5 rokov 0,51/100 000 obyvateľov.

Ochorel **76 ročný muž**, ktorý bol 7 dní hospitalizovaný na neurologickom oddelení. V klinickom obraze slabosť, teploty, bolesti hlavy a závrate. EA: prisatie 6-7 kliešť'ov v záhradkárskej oblasti Lieskovec v Dolnom Kubíne. Na mieste prisatia sa objavili začervenané ranky (pravé predlaktie

a nad pravým bedrom). V sére dokázané IgM aj IgG protilátky proti kliešťovej encefalitíde. Po prepustení z nemocnice stále pretrvávajú slabosť a občasné zvýšené teploty.

6.7. Toxoplazmóza B58

V roku 2023 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov) u muža vo vekovej skupine 65+ ročných s uzlinovou klinickou formou. EA: kŕmenie túlavých mačiek okolo bytovky. V roku 2021 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

6.8. Tenióza B68

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Naposledy hlásené 2 prípady v roku 2011.

6.9. Trichinelóza B75

V roku 2023 ani 2022 ochorenie nebolo hlásené.

6.10. Askarióza B77

V roku 2023, 2022 ani 2021 ochorenie nebolo hlásené. V roku 2020 a 2013 bolo hlásené po 1 ochorení.

6.11. Toxokaróza B83.0

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Naposledy bolo 1 ochorenie hlásené v roku 2013.

6.12. Kontakt alebo ohrozenie besnotou Z20.3

Očkovanie proti besnote z dôvodu kontaktu so zvierat'om besným, alebo z besnoty podozrivým, bolo zahájené v 4 prípadoch. Vo všetkých prípadoch bolo podané kompletne očkovanie. Antirabické sérum nebolo podané. Preventívne preočkovanie proti tetanu nebolo realizované. K profylaxii bola u pacienta použitá očkovacia látka VERORAB – 3x a IMOVAXRABIES – 1x. Rozdelenie podľa druhu zvierat'a: 2x pes, 2x mačka. Rozdelenie podľa druhu poranenia: 4x pohryznutie. Rozdelenie podľa lokalizácie poranenia: 2x ruka, 1x stehno a 1x noha.

III.7. Nákazy kože a slizníc

7.1. Tetanus A33 - A35

Ochorenie dlhodobo nebolo zaznamenané.

Zaočkovanie v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie pri kontrole v roku 2023 predstavovala 97,4 % v ročníku 2021, 94,8 % v ročníku 2016 a 94,3 % v ročníku 2009.

V roku 2023 boli proti tetanu preočkované tie ročníky dospelých obyvateľov, ktoré dosiahli 30-ty, 45-ty a 60-ty rok života.

7.2. Plynová flegmóna A48.0

V roku 2023 ani minulý rok nebolo hlásené žiadne ochorenie.

7.3. Dermatofytóza B35, B35.8

V roku 2023 ani 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

7.4. Svrab - Scabies B86

V roku 2023 bolo hlásených 16 ochorení (chorobnosť 41,09/100 000 obyvateľov). V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie. V roku 2021 boli hlásené 4 ochorenia na svrab. Priemerná chorobnosť za 5 rokov je 24,45/100 000 obyvateľov.

Postihnuté vekové skupiny: 1-4 roční: 2x, 5-9 roční: 1x, 10-14 roční: 2x, 15-19 roční: 1x, 20-24 roční: 4x, 35-44 roční: 2x, 45-54 roční: 1x, 55-64 roční: 2x a 65+ roční: 1x. V 5 prípadoch išlo o sporadický výskyt, v 11 prípadoch o epidemický výskyt.

Boli nám hlásené 2 rodinné epidémie:

1) **Epidémia v rodine:** z 9 exponovaných ochorelo 7 ľudí. Svrab sa vyskytol u starých rodičov (55 a 59 roční), rodičov (36 a 42 roční), dvoch detí a kamaráta jedného z detí (5, 10 a 12 roční). Rodiny žijú v troch domácnostiach, ktoré sa medzi sebou navštevujú. V klinickom obraze dominovali pľuzgieriky a svrbenie pokožky. Všetci boli vyšetrení dermatovenerológom a preliečení Infectoscabom.

2) **Epidémia v rodine:** Zo 4 exponovaných ochoreli 4 ľudia vo veku 2 roky, 22 rokov, 23 rokov a 48 rokov. V klinickom obraze dominovali pľuzgieriky a svrbenie pokožky. Všetci boli vyšetrení dermatovenerológom a preliečení Infectoscabom.

III.8. Iné infekcie – nezaradené

8.1 Iné septikémie A41, B377

Bolo hlásených 11 prípadov inej sepsy (chorobnosť 28,25/100 000 obyvateľov), vlni bolo hlásených 20 prípadov. 4 prípady boli hlásené ako nozokomiálne nákazy a sú uvedené v časti analýza nozokomiálnych nákaz, 7 prípadov ochorenia nemalo nozokomiálny charakter.

Ochorenia boli hlásené ako:

- **2x septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus** (chorobnosť 5,14/100 000), v oboch prípadoch sa kultivačným vyšetrením potvrdil Staphylococcus aureus a ochorenia boli hlásené ako nozokomiálne nákazy.
- **1x septikémia vyvolaná iným špecifikovaným stafylokokom** (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov). Kultivačným vyšetrením hemokultúry sa potvrdil Staphylococcus haemolyticus a jednalo sa o nozokomiálnu nákazu.
- **6x septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami** (chorobnosť 15,41/100 000 obyvateľov). Kultivačným vyšetrením hemokultúry boli potvrdené infekcie: **4x Escherichia coli** (z toho 1x Escherichia coli ESBL-MDR) a **2x Klebsiella pneumoniae**. 1 prípad bol hlásený ako nozokomiálna nákaza. Vo všetkých prípadoch ochoreli ženy vo vekových skupinách 65+ ročných: 4x, 55-64 ročných: 1x a 45-54 ročných: 1x. Všetky pacientky boli hospitalizované. V 1 prípade došlo k úmrtiu na infekčnú diagnózu a 3x k úmrtiu na inú príčinu.

8.2. Tuberkulóza A15-A19

V roku 2023, 2022 ani 2021 neboli hlásené ochorenia. V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie. V 2019 bol hlásený 1 možný prípad. V roku 2018 bolo hlásených 6 ochorení. V roku 2017 a 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie, v roku 2015 boli hlásené 2 ochorenia. V roku 2014 nebolo hlásené ochorenie. V roku 2013 bolo hlásené novozistené ochorenie (u 61 ročného muža – tuberkulóza kostí).

8.3. Syfilis A 50 – A 53

V roku 2023 boli hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 7,71/100 000 obyvateľov). Minulý bolo hlásených 9 ochorení (23,13/100 000 obyvateľov). V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie. Medzi rokmi 2020 až 2015 neboli hlásené žiadne prípady. V roku 2014 bolo hlásené 1 ochorenie. Ochorenie postihlo 2 mužov a 1 ženu vo vekových skupinách 35-44 ročných, 25-34 ročných a 55-64 ročných. 1 ochorenie bolo zachytené v štádiu včasného syfilisu (A 51) a 2 ochorenia boli vykázané ako iný a nešpecifikovaný syfilis (A 53). V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad vrodeného syfilisu (A 50). Pacienti s touto diagnózou sú liečení a sledovaní v neštatnej kožnej ambulancii v Dolnom Kubíne.

8.4. Gonokoková infekcia A 54

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov) u muža vo vekovej skupine 25-34 ročných. V roku 2022 bol hlásený 1 prípad ochorenia.

8.5. Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy A56

V roku 2023 boli hlásené 4 prípady ochorenia (chorobnosť 10,27/100 000 obyvateľov) a to 3x u žien a 1x u muža vo vekových skupinách 25-34 ročných – 2x a 35-44 ročných – 2x. V roku 2022 bolo hlásených 5 prípadov ochorenia.

8.6. Choroby vyvolané vírusom HIV B 20 – B 24, Z 21

V roku 2023 bolo hlásené 1 nové nosičstvo HIV infekcie (chorobnosť 2,57/100 000 obyvateľov) u muža vo vekovej skupine 35-44 ročných (spôsob prenosu nákazy bol homosexuálny styk). V rokoch 2022 až 2015 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Predtým bolo hlásené 1 nosičstvo HIV infekcie v roku 2014 (spôsob prenosu nákazy homosexuálny styk). V roku 2013 až 2010 ochorenie nebolo hlásené a v roku 2009 bol hlásený 1 prípad HIV infekcie u 24 ročného muža (spôsob prenosu nákazy homosexuálny styk).

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.9 Nozokomiálne nákazy

V roku 2023 bolo hlásených **125** ochorení ako nozokomiálne nákazy, minulý rok to bolo 165 ochorení. Ochorenia neboli hlásené zo súkromného dialyzačného zariadenia B. Braun Avitum a to ani v minulom roku. V tomto roku bolo hlásených 57 prípadov enteritíd vyvolaných *Clostridium difficile*, čo je o 12,31 % ochorení menej ako minulý rok. V roku 2023 neboli hlásené kolonizácie kmeňom *Klebsiella pneumoniae* CPE, minulý rok boli hlásené 2 prípady. V roku 2023 ako pôvodca nozokomiálnych nákaz *Klebsiella pneumoniae* CPE nebola potvrdená, minulý rok sa potvrdila v 5-tich prípadoch.

Nozokomiálne nákazy boli aktívne prešetrované na základe hlásenia pozitívneho laboratórneho vyšetrenia v systéme EPIS a časť prípadov bola hlásená lekármi v spolupráci s nemocničnou epidemiologičkou s rôznym odstupom od stanovenia diagnózy.

Najviac ochorení bolo hlásených z interného oddelenia – 60 (48,00 %) a z neurologického oddelenia – 21 (16,80 %). Sú to oddelenia, na ktorých sa lekári problematike nozokomiálnych nákaz venujú najaktívnejšie. Najviac nozokomiálnych nákaz bolo hlásených vo vekovej skupine 65+ ročných – 80 (64,00 %), minulý rok tvorila táto skupina 69,70 % prípadov. V skupine nozokomiálnych nákaz epidémia nebola hlásená. V 13 prípadoch došlo k úmrtiu (minulý rok v 23 prípadoch) – 1x na infekčnú príčinu a 12x na inú príčinu. Ochorelo 75 mužov a 50 žien.

- V **etiológii** nozokomiálnych nákaz sa uplatňovali: ***Clostridium difficile* 57x** (45,60%), ***Pseudomonas aeruginosa* 12x** (9,60%), ***Escherichia coli* 10x** (8,00%), **SARS-CoV-2 10x** (8,00%), ***Klebsiella pneumoniae* 8x** (6,40%), ***Staphylococcus aureus* 6x** (4,80%) – z toho ***Staphylococcus aureus* MRSA 1x**, ***Enterococcus faecium* 3x** (2,40%), ***Proteus mirabilis* 3x** (2,40%), ***Staphylococcus haemolyticus* 3x** (2,40%), **Norovirus 3x** (2,40%), ***Enterobacter* spp. 2x** (1,60%) – z toho 1x *Enterobacter* spp. ESBL, **RS vírus 2x** (1,60%), **Rotavirus 2x** (1,60%), ***Enterococcus faecalis* 1x** (0,80%), ***Serratia marcescens* 1x** (0,80%), **Adenovirus 1x** (0,80%) a ***Corynebacterium* spp. 1x** (0,80%).

- Najväčšou skupinou hlásených nozokomiálnych nákaz boli **črevné infekcie**.

- **Črevné nozokomiálne nákazy** boli hlásené **63x** (50,40%). Minulý rok bolo hlásených 66 prípadov. Ochorenia hlásilo interné oddelenie 46x, neurologické oddelenie 4x, chirurgické oddelenie 4x, detské oddelenie 4x, ortopedické oddelenie 3x, OAIM 2x. Až 48 ochorení (76,18%) bolo vo vekovej skupine 65+ ročných. Ochorelo 40 mužov a 23 žien.

- **Enterokolitída spôsobená *Clostridioides difficile*** bol potvrdený v **57 prípadoch**, minulý rok 65 prípadov. Toxíny A aj B *Clostridioides difficile* boli potvrdené vo všetkých hlásených prípadoch. Ochorenie sa vyskytlo 45x na internom oddelení, 4x na chirurgickom oddelení, 3x na neurologickom oddelení, 3x na ortopedickom oddelení a 2x na OAIM. V 7 prípadoch *Clostridium difficile* bolo zistené úmrtie na inú príčinu a to 6x vo vekovej skupine 65+ ročných a 1x vo vekovej skupine 55-64 ročných.
- **Norovirus** bol laboratórne potvrdený v **3x prípadoch**, minulý rok sa vyskytlo 1 ochorenie. Ochoreli deti vo vekovej skupine 0 ročných -1x a 1-4 ročných – 2x. Všetky ochorenia boli hlásené z detského oddelenia. Úmrtie sme nezaznamenali.

- **Rotavirus** bol hlásený v **2 prípadoch**, minulý rok nebol žiadny prípad. Ochorelo dieťa vo vekovej skupine 1-4 ročných a dospelí vo vekovej skupine 65+ ročných. Prípady boli hlásené z neurologického a detského oddelenia. Úmrtie nebolo hlásené.
- **Adenovirus** bol hlásený **1 prípad**, minulý rok sa ochorenie nevyskytlo. Chorý bol vo vekovej skupine 65+ ročných hospitalizovaný na internom oddelení. Úmrtie nebolo hlásené.
- **Respiračné infekcie** boli hlásené **21x** (16,80%), minulý rok bolo hlásených 33 ochorení. **Infekcie dolných dýchacích ciest** sa vyskytli **11x** a pôvodcom bol 5x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x *Klebsiella pneumoniae*, 2xRS virus a 1x *Staphylococcus aureus*. Ochorenia boli hlásené 4x z neurologického oddelenia, 4x z OAIM, 2x z detského oddelenia a 1x z oddelenia dlhodobo chorých. Ochorenia sa vyskytli vo vekových skupinách 45-54 ročných - 4x, 65+ ročných - 3x, 55-64 ročných - 2x a 1-4 ročných - 2x. V 1 prípade došlo k úmrtiu na inú príčinu u ženy vo vekovej skupine 55-64 ročných hospitalizovanej na OAIM po úspešnej KPR. Úmrtie bolo lekármi dokumentované ako srdcové zlyhanie. **Infekcie horných dýchacích ciest** sa vyskytli **10x** a pôvodcom bol vo všetkých prípadoch SARS-CoV-2. Výskyt ochorenia bol 7x na internom oddelení a po 1 prípade na oddelení dlhodobo chorých, neurologickom oddelení a ortopédii. Ochoreli pacienti vo vekových skupinách 65+ ročných – 7x a 55-64 ročných -3x. K úmrtiu nedošlo.
- **Sepsy** boli hlásené **11x** (8,80%), minulý rok bolo hlásených 12 prípadov. Ochorenia boli hlásené 4x z OAIM, 3x z neurologického oddelenia, 2x z interného oddelenia, 1x z chirurgického oddelenia a 1x z oddelenia dlhodobo chorých. Ako etiologické agens sa uplatnili: 4x *Staphylococcus aureus* a z toho 1x MRSA, 2x *Staphylococcus haemolyticus*, 1x *Enterococcus faecium*, 1x *Klebsiella pneumoniae*, 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x *Serratia marcescens* a 1x *Corynebacterium* spp.

Nozokomiálne sepsy a ich kódy, pod ktorými boli hlásené do systému EPIS

MKCH kód	diagnóza	počet
A41.0	Septikémia vyvolaná <i>Staphylococcus aureus</i>	2
A41.1	Septikémia vyvolaná špecifikovanými stafylokokmi	1
A41.5	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	1
A41.8	Iná špecifikovaná septikémia	2
T80.2	Infekcia po infúzii, transfúzii, liečebnej injekcii	5

V tejto skupine nozokomiálnych nákaz nám boli hlásené **3 úmrtia**, z toho 2 úmrtia boli na inú príčinu a 1 úmrtie na infekčnú príčinu.

- **65 ročný muž** prvotne hospitalizovaný na neurologickom oddelení s dg. I63.4 mozgový infarkt. Priebeh hospitalizácie komplikovaný rozvojom septického stavu pri povrchovej flebitíde pri i.v. linke PHK, následne aj LHK. Kultivačne z hemokultúry záchyt *Staphylococcus aureus* MRSA. Pacient preložený na interné oddelenie kde exitoval pre srdcové zlyhanie na podklade sepsy. Prípad hlásený pod dg. T80.2 – infekcie po infúzii, transfúzii, liečebnej injekcii. Úmrtie na infekčnú príčinu.
- **55 ročná žena** prijatá na JIS interného oddelenia s dg. J96 respiračné zlyhanie na podklade respiračnej insuficiencii pri BRPN. Od prijatia komplexná liečba vrátane UPV. Mala zavedený PMK aj CVK. Počas liečby došlo k opakovaným febrilným stavom. Z cievného katétra aj hemokultúry sa kultivačne potvrdila *Pseudomonas aeruginosa*. Prípad bol vyhodnotený ako katérová sepsa a hlásený ako dg. T80.2 – infekcie po infúzii, transfúzii, liečebnej injekcii. Úmrtie na inú príčinu.
- **71 ročná žena** s kardiostimulátorom a náhradou chlopne prijatá na OAIM s diagnózou J96 Respiračné zlyhanie nezatriedené inde, s melénou a hypotenziou. Na 6. deň hospitalizácie sa objavili febrílie. V hemokultúre a z DDC v odsávacom katétri kultivačne potvrdená *Klebsiella pneumoniae*. Zdrojom sepsy boli dolné dýchacie cesty. Napriek liečbe pacientka exitovala. Prípad bol hlásený pod dg. A41.5 - septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami. Úmrtie na inú príčinu.

OAIM: 4 ochorenia. Ochoreli 3 muži vo veku 55, 56 a 58 rokov a 1 žena vo veku 71 rokov. Ako pôvodcovia ochorení boli potvrdené: 2x *Staphylococcus haemolyticus*, 1x *Pseudomonas aeruginosa* a 1x *Klebsiella pneumoniae*.

Neurologické oddelenie: 3 ochorenia. Ochoreli 2 muži vo veku 65 a 77 rokov a žena vo veku 86 rokov. Ako pôvodcovia ochorení boli potvrdení: 2x *Staphylococcus aureus* a 1x *Staphylococcus aureus* MRSA.

Interné oddelenie: 2 ochorenia. Ochoreli 2 ženy vo veku 81 a 82 rokov. Ako pôvodcovia ochorení boli potvrdení 1x *Staphylococcus aureus* a 1x *Serratia marcescens*.

Oddelenie dlhodobo chorých: 1 ochorenie. Ochorela 74 ročná žena a ako pôvodca nákazy sa potvrdilo *Corynebacterium* spp.

Chirurgické oddelenie: 1 ochorenie. Ochorel 47 ročný muž a ako pôvodca nákazy sa potvrdil *Enterococcus faecium*.

- **Urogenitálne infekcie** boli hlásené v **20x** (16,00 %). Minulý rok bolo hlásených 31 ochorení. Ochorenia boli potvrdené u **9 mužov** vo vekových skupinách 65+ ročných (4x), 55-64 ročných (3x) a 45-54 ročných (2x) a u **11 žien** vo vekových skupinách 65+ ročných (6x), 55-64 ročných (2x) a 45-54 ročných (1x). Prípady sa vyskytli 10x na neurologickom oddelení, 5x na internom oddelení, 3x na OAIM, 1x na ortopedickom oddelení a 1x na oddelení dlhodobo chorých. Ako etiologické agens sa potvrdili: 8x *Escherichia coli*, 5x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x *Klebsiella pneumoniae*, 2x *Proteus mirabilis*, 1x *Enterococcus faecium* a 1x *Enterobacter* spp. Úmrtie sa v tejto skupine vyskytlo 2x na inú diagnózu u 2 mužov vo veku 55 a 77 rokov hospitalizovaných na OAIM a na internom oddelení.

V 18 prípadoch boli ochorenia hlásené ako T83.5 Infekcia a zápalová reakcia zavinená protetikou pomôckou. U všetkých hlásených prípadov bol v kritickom období zavedený močový katéter. Prípady boli hlásené 9x z neurologického oddelenia, 5x z interného oddelenia, 3x z OAIM a 1x z oddelenia dlhodobo chorých. Ako etiologické agens boli potvrdené: 6x *Escherichia coli*, 5x *Pseudomonas aeruginosa*, 3x *Klebsiella pneumoniae*, 2x *Proteus mirabilis*. 1x *Enterococcus faecium* a 1x *Enterobacter* spp.

V 1 prípade bolo ochorenie hlásené ako N30 cystitída u 74 ročnej ženy hospitalizovanej na neurologickom oddelení, u ktorej sa laboratórne potvrdila *Escherichia coli*. V 1 prípade bolo ochorenie hlásené ako N390 Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta u 72 ročnej ženy hospitalizovanej na ortopedickom oddelení, u ktorej sa laboratórne potvrdila *Escherichia coli*.

- **Infekcia v mieste chirurgického výkonu** bola hlásená **9x** (7,20 %). Minulý rok bolo hlásených 16 ochorení. 8 ochorení bolo hlásených z chirurgického oddelenia a 1 ochorenie z OAIM. Ako etiologické agens boli potvrdené: 2x *Escherichia coli*, 1x *Enterobacter* spp. ESBL, 1x *Enterococcus faecium*, 1x *Enterococcus faecalis*, 1x *Klebsiella pneumoniae*, 1x *Proteus mirabilis*, 1x *Pseudomonas aeruginosa*, 1x *Staphylococcus haemolyticus*. Kultivačné vyšetrenie bolo realizované 7x zo steru z rany a 2x z drénu. Úmrtie v tejto skupine nebolo hlásené.
- **Iné nozokomiálne nákazy** v tomto roku neboli hlásené. Minulý rok bolo hlásených 5 ochorení.
- **Nákazy kože a slizníc** bolo hlásené 1 (0,08 %) ochorenie. Minulý rok boli hlásené 2 ochorenia. Ochorel novorodenec na neonatologickom oddelení, ktorému sa kultivačne z výteru spojivkového vaku laboratórne potvrdil *Staphylococcus aureus*. Ochorenie bolo hlásené ako P39.1 Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída. K úmrtiu v tejto skupine nedošlo.

III.9. Nozokomiálne nákazy – okres Dolný Kubín

Tab. III.9.1 Proporcía výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Dolný Kubín v roku 2023

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
DONsP Dolný Kubín Spolu lôžkové zariadenia	125	14 873	0,84%
B.Braun Avitum s.r.o Dialýza Dolný Kubín	0	4 099	0,00%
Spolu	125	18 972	0,66%

Tab. III.9.2 Proporcía výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Dolný Kubín v roku 2023

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
Interné + JIS	60	2 712	2,21 %
Neurologické + JIS	22	1 906	1,15 %
Detské + JIS	6	1 820	0,33 %
Gynekologicko-pôr.	0	1 703	0,00 %
Novorodenecké	1	635	0,16 %
Chirurgické + JIS	13	3 410	0,38 %
OAIM + covid JIS	14	454	3,08 %
Ortopedické	5	2 066	0,24 %
ODCH	4	167	2,40 %
dialýza	0	4 099	0,00 %
Spolu	125	18 972	0,66%

Tab. III. 9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Dolný Kubín rok 2023

Diagnóza - MKCH	Diagnóza - slovom	Počet abs.	Proporcía %
A04.7	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	57	45,60 %
A08.0	Rotavírusová enteritída	2	1,60 %
A08.1	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	3	2,40 %
A08.2	Adenovírusová enteritída	1	0,80 %
A41.0	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	2	1,60 %
A41.1	Septikémia vyvolaná špecifikovanými stafylokokmi	1	0,80 %
A41.5	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	1	0,80 %
A41.8	Iná špecifikovaná septikémia	2	1,60 %
J12.1	Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom	2	1,60 %
J15.0	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	3	2,40 %
J15.1	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	2	1,60 %
J15.2	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	1	0,80 %
J15.6	Pneumónia vyvolaná aeróbnymi gram-negatívnymi baktériami	1	0,80 %
J15.8	Iná bakteriálna pneumónia	2	1,60 %
N30	Cystitída	1	0,80 %
N39.0	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	1	0,80 %
P39.1	Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída	1	0,80 %
T80.2	Infekcia po infúzii, transfúzii a liečebnej injekcii	5	4,00 %
T81.3	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	6	4,80 %
T81.4	Infekcia po výkone nezatriedená inde	3	2,40 %
T83.5	Inf. a zápal. reakcia zav. protet. pomôckou močových orgánov	18	14,40 %
U071	COVID-19 potvrdený PCR	10	8,00 %
Spolu		125	100%

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres Dolný Kubín v roku 2023

Oddelenie	Dolnooravská NsP Dolný Kubín		B.Braun Avitum s.r.o.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Interné + JIS	60	48,00 %			60	48,00 %
Neurologické + JIS	22	17,60 %			22	17,60 %
Detské + JIS	6	4,80 %			6	4,80 %
Gynekologicko-pôr.	0	0,00 %			0	0,00 %
Novorodenecké	1	0,80 %			1	0,80 %
Chirurgické + JIS	13	10,40 %			13	10,40 %
OAIM + covid JIS	14	11,20 %			14	11,20 %
Ortopedické	5	4,00 %			5	4,00 %
ODCH	4	3,20 %			4	3,20 %
Spolu	125	100 %	0	0,00 %	125	100 %

Tab. III. 9.5. Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie / rok 2023 okres Dolný Kubín

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Interné	46	36,8					7	5,60									2	1,60	5	4,00	60	48,00
Neurol.	4	3,20	4	3,20			1	0,80									3	2,40	10	8,00	22	17,60
Detské	4	3,20	2	1,60																	6	4,80
Gyn – pôr.																					0	
Novorodecké													1	0,80							1	0,80
Chirurg.	4	3,20									8	6,40					1	0,80			13	10,40
OAIM	2	1,60	4	3,20							1	0,80					4	3,20	3	2,40	14	11,20
Ortoped.	3	2,40					1	0,80											1	0,80	5	4,00
ODCH			1	0,80			1	0,80									1	0,80	1	0,80	4	3,20
Dialýza																						
Spolu	63	50,40	11	8,80			10	8,00			9	7,20	1	0,80			11	8,80	20	16,00	125	100

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie /rok 2023, okres Dolný Kubín

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gyneko- logické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2019-nCoV							10	8,0													10	8,0
Clostridium difficile	57	45,6																			57	45,6
E.coli nešpecifikované											2	1,6							8		10	8,0
Enterobacter spp											1	0,8							1	0,8	2	1,6
Enterococcus faecalis											1	0,8									1	0,8
Enterococcus faecium											1	0,8					1	0,8	1	0,8	3	2,4
Klebsiella pneumoniae			3	2,4							1	0,8					1	0,8	3	2,4	8	6,4
Proteus mirabilis											1	0,8							2	1,6	3	2,4
Pseudomonas aeruginosa			5	4,0							1	0,8					1	0,8	5		12	9,6
RS vírus			2	1,6																	2	1,6
Serratia marcescens																	1	0,8			1	0,8
Staphylococcus aureus			1	0,8									1	0,8			3	2,4			5	4,0
Staphylococcus aureus MRSA																	1	0,8			1	0,8

Staphylococcus haemolyticus											1	0,8					2	1,6			3	2,4
adenovirus	1	0,8																			1	0,8
Corynebacterium spp.																	1	0,8			1	0,8
norovirus	3	2,4																			3	2,4
rotavirus	2	1,6																			2	1,6
Spolu	63	50,4	11	8,8			10	8,0			9	7,2	1	0,8			11	8,8	20	16,0	125	100

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.I. ŠZD v ZZ

Charakteristika zdravotníckych zariadení:

V okrese Dolný Kubín je v pôsobnosti jedno štátne ústavné zdravotnícke zariadenie – Dolnooravská nemocnica s poliklinikou, s počtom lôžok 300. Ide o všeobecnú nemocnicu s monoblokovým systémom.

Oddelenia: interné s JIS (60 lôžok), neurologické s JIS (37 lôžok), detské s JIS (29 lôžok), gynekologicko – pôrodnické (36 lôžok), novorodenecké (15 lôžok), chirurgické (45 lôžok), ortopedické (20 lôžok), OAIM (8 lôžok), ODCH (50 lôžok), hematologicko – transfúzne oddelenie + oddelenie klinickej biochémie, rádiodiagnostické oddelenie, oddelenie klinickej mikrobiológie, fyziatricko-rehabilitačné oddelenie, oddelenie liečebnej výživy, mobilné odberové miesto.

Jednotky intenzívnej starostlivosti (5) sú súčasťou jednotlivých oddelení – neurologická JIS (6 lôžok), chirurgická JIS (6 lôžok), detská JIS (4 lôžka), JIS na OAIM (OAIM 4 lôžka + CJIS 4 lôžka). Stavebne samostatne oddelený celok tvorí interná JIS s počtom lôžok 9.

Centrálne operačné sály, pozostávajú z troch super-aseptických a dvoch aseptických sál, slúžia pre gynekologické, chirurgické a ortopedické operácie. Na gynekologicko – pôrodnickom oddelení sú v prevádzke 3 pôrodné sály, z toho jeden sekciový operačný sál. V okrese Dolný Kubín je v prevádzke neštátne **hemodialyzačné zariadenie** (8 lôžok).

V roku 2023 boli uvedené do prevádzky: imunoalergologická ambulancia v DONsP, 2x fyzioterapia, ambulancia dentálnej hygieny, stomatologická ambulancia

Ambulantné zdravotnícke zariadenia:

Štátne (28 ambulancií): ambulancia anesteziológie a intenzívnej medicíny, ambulancia pre deti a dorast, kardiologická ambulancia, detská kardiologická ambulancia, 2 klinickej imunológie a alergológie, interná ambulancia, neurologická ambulancia, EEG + EMG, chirurgická ambulancia, ambulancia cievnej chirurgie, ortopedická ambulancia, detská príjmová ambulancia, hematologická ambulancia, 2x FRO ambulancia, 5x gynekologické ambulancie, LSPP pre dospelých, LSPP pre deti, novorodenecká ambulancia, psychiatrická ambulancia, gastroenterologická, diabetologická ambulancia, ambulancia detskej endokrinológie a diabetológie.

Neštátne (101 ambulancií): 17x ambulancia praktického lekára pre dospelých, 8x ambulancia praktického lekára pre deti a dorast, 19x stomatologická ambulancia, 4x ambulancia dentálnej hygieny, 7x gynekologická ambulancia, 5x ortopedická ambulancia, 3x neurologická ambulancia, 4x očná ambulancia, hematologická ambulancia, nefrologická ambulancia, ambulancia kardiológa a interného lekára, ambulancia kardiológie a angiológie, interná ambulancia, reumatologická ambulancia, onkologická ambulancia, urologická a sexuologická ambulancia, nefrologická ambulancia pre deti, TaRCH ambulancia, 4x chirurgická ambulancia, 2x kardiologická ambulancia, endokrinologická ambulancia pre deti, diabetologická a endokrinologická ambulancia, 2x ambulancia alergológie a imunológie, ORL ambulancia, kožná ambulancia, 2x ambulancia klinickej psychológie, 3x logopedická ambulancia, 2x gastroenterologická ambulancia, 1x ambulancia chronickej bolesti, 3x fyzioterapia, laserové centrum.

Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu v okrese Dolný Kubín boli v roku 2022 realizované v lôžkových oddeleniach, JIS a ambulantných zariadeniach.

V rámci štátneho zdravotného dozoru v roku 2023 v okrese Dolný Kubín bolo odobratých **265 vzoriek** (216 sterov z prostredia a 46 sterov zo sterilného materiálu). Zo sterov z prostredia nevyhovovalo 37 sterov t. j. 17,13 %. Kultivačným vyšetrením nevyhovujúcich vzoriek z prostredia sa potvrdili závažné patogény: 13 species, 13x Bacillus cereus, 8x gramnegatívna nefermentujúca tyčka, 6x Enterococcus faecalis, 1x Enterococcus species a 1x Klebsiella species. Zo sterov zo sterilných materiálov nevyhovovali 2 stery (4,35 %). Kultivačným vyšetrením sa zachytil Staphylococcus epidermidis a Sarcina species. Laboratórna analýza vzoriek dezinfekčných roztokov bola vykonaná 13x. Všetky dezinfekčné roztoky preukázali účinnosť.

Kontroly funkčnosti sterilizačnej techniky v zdravotníckych zariadeniach boli realizované priebežne podľa ročného plánu. Pozitívita nebola zistená. Spolu bolo kontrolovaných 17 t. j. 30,36 % teplovzdušných sterilizátorov a 4 t. j. 18,8% autoklávov. V roku 2023 si veľká časť zariadení kontrolovala funkčnosť sterilizačnej techniky vo vlastnej réžii.

Odpad zo zdravotníckych pracovísk je odstraňovaný denne. Nebezpečný odpad sa triedi a ukladá do vhodných nádob, jednorazových PVC vriec a označený sa skladuje v samostatnom sklade nebezpečného odpadu. Odvoz a likvidácia nebezpečného odpadu v Dolnooravskej nemocnici je zabezpečená zmluvne s KONZEKO spol. s r.o. Markušovce. Komunálny odpad sa sústreďuje do

odpadkových košov, skladuje v kontajneroch, odvoz zabezpečujú technické služby mesta Dolný Kubín.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Dolný Kubín

Oddelenie alebo ambulantné ZZ	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrol a náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžk. odd. - OAIM/JIS	5	1		1		2
lôžk. odd.- chirurg. smer	3	2		1		3
lôžk. odd. - nechirurg. smer	6	5		1		6
amb. všeobecní lekári	26					
amb. odborní lekári	71	1		1		2
stomatológovia	19					
SPOLU	130	9		4		13

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia okres Dolný Kubín 2023

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Gynekologické oddelenie	9	0	0	24	5	20,83 %
OAIM						
Ortopedické oddelenie						
OCS						
COS						
Neurológia	9	2	18,18	24	5	20,83 %
Interné oddelenie	6	0	0	24	1	4,16 %
Interná JIS	9	0	0	24	5	20,83 %
Chirurgické odd.	4	0	0	24	7	29,16 %
Detské oddelenie						
ODCH	3	0	0	24	3	12,50 %
Novorodenecké odd.	6	0	0	24	1	4,16 %
Dialýza						
RDG	0			48	10	20,83 %
Odborné ambulancie						
Stomatolog. ambulancie						
SPOLU	46	2	4,35 %	216	37	17,13 %

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu okres D. Kubín 2023

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														% pozit	
	jednoráz . kombin. obaloch		kazet ách, dóza ch		kontajn e- roch		kazetác h, dózach		v inom obale		volne		SPOLU			
	CP	P	C P	P	CP	P	CP	P	CP	P	C P	P	CP	P		
Kov	17	1												17	1	5,88
Sklo																
Guma																
Textil	23	1												23	1	4,35
Plasty	6													6	0	0
Liečivá endoskopy kateg.																
Šitie																
Roztoky																
Iné																
SPOLU	46	2												46	2	4,35

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v Dolnom Kubíne 2023

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU	% pozit.	
	HVS		autoklá v		chemic ky		fyzikálne chemick y		plazm a		inak		VSD				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	C P	P	CP	P	CP	P			
Kov	17	1													17	1	5,88
Sklo																	
Guma																	
Textil	23	1													23	1	4,35
Plasty	6	0													6	0	0,00
Liečivá																	
endosk. I. kateg.																	
Šitie																	
Roztoky																	
Iné																	
SPOLU	46	2													46	2	4,35

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti okres Dolný Kubín 2023

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístrojov	počet kontrolných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozitívnych	počet vyradených
AUT	22	4	18,18 %	0				
HVZ	56	17	30,36 %	0				
FS								
Plazma	1	1						
EO								
Iný								
SPO LU	79	22	27,85 %	0				

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov v Dolnom Kubíne 2023

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna a mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	5	1	20	2		
Pokožka a ruky pac.						
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií						
Inkubátory	4	0	0			
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	123	25	20,33	21	6	
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	46	8	17,39	6	5	
Dezinfekčné roztoky						
Lekárske roztoky a H ₂ O	3	0	0			
Masti a gély	2	0	0			
Pomôcky na stravovanie pacientov	11	1	9,09	1		
Lôžkoviny a bielizeň	21	2	9,52	2		
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.						
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	8	0	0			
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)						
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	5	0	0			
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)						
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	228	37	16,23	32	11	

IV.2. ŠZD v ohniskách nákaz

Opatrenia vykonané v ohnisku nákazy:

- počet spracovaných ohnisk: 0x
- počet opatrení vydaných na mieste vrátane analýzy druhov opatrení: 0x
- počet opatrení vydaných rozhodnutím RH: 0x
- kontrola výkonu opatrení: 0x

V. Ostatné činnosti

a. Preventívne programy a projekty:

NÁRODNÝ IMUNIZAČNÝ PROGRAM

V roku 2023 boli realizované nasledovné úlohy:

Zabezpečenie očkovacieho kalendára na rok 2023, plán očkovacích výkonov pre spádovú oblasť RÚVZ so sídlom v Dolnom Kubíne na podklade očkovacieho kalendára platného od 1.1. 2023 vypracovaného ÚVZ SR v súlade so zákonom 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a s kategorizáciou očkovacích látok, určených na povinné očkovanie detí, zabezpečenie realizácie aktuálnych zmien v povinnom a odporúčanom očkovaní detskej populácie.

Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním:

Lekári prvého kontaktu sú opakovane informovaní o nevyhnutnosti zabezpečiť laboratórnu diagnostiku u pacientov, u ktorých bolo podozrenie na ochorenie, ktoré podlieha povinnému očkovaniu, ďalej boli oboznámení o postupe pri ošetrovaní a odbere biologického materiálu pri podozrení na ochorenia preventabilné očkovaním (diftéria, polio, morbili, mumps, rubeola). Upovedomené boli aj zdravotnícke zariadenia.

Manažment očkovania:

V rámci plnenia hlavných cieľov bola realizovaná metodická a konzultačná pomoc očkujúcim lekárom. V tejto súvislosti bolo poskytnuté 40 konzultácií.

Manažment očkovania si vyžaduje priebežné vzdelávanie a doškoľovanie pracovníkov oddelenia epidemiológie, zdravotníckeho personálu, ako aj vzdelávanie rodičov v prevencii antivakcinačných aktivít. Prednášky z problematiky vakcinológie sme pre laickú aj odbornú verejnosť v roku 2023 neorganizovali.

Kontrola očkovania:

Vlastná administratívna kontrola očkovania k 31.8.2023 v regióne bola vykonaná v mesiacoch september a október 2023 na 29-ich ambulanciách pre deti a dorast a 3-och nefrologických ambulanciách. Kontrola zaočkovania proti chrípke a pneumokokovým infekciám u klientov zariadení sociálnych služieb bola vykonaná z agendy DSS, DD a na ambulanciách pre dospelých. Kontrola očkovania za obdobie od 1.9.2021 do 31.8.2022 bola vykonaná vo vybraných ročníkoch detskej populácie. Skontrolovaných bolo 29 ambulancií pre deti a dorast (okres Dolný Kubín 7 ambulancií, okres Tvrdošín 13 a okres Námestovo 13 ambulancií). Preočkovanosť proti vírusovej hepatitíde typ B bola zisťovaná aj na nefrologických ambulanciách a na 2-och oddeleniach dialýzy (pacienti zaradení do dialyzačného programu).

Pri kontrole očkovania bola zistená preočkovanosť menej ako 95% v desiatich ročníkoch, v okrese Tvrdošín aj v okrese Dolný Kubín to bolo po päť ročníkov.

V okrese Tvrdošín bola v ročníku 2021 zistená preočkovanosť proti diftérii, tetanu, pertussis, poliomyelitíde, vírusovej hepatitíde B a hemophilovým invazívnym ochoreniam sk.B 92,6%, zo 417 detí v ročníku nebolo pre odmietanie očkovania zaočkovaných 27 (t. j. 6,5%). V rovnakom ročníku bola preočkovanosť proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam 92,1%, pričom zo 417 detí nebolo zaočkovaných z dôvodu odmietania 29 detí (t. j. 7%). Preočkovanosť proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v ročníku narodenia 2016 bola 90,7% %, pričom zo 420 detí nebolo pre odmietanie zaočkovaných 35 detí (t. j. 8,3%). V ročníku narodenia 2020 bola zistená preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 94,8%, zo 439 detí nebolo pre odmietania zaočkovaných 22 detí (t. j. 5%). V ročníku narodenia 2011 bola zistená preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 92,2%, zo 423 detí nebolo pre odmietania zaočkovaných 26 detí (t. j. 6,1%) a 7 detí nebolo očkovaných z dôvodu dočasných zdravotných kontraindikácii (5x) a pobytu alebo príchodu zo zahraničia (2x). V ročníku narodenia 2017 bola zistená preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 93%, zo 442 detí nebolo pre odmietania zaočkovaných 27 detí (t. j. 6,1%). V Okrese Dolný Kubín bola preočkovanosť proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde v ročníku narodenia 2016 len 94,8%, zo 443 detí nebolo pre odmietanie očkovania zaočkovaných 15 detí (t. j. 3,4%) a 8 detí nebolo očkovaných z dôvodu dočasných zdravotných

kontraindikácií (5x), nedostavenie sa na očkovanie 2x a posúvanie zo strany rodičov (1x). V ročníku narodenia 2009 bola zistená preočkovanosť proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde 94,3%, kedy zo 420 detí nebolo pre odmietanie zaočkovaných 19 detí (t. j. 4,5%). V ročníku narodenia 2021 bola zistená preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 94,1%, z 388 detí nebolo pre odmietanie zaočkovaných 14 detí (t. j. 3,6%) a 9 detí nebolo očkovaných z dôvodu častej chorobnosti (9x), a nedostavenia sa na očkovanie (1x) a posúvania očkovaní zo strany rodičov. V ročníku narodenia 2011 bola zistená preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 94,1%, zo 421 detí nebolo pre odmietanie zaočkovaných 20 detí (t. j. 4,8%). V ročníku narodenia 2017 bola zistená preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 91,5%, zo 434 detí nebolo pre odmietania zaočkovaných 29 detí (t. j. 6,7%) a 8 detí nebolo očkovaných z dôvodu zdravotných kontraindikácií (5x DKI a 1x TKI) nedostavenia sa na očkovanie (1x) a posúvania očkovaní zo strany rodičov (1x).

Preočkovanosť nižšia ako 90% v kontrolovaných ročníkoch detí bola zistená na **17-tich kontrolovaných ambulanciách** t. j. 60,71% (vlani to boli 10 ambulancií). Bolo to **7 ambulancií v okrese Tvrdošín** (detská ambulancia v obci Habovka, v obci Nižná nad Oravou, v obci Liesek, 2 detské ambulancie v meste Tvrdošín a 2 ambulancia v meste Trstená), **4 ambulancie v okrese Námestovo** (detská ambulancia v obci Rabča, v obci Oravská Lesná a dve ambulancie v meste Námestovo) a **6 ambulancií v okrese Dolný Kubín** (detská ambulancia v obci Dlhá nad Oravou a obci Zázrivá a 4 ambulancie v meste Dolný Kubín).

V okrese Tvrdošín bola zistená preočkovanosť nižšia ako 90% na detskej ambulancii v obci Habovka u detí narodených v roku 2020 proti proti parotitíde, morbilám a rubeole preočkovanosť 88,57%. V obci Nižná nad Oravou bola na detskej ambulancii preočkovanosť u detí narodených v ročníku 2017 proti parotitíde, morbilám a rubeole 88,10%. V obci Liesek bola preočkovanosť nižšia ako 90% u detí v ročníku narodenia 2016 pri očkovaní proti morbilám, mumpsu a rubeole a v rovnakom ročníku aj preočkovanie proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde zhodne 84,62%.

Na dvoch ambulanciách v meste Tvrdošín bola v ročníku narodenia 2016 zistená preočkovanosť proti parotitíde, morbilám a rubeole 85,71% a 87,07%. V rovnakom ročníku 2016 bola preočkovanosť proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde preočkovanosť 87,5% a 87,09%. V ročníkoch narodenia 2011 bola preočkovanosť proti morbilám, mumpsu a rubeole 87,27% a 89,09%. Preočkovanosť v ročníku narodenia 2021 proti diftérii, tetanu, pertussis, poliomyelitíde, vírusovej hepatitíde B a hemophilovým invazívnym ochoreniam sk.B a pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola 87,9% a v rovnakom ročníku proti morbilám mumpsu a rubeole bola preočkovanosť 83,87%.

Na dvoch detských ambulanciách v meste Trstená bola preočkovanosť nižšia ako 90% pri očkovaní proti morbilám mumpsu a rubeole v ročníkoch narodenia 2021 – 80,39%, 2020-88,89% a v ročníku narodenia 2011- 86,04%.

V okrese Námestovo bola preočkovanosť nižšia ako 90% v obvode obce Rabča, kde preočkovanosť v ročníku narodenia 2021 proti diftérii, tetanu, pertussis, poliomyelitíde, vírusovej hepatitíde B a hemophilovým invazívnym ochoreniam sk. B a pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola a v rovnakom ročníku proti morbilám mumpsu a rubeole bola preočkovanosť zhodne 89,47%. Preočkovanosť proti morbilám mumpsu a rubeole bola v ročníku 2020-86,96% a ročníku 2017 – 89,19%.

Na detskej ambulancii v obci Oravská Lesná, kde preočkovanosť v ročníku narodenia 2021 proti diftérii, tetanu, pertussis, poliomyelitíde, vírusovej hepatitíde B a hemophilovým invazívnym ochoreniam sk. B a pneumokokovým invazívnym ochoreniam bola a v rovnakom ročníku proti morbilám mumpsu a rubeole bola preočkovanosť zhodne 88,89%.

V meste Námestovo bola zaočkovanosť pod 90% zistená na na dvoch ambulanciách. V ročníku 2021 bolo proti diftérii, tetanu, pertussis, poliomyelitíde, vírusovej hepatitíde B, hemophilovým a pneumokokovým infekciám preočkovaných 89,48% a v rovnakom ročníku narodenia bolo proti morbilám, mumpsu a rubeole preočkovaných 86,84%. V ročníku narodenia 2016 bolo proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde preočkovaných 89,33%. Proti mumpsu morbilám a rubeole bolo v ročníku narodenia 2017 preočkovaných 87,76% detí.

V okrese Dolný Kubín bola preočkovanosť nižšia ako 90% ,v obvode obce Dlhá nad Oravou, kde preočkovanosť proti parotitíde, morbilám a rubeole bola v ročníku narodenia 2021 – 89,86% a v ročníku narodenia 2017 – 87,76%. Na detskej ambulancii v obci Zázrivá bola v ročníku narodenia 2011 preočkovanosť proti parotitíde, morbilám a rubeole 89,47%. V meste Dolný Kubín bola zaočkovanosť pod 90% zistená na na 4-och ambulanciách. Proti diftérii, tetanu, pertussis a poliomyelitíde, bolo preočkovaných 88,75% detí v ročníku narodenia 2009. Proti morbilám mumpsu a rubeole bola preočkovanosť v ročníku 2021 -88,24%, v ročníku 2020- 89,36%, ročníkoch 2017 to bolo 89,23% a 87,1%, v ročníku narodenia 2011 86,89% a 89,16%.

Ako hlavný dôvod poklesu preočkovanosť, bolo zistené odmietanie očkovania zo strany rodičov, a však zvyšuje sa počet prípadov kedy rodičia úmyselne posúvajú očkovanie, prípadne sa nedostavia na očkovanie.

Očkujúci lekári zasielajú na oddelenie epidemiológie mesačne hlásenia o očkovacích výkonoch v ich spádovej oblasti. Na základe týchto hlásení sa mesačne vykonáva register výkonov na jednotlivých ambulanciách a v okresoch. V zmysle usmernení z ÚVZ SR budeme postupovať pri príprave registra očkovaných, ako aj evidencie o očkovaní, chladovom reťazci a hospodárení s vakcínami.

Každý štvrtýrok je na ÚVZ SR zasielaný aktualizovaný počet rodičov odmietajúcich povinné očkovanie, ale nič nie je centrálné riešené. V roku 2013 bolo hlásených 88 detí, ktorých rodičia si túto povinnosť nespĺnili a v roku 2014 bolo hlásených 106 nových prípadov odmietnutia povinného očkovania. V roku 2015 bolo hlásených 138 prípadov, v roku 2016- 147 prípadov, v roku 2017- 131 odmietnutí a v roku 2018 to bolo 125 nových prípadov odmietnutí povinného očkovania. V roku 2019 to bolo 126 nových prípadov odmietnutí povinného očkovania v roku 2020-153 prípadov, v roku 2021- 187 a v roku 2022 - 243 odmietnutí očkovania. V roku 2023 stúpol počet odmietnutí očkovania -357. Tieto skutočnosti môžu v budúcnosti spôsobiť negatívny vývoj vo výskyte ochorení preventabilných očkovaním.

SURVEILLANCE INFEKČNÝCH OCHORENÍ

V roku 2023 bola vykonávaná analýza prenosných ochorení za región. Dôraz je kladený na surveillance v prípade výskytu ochorení imunizačného programu. V týchto prípadoch je zabezpečená laboratórna verifikácia diagnózy. V roku 2023 pomocou siete sentinelových lekárov prebiehal sentinelový zber vzoriek v rámci „Surveillance respiračných ochorení v SR“. Každá vzorka bola vyšetrená na detekciu vírusu chrípky A a B, SARS-CoV-2 a RSV. V Bolo odobratých 34 výterov, z ktorých sa 12x zachytil vírus COVID-19, 7x vírus chrípky A a 13x vírus chrípky B.

INFORMAČNÝ SYSTÉM PRENOSNÝCH OCHORENÍ

V roku 2023 bol do praxe zavedený nový program EPIS, ktorý je plne v prevádzke a využíva sa aj pre manažment epidémií. Lekári prvého kontaktu majú možnosť priamo z ambulancie vstupovať do užívateľského portálu, zatiaľ túto možnosť nevyužívajú aj napriek opakovanej propagácii programu v teréne. V programe EPIS je plne využívaný systém rýchleho varovania. Na spracovanie analýz je využívaný aj export dát. Každý štvrtýrok sa realizujú opravy a doplnenie databáz. V roku 2023 bolo v informačnom systéme prenosných ochorení spracovaných 3 782 prípadov (vlani 30 043, v roku 2021 – 23 644, v roku 2020 - 9 200 prípadov a v roku 2019 – 3 432 prípadov), čo je v priemere 325 hlásení prenosných ochorení mesačne (vlani 2 503, v roku 2021– 1 970, v roku 2020-767 hlásení a v roku 2019-286). Epidemiologické šetrenie spojené s protiepidemickými opatreniami a edukáciou obyvateľstva bolo realizované v 3 495. Nedostatky v laboratórnej spolupráci a v hlásení ochorení boli riešené priebežne.

NOZOKOMIÁLNE NÁKAZY

V roku 2023 sme realizovali tieto opatrenia na prevenciu nozokomiálnych nákaz:

- v zmysle zvyšovania bezpečnosti pacientov v nemocničných zariadeniach bolo realizovaných 15 kontrol hygienicko-epidemiologického režimu na oddeleniach NsP a v súkromných zdravotníckych zariadeniach
- odobratých bolo 103 sterov zo sterilného materiálu a 390 sterov z prostredia.
- v roku 2023 bolo hlásených 187 ochorení nozokomiálneho charakteru (125 z DONsP v Dolnom Kubíne a 62 z HONsP v Trstenej), čo je o 26 menej ako vlani. Problematika nozokomiálnych nákaz bola čiastočne riešená v spolupráci s lekármi, ktorí na jednotlivých oddeleniach zodpovedajú za túto problematiku a s nemocničnými hygieničkami.

Na základe spolupráce s oddelením klinickej mikrobiológie DONsP v Dolnom Kubíne je zabezpečené pravidelné monitorovanie mikrobiálnej rezistencie na ATB, výskyt multirezistentných kmeňov na jednotlivých oddeleniach nemocníc v regióne, kontrola endemického osídľovania nemocníc nemocničnými polyrezistentnými, multirezistentnými kmeňmi a následná aplikácia správnych režimových opatrení. Pri výskyte *Klebsiella pneumoniae* CPE u hospitalizovaných pacientov, boli realizované opatrenia a usmernenia zdravotníckych pracovníkov v súlade s OU MZ SR pre diagnostiku a protiepidemické opatrenia pri výskyte kmeňov pôvodcov infekčných ochorení s klinicky a epidemiologicky významným mechanizmom rezistencie.

Na realizáciu všetkých úloh v oblasti prevencie nozokomiálnych nákaz je potrebné zabezpečiť sústavnú edukáciu pracovníkov oddelenia epidemiológie v tejto zložitej a rozsiahlej problematike, čo si vyžaduje aj dostatočné finančné Zavádzanie surveillance vybraných nozokomiálnych nákaz:

MIMORIADNE EPIDEMIOLOGICKÉ SITUÁCIE

V prvej polovici roka 2023 v súvislosti s pandémiou prebiehalo monitorovanie vírusu SARS CoV-2 v odpadových vodách, so zberom vzoriek 1x týždenne (ČOV Nižná).

ENVIRONMENTÁLNA SURVEILLANCE POLIOMYELITÍDY A SLEDOVANIE VDPV

V roku 2023 sa priebežne plnili úlohy surveillance poliomyelitídy-monitorovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliovírusov vyšetrením odpadových vôd s osobitným zreteľom na sledovanie tzv. VDPV (Vaccine Derived Polio Viruses). Epidemiologické vyšetrenie každej aseptickkej meningitídy a suspektnej ACHP. Pokračovali sme v monitorovaní cirkulácie divokých a vakcinálnych kmeňov poliovírusov vyšetrením odpadových vôd s osobitným zreteľom na sledovanie tzv. VDPV (Vaccine Derived Polio Viruses). K 31.12.2023 bolo vykonaných 6 odberov odpadových vôd na virologické vyšetrenie- zistenie prítomnosti poliovírusov resp. iných enterálnych vírusov vo vonkajšom prostredí na ČOV Gäcel' v Dolnom Kubíne. Výsledky virologických vyšetrení boli negatívne.

b. Špecializované činnosti: v roku 2023 neboli realizované

c. Poradenstvo v prevencii prenosných ochorení:

Poradňu prevencie HIV/AIDS navštívilo 8 osôb a anonymne bolo vyšetrených 8 osôb.

Poradňa poskytuje služby osobnou konzultáciou aj telefonicky, bez časového obmedzenia na konzultačné hodiny. Otázky sa týkali prevencie ochorenia, prenosu nákazy, diagnostiky a klinických príznakov ochorenia.

V poradni pre pacientov s vírusovými hepatitídami a nosičov HBsAg bolo poradenstvo poskytnuté 2 osobám (kontaktom HBsAg pozitívnych osôb). Edukácia obyvateľstva v prevencii prenosných ochorení bola realizovaná v 3 495 ohniskách (vlani 28 701 ohnisk).

d. Zdravotno-výchovné aktivity v prevencii prenosných ochorení

Zdravotno-výchovné aktivity neboli v roku 2023 realizované.

e. Mimoriadne úlohy

Platnosť opatrení pri výskyte SARI, odbere materiálov, šetrení prípadov a robenie opatrení ostalo aj v chrípkovej sezóne 2022/2023 v platnosti. Všetky nemocnice boli informované. SARI nebolo hlásené.

Tab. 2 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVŇAVACIE INDEXY V OKRESE DOLNÝ KUBÍN - 2023							
Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	35	36	0,97	42,60	0,82	89,89	108,48
A02N	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	2,04
A04	115	103	1,12	110,60	1,04	295,35	281,65
A040	0	0	0,00	1,60	0,00	0,00	4,07
A044	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51
A045	44	27	1,63	25,40	1,73	113,00	64,68
A046	0	0	0,00	1,40	0,00	0,00	3,57
A047	71	76	0,93	82,00	0,87	182,35	208,82
A07	0	1	0,00	0,80	0,00	0,00	2,04
A08	257	186	1,38	118,60	2,17	660,04	302,02
A080	146	52	2,81	47,00	3,11	374,96	119,69
A081	58	60	0,97	44,40	1,31	148,96	113,07
A082	53	48	1,10	22,00	2,41	136,12	56,02
A084	0	26	0,00	5,20	0,00	0,00	13,24
A09	0	0	0,00	6,20	0,00	0,00	15,79
A370	3	0	0,00	2,00	1,50	7,70	5,09
A38	8	1	8,00	1,40	5,71	20,55	3,57
A39	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,02
A40	1	3	0,33	2,60	0,38	2,57	6,62
A401	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51
A402	0	1	0,00	1,80	0,00	0,00	4,58
A403	0	1	0,00	0,40	0,00	0,00	1,02
A408	1	0	0,00	0,20	5,00	2,57	0,51
A41	11	18	0,61	18,00	0,61	28,25	45,84
A410	2	3	0,67	3,20	0,63	5,14	8,15
A411	1	0	0,00	0,00	0,00	2,57	0,00
A412	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51
A415	6	15	0,40	13,40	0,45	15,41	34,12
A418	2	0	0,00	1,00	2,00	5,14	2,55
A419	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51
A51	1	7	0,14	1,40	0,71	2,57	3,57
A53	2	2	1,00	0,60	3,33	5,14	1,53
A69	5	4	1,25	3,40	1,47	12,84	8,66
A81	1	1	1,00	1,00	1,00	2,57	2,55
A841	1	0	0,00	0,20	5,00	2,57	0,51
A87	1	0	0,00	0,40	2,50	2,57	1,02
B01	288	314	0,92	280,60	1,03	739,66	714,55
B02	50	49	1,02	70,20	0,71	128,41	178,77
B171	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51
B181	1	2	0,50	0,40	2,50	2,57	1,02
B182	0	1	0,00	1,40	0,00	0,00	3,57
B27	0	1	0,00	2,00	0,00	0,00	5,09
B377	0	2	0,00	0,40	0,00	0,00	1,02
B58	0	1	0,00	2,00	0,00	0,00	5,09
B86	16	1	16,00	9,60	1,67	41,09	24,45
G00	1	0	0,00	0,60	1,67	2,57	1,53
G001	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	1,53
G61	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,51
M012	2	0	0,00	1,20	1,67	5,14	3,06
U071	141	7060	0,02	3 236,60	0,04	362,12	8 242,08
Z203	4	7	0,57	2,60	1,54	10,27	6,62
Z21	1	0	0,00	0,00	0,00	2,57	0,00

Tab. 3 PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA POHLAVIA -
Dolný Kubín - 2023

Diagnóza / Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	13	22	35
	r	67,63	111,60	89,89
A04	a	67	48	115
	r	348,54	243,48	295,35
A045	a	27	17	44
	r	140,46	86,23	113,00
A047	a	40	31	71
	r	208,08	157,25	182,35
A08	a	130	127	257
	r	676,27	644,21	660,04
A080	a	74	72	146
	r	384,96	365,22	374,96
A081	a	35	23	58
	r	182,07	116,67	148,96
A082	a	21	32	53
	r	109,24	162,32	136,12
A370	a	1	2	3
	r	5,20	10,15	7,70
A38	a	2	6	8
	r	10,40	30,44	20,55
A40	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
A408	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
A41	a	3	8	11
	r	15,61	40,58	28,25
A410	a	1	1	2
	r	5,20	5,07	5,14
A411	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
A415	a	0	6	6
	r	0,00	30,44	15,41
A418	a	1	1	2
	r	5,20	5,07	5,14
A51	a	0	1	1
	r	0,00	5,07	2,57
A53	a	2	0	2
	r	10,40	0,00	5,14
A69	a	3	2	5
	r	15,61	10,15	12,84
A81	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
A841	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
A87	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
B01	a	143	145	288
	r	743,90	735,52	739,66
B02	a	22	28	50
	r	114,45	142,03	128,41
B181	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57
B86	a	9	7	16
	r	46,82	35,51	41,09
G00	a	0	1	1
	r	0,00	5,07	2,57
M012	a	1	1	2
	r	5,20	5,07	5,14
U071	a	61	80	141
	r	317,33	405,80	362,12
Z203	a	3	1	4
	r	15,61	5,07	10,27
Z21	a	1	0	1
	r	5,20	0,00	2,57

Tab. 4 PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĽA DIAGNÓZ A SEZONALITY - Dolný Kubín - 2023

Diagnóza / Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Spolu
A02	0	3	7	3	3	4	6	5	1	1	1	1	35
A04	12	6	14	6	10	11	7	12	9	6	15	6	114
A045	3	1	0	2	7	7	6	7	3	2	4	2	44
A047	9	5	14	4	3	4	1	5	6	4	11	4	70
A08	18	20	15	20	35	37	55	19	8	5	8	20	260
A080	7	1	4	11	25	24	43	10	4	1	3	15	148
A081	6	15	7	1	4	5	8	3	1	1	3	5	59
A082	5	4	4	8	6	8	4	6	3	3	2	0	53
A370	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
A38	0	1	0	3	0	3	0	0	0	0	2	1	10
A40	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A408	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A41	0	1	0	1	1	2	0	2	0	1	1	1	10
A410	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
A411	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A415	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	5
A418	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
A51	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A53	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
A69	0	0	0	0	0	1	3	1	0	0	0	0	5
A841	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A87	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B01	8	2	18	31	45	35	25	7	1	8	73	95	348
B02	4	3	7	5	2	3	4	1	6	9	4	4	52
B181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B86	0	0	0	0	0	0	0	0	11	6	3	9	29
G00	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
M012	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	3
U071	14	17	18	16	25	0	1	6	15	8	6	25	151
Z203	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	4

Tab. 5 PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĽA DIAGNÓZ A VEKOVÝCH SKUPÍN v okrese Dolný Kubín - 2023

Diagnóza / Veková	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu	
A02	a	3	7	6	4	1	0	1	4	1	2	6	35
	r	742,57	404,62	282,09	189,30	50,08	0,00	18,04	67,08	18,56	39,80	93,46	89,89
A04	a	0	5	15	8	9	2	3	4	5	10	54	115
	r	0,00	289,02	705,22	378,61	450,68	89,81	54,12	67,08	92,80	199,00	841,12	295,35
A045	a	0	4	13	7	7	2	1	3	2	3	2	44
	r	0,00	231,21	611,19	331,28	350,53	89,81	18,04	50,31	37,12	59,70	31,15	113,00
A047	a	0	1	2	1	2	0	2	1	3	7	52	71
	r	0,00	57,80	94,03	47,33	100,15	0,00	36,08	16,77	55,68	139,30	809,97	182,35
A08	a	45	99	53	18	5	1	0	1	1	8	26	257
	r	11 138,61	5 722,54	2 491,77	851,87	250,38	44,90	0,00	16,77	18,56	159,20	404,98	660,04
A080	a	24	59	34	10	0	0	0	1	1	4	13	146
	r	5 940,59	3 410,40	1 598,50	473,26	0,00	0,00	0,00	16,77	18,56	79,60	202,49	374,96
A081	a	16	22	8	5	0	1	0	0	0	2	4	58
	r	3 960,40	1 271,68	376,12	236,63	0,00	44,90	0,00	0,00	0,00	39,80	62,31	148,96
A082	a	5	18	11	3	5	0	0	0	0	2	9	53
	r	1 237,62	1 040,46	517,16	141,98	250,38	0,00	0,00	0,00	0,00	39,80	140,19	136,12
A370	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	3
	r	0,00	0,00	47,01	0,00	0,00	0,00	0,00	16,77	0,00	0,00	15,58	7,70
A38	a	0	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	8
	r	0,00	0,00	282,09	94,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,55
A40	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,90	0,00	2,57
A408	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,90	0,00	2,57
A41	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	7	11
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,12	39,80	109,03	28,25
A410	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,15	5,14
A411	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,90	0,00	2,57
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,56	19,90	62,31	15,41
A418	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,56	0,00	15,58	5,14
A51	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,77	0,00	0,00	0,00	2,57
A53	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,04	0,00	0,00	19,90	0,00	5,14
A69	a	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1	2	5
	r	0,00	0,00	0,00	47,33	0,00	0,00	0,00	16,77	0,00	19,90	31,15	12,84
A81	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,58	2,57
A841	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,58	2,57
A87	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,04	0,00	0,00	0,00	0,00	2,57
B01	a	7	116	137	19	5	2	0	0	2	0	0	288
	r	1 732,67	6 705,20	6 441,00	899,20	250,38	89,81	0,00	0,00	37,12	0,00	0,00	739,66
B02	a	0	0	0	5	0	2	6	4	5	10	18	50
	r	0,00	0,00	0,00	236,63	0,00	89,81	108,24	67,08	92,80	199,00	280,37	128,41
B181	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,56	0,00	0,00	2,57
B86	a	0	2	1	2	1	4	0	2	1	2	1	16
	r	0,00	115,61	47,01	94,65	50,08	179,61	0,00	33,54	18,56	39,80	15,58	41,09
G00	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,58	2,57
M012	a	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	50,08	44,90	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,14
U071	a	10	9	7	3	1	2	21	12	6	17	53	141
	r	2 475,25	520,23	329,10	141,98	50,08	89,81	378,86	201,24	111,36	338,31	825,55	362,12
Z203	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	47,33	0,00	0,00	0,00	0,00	18,56	0,00	31,15	10,27
Z21	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16,77	0,00	0,00	0,00	2,57

Tab.6 Salmonelózy-frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v okrese Dolný Kubín v roku 2023

P. č.	izolovaný typ	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
	salmonely	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	S.Enteritidis	28	80,00	28	80,00	0	
2.	S.Newport	2	5,71	2	5,71	0	
3.	S.Typhimurium	2	5,71	2	5,71	0	
4.	S.Mbandaka	1	2,86	1	5,71	0	
5.	S.Derby	1	2,86	1	2,86	0	
6.	S.Bližšie neurčená	1	2,86	1	2,86	0	
Spolu		35	100	25	100	0	0

Tab.7 Prehľad salmonelózy v epidemiologickej súvislosti v okrese Dolný Kubín v roku 2023

P. č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Serotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	Dolný Kubín	20.7.2023	6	S. enteritidis	märo - hovädzina	epidemický

Tab. 8 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Dolný Kubín 2023

Veková skupina	VHB spolu	z toho						negat. anamnéza
		pozitívna anamnéza						
		amb.	hospit.	kúpele	soc. zar.	iné		
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
1	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54	1		1					
55-64								
65+								
Spolu	1		1					

Tab. 9 Analýza akút. hepatitíd A vzhľadom na druh anamnézy v okrese Dolný Kubín 2023

Veková skupina	VHA spolu	z toho						negat. anamnéza
		pozitívna anamnéza					negat. anamnéza	
		amb.	hospit.	kúpele	soc. zar.	iné		
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54								
55-64								
65+								
S p o l u	0							

Tab. 10 Analýza iných akút. vírus. hepatitíd vzhľadom na druh anamnézy v okrese Dolný Kubín 2023

Veková skupina	Iné VH spolu	z toho					negat. anamnéza	
		pozitívna anamnéza						negat. anamnéza
		amb.	hospit.	kúpele	soc. zar.	iné		
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	
	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54	1		1					
55-64								
65+								
S p o l u	1		1					

Odbor/oddelenie epidemiológie		Počet	
1.	Epidemiologické vyšetrovanie v ohniskách nákazy (okrem NN)	počet ohnisk	3 495
		zvýšený zdravotný dozor	5
		lekársky dohľad	10
		spolu:	3 510
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom:	8
		vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia:	463
		voda	24
		potraviny	1
		iné	0
	spolu:	496	
3.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov	29
		kontrola očkovania (počet očkovaných)	11 434
		kontrola skladovania očkovacích látok	29
		prejednanie neúčasti na očkovaní	4
		priestupkové konanie	0
	spolu:	11 496	
4.	Práca v EPIS-e	zadávanie prípadov	3 782
		kontrola a uzatváranie prípadov	1
		spracovanie dotazníkov k epidémii	17
		SRV	9
		spolu:	3 809
5.	Analýza epidemiologickej situácie (uviesť počet)	týždenná	52
		mesačná	12
		ročná	1
		na požiadanie	2
		spolu:	67
6.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť	0
		prednášky pre ZP	0
		spolu:	0
7.	Publikačná činnosť	spolu:	0
8.	Účasť na konferenciách (uviesť miesto a názov v prílohe)	aktívna	1
		pasívna	4
		vypísať názov a miesto*	Vakcinologický k., Čer. dni, Holandsko-skúsenosti s mobilnou očkovačou
		spolu:	5
9.	Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)	príprava zadania	0
		zber podkladov	243
		sumarizácia	2
		analýza	0
		iné (príprava)	0
		spolu:	243
	*názov projektu -	Bodová prevalenčná štúdia, CDI	
10.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej		0
11.	Posudková činnosť	štúdie projektov	4
		konzultácie	85
		kolaudácia	0
		vydanie posudkov (čiastkové stanoviská)	1
		záväzné stanoviská	3
		spolu:	93
12.	Podnety	počet	1
13.	Sankcie		26
14.	Rozhodnutia	v zmysle § 12 ods.2	18
		v zmysle § 13 ods.2.4	40
21.	Odvolania	počet	0

c) Výkon práce v ohniskách

V roku 2023 bolo epidemiologické šetrenie spojené s protiepidemickými opatreniami a edukáciou obyvateľstva realizované v 3 495 ohniskách.

V ohniskách alimentárnych nákaz bolo spracovaných spolu **143 prípadov salmonelózy**, to je o 2 prípady menej ako v roku 2022. Najčastejší faktor prenosu sa uplatnili domáce vajcia. Vzorky potravín bola odobratá 1x. V skupine **kampylobakteriôz bolo hlásených 244 prípadov ochorení**, čo je o 140 prípadov viac ako v roku 2022. Vzorky potravín neboli odobraté. Ako suspektný faktor prenosu najčastejšie dominoval syr. Spracovaných bolo **640 ohnisk vírusových enteritíd**.

V ohniskách alimentárnych nákaz - boli nariadené protiepidemické opatrenia 5x **V ohniskách vírusových hepatitíd** - boli vydané opatrenia: 10x

V ohniskách respiračných infekcií a infekcií preventabilných očkovaním: spracované ohniská a opatrenia:

- COVID 19 – 346x

- Pertussis – 5x

- Mumps – 1x

- Prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu kvôli vysokej chorobnosti na ARO – 13x

V ohniskách neuroinfekcií – spracované ohniská a opatrenia:

Meningokoková meningitída – 2x

Vírusová meningitída – 3x

V ohniskách zoonózy- spracované ohniská a opatrenia:

Lymeská borelióza – 9x

Kontakt alebo ohrozenie besnotou – 15x

Iné infekcie- spracované ohniská a opatrenia:

Sepsa – 49x

Scabies – 19x

Nozokomiálne nákazy- spracované ohniská a opatrenia:

CPE – 2x

CDI – 83x

alimentárna infekcia – 4x

II. Stručná epidemiologická charakteristika v okrese Tvrdošín

1. Alimentárne infekcie

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na brušný týfus ani novozistené nosičstvo.

Epidemiologická situácia vo výskyte alimentárnych ochorení v porovnaní s rokom 2022 v skupine bakteriálnych črevných infekcií, a v skupine vírusových črevných infekcií bol zaznamenaný nárast infekcií.

V roku 2023 bolo hlásených **30 salmonelóz**. Oproti minulému roku došlo k nárastu o 2 prípady t. j. 6,66%. Chorobnosť bola nižšia ako priemer za 5 rokov (index 0,83). Bezpríznakové vylučovanie bolo hlásené v 1 prípade, mimočrevná salmonelová infekcia, ochorenie nozokomiálneho charakteru ani importovaná nákaza neboli hlásené. V tomto roku bola hlásená jedna rodinná epidémia salmonelózy a dve väčšie epidémie. Rodinná epidémia s počtom 2 prípady v epidemiologickej súvislosti. V oboch prípadoch išlo o suspektný faktor prenosu bravčové mäso a výrobky z neho. V prípade dvoch väčších epidémii išlo o 9 prípadov. Suspektný faktor prenosu bol majonézový šalát z domácich vajec. V etiológii ochorení dominovala *Salmonella enteritidis*. Z kultivačne potvrdených ochorení bola až 27 x izolovaná *Salmonella enteritidis* (90%).

Ochorenie na **bacilárnu dyzentériu** nebolo hlásené. Ochorenie nebolo hlásené od 2010, kedy sme zaznamenali 1 prípad.

Výskyt ochorení v skupine **iných bakteriálnych črevných infekcií** bol vyšší ako minulý rok. Hlásených bolo spolu 72 prípadov (index 1,50).

Ako **kampylobakteriálna enteritída** bolo hlásených **35** ochorení, čo je o 17 prípadov viac (index 1,94) ako v roku 2022. Chorobnosť bola však vyššia ako je 5 ročný priemer (index 1,56). Bezpríznakové vylučovanie bolo zistené v 1 prípade. V 33 prípadoch bol ako pôvodca ochorenia potvrdený kultivačným vyšetrením *Campylobacter jejuni* a v 2 prípadoch *Campylobacter coli*.

Ako infekcie vyvolané enteropatogénnymi ***Escherichia coli*** neboli hlásené žiadne ochorenia.

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady ochorenia na enteritídu, ktorej pôvodcom bola ***Yersinia enterocolitica*** (chorobnosť 8,38/100 000) čo je o 1 prípad viac ako minulý rok.. V roku 2023 bolo hlásených 34 prípadov ochorení na enterokolitídu zapríčinenú ***Clostridium difficile*** z toho 26 bolo hlásených ako nozokomiálna infekcia t. j. 76,47%). Vlni bolo hlásených 28 ochorení.

V tomto roku sme zaznamenali **132** prípadov ochorení na **vírusovú enteritídu**, čo je o 7 ochorení viac ako v roku 2022 (index 1,06). Chorobnosť bola vyššia ako 5 ročný priemer (index 1,42). V etiológii vírusových enteritíd sa uplatňoval rotavírus 73x, adenovírus 23x a norovírus 36x.

V roku 2023 nebol hlásený prípad **protozoárnej infekcie** ani **iné nešpecifikované alimentárne intoxikácie** neboli hlásené.

2. Vírusové hepatitídy

Pretrvávala priaznivá situácia vo výskyte ochorení na vírusovú hepatitídu. Nebolo hlásené žiadne ochorenie na akútnu hepatitídu A, ani na akútnu vírusovú hepatitídu B. Bol hlásený 1 prípad na chronickú vírusovú hepatitídu u 27 ročného muža. Nebol hlásený žiadny prípad chronickej vírusovej hepatitídy C ani akútnej hepatitídy typu E. Novozistené nosičstvo HBsAg nebolo zistené.

3. Respiračné infekcie a infekcie preventabilné očkovaním

V tomto roku sa udržal charakter epidemiologickej situácie predošlých rokov. Bolo hlásené 1 ochorenie na pertussis (chorobnosť 2,79/100 000 obyvateľov), rovnako ako v roku 2022 bol hlásený 1 prípad ochorenia na **pertussis**. Chorobnosť za posledných 5 rokov (43,88/100 000 obyvateľov). Bolo hlásených **733** ochorení na **varicellu**. Výskyt bol vyšší ako vlni (index 3,37) a chorobnosť bola vyššia ako 5 ročný priemer. Hlásených bolo **29** ochorení na **herpes zoster**, čo je pokles oproti roku 2022 (index 0,91), chorobnosť bola nižšia ako 5 ročný priemer (index 0,66). Výskyt bol u dospelých osôb. V roku 2023 bolo hlásených 23 ochorení na šarlach. Boli hlásené 2 prípady sepsy streptokokovej etiológie (chorobnosť 5,59/100 000 obyvateľov) u 63 a 84 ročného muža – z hemokultúry bol izolovaný *Streptococcus pyogenes* a *Enterococcus faecium*. V tomto roku nebola hlásená bakteriálna meningitída, ktorej pôvodcom bol *Streptococcus pneumoniae*.

Celkový počet hlásených ochorení v roku 2023 bolo 23 058 akútnych respiračných ochorení (z toho chrípke podobné ochorenia – 2324, čo je 10,07%). Oproti minulému roku bolo zahlásených o 7457 ochorení menej, t. j. pokles o 24,43%. Priemerná hlásna služba bola z detských ambulancií 71,57%, z ambulancií pre dospelých 46,71%. Najvyššia chorobnosť bola hlásená v 50. kalendárnom týždni, kedy bolo hlásených 645 ochorení (chorobnosť 3302,9/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5 ročných chorobnosť 15 161,73/100 000. Spolu bolo hlásených 1207 komplikácií, t. j. 5,23%. Prevažne išlo o sínusitídy (927x), otitídy (70x), akútne bronchitídy a pneumónie (210x) u detí a starších osôb. Ochorenia na SARI bolo hlásené v 1 prípade. V tomto roku sme nezaznamenali úmrtie v súvislosti s ochorením na chrípku, alebo chrípke podobné ochorenie.

Bolo hlásených 30 ochorení COVID 19, (chorobnosť 83,79/100 000 obyvateľov). čo je pokles o 7408 prípadov (index 0,01) oproti roku 2022. Vyšší výskyt ochorení sme zaznamenali v mesiacoch marec a február.

Hospitalizované boli 2 prípady COVID 19 – čo predstavuje 6,66%. Importovaná nákaza nebola zaznamenaná.

4. Neuroinfekcie

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie ako meningokoková meningitída u 21 ročnej študentky. Bakteriálna meningitída nebola zaznamenaná. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov je 0,56/100 000 obyvateľov. Neboli hlásené žiadne prípady vírusovej meningitídy. Ochorenie na Creutzfeld-Jacobovu bolo hlásené v 2 prípadoch (chorobnosť 5,59/100 000 obyvateľov) u žien vo veku 55 a 59 rokov. Zápalovú polyneuropatia -Guillainov-Barrého syndróm nebola hlásené.

5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

Vo výskyte ochorení tejto skupiny sa udržiava dlhodobo dobrá epidemiologická situácia. Nebolo hlásené žiadne ochorenie na Lymfskú boreliózu. Neboli hlásené žiadne ochorenia na echinokokózu, toxoplazmózu, toxokarózu, trichinelózu, leptospirózu, listeriózu, a teniúzu a ani na stredo európsku kliešťovú encefalitídu. V tejto skupine bolo tento rok potrebné **postexpozičné očkovanie proti besnote v 10- ich prípadoch.**

6. Infekcie kože a slizníc

Trend chorobnosti sa v tomto roku nezmenil. Nezaznamenali sme ochorenie na tetanus ani plynovú flegmónu. Bol hlásený 1 prípad ochorenia na svrab u 26 ročného muža.

7. Iné nezaradené infekcie

V tejto skupine sme 12 prípadov **septikémií** (chorobnosť 33,52/100 000 obyvateľov). V roku 2022 ich bolo hlásených 16 aj chorobnosť bola nižšia ako je 5 ročný priemer (index 0,75).

V 6-ich prípadoch mali ochorenia nozokomiálny charakter. V roku 2023 ani v roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie na **tuberkulózu**, nosičstvo HIV príp. ochorenie na AIDS. Boli hlásené 3 prípad chlamýdiového ochorenia dolných častí močovopohlavnej sústavy (chorobnosť 8,38/100 000) a 10 prípadov ochorenia na syfilis (chorobnosť A51 25,14/ 100 000 obyvateľov) a (chorobnosť A53 11,17/100 000 obyvateľov)

8. Nozokomiálne nákazy

V roku 2023 bolo hlásených **62 ochorení** ako nozokomiálna nákaza, čo je o 14 ochorení viac ako v roku 2022. Ochorenia neboli hlásené z novorodeneckého oddelenia, oddelenia a zo súkromnej dialýzy. Najviac nozokomiálnych nákaz bolo hlásených z oddelenia dlhodobo chorých a z interného oddelenia, rovnako najpočetnejšou skupinu ochorení boli klistridiové enteritídy. Najčastejšie boli diagnostikované črevné ochorenia.

III. Epidemiologická situácia v okrese Tvrdošín

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III.1. Skupina alimentárnych ochorení

1.1. Brušný týfus a paratýfus A01

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na brušný týfus ani paratýfus. K 31.12.2023 nevidujeme bacilonosičov - Salmonella typhi abdominalis.

1.2. Iné infekcie vyvolané salmonelami A02

V roku 2023 bolo hlásených 30 prípadov salmonelóz (chorobnosť 81,00 /100 000 obyvateľov). Salmonelová sepsa nebola hlásená. Ochorenie nozokomiálneho charakteru ani importovaná nákaza nebolo hlásené. Bol hlásený 1 prípad asymptomatického nosičstva.

V porovnaní s minulým rokom bol výskyt vyšší, v roku 2022 bolo hlásených 28 prípadov. Oproti minulému roku došlo k nárastu o 2 prípady t. j. 6,66 %. Chorobnosť bola nižšia ako priemer za 5 rokov (Index 0,83). Ochorenia mali prevažne sporadický charakter. V 27 prípadoch t.j 86,66% bola diagnóza potvrdená pozitívnym kultivačným výsledkom, 27x Salmonella enteritidis (90%). V troch prípadoch t. j 10 %, bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov a epidemiologickej súvislosti. Ochorenia boli hlásené počas všetkých mesiacov okrem mesiacov február a december. Najvyšší výskyt bol zaznamenaný v mesiacoch apríl 5 –prípadov a november 5 – prípadov. Vo vekovej skupine 0 ročných boli hlásené 2 prípady ochorenia. Vo vekovej skupine

1-4 ročných sa vyskytli 4 prípady. Vo vekovej skupine 5-9 ročných sa vyskytli 5 prípady. Vo vekovej skupine 10-15 ročných sa vyskytlo 5 prípadov. Vo vekovej skupine 16-19 ročných sa vyskytli 4 prípady. Vo vekovej skupine od 20 rokov sa vyskytlo 10 prípadov. Z celkového počtu chorých bolo hospitalizovaných 13 pacientov (t. j. 43,33 %), z toho 10 detí na detskom oddelení, 2 osoby na internom oddelení a 1 osoba na chirurgickom oddelení. Salmonelová sepsa nebola hlásená. Exitus v súvislosti s ochorením na salmonelózu nebol hlásený.

Pri epidemiologickom prešetrení boli ako suspektný faktor prenosu 10 x vajcia z domáceho chovu, 1x vajcia z obchodnej siete, 1x kontaminované predmety, 2x mäso- bravčové, 7x mäso hydina (kuracie mäso), 3x neznámy a 2x zmiešaná strava.

Rodinný výskyt

V roku 2023 bol 1 rodinný výskyt salmonelovej enteritídy (2 prípady), kde suspektným faktorom prenosu nákazy bolo bravčové mäso.

Epidemický výskyt

V roku 2023 boli zaznamenané 2 epidémie salmonelózy (9 prípadov – 6 kultivačne potvrdených).

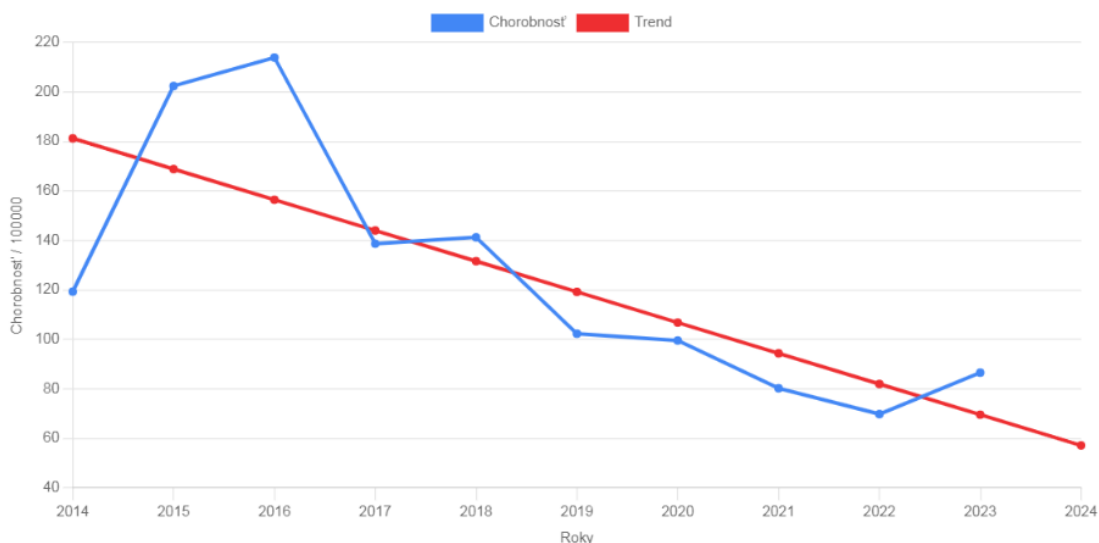
1 epidémia 5 členov rodiny, ktorí sa stretli na rodinnom obede. Chorí boli vo veku 70 rokov (2x), 33 rokov, 23 rokov a 14 rokov. Na rodinnom obede jedli zemiakový šalát z domácej majonézy z domácich vajec. V klinike dominovali príznaky hnačky a teplota.

Druhá epidémia sa vyskytla u 4 prípadov z 13 zúčastnených na oslave. Ochoreli 2 deti vo veku 7 rokov a 9 rokov a dvaja dospelí vo veku 45 a 20 rokov. Hospitalizácia bola potrebná u oboch detí. V klinickom obraze dominovali hnačky, bolesti brucha a zvýšená telesná teplota. Na oslave konzumovali zemiakový šalát s kupovanou majonézou s vypráženým kuracím rezňom (kuracie mäso obchodná sieť a vajíčka obchodná sieť), obložené chlebíky s vajíčkom, slepačí vývar, suché koláče a kremeš - všetko z obchodnej siete.

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.

Trend za 10 rokov.

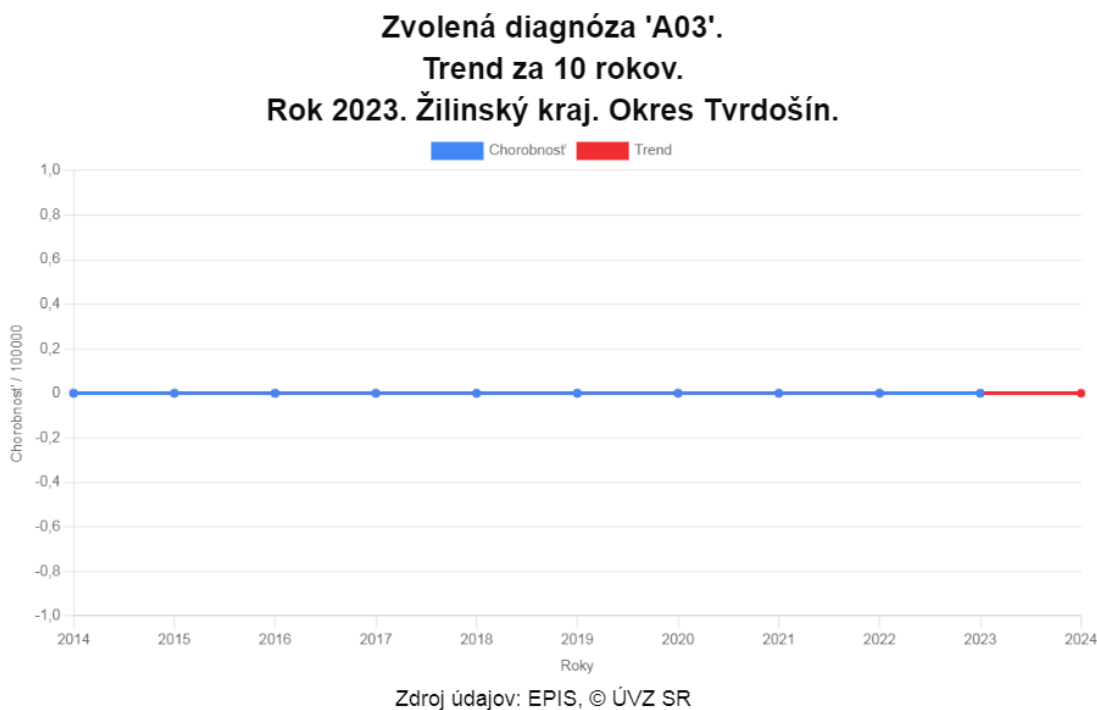
Rok 2024. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

1.3. Bacilová dyzentéria - šigelóza A03

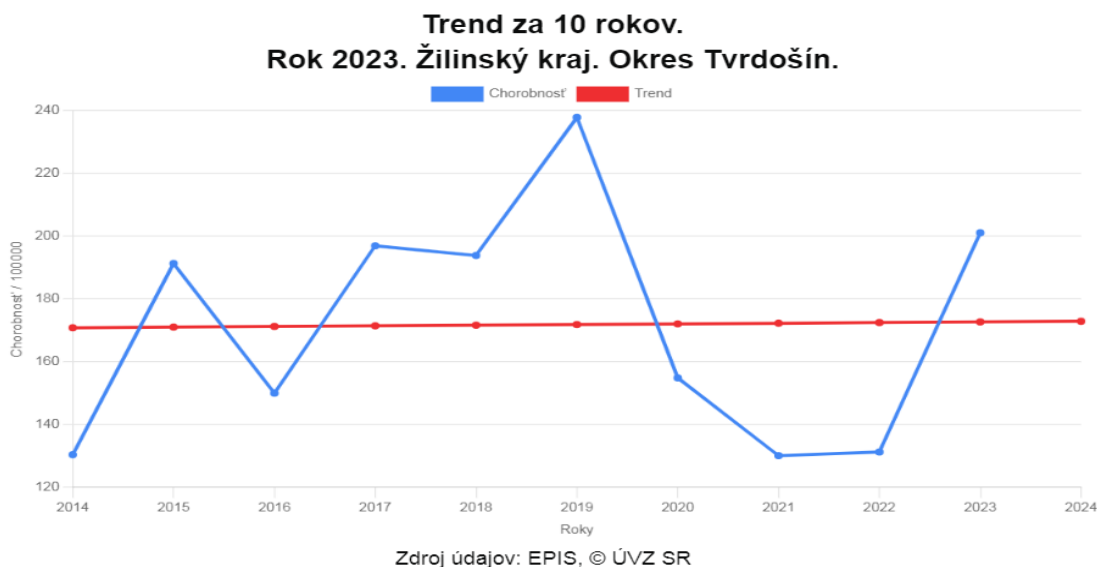
V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na bacilárnu dyzentériu, ani v minulom roku nebolo hlásené ochorenie.

1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie A04

V roku 2023 v tejto skupine bolo hlásených 72 prípadov ochorení (chorobnosť 201,11/100 000 obyvateľov), čo je vyšší počet ochorení ako v roku 2022.

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.

Infekcia enteropatogénnymi *Escherichia coli* A040

V skupine ochorení vyvolaných rôznymi sérotypmi *Escherichia coli* neboli hlásené žiadne prípady ochorenia. V roku 2022 neboli hlásené žiadne ochorenia.

Kampylobakteriálna enteritída A045

V tejto skupine bolo v roku 2023 hlásených 35 prípadov (chorobnosť 97,76 /100 000 obyvateľov), čo je o 17 prípadov viac ako v roku 2022. Bezpríznakové vylučovanie bolo zistené v jednom prípade. Nozokomiálna ani importovaná nákaza kampylobakteriázy nebola hlásená.

V 35-tich prípadoch bol pôvodca ochorenia potvrdený kultivačným vyšetrením (*Campylobacter jejuni* 33x, *Campylobacter coli* 2x). Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine od 20 rokov - 13 prípadov. Vo vekovej skupine 0 ročných boli hlásené 3 prípady (8,57%). Vo vekovej skupine 1-4 ročných 7 prípadov, 5-9 ročných 2 prípady, 10-15 ročných 7 prípadov, 16-19 ročných 3 prípady. Vo všetkých prípadoch bola diagnóza stanovená kultivačným vyšetrením. Najvyšší výskyt ochorení bol hlásený v mesiaci február – 5 prípadov. Výskyt ochorení mal sporadický charakter. Hospitalizovaných bolo 10 osôb, 7 detí (70%) na detskom oddelení a 3 dospelé osoby na internom oddelení.

Ako suspektný faktor prenosu nákazy boli zistené 9 x mäso-hydina (kuracie), 5x mäso bravčové, 1x kontaminované predmety, 3x mlieko a mliečne výrobky, 4x vajcia- domáce, 1x vajcia-obchodná sieť, 7x zmiešaná strava a 4x nezistené.

Rodinný výskyt

V roku 2023 neboli hlásené rodinné výskyty kampylobacteriálnej enteritídy.

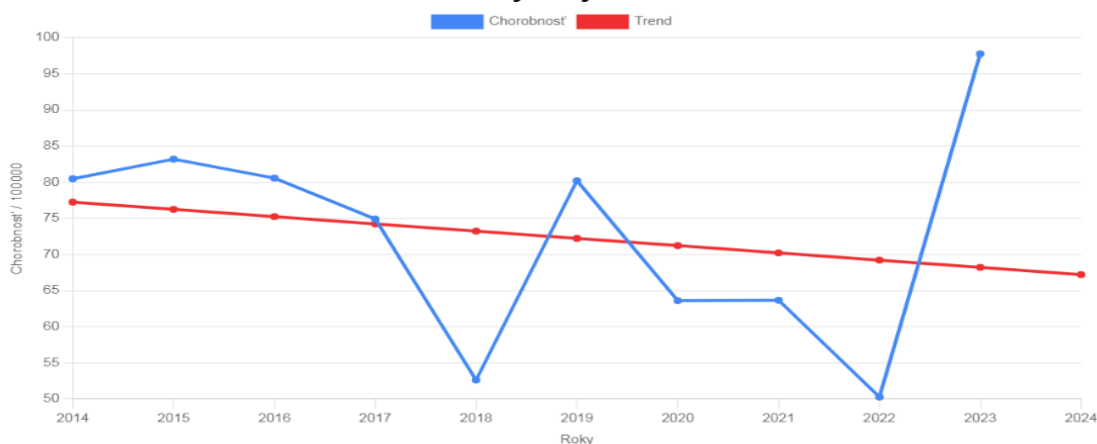
Epidemický výskyt

V roku 2023 neboli zaznamenané epidémie kampylobacteriôzy.

(A04.5) Výskyt kampylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* A046

V roku 2023 boli hlásené 3 prípady ochorenia (chorobnosť 8,38/100 000 obyvateľov), vlani boli hlásené 2 prípady a v roku 2021 to nebol hlásený žiadny prípad.

Ochorenia boli u:

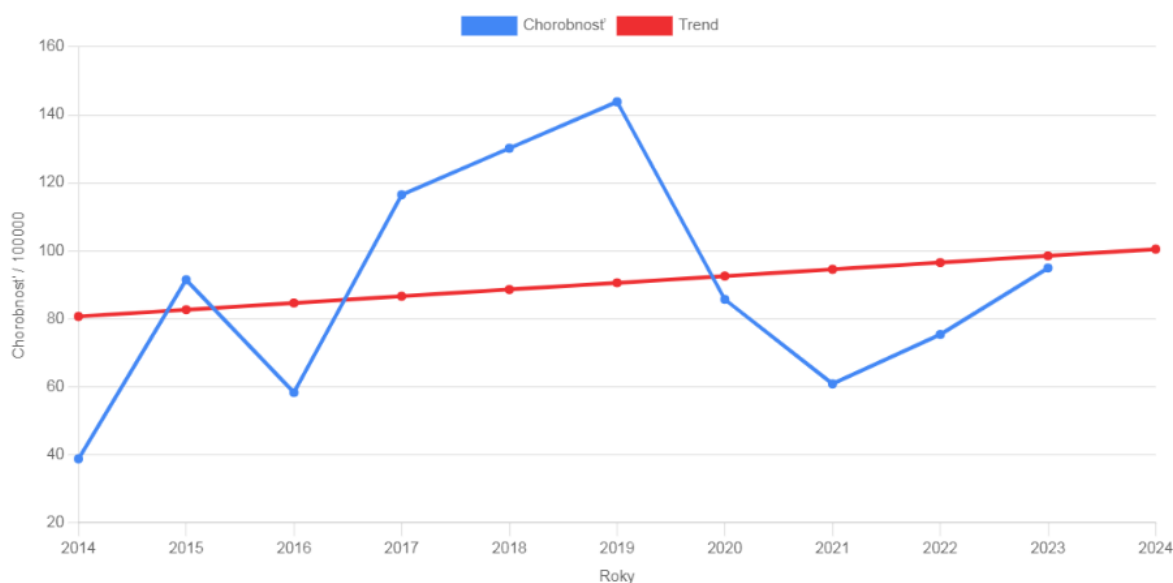
19 mesačného chlapčeka, 3 týždne trvajúce hnačky odber TR pozit na *Yersiniu*, je liečený na intoleranciu laktózy, jedol párky, piškóty, rožok, vývar, je dobrý jedák stále chce niečo jesť a hneď po jedle má stolicu rodičia si mysleli že hnačkuje lebo mu idú zuby. Faktor prenosu sa nepodarilo zistiť.

- **21 mesačného chlapčeka**, dlhotrvajúce hnačky. *Yersinia enterocolitica*, Stav nevyžadoval hospitalizáciu. Šetrením bolo zistené, že konzumoval bravčové mäso, kuracie mäso, zeleninu a ovocie v čerstvom aj tepelne upravenom stave.
- **31 ročného muža**, dlhotrvajúce hnačky, kŕče v bruchu. Šetrením bolo zistené, že jedol domáce vajcia, klobásu, ovocie. Odber TR pozitívny na *Yersiniu* aj *Kampylobakteria jejuni*.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* A047

V roku 2023 bolo hlásených 34 prípadov ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (chorobnosť 94,97/100 000 obyvateľov). V minulom roku bolo hlásených 28 prípadov ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile* (chorobnosť 78,21/100 000 obyvateľov). V 26-tich prípadoch boli ochorenia hlásené ako nozokomiálna nákaza. Rozdelenie podľa vekových skupín: 65+ ročných=27x, 55-64 ročných= 3x, 45-54 ročných=4x a 35-44 ročných= 1x. Hospitalizácia bola potrebná v 31 prípadoch. V 8-mich prípadoch sa jednalo komunitné infekcie.

**Zvolená diagnóza 'A047'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami A05

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie, v minulom roku nebolo tiež ochorenie hlásené.

1.6. Iné protozoárne črevné choroby A07

V roku 2023 neboli hlásené žiadne protozoárne ochorenie, v roku 2022 neboli hlásené žiadne a v roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie na giardiózu (chorobnosť 2,77/100 000) u 56 ročnej ženy žijúcej na vidieku, bez vážnejších klinických príznakov.

1.7. Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie A08

V roku 2023 bolo hlásených 132 prípadov ochorení (chorobnosť 368,69/100 000 obyvateľov), čo je o 7 prípadov ochorení viac ako v roku 2022. Priemerná chorobnosť za 5 rokov je 258,27/100 000 obyvateľov. Nozokomiálny charakter malo 1 ochorenie. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 0-ročných – 31 prípadov, 1-4 ročných – 59 ochorení, a 5-9 ročných – 22 prípadov. Najvyšší výskyt ochorení bol hlásený v mesiacoch júl – 25 prípadov a jún – po 22 prípadov. Celkovo bolo hospitalizovaných 99 osôb prevažne detí do 18 rokov (75%).

V 23 prípadoch ochorení bol imunochromatografickým vyšetrením potvrdený adenovírus, 36x norovírus a 73x rotavírus.

1.8. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A09

V roku 2023 neboli hlásené žiadne prípady. V minulom roku nebolo ochorenie hlásené.

III. 2. Skupina vírusových hepatítid

2.1. Akútna hepatitída A B15

V rokoch 2016-2023 neboli hlásené žiadne ochorenia, v roku 2015 bol hlásený 1 prípad s dg. B159 - VHA bez pečenevej kómy.

2.2. Akútna hepatitída B B16

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Podobne ako v rokoch 2010-2021. Posledný prípad bol hlásený v roku 2009.

Očkovanie proti vírusovej hepatitíde typ B.

Celkový počet zaočkovaných zdravotníckych pracovníkov podliehajúcich očkovaniu v roku 2023 podľa odborného usmernenia nebol kontrolovaný. Proti vírusovej hepatitíde bolo zaočkovaných 92,6% detí narodených v roku 2021. V roku 2023 sa nenarodilo dieťa HBsAg pozitívnej matky. Zaočkovaných je 50 pacientov (t. j. 96,2%) zaradených do dialyzačného programu a 14 pacientov (t. j. 100%) v príprave na zaradenie do dialyzačného programu. Dvaja pacienti nie sú očkovaní, nakoľko majú pozitívne hladiny antiHBs protilátok bez očkovania. Proti vírusovej hepatitíde B je v okrese zaočkovaných 100% klientov v DSS pre mentálne postihnutých.

V roku 2023 ani vlani nebol hlásený prípad novozisteného nosičstva HBsAg.

2.3. Iné akútne vírusové hepatitídy B17

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na akútnu hepatitídu E. Vlni bolo 1 ochorenie (chorobnosť 2,77/100 000 obyvateľov). V roku 2020 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

2.4. Chronická vírusová hepatitída B18

V roku 2023 bolo hlásené rovnako ako vlni jedno ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu (chorobnosť 2,79/100 000 obyvateľov) **u 27 ročného muža**, vo výkone trestu (súdom nariadená ústavná psychiatrická liečba), ktorý užíval viac

V roku 2021 nebolo žiadny prípad ochorenia na VHC a v roku 2020 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 5,54/100 000 obyvateľov).

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

3.1. Diftéria - Záškrt A36

Ochorenie ani nosičstvo sme v roku 2023 nezaznamenali. Cílené mikrobiologické vyšetrenia na záchyt *Corynebacterii* oddelením klinickej mikrobiológie neboli realizované.

Preočkovanosť proti záškrtu v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie predstavovala 92,6% v ročníku narodenia 2021, 90,7% v ročníku narodenia 2016 a 96,7% v ročníku narodenia 2009.

3.2. Divý kašeľ- Pertussis A37

V roku 2023 bol hlásený jeden prípad ochorenie na pertussis (chorobnosť 2,79/100 000 obyvateľov), chorobnosť bola nižšia ako 5 ročný priemer (index 0,06). **U 33 ročného muža**, bolo na základe vyšetrenia párových vzoriek potvrdené ochorenie spôsobené *Bordetellou pertussis* (ELISA IgG pozitívne). Asi do 20. decembra 2022 suchý kašeľ, potom asi po týždni mu stúpila teplota, ktorá po dvoch až troch dňoch klesla. Suchý dráždivý kašeľ pretrvával, dokonca sa zhoršoval a prechádzal do záchvatov (intenzívnejšie v noci). Obvodný lekár odobral 1.vz na dôkaz protilátok a predpísal ATB. Chronické ochorenia neudával aj keď má nábeh na astmu (obaja rodičia astmatici). EA: pracuje z domu, pohybuje sa max po Orave, na služobnej ceste, školení, ale na inej hromadnej akcii nebol, chodil len do kostola a na nákupy. V zahraničí nebol a neudáva ani kontakt s osobou ktorá by mala kašeľ alebo bola nejak výrazne chorá. Deti nemá a nebol ani v kontakte s osobou v detskom kolektíve. Na ošetrení v zdravotníckom zariadení tiež nebol. V rodine nebol nik chorý. Očkovaný proti pertussis ako dieťa v 6. roku života, pravdepodobne 2/1995 (ALDITEPERA).

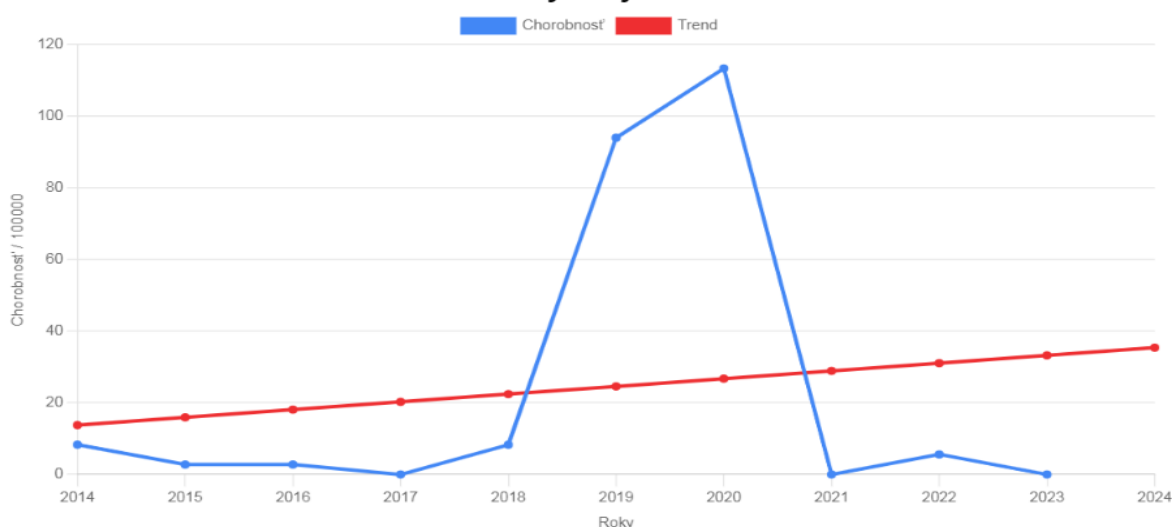
V roku 2022 bol hlásený 1 prípad tohto ochorenia (chorobnosť 2,79/100 000 obyvateľov).

Preočkovanosť proti záškrtu v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie predstavovala 92,6% v ročníku narodenia 2021, 90,7% v ročníku narodenia 2016 a 96,7% v ročníku narodenia 2009.

(A37.0) Výskyt divého kašľa.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

3.3. Osýpky - Morbilli B05

V roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na morbilli. Ochorenie nebolo hlásené od roku 1981. Zaočkovaných je 89,4% detí v ročníku 2021, 94,8% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 92,2% detí v ročníku 2011, 97% detí narodených v ročníku 2010, 93% detí narodených v ročníku 2017 a 89,8% detí narodených v ročníku 2016.

3.4. Ružienka – Rubeola B06

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na rubeolu. Zaočkovaných je 89,4% detí v ročníku 2021, 94,8% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 92,2% detí v ročníku 2011, 97% detí narodených v ročníku 2010, 93% detí narodených v ročníku 2017 a 89,8% detí narodených v ročníku 2016. Posledný prípad ochorenia na rubeolu sa vyskytol v roku 1998.

3.5. Mumps - Parotitis epidemica B26

V rokoch 2023 - 2017 sme nezaznamenali ochorenie na parotitídu. V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie na parotitídu (chorobnosť 2,78/100 000) a tiež jeden prípad ochorenia bol v roku 2012. Zaočkovaných je 89,4% detí v ročníku 2021, 94,8% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 92,2% detí v ročníku 2011, 97% detí narodených v ročníku 2010, 93% detí narodených v ročníku 2017 a 89,8% detí narodených v ročníku 2016.

3.6. Pneumokokové invazívne nákazy G00.1

V rokoch 2020-2023 neboli hlásené žiadne ochorenie ako pneumokoková meningitída. Chorobnosť za posledných 5 rokov bola 0,56/100 000 obyvateľov.

III.4. Skupina respiračných nákaz

4.1. Streptokokové infekcie A38, A40

V roku 2023 bolo hlásených 23 ochorení na šarlach (chorobnosť 64,24/100 000 obyvateľov). V roku 2022 nebolo hlásené ochorenie na šarlach.

V roku 2023, boli hlásené 2 prípady sepsy streptokokovej etiológie (chorobnosť 5,59/100 000 obyvateľov). V jednom prípade mala sepsa nozokomiálny pôvod a v druhom prípade bolo ochorenie u **63 ročného** muža s obezitou, DM a KVCH, ktorý bol prijatý na interné oddelenie pre 2 dni trvajúcú slabosť, potenie, teplotu nad 38°C, nechutenstvo a zápalový syndróm (CRP 415). V úvode hospitalizácie mu odobratá hemokultúra, z ktorej bol izolovaný Streptococcus pyogenes, ktorý bol izolovaný aj z výteru z tonzíl. V úvode zahájená empiricky ATB liečba, neskôr na základe výsledkov bola liečba upravená s dobrým efektom. U pacienta zistená počas hospitalizácie chronická diverkultída v colon sigmoideum. Na 12 deň bol pacient prepustený do ambulantnej starostlivosti. V roku 2022 boli hlásené 3 prípady sepsy streptokokovej etiológie (chorobnosť 8,38/100 000 obyvateľov) kde pôvodcom bol 3x Enterococcus faecalis.

4.2. Ovčie kiahne - Varicella B01 Herpes zoster - Plazivec pásový B02

Počas roka bolo hlásených 733 ochorení na **varicellu** (chorobnosť 2047,37/100 000 obyvateľov), z toho 1 prípad (B011) Varicellová encefalitída u 6 ročného dievčatka. V porovnaní s minulým rokom je počet ochorení vyšší o 525 ochorení (index 3,37). Najvyšší výskyt bol vo vekovej skupine 1-4 ročných - 324 ochorení (44,20%) a 5-9 ročných - 316 ochorení (43,11%). Maximum ochorení sa vyskytlo v mesiaci júl - 139 prípadov a jún - 131 prípadov. Ochorenia mali prevažne ľahký priebeh. Hospitalizácia bola potrebná v 1 prípade

- 6 ročné dievčatko bolo 5 dní choré následne malo dva dni trvajúce febrílie nad 38°C, bolesti hrdla, hnisavé mandle neskôr vracanie, bolesti hlavy a šklbanie kútikmi na ústach, Na 6 deň malo bolesti nôh a bola neistá pri pohyboch / malátna chôdza. Bola odoslaná na hospitalizáciu na detské oddelenie, odkiaľ bola ešte v ten deň preložená na DO v UNM. Z likvoru bol PCR potvrdený vírus varicella zoster.

Hlásených bolo 29 ochorení s diagnózou **herpes zoster** (chorobnosť 81,00/100 000 obyvateľov). Oproti roku 2022 došlo k poklesu o 3 prípady (index 0,66). Chorobnosť bola nižšia ako priemer za posledných 5 rokov (index 0,91). Ochoreli dospelé osoby - 100% zo všetkých prípadov. Najvyšší výskyt bol vo vekovej skupine 65+ ročných - 12 ochorení (41,37%), 45-54 ročných - 5 ochorení (17,24%) a 55-64-ročných- 5 ochorení (17,24%). Ochorenia sa vyskytovali priebežne počas celého roka s maximom v mesiacoch apríl a november - po 5 prípadov ochorení. Ochorenia mali prevažne ľahký priebeh. Hospitalizácia nebola potrebná.

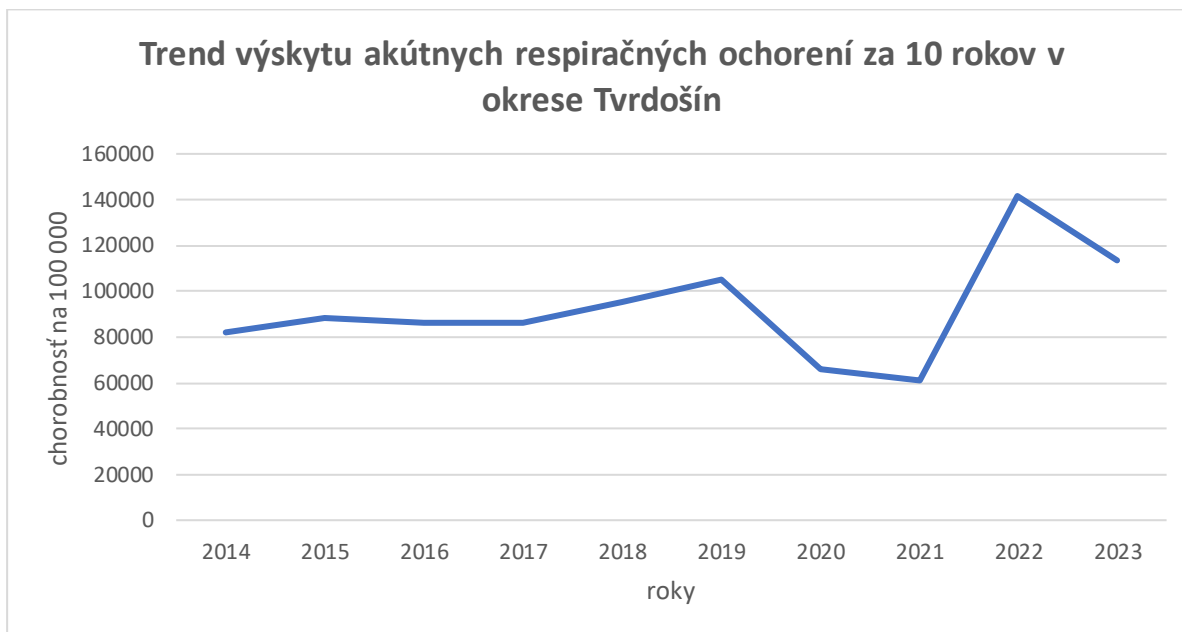
4.3. Chrípka a akútne respiračné ochorenia J10, J11

Celkový počet hlásených ochorení v roku 2023 bolo 23 058 akútnych respiračných ochorení (z toho chrípke podobné ochorenia - 2324, čo je 10,07%). Oproti minulému roku bolo zahlásených o 7457 ochorení menej, t. j. pokles o 24,43%. Priemerná hlásna služba bola z detských ambulancií 71,57%, z ambulancií pre dospelých 46,71%. Najvyššia chorobnosť bola hlásená v 50. kalendárnom týždni, kedy bolo hlásených 645 ochorení (chorobnosť 3302,9/100 000 obyvateľov). Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-5 ročných chorobnosť 15 161,73/100 000. Spolu bolo hlásených 1207 komplikácií, t. j. 5,23 %. Prevažne išlo o sínusitídy (927x), otitídy (70x), akútne bronchitídy a pneumónie (210x) u detí a starších osôb. Ochorenia na

SARI bolo hlásené v 1 prípade. V tomto roku sme nezaznamenali úmrtie v súvislosti s ochorením na chrípku, alebo chrípke podobné ochorenie.

Materiál (výter z nosohltana) na virologické vyšetrenie bol odobratý u 2 pacientov. 11 dieťa hospitalizované na detskom oddelení pre respiračný infek, vírus chrípky A potvrdený na základe dôkazu antigénu. 18 ročný chlapec hospitalizovaný na detskom oddelení, vírus chrípky B potvrdený na základe dôkazu antigénu. 74 ročný hospitalizovaný na oddelení dlhodobo chorých, vírus chrípky A potvrdený na základe antigénu. V 10-tich prípadoch bol u detí hospitalizovaných na detskom oddelení potvrdený RSV vírus. Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 5x v materskej škole.

V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo zaočkovaných 165 osôb z celkového počtu 176 t. j. 93,8%. Išlo o osoby dlhodobo umiestnené v kolektívnych zariadeniach (ÚSS, domovy dôchodcov). Reakcie po očkovaní neboli hlásené.

4.3.1 Ochorenia COVID 19 U07.1

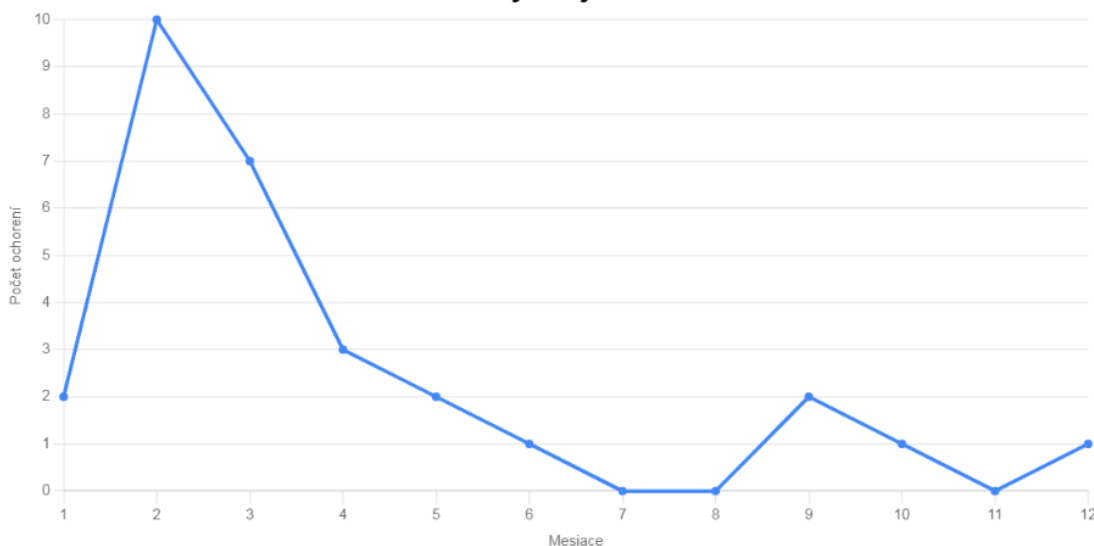
V roku 2023 bolo v okrese Tvrdošín hlásených 30 ochorení COVID 19 (chorobnosť 83,79/100 000). V roku 2022 bolo 7438 prípadov ochorení na COVID 19, čo je pokles o 7408 prípadov (index 0,01).

Vyšší výskyt sme zaznamenali v mesiacoch marec - 9 prípadov, február -8 prípadov.

Zvolená diagnóza 'U071'.

Sezonalita.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.

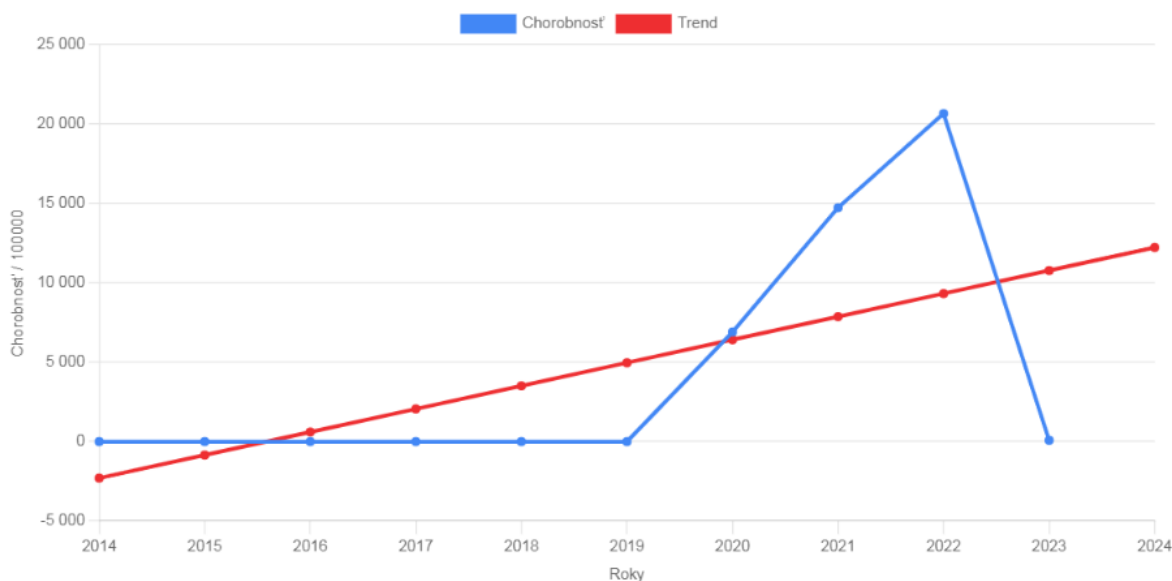

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Z celkového počtu ochorelo 15 žien a 15 mužov.

Najvyššiu vekovo-spezifickú chorobnosť sme zaznamenali vo vekovej skupine 65+ ročných 19 prípadov.

**Zvolená diagnóza 'U071'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

- Ochorenia mali prevažne mierny priebeh, v klinickom obraze dominovala teplota, kašeľ, bolesť hrdla, nádcha, bolesti svalov a kĺbov, slabosť, únava. Respiračná forma bola zistená- 27x (v roku 2022 - 5774x), pľúcna forma 1x, bezpríznaková forma 2x (v roku 2022- 248x).

Neboli zistené **žiadne epidémie** v okrese Tvrdošín.

Z celkového počtu 30 ochorení boli hospitalizované pre infekčné ochorenie 2 prípady COVID 19 – čo predstavuje 6,66%, pre základné ochorenie 15 prípadov COVID 19- čo predstavuje 50% .V roku 2022 to bolo z celkového počtu 7438 prípadov hospitalizovaných 2,68%.

V roku 2023 v klinickom obraze u hospitalizovaných pacientov dominoval zápal pľúc a respiračná forma. Zo všetkých hospitalizovaných pacientov bolo 16,66% neočkovaných (5 osôb), ostatné osoby mali kompletne očkovanie.

V roku 2023 ochoreniu COVID 19 podľahli 2 osoby (6,66%) 1 osoba bez očkovania a 1 osoba očkovaná riadne. Zaznamenali sme 1x úmrtie na infekčnú diagnózu (3,33%), 1x úmrtie na inú príčinu (3,33%). Z celkového počtu 2 úmrtí bolo 2 osoby hospitalizované (100%).

- **65 ročný pacient** hospitalizovaný pre obojstranný zápal pľúc na internom oddelení v HONsP. Počas hospitalizácie hlásený exitus letalis s súvislosťou s infekčnou diagnózou..
- **76 ročná pacientka** hospitalizovaná v na internom oddelení, pri prijíme pozitívny výsledok na COVID 19. Pacientka zomrela na inú príčinu.

V roku 2022 ochoreniu COVID 19 podľahlo 21 osôb. Zaznamenali sme 5x úmrtie na infekčnú diagnózu (23,81%), 14x úmrtie na inú príčinu (66,67%) a 2x úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu (9,52%). Z celkového počtu 21 úmrtí bolo 19 osôb hospitalizovaných (90,47%).

V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo zaočkovaných proti ochoreniu COVID 19 165 osôb z celkového počtu 59 t. j. 33,5%. Išlo o osoby dlhodobo umiestnené v kolektívnych zariadeniach (ÚSS, domovy dôchodcov). Reakcie po očkovaní neboli hlásené

III.5. Neuroinfekcie

5.1. Meningokoková infekcia A39

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie. (chorobnosť 2,79/100 000 obyvateľov)

Meningokoková meningitída a sepsa 21-ročná študentka príjem na JIS infekčnej kliniky v Martine. U pacientky sa objavila zimnica, horúčka nad 39°C, zvracanie, cefalea, následná porucha vedomia s neúčelnými pohybmi. Pri prijatí leží, nekomunikuje, neúčelné pohyby, opozícia šije, plošné začervenania na lakťoch bez petéchií. Laboratórne potvrdená Neisseria meningitidis. V Martine napojená na UPV.

V rokoch 2018-2022 nebolo hlásené ochorenie na meningokokovú meningitídu. Priemerná chorobnosť za 5 rokov je 0,00/100 000 obyvateľov.

5.2. Vírusová meningitída A87

V roku 2023 a 2022 neboli hlásené žiadne ochorenie na vírusovú meningitídu. V 2021 boli hlásené 3 ochorenia na vírusovú meningitídu (chorobnosť 8,30/100 000 obyvateľov) u žien vo veku 20, 28 a 79 rokov.

5.3. Iné nešpecifikované encefalitídy A85, A86

Ochorenie sme v roku 2023 nezaznamenali. Výskyt nebol hlásený od roku 2006.

5.4. Bakteriálna meningitída G 00

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené ako nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových blán (chorobnosť za posledných 5 rokov 0,56/100 000 obyvateľov).

5.5. Zápalová polyneuropatia G61

V roku 2023 nebolo ochorenie hlásené. V roku 2020 bolo hlásené 1 ochorenie Guillainov-Barrého syndróm (chorobnosť 2,77/100 000).

5.6. Creutzfeldt-Jacobova choroba A81.0

V roku 2023 boli hlásené 2 ochorenia na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu (chorobnosť 5,59/100 000).

- **75 ročný pacient** (pravdepodobne genetická forma) CJD - privezený RZP pre rapidne zhoršenie kognitívnych funkcií. Už pol roka trvajúce ťažkosti s pamäťou. Posledný týždeň iba sedí a pozerá pred seba. Málo komunikuje, odpovedá nepriliehavo, zabúda, dezorientovaný. EA: sestra a brat mali CJD CT: mozgová atrofia, EEG: abnormálny záznam (periodické komplexy bi- a trifázických vln).
- **73 ročná pacientka** pravdepodobná CJD - privezená RZP. Spať išla v poriadku, ráno ju deti nemohli prebudiť. Občas otvorila jedno oko alebo povedala jedno nezrozumiteľné slovo. Posledné 2 mesiace zhoršená, výraznejšie posledný týždeň. Pri prijíme fatická porucha, laboratórne zistená ťažká hypoteroza no napriek substitúcii zhoršovanie stavu (progresia neurodeficitu s kvadruparézou, intermitentné myoklonické záškľby končatín) LAB: - krv - mutácia na kodóne 200 PRN prítomná, polymorfizmus na kodóne 129 PRNP met/met - likvor: WB - 14-3-3 pozitívny nález.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

6.1. Leptospirózy A27

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Naposledy hlásené v roku 2006.

6.2. Listeriáza A32

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Ochorenie nebolo hlásené od roku 1999, kedy sme zaznamenali 1 prípad.

6.3 Lymeská borelióza A 69.2, Artritída pri lymeskej chorobe M 01.2, Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe G63

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad Lymeskej boreliózy, polyneuropatie, artritídy pri Lymeskej chorobe, v roku 2021 bol hlásený 1 prípad polyneuropatie pri Lymeskej chorobe (chorobnosť 2,77/100 000). u 49 ročnej ženy.

6.4. Q-horúčka A78

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené.

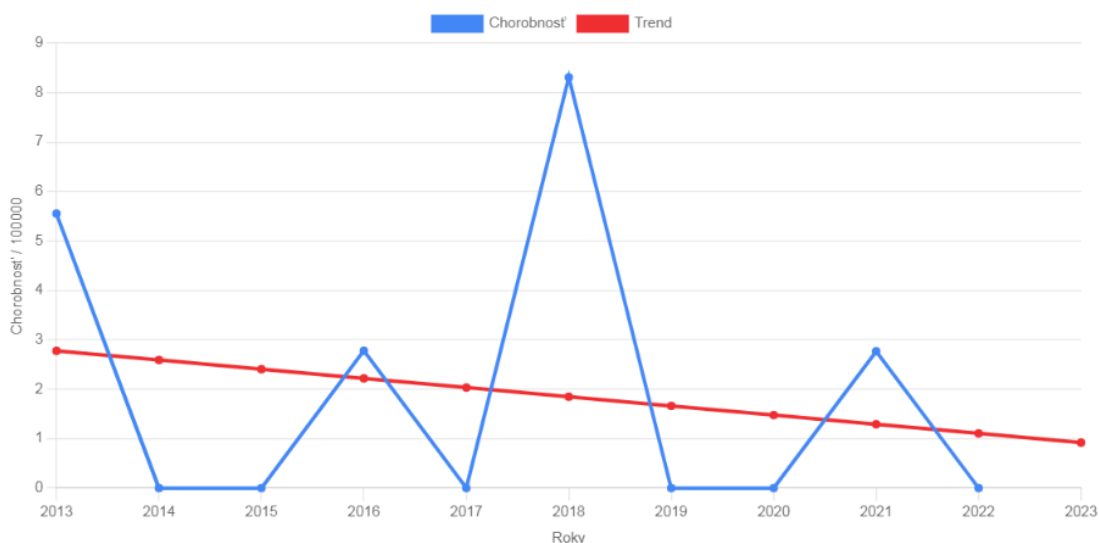
6.5. Stredoeurópska kliešťová encefalitída A84.1

V roku 2023 a v roku 2022 nebol hlásený žiadny prípad ochorenia. V roku 2016 bolo hlásené importované ochorenie z Nemecka na kliešťovú encefalitídu.

6.6. Toxoplazmóza B58

V roku 2023 a 2022 nebolo hlásené ochorenie na toxoplazmózu, v roku 2021 to bol 1 prípad – uzlinová forma (chorobnosť 2,77/100 000).

**(B58) Výskyt toxoplazmózy.
Trend za 10 rokov.
Rok 2022. Žilinský kraj. Okres Tvrdošín.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

6.7. Echinokokóza B67

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie vyvolané *Echinococcus multilocularis*. V roku 2020 bolo hlásené jedno ochorenie u 55 ročnej ženy, ktorá mala histologicky potvrdený *echinococcus multilocularis* z pečene.

6.8. Tenióza B68

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené.

6.9. Trichinelóza B 75

V roku 2023 neboli hlásené žiadne prípady ochorenia na trichinelózu.

6.10. Toxokaróza B 83

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie.

6.11. Kontakt alebo ohrozenie s besnotou Z20.3

V roku 2023 bolo hlásených 7x kontakt alebo ohrozenie besnotou.

Imunizácia proti besnote z dôvodu kontaktu so zvierat'om besným, alebo z besnoty podozrivým bola zahájená v 7 prípadoch (chorobnosť 19,55/100 000 obyvateľ'ov).

V roku 2023 bola vykonaná imunizácia v 7 prípadoch u **46 ročnej ženy**, ktorá bola pohryzená neočkovaným psom do predlaktia, **75 ročná žena**, poškriabaná neznámou mačkou na prstoch ošetrená na chirurgii, **17 ročná žena**, ktorá bola poškriabaná neznámou mačkou, **33 ročná žena**, pohryzená neznámym psom do pravého stehna- ošetrená na chirurgii, **18 ročný muž**, pohryzený neznámou mačkou do pravého lýtka, **36 ročná žena**, pohryzená psom na ľavom podkolení, **68 ročný muž**, pohryzený na pravom predkolení neznámym psom – ošetrení na chirurgii. Antirabické sérum bolo aplikované 1x, tetanický anatoxín nebol aplikovaný. Postvákcináčné komplikácie neboli hlásené. K profylaxii bola použitá očkovacia látka VERORAB – 6x a IMOVAX-RABIES 1x.

Rozdelenie podľa druhu zvierat'a: mačka - 3x
pes – 4x

Rozdelenie podľa druhu poranenia: pohryzenie – 5x
poškriabanie – 2x

Rozdelenie podľa lokalizácie poranenia: noha – 5x
ruka – 2x

III.7. Nákazy kože a slizníc

7.1. Tetanus A33 - A35

Ochorenie sme v roku 2023 nemali hlásené. Ochorenie sme v roku 2023 nemali hlásené. Preočkovanosť proti záškrtu v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie predstavovala 92,6% v ročníku narodenia 2021, 90,7% v ročníku narodenia 2016 a 96,7% v ročníku narodenia 2009.

V roku 2023 boli proti tetanu preočkované tieto ročníky dospelých obyvateľov, ktorí dosiahli 30-ty, 45-ty a 60-ty rok života.

7.2. Plynová gangréna A48.0

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na plynovú gangrénu.

7.3. Dermatofytóza B35

V tomto roku ochorenie nebolo hlásené. Naposledy boli v roku 2006 hlásené 3 ochorenia.

7.4. Svrab - scabies B86

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia na svrab u 26 ročného pacienta. (chorobnosť 2,79/100 000 obyvateľov). Priemer za 5 rokov (chorobnosť 16,66/100 000 obyvateľov).

III.8. Iné infekcie - nezaradené

8.1. Iné septikémie A41, B377

V tejto skupine hlásime 12 prípadov **septikémií** (chorobnosť 33,52/100 000 obyvateľov). V roku 2022 ich bolo hlásených 16 aj chorobnosť bola nižšia ako je 5 ročný priemer (index 0,75).

V **4-och** prípadoch išlo o stafylokokovú sepsu (chorobnosť 11,17/100 000 obyvateľov), kultivačným vyšetrením potvrdený 4x *Staphylococcus aureus*. 3 ochorenia boli hlásené ako komunitné sepsy a v jednom prípade bolo ochorenie nozokomiálneho pôvodu. V 8-mich prípadoch (chorobnosť 22,35/100 000 obyvateľov) boli hlásené sepsy vyvolané inými gramnegatívnymi organizmami (6 prípadov je hlásených ako nozokomiálna nákaza). Z hemokultúry boli potvrdení pôvodcovia infekcií: 1x *Enterobacter* iný (1x NN), 3x *E.coli* nešpecifikované (z toho 2x NN), 1x *Klebsiella oxitoca* a 3x *Klebsiella pneumoniae* (z toho 2x NN). Ochorenia nozokomiálneho pôvodu sú uvedené v časti analýza výskytu nozokomiálnych nákaz. V jednom prípade ochorenie skončilo úmrtím na inú príčinu (nozokomiálna sepsa).

Sepsy, ktoré nemali nozokomiálny pôvod- 6 ochorení:

diagnóza A410- ochoreli **75, 34 a 81 roční muži**

- **75 ročný muž** bol privezený na neurologické oddelenie pre stp. generalizovanom epiparoxyzme - ktorý bol symptomatický pri sepse. Od príjmu subfebrílie, vysoké zápalové parametre v pásme sepsy. Empiricky podávané cefalosporíny II. generácie a neskôr pridaný Metronidazol. Po poklese zápalových parametrov preklad na interné oddelenie v Trstenej na dif. Diagnostiku. Z hemokultúry bol zachytený *Staphylococcus aureus*.
- **34 ročný muž** s terminálnym chronickým srdcovým zlyhávaním EK (DKMP + hypertenzia), 4. štádium chronickej choroby obličiek tbol prijatý na interné oddelenie pre dyspnoe, kašeľ, teploty. Sepsa: zdroj respiračný infekť (TN a HK: MRSA kultivačne). T: vazopresorická podpora, potencovaný PNC s probiotikami, neskôr zmena na Fluorochinolón + Klindamycin (kvôli alergii). Po kultivácii zmena Klindamycinu na Biseptol. Pacient v stabilizovanom stave na úrovni chronických ťažkostí prepustený do ambulantnej starostlivosti špecialistov.
- **81 ročný muž**, diabetik, hypertonik, s perzistujúcou FiP na DOAK bol prijatý na interné oddelenie pre uroinfekt. Vstupne vysoké zápalové parametre. Empiricky parenterálne ATB. Kultivačne záchyt *S. aureus* - ATB liečba podľa citlivosti (Ciprofloxaín, Metronidazol). Stav hodnotený ako urosepsa. Po stabilizácii prepustený do ambulantnej starostlivosti.

diagnóza A415- ochoreli 3 osoby, z ktorých dve **ženy vo veku 61 a 73 rokov** boli hospitalizované na internom oddelení a **jeden muž vo veku 69 rokov** na paliatívnom oddelení.

- **61 ročná žena** s hypertenziou, stp. ruptúre a.basilaris a masívnom SAK bola prijatá na interné oddelenie pre zápalový syndróm a zhoršenie celkového stavu (zimnica, zvracanie, dezorientácia. Od príjmu supponovaná uroinfekcia (moš chem + sediment pozitívny). Z hemokultúry 3x kultivovaná **Klebsiella oxytoca**. ATB terapia upravená podľa citlivosti. Skrining CPE bol negatívny. Pacientka bol na 8. deň v zlepšenom stave prepustená do ambulantnej starostlivosti.
- **69 ročný muž** s onkologickým ochorením, u ktorého prebieha chemoterapiutocká liečba, bol odoslaný na paliatívne oddelenie z onkologickej ambulancie pre 2 dni trvajúce teploty do 39,5°C, slabosť a hypotenziu. Z hemokultúry izolovaná **Klebsiella pneumoniae**. Od

príjmu zahájená rehydratačná a empirická ATB terapia. Postupné zlepšenie stavu a na 7. deň bol prepustený do ambulantnej starostlivosti.

- **73 ročná polymorbidna žena** bola privezená na interné oddelenie pre poruchu vedomia. Vstupne realizované odbery- zvýšená zápalové parametre, teplota . Liečba dvojkombináciou ATB, hydratácia. Z moču aj z hemokultúry izolovaná **E. coli**. Stav hodnotený ako urosepsa, na 7. deň bola preložená na ODCH, do času kým príbuzní vybaví miesto v DSS.

8.2. Tuberkulóza A15-19

V roku 2023 -2018 nebol hlásený prípad ochorenia. V roku 2017 bol hlásený 1 prípad kultivačne potvrdenej tuberkulózy u muža vo vekovej skupine 35-44.

8.3. Syfilis A 51 - 53

V roku 2023 boli hlásených 10 prípadov ochorenia na syfilis (chorobnosť A51 25,14/ 100 000 obyvateľov) a (chorobnosť A53 11,17/100 000 obyvateľov) u mužov vo vekovej skupine 20-24 rokov – 1 prípad (latentný včasný syfilis), 25-34 rokov – 3 prípady (1x nešpecifický včasný syfilis, 1x primárny genitálny syfilis, 1x iná forma sekundárneho syfilisu), 35-44 rokov – 1 prípad (nešpecifický včasný syfilis), 55-64 rokov – 1 prípad (nešpecifický včasný syfilis). U žien vo vekovej skupine 15-19 rokov – 2 prípady (1x latentný včasný syfilis, 1x sekundárny syfilis kože a slizníc), 20-24 – 2 prípady (1x latentný včasný syfilis, 1x latentný syfilis nešpecifikovaný ako včasný alebo neskorý).

8.4. Gonokoková infekcia A54

V tomto roku nebol hlásený prípad gonokokovej infekcie. V roku 2019 bol hlásený 1 prípad ochorenia.(chorobnosť 2,77/100 000 obyvateľov).

8.5. Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy A56

V tomto roku boli hlásené 3 prípady prípad ochorenia (chorobnosť žien 11,18/100 000 obyvateľov), (chorobnosť mužov 5,58/100 000 obyvateľov). **U 1 muža vo vekovej skupine 25-34 rokov, u 2 žien vo vekovej skupine 25-34 rokov.**

8.6. Choroby vyvolané vírusom HIV B20- B22, Z21

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani bezpríznakové nosičstvo. V roku 2012 bol hlásený 1 prípad ako nosičstvo HIV u 25 ročného muža.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.9. Nozokomiálne nákazy

V roku 2022 bolo hlásených **62** ochorení ako nozokomiálna nákaza. Vlni bolo hlásených 48 ochorení a v roku 2021 - 83 ochorení. Ochorenia neboli hlásené z novorodeneckého oddelenia a zo súkromnej dialýzy B.Braun Avitum s.r.o.. V skupine nozokomiálnych nákaz boli hlásené **3 prípady kolonizácie** multirezistentným kmeňom *Klebsiella pneumoniae* karbapenemáza pozitívna (CPE) **u mužov vo veku 33, 57 a 73 rokov** (chorobnosť 8,38/10 000 obyvateľov). Vlni neboli hlásené prípady kolonizácie kmeňom *Klebsiella pneumoniae* karbapenemáza pozitívna (CPE) a v roku 2021 boli hlásené 2 prípady kolonizácie kmeňom *Klebsiella pneumoniae* karbapenemáza pozitívna (CPE) izolovanej z výteru z konečníka. **Ako pôvodca nozokomiálnych infekcií bola *Klebsiella pneumoniae* CPE potvrdená v ďalších 2-och prípadoch. *Pseudomonas aeruginosa* CPO - karbapenemázu produkujúci mikroorganizmus ako pôvodca nozokomiálnych infekcií bol potvrdený v 5-tich prípadoch.** Výskyt klostrídiových enteritíd v porovnaní s minulým rokom stúpol o 6 prípadov o 26%. Ochorenia boli v tomto roku prešetrované na základe hlásenia pozitívneho laboratórneho vyšetrenia v systéme EPIS.

Vo vekovej skupine 65+ rokov bolo hlásených – 41 ochorení t. j. 66,13% (vlni 70,83%). V skupine nozokomiálnych nákaz neboli hlásené epidémie. Ochorenia boli hlásené 19x u žien a 43x u mužov (niektorí pacienti mali 2 nozokomiálne infekcie).

V tomto roku bolo hlásených 12 úmrtí pacientov s nozokomiálnou infekciou. Vo všetkých 11 prípadoch to bolo úmrtie na inú príčinu, pacienti mali aj závažné chronické ochorenia.

V etiológii nozokomiálnych nákaz sa uplatnili: ***Pseudomonas aeruginosa* 3x (4,84%), *Pseudomonas aeruginosa* CPO - karbapenemázu produkujúci mikroorganizmus 5x (8,06%), *Pseudomonas putida* 1x (1,61%), *Clostridium difficile* 26x (41,94%), *Klebsiella pneumoniae* 5x (8,06%), *Klebsiella pneumoniae* CPE 2x (3,23%), *Proteus mirabilis* 2x (3,23%), *Escherchia coli* 5x (8,06%), *Acinetobacter baumani* 3x (4,84%), *Enterobacter cloacae* 1x (1,61%), *Enterobacter* iný 1x (1,61%), *Serratia marcescens* 1x (1,61%), *Enterococcus faecium***

1x (1,61%), Staphylococcus aureus 2x (3,23%), Staphylococcus aureus (MSSA) 1x (1,61%), Staphylococcus epidermidis 1x (1,61%), Streptococcus sk. D (enterokoky) 1x (1,61%), rotavírus 1x (1,61%).

Najväčšou skupinou hlásených nozokomiálnych nákaz boli **črevné infekcie –27 ochorení** t. j. 43,55% zo všetkých hlásených ochorení. Vlni bolo hlásených 20 ochorení, v roku 2021- 17 ochorení. V 26-tich prípadoch išlo o infekcie vyvolané baktériou **Clostridium difficile** a 1x išlo o infekciu vyvolanú **rotavírusom**. Náklady vyvolané baktériou Clostridium difficile boli hlásené, z interného oddelenia 8x, z ODCH 9x, z chirurgického oddelenia 3x, z OAIM 2x a z paliatívneho oddelenia 4x. Infekcia vyvolaná rotavírusom bola hlásená z detského oddelenia. V tejto skupine infekcií bolo hlásených 5 úmrtí na neinfekčnú diagnózu vo vekovej skupine 65+ s chronickými ochoreniami, u jednej ženy hospitalizovanej na paliatívnom oddelení a u 4 mužov hospitalizovaných na oddelení dlhodobo chorých (2x) a internom oddelení (1x).

V skupine respiračné infekcie bolo hlásených **10 ochorení** t. j. 18,75%. Vlni bolo v tejto skupine hlásených 9 ochorení, v roku 2021 po 45 ochorení. V tejto skupine bolo hlásených 7 prípadov ako infekcie dolných dýchacích ciest, a 3 prípady infekcie horných dýchacích ciest (1x CPE a 2x Acinetobacter baumannii). Etiologické agens u infekcií dolných ciest dýchacích: 2x Pseudomonas aeruginosa, 2x Pseudomonas aeruginosa CPO - karbapenemázu produkujúci mikroorganizmus, 1x Klebsiella pneumoniae, 1x CPE a 1x Acinetobacter baumannii. Ochorenia boli hlásené z OAIM 6x (3x DCD a 3x HCD), interného oddelenia 1x, paliatívne oddelenie 1x a oddelenia dlhodobo chorých 2x. Ochorelo 9 mužov (4 x vo vekovej skupine 65+, 3x vo vekovej skupine 55-64 rokov, 2x vo vekovej skupine 45-54 rokov. V jednom prípade ochorela žena vo vekovej skupine 45-54 rokov. **V 4-och prípadoch** (bakteriálnej pneumónie) u 55, 67, 70 a 76 ročného muža skončilo ochorenie **úmrtím na inú príčinu**, nakoľko pacienti mali aj závažné chronické ochorenia.

V skupine nozokomiálnych nákaz – **sepsy** bolo hlásených **9 ochorení** t. j. 14,52 %, Vlni bolo hlásených 5 ochorení, v roku 2021 – 10 ochorení. Ochorenia boli hlásené z OAIM 3x, oddelenia dlhodobo chorých 2x, interného oddelenia 3x a paliatívneho oddelenia 1x, Etiologické agens: **E. coli 2x, Enterobacter iný (kobei) 1x, Klebsiella pneumoniae 2x, Serratia marcescens 1x, Staphylococcus aureus 1x, Staphylococcus epidermidis 1x a Streptococcus sk. D (enterokoky) 1x**. V **2-och** prípadoch u 64 a 84 ročného muža skončilo ochorenie úmrtím na inú príčinu .

OAIM: 3 ochorenia

- **64 ročný muž** bez závažného predchorobia bol prijatý na internú JIS ako resp. insuf. komb. etiologie (Covid-19 BRPN + kardiálna dekomp.) Po prijme zahájená komb. ATB, antivirotiká aj antimykotiká, diuretiká večer vývoj predelirantného stavu, do liečby pridané neuroleptiká. Napriek liečbe zhoršenie respi. insuf. aj RTG nálezu -> pacient preložený na OAIM. OAIM: neinv. oxygenácia -> neskôr nutná invazívna UPV + komplexná terapia (komb. ATB, antivirotiká, mukolytiká..). Vstupne odobraté stery bez patogénneho záchytu. Na 6. deň tracheostómia. Počas hospitalizácie vzostup teplôt, zhoršenie ventilačných aj oxygenačných parametrov. Na 11. deň dober hemokultúry aj DCD- záchyt Klebsiella pneumoniae ESBL-MDR - translokácia enterobaktérii pri sekundárnom imunodefците. 24.12.2023 exitus letalis.
- **58 ročný komorbid. muž**, ktorý bol akútne operovaný ako ileózný stav pri inkarcerovanej parastomickej hernii s následnou resekciou ilea pre gangrénu, následne reoperovaný kvôli dehiscencii rany 2. poop. deň. Pooperačne umiestený na OAIM. Počas hospitalizácie dochádza ku kontaminácii vstupu CVK ošetrojúcim personálom a k rozvoju katérovej sepsy. HK a špička CVK: Staphylococcus epidermidis. V klinickom obraze dominovali vysoké teploty, zápalové parametre, kvalitatívna porucha vedomia. ATB liečba doplnená o Klindamycin a výmena vstup. Následné zlepšenie. Na 12. deň bol preložený na chirurgickú JIS.
- **50 ročný muž** hospitalizovaný 16.11.23 na chirurgickú JIS pre hematému s príznakmi APB a známami perit. dráždenia (séropurul. peritonitída), tachykardia, lab. známky sepsy = abdominálna sepsa - operovaný. Kvôli hemodynamickej nestabilite a potrebe UPV preložený 17.11.2023 na OAIM. Tu NOR, ATB, LMWH, analgesed., UPV. Počas hospitalizácie poruchy pasáže a krvácanie do GIT. 19.11.2023 Operovaný pre stenózu duodena - gastroenteroanastomóza a enteroenteroanastomóza. V DDC záchyt Serratia marcescens. 12.12.23 výrazné febrility, zimnica, tachykardia. HK: Serratia marcescens, špička katétra: Serratia marcescens. Po výmene vstupov a ATB terapii (gentamycin)

zlepšenie. Predpoklad kontaminácie katétra pri ošetrovateľskej starostlivosti. - po zlepšení preklad na chirurgické oddelenie (NN z OAIM - katérová sepsa (HK+, špička z katétra + na Serratia Marcescens))

Oddelenie dlhodobo chorých: 2 ochorenia

- **84 ročný muž** bol prvotne prijatý na ODCH pre BRPN a dehydratáciu. 3.1.2023 výrazne meteoritické brucho, paralitický ileus so zvracaním, stav vyžadoval chirurgický zákrok. Od 3.1.-5.1. bol hospitalizovaný na OAIM a od 5.1.do 20.1 hospitalizovaný na chirurgickej JIS. Od 20.1. opakovane preklad na ODCH. Per os príjem nedostatočný, pacient somnolentný, peristaltika slabo počuteľná. 26.1. stav komplikovaný rozvojom septického stavu. Z hemokultúry bol izolovaný **Enterococcus faecium**. Napriek komplexnej terapii postupné zhoršovanie zdravotného stavu a 4.2.2023 ošetrovateľom konštatovaný exitus letalis
- **84 ročný polymorbidny muž** bol preložený na ODCH, po 48 hodinovej hospitalizácii na neurologickom oddelení. Pacient mal zavedený permanentný močový katéter, ktorý bol počas hospitalizácie opakovane vymenený- hematúria. Na 13. deň hospitalizácie stav komplikovaná rozvojom sepsy, z hemokultúry bol izolovaný **Enterobacter kobei**, rovnako ako z moču. Po cielej ATB terapii postupne úprava zdravotného stavu. Stav hodnotený ako urosepsa a na 47. deň pacient na úrovni chronických ťažkostí prepustený do ambulantnej starostlivosti.

Interné oddelenie: 3 ochorenia

- **69 ročný muž** bol prijatý na interné oddelenie za účelom hemoterapie pre ťažký stupeň anémie. Na 4. deň stav komplikovaný vzostupom teploty. Z odberu hemokultúry bola potvrdená *Klebsiella pneumoniae*. Stav hodnotený ako sepsa endogénneho pôvodu, ako prestup z črevnej flóry. Po cielej terapii zlepšenie stavu. a na 9. deň bol prepustený do domácej starostlivosti.
- **77 ročný polymorbidny muž** bol 1.2. privezený RZP a následne hospitalizovaný na interné oddelenie horúčky, dehydratáciu. 31.1.2023 bol z interného prepustený v stabilizovanom stave (hospitalizácia pre respiračný infekt). Pacient má zavedený PMK. Počas predošlej hospitalizácie opakovane menené pre opakované upchávanie koagulantami. V úvode aktuálnej hospitalizácie odber hemokultúry, z ktorej bola potvrdená *E.coli*. Po cielej ATB zlepšenie stavu na 9. deň bol prepustený do domácej starostlivosti.
- **48 ročná žena** bola prijatá na interné oddelenie pre pyelonefritídu. Od úvodu hospitalizácie ATB terapia + probiotiká. Na 4. deň vzostup teploty a odber hemokultúry, z ktorej bola izolovaná *E. coli*, rovnako ako z moču. Do liečby pridaný metronidazol. Stav pacientky sa zlepšil a po 9-tich dňoch bola prepustená do domáceho liečenia.

Paliatívne oddelenie: 1 ochorenie

- **74 ročná onkologická pacientka** bola privezená RZP a následne hospitalizovaná pre vaskulárnu dekomp. hepatopatiu pri MTS pečene a nechutenstvo. Podávaná infúzna liečba a punkcia ascitu. Na 3. deň vzostup teploty, zimnica a schvátanosť. Na ľavej hornej končatine zápalové zmeny po vpichu i.v. linky. Z hemokultúry izolovaný *Staphylococcus aureus*. Indikovaná ATB terapia s dobrým efektom a na 8. deň bola prepustená do ambulantnej starostlivosti.

V skupine **urogenitálne infekcie**, bolo hlásených **10 ochorení**, t. j. 16,13% z hlásených nozokomiálnych nákaz. Vo všetkých prípadoch boli ochorenia hlásené ako infekcia a zápalová reakcia zavinená protetikou pomôckou močových orgánorgánov. Vlani bolo hlásených 7 prípadov a v roku 2021- 2 prípady urogenitálnych infekcií. Ochorenia boli hlásené z interného oddelenia 1x, oddelenia dlhodobo chorých 10x, gynekologického oddelenia 1x a paliatívneho oddelenia 1x. Pôvodcom ochorení boli rezistentné kmene baktérii: **Klebsiella pneumoniae 2x, Pseudomonas aeruginosa CPO - karbapenemázu produkujúci mikroorganizmus 3x, Pseudomonas putida 1x, Enterobacter cloacae 1x, E. coli 1x, Proteus mirabilis 2x.**

V skupine **infekcie v mieste chirurgického výkonu**- bol hlásený 3 prípady t. j. 4,84%. Vlani boli hlásené 3 ochorenia a v roku 2021- 6 ochorení. Ochorenia boli hlásené 2x z chirurgického oddelenia a 1x z OAIM. Kultivačným vyšetrením steru z **operačnej rany** boli potvrdené multirezistentné kmene: **E. coli 2x, Enterococcus faecium 1x**. Bolo hlásené **1 úmrtie na inú príčinu** u 62 ročného muža s onkologickým ochorením, ktorý bol akútne operovaný v úvode hospitalizácie s ASA 5 - realizovaná subtotálna kolektómia s ileostómiou. s rozvojom ťažkého septického stavu s MODS až MOF pri clostrídiovej pankolitíde s rozvojom toxického megakolon. Zo steru z operačnej rany záchyt *Enterococcus faecium* zo steru z operačnej rany LT pri ATB

liečbe. Napriek komplexnej liečbe dochádza u pacienta k ireverzibilnému MOF a následne exitus letalis.

V skupine **gynekologické infekcie** ochorenia boli hlásené **2 ochorenia** t. j. 3,23% (vlani ochorenia neboli hlásené). z gynekologicko-pôrodnického oddelenia ako iné puerperálne ochorenia u 23 a 29 ročnej ženy. Z výteru bol potvrdený **1x Staphylococcus aureus a 1x Staphylococcus aureus MSSA**.

V skupine **infekcie kože a slizníc, rany a popáleniny a iné infekcie** ochorenia neboli hlásené.

III.9. Nozokomiálne nákazy – okres Tvrdošín za rok 2023

Tab. III.9.1 Proporcia výskytu NN v lôžkových zariadeniach z počtu hospitalizovaných v okrese Tvrdošín v roku 2023

Názov PZS	Počet NN	Počet hospit.	%
HO NsP Trstená Spolu lôžkové zariadenia	62	9 092	0,68
B.Braun Avitum s.r.o Dialýza Trstená	0	7522	0
Spolu	62	16614	0,37

Tab. III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných v okrese Tvrdošín v roku 2023

Oddelenie	Počet NN	Počet hospit.	%
Interné	13	1400	0,93
Chirurgické	6	2061	0,29
Gynekologicko- pôrod.	3	1978	0,15
Novorodenecké	0	952	0
Detské	1	1472	0,07
ODCH	20	205	9,76
Psychiatrické	0	452	0
Paliatívne	7	289	2,42
OAIM	12	215	5,58
Dialýza B.Braun Avitum s.r.o	0	7522	0
Spolu	62	16614	0,37

Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Tvrdošín v roku 2023

Diagnóza - MKCH	Diagnóza – slovom	Počet abs.	Proporcia %
A047	Enterokolitída zapríč. Clostridium difficile	26	41,94
A080	Rotavírusová enteritída	1	1,61
A402	Septikémia vyvolaná streptokokom skupiny D	1	1,61
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	1	1,61
A415	Septikémia vyvol.inými gram-negatívnymi organizmami	5	8,06
J042	Akútny zápal hrtana a priedušnice	3	4,84
J150	Pneumónia vyvolaná Klepsiella pneumoniae	1	1,61
J151	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	4	6,45
J156	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gram-negatívnymibaktériami	1	1,61
J180	Bližšie neurčená pneumónia	1	1,61
O86	Iné puerperálne infekcie	2	3,23
T802	Infekcie po infúzii, transfúzii, liečeb.injekcii	2	3,23
T813	Rozpad operačnej rany nezatredený inde	2	3,23
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	2	3,23
T835	Inf. a zápal. reakcia zavinená protet. Pomôckou moč. orgánov	10	16,13
Spolu		62	100

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres Tvrdošín v roku 2023

Oddelenie	Hornooravská NsP Trstená		B.Braun avitum s.r.o.		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Interné	13	20,97			13	20,97
Chirurgické	6	9,68			6	9,68
Gynekologicko-pôrod.	3	4,84			3	4,84
Novorodenecké	0	0			0	0
Detské	1	1,61			1	1,61
ODCH	20	32,26			20	32,26
Psychiatrické	0	0			0	0
Paliatívne	7	11,29			7	11,29
OAIM	12	19,35			12	19,35
dialýza	0	0	0	0	0	0
	62	100	0	0	62	100

Tab. III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2023 okres Tvrdošín

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie																												
	črevná		dolné dýchacie cesty		gyneko-logické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v miestach chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		Spolu								
	a	b	s.	%	a	b	s.	%	a	b	s.	%	a	b	s.	%	a	b	s.	%	a	b	s.	%	a	b	s.	%	
Interné	8	12,90	1	1,61															3	4,84			1	1,61	1	1,61	3	4,84	20,97
Chirurgické	3	4,84																							6	9,68			9,68
OAIM	2	3,23	3	4,84					3	4,84									9	12,90					1	1,61	2	3,23	19,35
Paliatívne	4	6,45	1	1,61															1	1,61	1	1,61			7	11,29			11,29
Novoroďenecké																													
ODCH	9	14,52	2	3,23															2	3,23	7	11,29			2	3,23	11	16,75	32,26
Detské	1	1,61																							1	1,61			1,61
Gynekologicko-pôrodnícke							2	3,23													1	1,61			3	4,84			4,84
Psychiatrické																													
Dialýza																													
Spolu	27	43,55	7	11,29	2	3,23	3	4,84					4	6,45					9	14,52	1	1,61	16	24,07	6	10,29	22	33,78	100

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie /rok 2023 okres Tvrdošín

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Acinetobacter baumannii			1	1,61			2	3,23													3	4,84
Clostrídium difficile	26	41,94																			26	41,94
E. coli nešpecifikované											2	3,23					2	3,23	1	1,61	5	8,06
Enterobacter cloacae																			1	1,61	1	1,61
Enterobacter iný																1	1,61			1	1,61	
Enterococcus faecium											1	1,61									1	1,61
Klepsiella pneumoniae			1	1,61												2	3,23	2	3,23	5	8,06	
Klepsiella pneumoniae CPE			1	1,61			1	1,61													2	3,23
Proteus mirabilis																		2	3,23	2	3,23	
Pseudomonas aeruginosa			2	3,23							1	1,61									3	4,84
Pseudomonas Aeruginosa - CPO			2	3,23														3	4,84	8	12,90	

Pseudomonas putida																		1	1,61	1	1,61	
Serratia mercescens																	1	1,61			1	1,61
Staphylococcus aureus					1	1,61											1	1,61			2	3,23
Staphylococcus aureus MSSA					1	1,61															1	1,61
Staphylococcus epidermidis																	1	1,61			1	1,61
Streptococcus sk. D (enterokoky)																	1	1,61			1	1,61
Rotavírus	1	1,61																			1	1,61
Spolu	27	43,54	7	11,29	2	3,23	3	4,84			4	6,45					9	14,52	10	16,13	62	100

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

b. IV.1. ŠZD v ZZ

Charakteristika zdravotníckych zariadení:

V okrese Tvrdošín je v pôsobnosti jedno štátne, ústavné zdravotnícke zariadenie – **Hornooravská nemocnica s poliklinikou** Trstená s počtom lôžok 272. Ide o všeobecnú nemocnicu so zmiešaným systémom. Ústavná starostlivosť je poskytovaná na lôžkových oddeleniach: interné (46 lôžok), chirurgické (46 lôžok), psychiatrické (40 lôžok), detské (30 lôžok), ODCH (24 lôžok), gynekologicko – pôrodnice (43 lôžok), novorodenecké (22 lôžok), OAIM (4 lôžka), paliatívne (11 lôžok), jednotňová ambulantná starostlivosť v odbore ORL. Nemocnica disponuje 4 oddeleniami SVA LZ: RDG, hematologicko – transfúzne, oddelenie klinickej biochémie, FRO, dennými stacionármi: ORL (3 lôžka), stacionár paliatívnej starostlivosti (6 lôžok), neurologický stacionár (3 lôžka). Jednotky intenzívnej starostlivosti (3) sú súčasťou jednotlivých oddelení – chirurgická JIS (4 lôžka), detská JIS (4 lôžka), interná JIS (8 lôžok) a urgentným príjmom. Súčasťou HO NsP sú operačné sály: chirurgické operačné sály (3), ORL operačné sály (2), gynekologické sály 2 x.

V okrese Tvrdošín sa nachádza aj neštátne dialyzačné zariadenie (11 lôžok).

V roku 2023 boli v okrese Tvrdošín uvedené do prevádzky zariadenia: 3 x zubná ambulancia, 1 ambulancia dentálnej hygieny, 1 x všeobecná ambulancia pre dospelých, 1 x sonografická ambulancia, 1x gastroenterologická ambulancia, 1x ambulancia estetickej chirurgie, 1x ambulancia telovýchovného lekárstva, 1x stanica zdravotnej záchranej služby, 1 x fyzioterapia a rehabilitácia, 1 x krvná banka, 1 x ADOS a 1 x požičovňa zdravotníckych pomôcok.

Ambulantné zdravotnícke zariadenia:

Štátne (29): Kardiologická ambulancia, ambulancia pediatickej kardiológie, endokrinologická ambulancia, pneumologicko- ftizeologická ambulancia, ambulancia klinickej imunológie a alergológie, 2x chirurgická ambulancia, ambulancia úrazovej chirurgie, ortopedická ambulancia, ambulancia cievnej chirurgie, ORL ambulancia, foniatrická ambulancia, nefrologická ambulancia, ambulancia pediatickej nefrológie, urologická ambulancia, gastroenterologická ambulancia, ambulancia klinickej onkológie, psychiatrická ambulancia, ambulancia detskej psychiatrie, ambulancia pre liečbu alkoholizmu a iných toxikománií, neurologická ambulancia, detská gynekologická ambulancia, ARO ambulancia, gynekologická ambulancia, oftalmologická ambulancia, hematologická ambulancia, FRO ambulancia, ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast, 2 x mamologická ambulancia,

Neštátne (83 ambulancií): 14 x ambulancia praktického lekára pre dospelých, 8 x ambulancia praktického lekára pre deti a dorast, 21 x stomatologická ambulancia, ambulancia maxilifaciálnej chirurgie, ambulancia čeľustnej ortopédie, ambulancia dentálnej hygieny, 6 x gynekologická ambulancia, 2 x ambulancia klinickej psychológie, neurologická ambulancia, ortopedická ambulancia, chirurgická ambulancia, oftalmologická ambulancia, 2 x nefrologická ambulancia, ORL ambulancia, kožná ambulancia, ambulancia klinickej logopédie, gastroenterologická ambulancia, ambulancia pediatickej gastroenterológie hepatológie a výživy, nefrologická ambulancia, 3 x interná ambulancia, 2 x ambulancia diabetológie a porúch látkovej premeny, ambulancia klinickej imunológie a alergológie, akupunktúra a liečebno – preventívna starostlivosť, ambulancia pediatickej urológie, urologická ambulancia, 2 x sonografická ambulancia., mobilný hospic, 2 x ADOS a 3 x stanica záchranej služby.

Prehľad o výkone ŠZD v roku 2023 v okrese Tvrdošín

Kontroly hygienicko-epidemiologického režimu v okrese Tvrdošín boli v roku 2023 boli realizované 6 x., čo bolo čiastočne ovplyvnené aj limitáciou kapacitných možností laboratória spracovávajúceho odobraté vzorky.

- **Na chirurgickom oddelení** bolo odobratých 24 sterov z prostredia (z toho 7 bolo pozitívnych), 9 sterov zo sterilného materiálu a 2 x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia bol zachytený 3 x *Enterococcus faecalis*, 1 x *Klebsiella* spp., 2 x *Citrobacter* spp., 2 x *Bacillus cereus*, 1 x *Bacillus* spp. a 1 x *Providencia* spp. V 3-och vzorkách odobratých zo sterilného materiálu boli, pravdepodobne v dôsledku sekundárnej kontaminácie, kultivačným vyšetrením izolované 1 x *Micrococcus* spp. a 2 x sporujúce mikroorganizmy. Odobraté dezinfekčné roztoky boli testované na kmeni *Klebsiella* spp. kedy boli účinné, no pri testovaní kmeňom *Bacillus cereus* boli účinné až pri dobe pôsobenia 10 minút.
 - **Na ODCH** bolo odobratých 24 vzoriek z prostredia (z toho 5 pozitívnych sterov) a 3 stery zo sterilného materiálu a 2 x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia bol zachytený 3 x *Bacillus cereus*, 2 x *Bacillus* spp., 1 x *Enterobacter* species, 1 x *Sarcina* spp., 2 x *Enterococcus faecalis* a 1 x *Enterococcus* spp. Dezinfekčné roztoky boli účinné.
 - **Na internom oddelení** bolo odobratých 24 sterov z prostredia (z toho 8 pozitívnych), 6 sterov zo sterilného materiálu a 2 x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia bol zachytený 2 x *Bacillus cereus*, 5 x gramnegatívna nefermentujúca palička, 1 x *E. coli*, 2 x *Pseudomonas aeruginosa*, 1 x *Citrobacter* spp.. V 1 vzorke odobratej zo sterilného materiálu bola, pravdepodobne v dôsledku sekundárnej kontaminácie, kultivačným vyšetrením izolovaná 1 x pleseň. Odobraté dezinfekčné roztoky boli testované na kmeňoch *Pseudomonas aeruginosa* a *Bacillus cereus*. Jeden odobratý dezinfekčný roztok nebol účinný pri testovaní kmeňom *Bacillus cereus*.
 - **Na internom oddelení – JIS** bolo odobratých 24 sterov z prostredia (z toho 7 pozitívnych), 9 sterov zo sterilného materiálu a 2 x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia bol zachytený 6 x *Bacillus cereus*, 1 x gramnegatívna nefermentujúca palička, 1 x *E. coli*, 1 x *Enterobacter* spp. a 1 x *Enterococcus faecalis*. Odobraté dezinfekčné roztoky boli testované na kmeňoch *Enterococcus faecalis*, kedy boli obidva účinné, a naopak obidva pri testovaní kmeňom *Bacillus cereus*, boli neúčinné.
 - **Na gynekologicko - pôrodnickom oddelení – pôrodnica** - bolo odobratých 24 sterov z prostredia (z toho 2 pozitívne), 9 sterov zo sterilného materiálu a 2 x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia bol zachytený 2 x *Bacillus cereus*. Odobraté dezinfekčné roztoky boli testované na kmeňoch *Enterococcus faecalis*, kedy boli obidva účinné, a pri testovaní kmeňom *Bacillus cereus*, bol jeden dezinfekčný roztok neúčinný.
- Na chirurgických operačných sálach** bolo odobratých 30 sterov z prostredia (z toho 1 pozitívny), 12 sterov zo sterilného materiálu a 1 x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia bol zachytený 1 x *Bacillus cereus*. Testovaný dezinfekčný roztok na kmeni *Bacillus cereus* bol neúčinný.

Kontroly funkčnosti sterilizačnej techniky v zdravotníckych zariadeniach boli realizované v štátnych zariadeniach priebežne podľa ročného plánu. Pozitivita nebola zistená. Spolu bolo kontrolovaných 16 horúcovzdušných sterilizátorov (23,19%), 3 parné sterilizátory (4,35%) a 1 x formaldehydový sterilizátor (1,45%) z celkového počtu 69 sterilizačných zariadení čo predstavovalo 30,77%. Chirurgické operačné sály zabezpečujú parnú a formaldehydovú sterilizáciu aj pre ďalšie oddelenia HO NsP. Sterilizačné prístroje v neštátnych zariadeniach sú overované individuálne na náklady zdravotníckeho zariadenia.

Odpad zo zdravotníckych pracovísk je odstraňovaný denne. Nebezpečný odpad sa triedi a ukladá do vhodných nádob, jednorazových PVC vriec. Označený sa skladuje v samostatnom sklade nebezpečného odpadu, odvoz a likvidácia je zabezpečená zmluvne s Attero s. r. o., Žilina. Komunálny odpad sa sústreďuje do odpadových košov, skladuje v kontajneroch, odvoz zabezpečujú Technické služby mesta Trstená.

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Tvrdošín

Oddelenie alebo ambulatné ZZ	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
lôžk. odd. - OAIM/JIS	3	1				1
lôžk. odd.- chirurg. smer	4	3				3
lôžk. odd. - nechirurg. smer	11	2				2
amb. všeobecní lekári	23					
amb. odborní lekári	59					
stomatológovia	27					
Dialýza	1	0				0
SPOLU	128	6				6

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia okres Tvrdošín

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
OAIM						
Detské oddelenie						
Interné oddelenie	6	1	16,67	24	8	33,33
Interné oddelenie - JIS	9	0	0	24	7	29,17
Chirurgické odd.	9	3	33,33	24	7	29,17
Chirurgické oper.sály	12	0	0	30	1	3,33
ORL						
ODCH	3	0	0	24	5	20,83
Novorodenecké odd.						
Paliatívne odd.						
Gynekologickyko pôrodnice	9	0	0	24	1	4,17
Dialýza BBraun						
SPOLU	48	4	8,33	150	30	20

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu okres Tvrdošín

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózách		kontajne-roch		kazetách, dózách		v inom obale		volne		SPOLU		% pozit
	CP	P	C	P	CP	P	CP	P	CP	P	C	P	CP	P	
Kov	15	0											15	0	0
Sklo															
Guma	3	2											3	2	66,67
Textil	27	1			3	1							30	2	6,67
Plasty															
Liečivá															
endoskopy kateg.															
Šitie															
Roztoky															
Iné															
SPOLU															
% pozit	45	3			3	1							48	4	8,33

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Tvrdošín

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.		
	HVS		autoklá v		chemic ky		fyzikálne chemick y		plazm a		inak		VSD						
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	C P	P	CP	P	CP	P	CP	P			
Kov	15																15	0	0
Sklo																			
Guma	3	2															3	2	66,67
Textil	30	2															30	2	6,67
Plasty																			
Liečivá endosk. I. kateg.																			
Šitie																			
Roztoky																			
Iné																			
SPOLU	45	4															48	4	8,33

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti okres Tvrdošín

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakované kontrolované	počet opakované pozit	počet vyradených
AUT	29	3	10,34	0				0
HVZ	39	16	41,03	0				0
FS	1	1	100	0				0
Plazma								
EO								
Iný								
SPOLU	69	20	28,99	0				0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	2	1	50	1		
Pokožka a ruky pac.						
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	10	1	10	1	1	
Inkubátory						
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	80	12	15	13	8	
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	21	4	19,05	2	4	
Dezinfekčné roztoky						
Lekárske roztoky a H ₂ O						
Masti a gély	1	0				
Pomôcky na stravovanie pacientov	12	4	3,33	4	2	
Lôžkoviny a bielizeň	14	6	42,86	6		
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	10	2	20	1	2	
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	6	5	83,33	5		
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	1	1	100	1		
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	4	1	25	1		
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)						
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	161	37	22,98	34	17	

V. Tabuľky epidemiologickej situácie v okrese Tvrdošín

Tab.1 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV v okrese Tvrdošín

Diagnóza/ rok		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A02	a	39	69	75	48	49	37	36	25	28	29
	r	108,14	191,69	208,04	132,95	135,52	102,33	99,65	69,83	78,21	81,00
A02N	a	3	4	2	3	0	2	0	1	0	1
	r	8,32	11,11	5,55	8,31	0,00	5,53	0,00	2,79	0,00	2,79
A04	a	47	69	54	71	70	86	54	48	48	72
	r	130,32	191,69	149,79	196,65	193,60	237,85	149,47	134,07	134,07	201,11
A040	a	4	6	3	2	3	5	1	2	0	0
	r	11,09	16,67	8,32	5,54	8,30	13,83	2,77	5,59	0,00	0,00
A045	a	29	30	29	27	19	29	22	24	18	35
	r	80,41	83,34	80,44	74,78	52,55	80,21	60,90	67,04	50,28	97,76
A046	a	0	0	1	0	1	0	1	0	2	3
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	2,77	0,00	2,77	0,00	5,59	8,38
A047	a	14	33	21	42	47	52	30	22	28	34
	r	38,82	91,68	58,25	116,33	129,99	143,82	83,04	61,45	78,21	94,97
A05	a	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	27,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	1	0	1	0	0	1	2	1	0	0
	r	2,77	0,00	2,77	0,00	0,00	2,77	5,54	2,79	0,00	0,00
A08	a	79	100	337	94	115	119	24	82	125	132
	r	219,04	277,82	934,79	260,36	318,06	329,12	66,43	229,04	349,14	368,69
A080	a	75	91	62	59	49	64	9	43	57	73
	r	207,95	252,81	171,98	163,42	135,52	177,01	24,91	120,11	159,21	203,90
A081	a	0	1	262	16	53	42	11	37	46	36
	r	0,00	2,78	726,75	44,32	146,58	116,16	30,45	103,35	128,48	100,55
A082	a	4	8	13	18	13	12	4	2	22	23
	r	11,09	22,23	36,06	49,86	35,95	33,19	11,07	5,59	61,45	64,24
A084	a	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00
A09	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A370	a	1	3	1	0	3	18	57	0	1	1
	r	2,77	8,33	2,77	0,00	8,30	49,78	157,78	0,00	2,79	2,79
A38	a	7	3	4	4	5	2	0	1	0	23
	r	19,41	8,33	11,10	11,08	13,83	5,53	0,00	2,79	0,00	64,24
A39	a	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	2,77	2,78	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A40	a	6	4	4	2	1	1	3	2	3	2
	r	16,64	11,11	11,10	5,54	2,77	2,77	8,30	5,59	8,38	5,59
A400	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A402	a	6	4	3	0	1	1	1	1	3	1
	r	16,64	11,11	8,32	0,00	2,77	2,77	2,77	2,79	8,38	2,79
A403	a	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	2,77	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00
A408	a	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	2,77	2,79	0,00	0,00
A41	a	21	38	16	23	21	16	14	13	16	12
	r	58,23	105,57	44,38	63,70	58,08	44,25	38,75	36,31	44,69	33,52
A410	a	2	3	2	3	5	3	4	2	3	4
	r	5,55	8,33	5,55	8,31	13,83	8,30	11,07	5,59	8,38	11,17
A411	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79	0,00	0,00
A415	a	19	35	13	20	16	13	10	10	13	8
	r	52,68	97,24	36,06	55,40	44,25	35,95	27,68	27,93	36,31	22,35
A51	a	1	0	0	0	0	0	0	0	1	9
	r	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79	25,14
A52	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A53	a	1	0	0	0	0	1	1	0	2	4
	r	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	2,77	0,00	5,59	11,17
A69	a	1	0	3	1	1	0	2	0	0	0
	r	2,77	0,00	8,32	2,77	2,77	0,00	5,54	0,00	0,00	0,00
A81	a	0	0	0	1	1	2	0	3	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	2,77	2,77	5,53	0,00	8,38	0,00	5,59
A841	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A87	a	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,53	0,00	8,38	0,00	0,00
B01	a	288	193	420	324	171	430	147	131	208	733
	r	798,54	536,19	1 165,02	897,41	472,94	1 189,26	406,90	365,90	580,97	2 047,37
B02	a	74	46	56	31	42	45	53	48	32	29
	r	205,18	127,80	155,34	85,86	116,16	124,46	146,70	134,07	89,38	81,00
B15	a	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	2,77	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B171	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	3	1	0	0	1	0	2	0	1	1
	r	8,32	2,78	0,00	0,00	2,77	0,00	5,54	0,00	2,79	2,79
B26	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B27	a	3	5	0	0	1	0	0	2	0	1
	r	8,32	13,89	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	5,59	0,00	2,79
B377	a	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	5,56	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B58	a	0	0	1	0	1	2	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	2,77	5,53	0,00	2,79	0,00	0,00
B86	a	0	0	2	14	3	13	7	7	0	1
	r	0,00	0,00	5,55	38,78	8,30	35,95	19,38	19,55	0,00	2,79
G00	a	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	2,77	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G001	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G61	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79	0,00	0,00
M012	a	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	5,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
U071	a	0	0	0	0	0	0	2475	5302	7438	30
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 850,83	14 809,23	20 775,38	83,79
Z203	a	3	1	6	3	4	3	1	0	3	7
	r	8,32	2,78	16,64	8,31	11,06	8,30	2,77	0,00	8,38	19,55

Tab. 2 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY v okrese Tvrdošín za rok 2023

Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	29	28	1,04	35,00	0,83	81,00	97,20
A02N	1	0	0,00	0,60	1,67	2,79	1,67
A04	72	48	1,50	61,20	1,18	201,11	169,96
A040	0	0	0,00	2,20	0,00	0,00	6,11
A045	35	18	1,94	22,40	1,56	97,76	62,21
A046	3	2	1,50	0,80	3,75	8,38	2,22
A047	34	28	1,21	35,80	0,95	94,97	99,42
A07	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	2,22
A08	132	125	1,06	93,00	1,42	368,69	258,27
A080	73	57	1,28	44,40	1,64	203,90	123,30
A081	36	46	0,78	37,80	0,95	100,55	104,97
A082	23	22	1,05	10,60	2,17	64,24	29,44
A084	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
A370	1	1	1,00	15,80	0,06	2,79	43,88
A38	23	0	0,00	1,60	14,38	64,24	4,44
A39	1	0	0,00	0,00	0,00	2,79	0,00
A40	2	3	0,67	2,00	1,00	5,59	5,55
A400	1	0	0,00	0,00	0,00	2,79	0,00
A402	1	3	0,33	1,40	0,71	2,79	3,89
A403	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
A408	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	1,11
A41	12	16	0,75	16,00	0,75	33,52	44,43
A410	4	3	1,33	3,40	1,18	11,17	9,44
A411	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
A415	8	13	0,62	12,40	0,65	22,35	34,44
A51	9	1	9,00	0,20	45,00	25,14	0,56
A53	4	2	2,00	0,80	5,00	11,17	2,22
A69	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	1,67
A81	2	0	0,00	1,20	1,67	5,59	3,33
A87	0	0	0,00	1,00	0,00	0,00	2,78
B01	733	208	3,52	217,40	3,37	2 047,37	603,74
B02	29	32	0,91	44,00	0,66	81,00	122,19
B182	1	1	1,00	0,80	1,25	2,79	2,22
B27	1	0	0,00	0,60	1,67	2,79	1,67
B377	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
B58	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	2,22
B86	1	0	0,00	6,00	0,17	2,79	16,66
G00	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
G001	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
G61	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
G630	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,56
U071	30	7438	0,00	3 043,00	0,01	83,79	8 450,67
Z203	7	3	2,33	2,20	3,18	19,55	6,11

Tab. 3 PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA POHLAVIA v okrese Tvrdošín za rok 2023

Diagnóza / Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	15	14	29
	r	83,75	78,25	81,00
A02N	a	0	1	1
	r	0,00	5,59	2,79
A04	a	46	26	72
	r	256,84	145,32	201,11
A045	a	21	14	35
	r	117,25	78,25	97,76
A046	a	3	0	3
	r	16,75	0,00	8,38
A047	a	22	12	34
	r	122,84	67,07	94,97
A08	a	63	69	132
	r	351,76	385,65	368,69
A080	a	36	37	73
	r	201,01	206,80	203,90
A081	a	17	19	36
	r	94,92	106,19	100,55
A082	a	10	13	23
	r	55,83	72,66	64,24
A370	a	1	0	1
	r	5,58	0,00	2,79
A38	a	12	11	23
	r	67,00	61,48	64,24
A39	a	0	1	1
	r	0,00	5,59	2,79
A40	a	2	0	2
	r	11,17	0,00	5,59
A400	a	1	0	1
	r	5,58	0,00	2,79
A402	a	1	0	1
	r	5,58	0,00	2,79
A41	a	8	4	12
	r	44,67	22,36	33,52
A410	a	3	1	4
	r	16,75	5,59	11,17
A415	a	5	3	8
	r	27,92	16,77	22,35
A51	a	6	3	9
	r	33,50	16,77	25,14
A53	a	3	1	4
	r	16,75	5,59	11,17
A81	a	1	1	2
	r	5,58	5,59	5,59
B01	a	398	335	733
	r	2 222,22	1 872,35	2 047,37
B02	a	7	22	29
	r	39,08	122,96	81,00
B182	a	1	0	1
	r	5,58	0,00	2,79
B27	a	1	0	1
	r	5,58	0,00	2,79
B86	a	1	0	1
	r	5,58	0,00	2,79
U071	a	15	15	30
	r	83,75	83,84	83,79
Z203	a	2	5	7
	r	11,17	27,95	19,55

Tab. 5 PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĽA DIAGNÓZ A VEKOVÝCH SKUPÍN v okrese
Tvrdošín za rok 2023

Diagnóza / Veková skupina	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A02	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	47,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A020	a	2	4	5	4	4	3	1	0	1	1	29
	r	486,62	227,66	241,55	191,94	190,20	131,06	18,52	0,00	20,60	24,41	81,00
A045	a	3	7	2	6	4	1	2	1	2	2	35
	r	729,93	398,41	96,62	287,91	190,20	43,69	37,03	18,58	41,20	48,82	97,76
A046	a	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	3
	r	0,00	113,83	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	0,00	8,38
A047	a	0	0	0	0	0	1	0	1	4	3	34
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,69	0,00	18,58	82,41	73,22	94,97
A080	a	15	35	16	3	0	0	0	0	2	0	73
	r	3 649,64	1 992,03	772,95	143,95	0,00	0,00	0,00	0,00	41,20	0,00	203,90
A081	a	12	17	2	3	2	0	0	0	0	0	36
	r	2 919,71	967,56	96,62	143,95	95,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,55
A082	a	4	7	4	5	3	0	0	0	0	0	23
	r	973,24	398,41	193,24	239,92	142,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64,24
A370	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	0,00	2,79
A38	a	0	4	16	2	1	0	0	0	0	0	23
	r	0,00	227,66	772,95	95,97	47,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64,24
A390	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,69	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A400	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,41	0,00	2,79
A402	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,68	2,79
A410	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	56,04	11,17
A415	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	5	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,60	48,82	93,41	22,35
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,60	0,00	0,00	2,79
A510	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	0,00	2,79
A513	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	47,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A514	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	0,00	2,79
A515	a	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	47,55	87,37	0,00	0,00	0,00	0,00	8,38
A519	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	18,58	0,00	24,41	8,38
A530	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,69	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
A539	a	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,69	37,03	0,00	0,00	0,00	8,38
A560	a	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55,55	0,00	0,00	0,00	8,38
A810	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,36	5,59
B011	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	48,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
B019	a	32	324	315	42	14	1	2	1	0	1	732
	r	7 785,89	18 440,52	15 217,39	2 015,36	665,72	43,69	37,03	18,58	0,00	24,41	2 044,58
B020	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,41	0,00	2,79
B029	a	0	0	0	0	0	1	2	4	5	4	28
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,69	37,03	74,31	103,01	97,63	224,17
B182	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	0,00	2,79
B271	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	47,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
B80	a	0	3	16	6	0	0	0	0	0	0	25
	r	0,00	170,75	772,95	287,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69,83
B86	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	0,00	2,79
H66	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	56,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,79
J042	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41,20	0,00	18,68
J10	a	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	47,98	47,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,38
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,41	18,68	5,59
J121	a	10	1	0	1	0	0	0	0	0	0	12
	r	2 433,09	56,92	0,00	47,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,52
J150	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	48,82	0,00	5,59
J151	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,60	48,82	18,68	11,17
J156	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,68	2,79
J180	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,68	2,79
J205	a	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	10
	r	1 216,55	284,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	27,93
N30	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,60	0,00	37,36	8,38
O86	a	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,69	18,52	0,00	0,00	0,00	5,59
T802	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,60	24,41	18,68	8,38
T813	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,41	18,68	5,59
T814	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,36	5,59
T835	a	0	0	0	0	0	0	0	1	2	8	11
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,60	48,82	149,45	30,72
U071	a	1	0	0	1	0	1	0	1	3	4	30
	r	243,31	0,00	0,00	47,98	0,00	43,69	0,00	18,58	61,80	97,63	354,94
Z203	a	0	0	0	0	2	1	1	1	0	2	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	95,10	0,00	18,52	18,58	20,60	0,00	19,55
Z228	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,52	0,00	0,00	24,41	18,68

Tab.6 Salmonelózy-frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v okrese Tvrdošín v roku 2023

P. č.	Izolovaný typ	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
	salmonely	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1	S.Enteritidis	27	90,00	26	89,66	1	100
5	ZES-kult.nevyšetrený	3	10,00	3	10,34	0	0
Spolu		30	100	29	100	0	0

Tab.7 Prehľad salmonelózy v epidemiologickej súvislosti v okrese Tvrdošín v roku 2023

P. č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Serotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	Trstená	10.4.2023- 11.4.2023	4	S.Enteritidis	Mäso hydina (kuracie mäso)	rodinný
2	Tvrdošín	1.10.2023	5	S.Enteritidis	vajcia - domáce	rodinný
4						

RÚVZ v Dolnom Kubíne

Tab. 8 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Tvrdošín

Veková skupina roky	VHB spolu abs.	z toho						negat. anamnéza abs.
		pozitívna anamnéza						
		amb. abs.	hospit. abs.	kúpele abs.	soc. zar. abs.	iné abs.		
1	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54								
55-64								
65+								
Spolu	0							

Tab.9 Analýza akút. hepatítid A vzhľadom na druh anamnézy v okrese Tvrdošín

Veková skupina roky	VHA spolu abs.	z toho						negat. anamnéza abs.
		pozitívna anamnéza						
		amb. abs.	hospit. abs.	kúpele abs.	soc. zar abs.	iné abs.		
1	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54								
55-64								
65+								
S p o l u	0							

Tab. 10 Analýza iných akút. vírus. hepatítid vzhľadom na druh anamnézy v okrese

	Tvrdošín						
	Iné	z toho					
Veková skupina	VH	pozitívna anamnéza					negat. anamnéza
spolu	spolu	amb.	hospit.	kúpele	soc. zar.	iné	anamnéza
roky	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.	abs.
1	2	3	4	5	6	7	8
0							
1-4							
5-9							
10-14							
15-19							
20-24							
25-34							
35-44							
45-54							
55-64							
65+							
Spolu							

II. Stručná epidemiologická charakteristika okresu Námestovo

1. Alimentárne infekcie

V roku **2023** nebolo zaznamenané ochorenie na brušný týfus ani novozistené nosičstvo. V tomto roku sme nehlásili ochorenie na botulizmus, v roku 2012 bolo hlásené 1 ochorenie. Epidemiologická situácia v skupine bakteriálnych alimentárnych ochorení sa v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 mierne zvýšila (index 2,71), mierne sa zvýšil počet črevných vírusových infekcií (index 1,33). V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na bacilárnu dyzentériu.

Chorobnosť na **salmonelózu** bola nižšia ako minulý rok (index 0,95) a nižšia ako 5 ročný priemer (index 0,87). V tejto skupine bolo v roku 2023 hlásených 78 ochorení. Vlni bolo hlásených 81 prípadov. Suspektným faktorom prenosu v skupine salmonelóz boli najčastejšie vajíčka z domáceho chovu alebo obchodnej siete. V etiológii dominovala *Salmonella enteritidis* (91,02%). Ochorenia mali prevažne sporadický charakter, no boli zaznamenané 3 epidémie salmonelózy s počtom prípadov ochorení 16 z toho 3 prípady si vyžadovali hospitalizáciu.

V skupine **iných bakteriálnych črevných infekcií** bolo hlásených **187** prípadov. Počet ochorení v tejto skupine v porovnaní s minulým rokom sa zvýšil o 106 prípadov (index 2,71). Výskyt mal zväčša sporadický charakter. V etiológii sa uplatňoval **Campylobacter** – **165** prípadov, **Escherichia coli** (enteropatogénny kmeň) - **3** prípady, **4** prípady ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú **Yersinia enterocolitica**, **15** prípadov ochorenia na enterokolitídu zapríčinenú **Clostridium difficile**. V tejto skupine sme nemali hlásený epidemický výskyt. Úmrtie na alimentárne ochorenie sme nezaznamenali.

2. Vírusové hepatitídy

V roku 2023 bolo hlásené jedno ochorenie na vírusovú hepatitídu typu A (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u 61 ročnej ženy a jedno ochorenie na chronickú hepatitídu typu C (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u 48 ročnej ženy z Ukrajiny. Ochorenie na vírusovú hepatitídu typu B nebolo hlásené.

V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie na akútnu hepatitídu typu E. u 38 ročného muža, ktorý bol hospitalizovaný na internom oddelení. V roku 2021 bol hlásený 1 prípad ochorenia na vírusovú hepatitídu A. V posledných 5-ich rokoch je v skupine vírusových hepatitíd najčastejšou diagnózou - vírusová hepatitída typ A. Priemerná chorobnosť je 2,23/100 000 obyvateľov.

3. Respiračné infekcie a infekcie preventabilné očkovaním

V tomto roku sa udržal charakter epidemiologickej situácie predošlých rokov. Výskyt ochorení na diftériu, rubeolu nebol hlásený ani parotitídu V roku 2023 bolo hlásené **1** ochorenie na pertussis (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov). Výskyt **varicelly** bol vyšší ako vlni **693 prípadov** (index 1,47) a chorobnosť bola **vyššia** aj ako 5 ročný priemer (chorobnosť 748,20/100 000 obyvateľov). Počet hlásených ochorení na **herpes zoster** bol 29 (index 0,47), chorobnosť bola mierne nižšia ako 5 ročný priemer. Výskyt bol prevažne vo vekovej skupine 55-64 ročných. V roku 2023 bol hlásený 32 prípadov šarlachu (chorobnosť 50,34/100 000 obyvateľov).

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad sepsy streptokokovej etiológie, laboratórne bol potvrdený *Streptococcus* skupiny C.

Celkový počet hlásených ochorení na **chrípku a chrípke podobné ochorenia** bol v roku 2023 – 34 346 prípadov (z toho chrípke podobné ochorenia – 2 575 čo je 7,49%). Oproti minulému

roku bolo zahlásených o 10 655 ochorení menej, t. j. o 31,02%. Najvyšší výskyt ochorení bol v 49. kalendárnom týždni.

V roku 2023 bolo hlásených **175 ochorení COVID 19** (chorobnosť 275,32/100 000 obyvateľov). Z celkového počtu ochorelo 114 žien a 61 mužov. Z celkového počtu bolo hospitalizovaných 30 prípadov COVID 19. Importovaných prípadov bolo celkom **0 prípadov**. Ochoreniu na COVID 19 podľahli 3 osoby (1,71%). Zaznamenali sme 1x úmrtie na inú príčinu a 2x úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu.

4. Neuroinfekcie

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad akútnej bakteriálnej meningitídy. Ochorenie na meningokokovú infekciu bolo hlásené 1 ochorenie u 1-ročnej pacientky, ktorej bolo kultivačne potvrdená *Neisseria meningitidis*. V tomto roku bolo hlásené 1 ochorenie na vírusovú encefalitídu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u 31 ročného pacienta. V tomto roku bol hlásený jeden prípad na vírusovú meningitídu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u 22 ročného pacienta. V tomto roku boli hlásené 2 ochorenia na Creutzfeld – Jacobovu chorobu. Ochorenie na zápalovú polyradikuloneuritídu a ochrnutie spánkového nervu v roku 2023 nebolo hlásené.

5. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V tomto roku nebolo hlásené **žiadne ochorenie na kliešťovú encefalitídu** (naposledy v roku 2021 - 1 ochorenie). V tomto roku nebolo hlásené žiadne ochorenie na Leptospirozu, Listeriózu. V tomto roku bolo hlásené **1 ochorenie na toxoplazmózu** u 34 ročnej pacientky. Bol hlásený **1 prípad Lymскеj boreliózy** u 5 ročného chlapca. V tomto roku boli hlásené dva prípady ochorenia na Echinokokózu u 35 ročnej ženy a 63 ročného muža. V tomto roku boli hlásené 4 kontakty ohrozené besnotou, ktorí boli zaočkovaný očkovacou látkou VERORAB.

6. Infekcie kože a slizníc

Trend chorobnosti sa v tomto roku vyvíjal priaznivo. V tomto roku boli hlásené dva prípady ochorenia na svrab (chorobnosť 3,15/100 000 obyvateľov). Neboli hlásené ochorenia na dermatofytózu, tetanus ani plynovú flegmónu.

7. Iné nezaradené infekcie

Bolo hlásených 14 prípadov ochorenia ako sepsa. Z toho 1 prípad ako sepsa vyvolaná *Staphylococcus aureus*, ochorel 53 ročná žena. V 13-tich prípadoch boli ochorenia hlásené ako sepsy vyvolané iným gramnegatívnymi organizmami.

- Pôvodcami ochorení vyvolanými gramnegatívnymi pôvodcami boli 10x *E.coli*, 2x *Klebsiella pneumoniae*, 1x *Enterobacter cloacae* a 1x *Proteus mirabilis*. Ochoreli vo vekových kategóriách : 35-44 ročných 1x, 45-54 ročných 1x, 55-64 ročných 2x a 65+ ročných 10x Ochorenia nemali nozokomiálny charakter.

V roku 2023 bolo hlásené **1 ochorenie na tuberkulózu** u 79 ročnej ženy (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov), **6 ochorení na syfilis** (chorobnosť 9,44/100 000 obyvateľov) u 5-tich mužov vo veku 24, 32,37,60 a 66 rokov a jednej ženy vo veku 60 rokov. **Ochorenie na gonokokové infekcie bolo hlásené 4x** (chorobnosť 6,29./100 000 obyvateľov) u dvoch mužov vo veku 25 a 26 rokov a dvoch žien vo veku 16 a 25 rokov. **Na chlamýdiové infekcie dolných častí mocovopohlavnej sústavy boli hlásené 2 ochorenia** (chorobnosť 2,64/100 000 obyvateľov) u 40 ročnej ženy a 36 ročného muža. V roku 2023 nebol hlásený prípad bezpríznakového nosičstva HIV ani prípad infekcie HIV.

8. Nozokomiálne nákazy

Vzhľadom k tomu, že v roku 2014 bolo v okrese Námestovo zrušené lôžkové zdravotnícke zariadenie - neštátne dialyzačné stredisko, nozokomiálne nákazy v tomto okrese nevykazujeme.

III. Rozbor epidemiologickej situácie v okrese Námestovo

a. Epidemiologická analýza jednotlivých skupín ochorení

III. 1. Skupina alimentárnych ochorení

1.1. Brušný týfus a paratýfus A01

Ochorenie na brušný týfus ani paratýfus v roku 2023 nebolo zaznamenané. K 31.12.2023 neevidujeme žiadneho bacilonosiča.

1.2. Iné infekcie vyvolané salmonellami A02

V roku 2023 bolo hlásených 78 ochorení na salmonelovú enteritídu (chorobnosť 121,14/100 000 obyvateľov, index 0,87). V roku 2022 bolo hlásených 81 ochorení na salmonelovú enteritídu. Bezpríznakové vylučovanie salmonel bolo hlásené 1x. Salmonelová septikémia nebola hlásená. Výskyt mal prevažne sporadický charakter. Bol hlásený jeden prípad Exitus Letalis na inú diagnózu s potvrdeným TR na S. Enteritidis. V 73-och prípadoch boli ochorenia potvrdené kultivačným vyšetrením. V etiológii dominovala 71x Salmonella enteritidis, t. j. 91,02 %, Salmonella Typhimurium 2x2,56 %, Salmonella Livingston 1x1,30% a Salmonella spp. 4x t. j. 5,13 %. V 5- ich prípadoch (t. j. 6.84 %) nebola salmonelóza kultivačne vyšetrená. Ochorenia boli hlásené počas celého roka. Najvyšší výskyt bol hlásený v mesiaci jún – 15 prípadov, august – 13 prípadov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zistená vo vekovej skupine: 1-4 ročných - 21 prípadov, 5-9 ročných - 10 prípadov. Vo vekovej skupine 0 ročných detí bolo hlásených 6 prípadov ochorenia. Ako suspektný faktor prenosu v tejto skupine bol 1x kontaminované predmety, 6x kontaminované ruky, 3x mäso bravčovina, 10x kuracie mäso, 1x mliečne výrobky, 27x vajcia domáce, 10x vajcia z obchodnej siete 6x zmiešaná strava a 5x neznámy, 4x syry a 1x výrobky z vajec. Z tejto skupiny bolo 15 detí hospitalizovaných na detskom oddelení a 6 dospelých bolo hospitalizovaných na internom oddelení.

Rodinný výskyt

Zaznamenali sme 3 rodinné epidémie salmonelózy.

- V **prvej** epidémii ochorelo 9 členov rodiny, ktorí sa zúčastnili nedeľného obedu. Obedu sa zúčastnilo 12 osôb (rodinní príslušníci - 2 rodiny). Ochoreli 4 deti vo veku 3, 6, 6 a 7 rokov a dospelý vo vekovom rozmedzí od 22 - 57 rokov. Hospitalizácia bola potrebná u jedného dospelého. Kultivačne záchyt S. Enteritidis bol potvrdený v siedmich prípadoch. V klinickom obraze dominovali hnačky, kŕčovité bolesti brucha, teploty do 39°C, slabosť a únava. Na obede konzumovali zemiakový majonézový šalát s domácou a aj kúpnou majonézou z domácich vajíčok s vypráženým kuracím rezňom (kuracie mäso aj vajíčka ktoré boli použité boli z domácej výroby), mäsový vývar z domáceho mäsa.
- V **druhej** epidémii ochorelo 5 ľudí, ktorí sa zúčastnili rodinného obeda. Obedu sa zúčastnilo 10 osôb (rodinní príslušníci - 2 rodiny). Ochoreli 3 deti vo veku 7, 13 a 14 rokov a dospelí vo veku 67 a 68 rokov. Hospitalizácia bola potrebná u jedného dieťaťa. Kultivačný záchyt S. enteritidis bol potvrdený v troch prípadoch. V klinickom obraze dominovali hnačky, zvýšená teplota, zvracanie, slabosť a únava. Na obede konzumovali zemiakový majonézový šalát s majonézou z domácich vajíčok s vypráženým bravčovým rezňom (vajíčka, ktoré boli použité boli z domácej produkcie), mäsový vývar z kuracieho mäsa.

- V **tretej** epidémii ochoreli dvaja ľudia, ktorí spoločne konzumovali večeru. Ochoreli ľudia vo veku 17.r. a 79r. Jedli vyprážené kuracie prsia (kúpne Coop Jednota) v trojobale, kde boli použité vajíčka z obchodnej siete (Coop Jednota) so zemiakmi. V klinickom obraze dominovali príznaky : hnačky, zvýšená TT do 38°C, bolesti brucha a zvracanie. Hospitalizácia bola potrebná u 17r. chlapca. Kultivačný záchyt *S. enteritidis* bol potvrdený v jednom prípade.

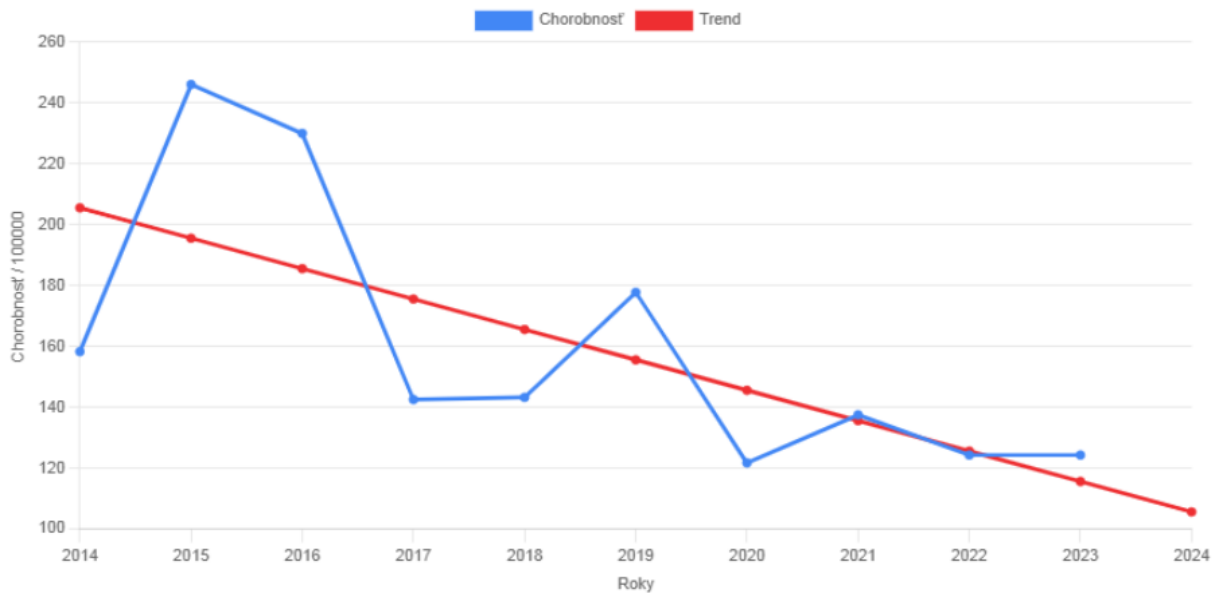
Epidemický výskyt

V roku 2023 nebol hlásený epidemický výskyt salmonelózy.

Zvolená diagnóza 'A020'.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Námestovo.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

1.3. Bacilová dyzentéria - šigelóza A03

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na bacilárnu dyzentériu (chorobnosť 1,57/na 100 000, v roku 2018 bolo hlásené 1 ochorenie na bacilárnu dyzentériu (chorobnosť 1,61/na 100 000 obyvateľov).

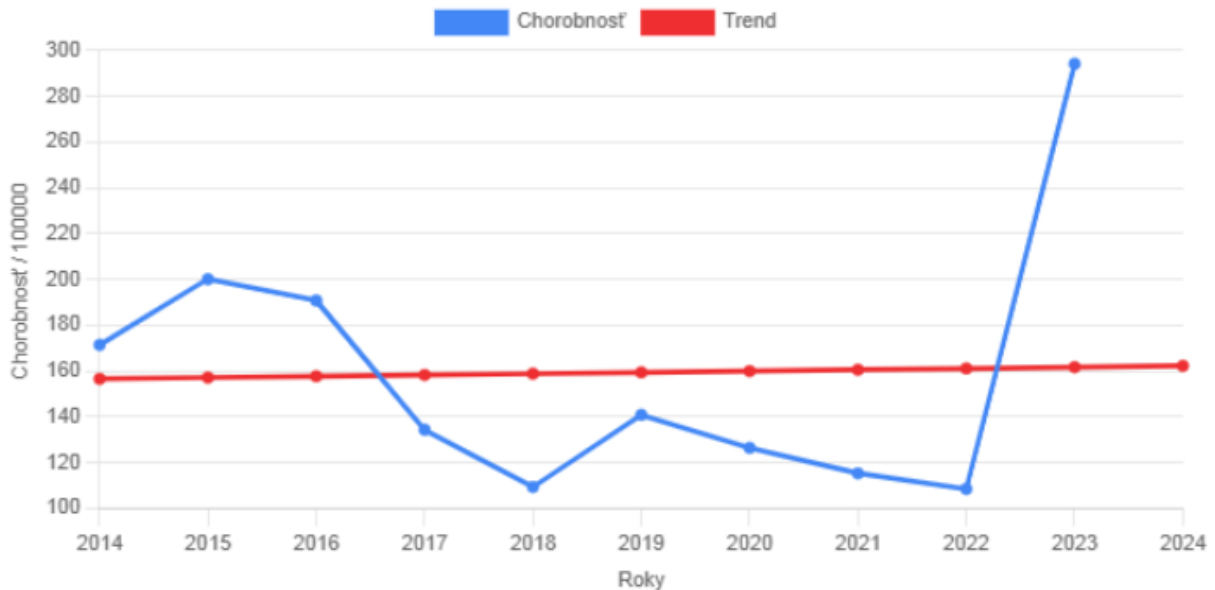
1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie A04.0, A04.3, A04.5, A04.6, A04.7

V roku 2023 bolo v tejto skupine hlásených **187** prípadov (chorobnosť 294,20 /100 000 obyvateľov), čo je v porovnaní s rokom 2022 nárast o 118 prípadov.

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Námestovo.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Infekcia enteropatogénnymi *Escherichia coli* A040

Hlásené boli 3 prípady akútnej gastroenteritídy (chorobnosť 4,72 /100 000 obyvateľov, index 1,67), kde pôvodcom bola kultivačným vyšetrením potvrdená *Escherichia coli*. Ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 0-4 ročných a hlásené boli v mesiacoch Jún a Október. V etiológii ochorenia sa uplatnil sérotyp enteropatogénna *Escherichia coli*: O128, O55 a O26. Hospitalizácia nebola potrebná v žiadnom prípade.

Infekcia enterohemoragickými *Escherichia coli* A043

V roku 2023 nebol zhlásený prípad danej nákazy, ani v minulom roku nebolo hlásené ochorenie.

Kampylobakteriálna enteritída A045

V roku 2023 bolo hlásených 165 ochorení na kampylobakteriálnu enteritídu (chorobnosť 259,58/100 000 obyvateľov), o 106 prípadov viac ako v minulom roku. Bezpríznakové vylučovanie bolo hlásené v 3-och prípadoch. V 149 prípadoch bol pôvodca potvrdený kultivačným vyšetrením. V etiológii sa uplatnil *Campylobacter jejuni* 149x a *Campylobacter coli* 11x. Najvyšší výskyt bol v mesiaci jún – 47 prípadov, august – 22 prípadov, máj - 20 prípadov. Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4 ročných – 51 prípadov a 5-9 ročných - 41 prípadov. Hospitalizovaných bolo 31 detí na detskom oddelení a 2 dospelí na internom oddelení.

Výskyt mal prevažne sporadický charakter. Pri prešetrení epidemiologických súvislostí bola zistená ako suspektný faktor prenosu sekundárna kontaminácia kontaminované ruky 18x a tieto potraviny: 19x mäso-bravčové, 1x mäsové výrobky, 19x mäso-hydina (kuracie mäso), 1x mäso-zverina, 3x mliečne výrobky, 7x mlieko nepasterizované, 24x vajcia domáce, 11x vajcia obchodná sieť, 7x zmiešaná strava, 5x výrobky z vajec, 21x neznámy pôvod a 29x syry.

Importovaná nákaza, nozokomiálna nákaza ani úmrtie na kampylobakteriálnu enteritídu nebolo hlásené.

V roku 2023 evidujeme **3 epidémie** kde pôvodcom Campylobacter jejuni

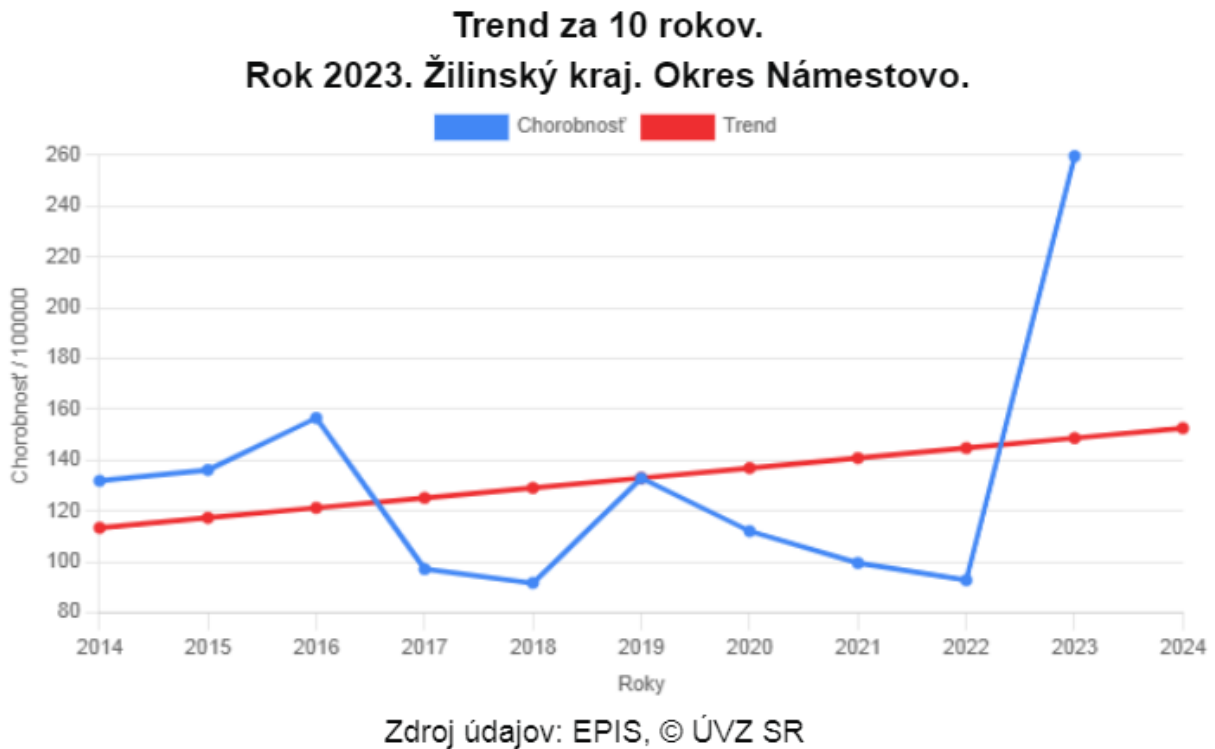
- **epidémia z rodinnej oslavy**, ktorej sa zúčastnilo 17 ľudí a 5 ľudí (1 dieťa a 4 dospelý 30, 32, 57, 39 rokov) malo gastrointestinálne príznaky - hnačka, zimnica, bolesti brucha. Hospitalizácia bola potrebná len u dieťaťa. Z výteru z konečníka bol laboratórne dokázaný ako pôvodca Campylobacter jejuni. Na oslave konzumovali pečené kúpane kuracie stehná a krídla, zeleninový a majonézový šalát (kúpane vajcia). Faktor prenosu – výrobky z vajec nedostatočne tepelne spracované
- **rodinná epidémia** vyvolaná Campylobacterom jejuni. Infikovaný boli dospelí (vo veku 27 a 23) aj deti (vo veku 2,1 roky a 1 mesiac). Všetci ochoreli 18.8. a v klinickom obraze dominovali hnačky, teplota a bolesť brucha. U detí bol z výteru z konečníka potvrdený Campylobacter jejuni a u najmladšieho mesačného dieťaťa, bola aj potrebná hospitalizácia. U dospelých bola diagnóza stanovená na základe epidemiologickej súvislosti a klinických príznakov. Pri šetrení uviedli konzumáciu nedostatočne prevareného domáceho kravského mlieka.
- **epidémia u účastníkov** zotavovacieho podujatia. Exponovaných bolo v priebehu troch týždňov

95 osôb, žiaci a pedagogický dozor zo základných škôl v Bratislave (ochorelo 5 detí), v Žiline ochoreli 4 deti, a v Trstenej (ochorelo 28 detí). Celkovo bola diagnóza stanovená na základe pozitívneho výsledky výteru z konečníka u 16 detí a u 22 detí bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov a epid. súvislosti. Najviac detí ochorelo 2.6.2023 17 detí.

V klinickom obraze dominovala hnačka, bolesť brucha.

Šetrením bolo zistené, že deti konzumovali čerstvý aj údený syr z nepasterizovaného mlieka. V spolupráci s oddelením HDM bola v zariadení vykonaná kontrola (aj keď ŠvP už bola ukončená), nakoľko je zariadenie využívané na takéto podujatia. Vzhľadom na ukončené podujatie vzorky stravy neboli odobraté.

(A04.5) Výskyt kampylobakteriôz / Incidence of campylobacteriosis.

Enteritída zapríčinená *Yersinia enterocolitica* A046

V roku 2023 boli hlásené 4 prípady yersíniovej enteritídy (chorobnosť 6,29/100 000 obyvateľov), ochoreli tri deti vo vekovej skupine 1-4 rokov, jedno dieťa vo vekovej skupine 10-14 rokov. V jednom prípade bola potrebná hospitalizácia. Pri prešetrení epidemiologických súvislostí bol zistený suspektný faktor prenosu – 4x mäso-bravčovina. Ochorenie bolo hlásené v mesiacoch jún a október. V minulom roku bolo hlásených 5 ochorení.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* A047

V roku 2023 bolo hlásených 15 prípadov ochorení na *Clostridium difficile* (chorobnosť 23,60/100 000 obyvateľov). Vo vekových kategóriách : 0 ročných 2x, 5-9 ročných 1x, 20-24 ročných 1x, 25-34 ročných 1x, 45-54 ročných 2x, 55-56 ročných 2x a 65+ ročných 6x. Hospitalizácia bola potrebná v 12 prípadoch. Ochorenia boli hlásené v mesiacoch február 2x, marec 3x, apríl 1x, máj 1x, jún 3x, júl 1x, august 2x a december 2x. V minulom roku boli hlásených 3 prípady ochorenia na infekciu vyvolanú *Clostridium difficile*.

1.5. Iné špecifikované bakteriálne infekcie A05

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani v minulom roku.

1.6. Iné protozoárne črevné choroby A07

V rokoch 2023 ani 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2020 bol hlásený 1 prípad ochorenia na lambliazu (chorobnosť 1,59/100 000 obyvateľov).

3.6. Vírusové a inými organizmami vyvolané črevné infekcie A08

V roku 2023 bolo hlásených 251 ochorení (chorobnosť 394,88/100 000 obyvateľov), v minulom roku bolo hlásených 189 ochorení (chorobnosť 297,34/100 000 obyvateľov).

Najviac ochorení sa vyskytlo vo vekovej skupine 0 ročných – 76 prípadov, 1-4 ročných – 98 prípadov a 5-9 ročných – 33 prípadov. Ochorenia boli hlásené počas celého roka a najvyšší výskyt bol v mesiaci jún - 42 prípadov, júl - 41 prípadov. Hospitalizovaných bolo 182 osôb. Jedno dieťa bolo očkované proti rotavírusom (Rotarix 2 dávky). V 136-tich prípadoch ochorení bol imunochromatografickým vyšetrením potvrdený rotavírus, v 33-och prípadoch adenovírus, v 82-och prípadoch norovírus.

Epidemický výskyt

V roku 2023 nebola zaznamenaná epidémia akútnej vírusovej gastroenteritídy.

3.7. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu A09

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad gastroenteritídy pravdepodobne infekčného pôvodu. V roku 2022 bol zaznamenaný 1 prípad gastroenteritídy pravdepodobne infekčného pôvodu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov)

III.2. Skupina vírusových hepatítid

2.1. Akútna hepatitída A B15

V roku 2023 bol hlásený jeden prípad ochorenia na vírusovú hepatitídu A (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u 61 ročnej onkologickej pacientky, diabetička, hospitalizovaná na internom oddelení DONsP pre 3 dni trvajúce bolesti brucha, slabosť, zvracanie, redšie stolice, dekompenzáciu diabetu, zvýšené koncentrácie aminotransferáz, bez ikteru. Telefonicky hlásené laboratóriom pozitívne protilátky proti VHA v 2 samostatných testoch. Je invalidná dôchodkyňa žijúca v domácnosti s priateľom.

V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2021 bolo hlásené jedno ochorenie na vírusovú hepatitídu A (chorobnosť 1,58/100 000) u 53 ročnej ženy, bez klinických príznakov.

2.2. Akútna hepatitída B B16

V roku 2023 nebolo hlásené ochorenie na vírusovú hepatitídu typu B.

V roku 2022 ani v minulom roku nebolo hlásené ochorenie na akútnu hepatitídu B bez agensu delta a bez pečenej kómy. V roku 2023 bol hlásený 1 prípad nosičstva HBsAg (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov). Vlni nosičstvo boli zistené 2 prípady.

Nosičstvo bolo zistené u **74 ročnej ženy**, ktorá bola hospitalizovaná na internom oddelení pre sideropenickú anémiu. Z dôvodu hraničnej hepatopatie boli odobraté a vyšetrené markery hepatitídy. Pozitívne HBsAg. V rámci ďalších vyšetrení vylúčená chronická aj akútna VHB. Pacientka po 5. dňoch bola prepustená do domáceho liečenia. Epidemiologickým šetrením zistené že pacientka bola pozitívna už v minulosti, no údajne to nik neriešil. V starých záznamoch z kontroly očkovania z roku 2005 uvedená ako HBsAg pozitívna a nebola ani očkovaná ako zdravotník (pracovala na chirurgickej ambulancii v NO od roku 1968 do roku 2018). V roku 1970 jej bola podaná transfúzia krvi pri pôrode prvého syna - sekcia (silné krvácanie, problém s palcentou) gynekologicko-pôrodnické oddelenie v Dolnom Kubíne, operácia varixy 2015 a 2014 rameno po úraze. Nevylučuje, že sa mohla poraniť aj v práci pri umývaní nástrojov na chirurgickej ambulancii. V detstve prekonala pravdepodobne VHA, neudáva rizikové sexuálne správanie, tetovanie.

Očkovanie proti vírusovej hepatitíde typ B

Celkový počet zaočkovaných zdravotníckych pracovníkov podliehajúcich očkovaniu v roku 2023 podľa odborného usmernenia nebol kontrolovaný.

Proti vírusovej hepatitíde B bolo zaočkovaných 97,6% detí narodených v roku 2021. V tomto roku sa nenarodili žiadne deti HBsAg pozitívnym ženám. Proti vírusovej hepatitíde B je v okrese zaočkovaných 60,5% klientov v DSS pre mentálne postihnutých. Ochorenie u imunizovaných osôb sme nezaznamenali.

2.3. Iné akútne vírusové hepatitídy B17, B 25

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na akútnu hepatitídu typu E.

V roku 2022 bolo hlásené **1 ochorenie na akútnu hepatitídu typu E** (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov). V roku 2021 boli hlásené 2 ochorenia na akútnu hepatitídu typu E.

2.4. Chronická vírusová hepatitída B18

V roku 2023 bolo hlásené jedno ochorenie na chronickú hepatitídu typu C u 48 ročnej ženy, ktorá mala status utečenca z Ukrajiny – nepodarilo sa ju prešetriť, nakoľko sa už nenachádzala na uvedenej adrese a ďalší pobyt na SR sa nepodarilo zistiť. V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie na chronickú hepatitídu typu C. V roku 2021 boli hlásené 3 ochorenia na chronickú hepatitídu typu C (chorobnosť 4,74/100 000 obyvateľov) u 55, 45 a 38 ročných mužov.

2.5. Nešpecifikované vírusové hepatitídy B 19

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené. Vlni tiež nebolo ochorenie hlásené.

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

3.1. Diftéria - Záškrt A36

Ochorenie ani nosičstvo sme v roku 2023 ani 2022 nezaznamenali. Cielené mikrobiologické vyšetrenia na záchyt Corynebacterií na oddelení klinickej mikrobiológie nebolo realizované. Preočkovanosť proti záškrtu v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie bola 97,6% v ročníku 2021, 96,7 % v ročníku 2016 a 98,5% v ročníku 2009.

3.2. Divý kašeľ- Pertussis A37

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad na pertussis (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u 1,5 mesačného dievčatka, ktoré bolo hospitalizované na detskom oddelení kam bolo odoslané z pohotovosti pre úmorný kašeľ so zvracaním a vyvrátenie ATB (6.deň užívania Supraxu). Respiračná podpora nebola potrebná, na 8. deň bola prepustená do ambulantnej starostlivosti. EA: doma všetci zdraví (negatívne výsledky), očkovaní, otec pracuje v Nemecku, choré dieťa pre vek neočkované. Išlo o sporadický výskyt.

V roku 2022 ani v roku 2021 nebolo hlásené žiadne ochorenie na pertussis. Chorobnosť je nižšia ako 5 ročný priemer (3,81/100 000 obyvateľov).

Preočkovanosť proti pertussis v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie bola 97,6% v ročníku 2021, 96,7 % v ročníku 2016 a 98,5% v ročníku 2009.

3.3. Osýpky - Morbilli B05

V roku 2023 ani v roku 2022 sme nezaznamenali ochorenie na morbilli. Zaočkovaných je 95,9% detí v ročníku 2021 a 97,6% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 97,2% detí v ročníku 2011, 98,8% detí narodených v ročníku 2010, 96% detí v ročníku 2017 a 97% detí narodených v ročníku 2016 . Ochorenie nebolo hlásené od roku 1981.

3.4. Ružienka - Rubeola B06

V roku 2023 ani v roku 2022 sme nezaznamenali ochorenie na ružienku. Zaočkovaných je 95,9% detí v ročníku 2021 a 97,6% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 97,2% detí v ročníku

2011, 98,8% detí narodených v ročníku 2010, 96% detí v ročníku 2017 a 97% detí narodených v ročníku 2016. Ochorenie nebolo hlásené od roku 1996.

3.5. Mumps - Parotitis epidemica B26

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad na ochorenie mumps.

V roku 2022 bolo hlásené **jedno ochorenie na mumps** (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) **u 3 ročného dievčatka**, ktoré bolo ošetrované na ambulancii VLDD pre opuch pravého líca, bez gingivitídy, kašeľ, bez teploty. Opuch spozorovali deň pred ošetrením. V rámci vyšetrení odber krvi na vyšetrenie protilátok parotitídy (z NRC pozitívne IgM aj IgG). Dieťa nenavštevovalo škôlku. V rodine očkovaní a zdraví. Očkovanie MMR bolo 7.1.2021 očkovacou látkou Priorix. V okolí iný prípad nebol zaznamenaný. Od roku 2001 až do roku 2023 sme nezaznamenali ochorenie na mumps. Zaočkovaných je 95,9% detí v ročníku 2021 a 97,6% detí v ročníku 2020. Preočkovaných je 97,2% detí v ročníku 2011, 98,8% detí narodených v ročníku 2010, 96% detí v ročníku 2017 a 97% detí narodených v ročníku 2016.

3.6. Pneumokokové invazívne nákazy G00.1

V roku 2023 nebol hlásený žiadny prípad pneumokokovej invazívnej nákazy.

V roku 2022 boli hlásené 3 prípady pneumokokovej invazívnej nákazy (chorobnosť 4,72/100 000 obyvateľov). V roku 2021 nebol hlásený žiadny prípad pneumokokovej invazívnej nákazy. Ochorenia boli hlásené : žiadne.

III.4. Skupina respiračných nákaz

4.1. Streptokokové infekcie A38, A40

V roku 2023 bolo hlásených 32 prípadov ochorenia na šarlach (chorobnosť 50,34/100 000 obyvateľov). Kultivačne potvrdený bol v 3-och prípadoch. Hospitalizácia bola potrebná v 5-tich prípadoch.

V roku 2022 bol **hlásený jeden prípad** ochorenia na šarlach (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) v lani žiadny. Liečba bola stanovená klinicky a liečba ambulantná. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov je 3,19/100 000 obyvateľov.

V roku 2023 bol hlásený **1 prípad sepsy** na streptokokovej etiológii (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov.) **u 59 ročného muža** s DM II. typu a hypertenziou, ktorý bol z APS odoslaný na hospitalizáciu na interné oddelenie, pre dva dni trvajúce teploty a celkovú slabosť. Pri prijíme teplota 39,3°C zimnica, triašky, schvátanosť, pocit tlaku na hrudníku. Po prijíme odber hemokultúry, z ktorej bol izolovaný Streptococcus beta hemol. sk. C. Od úvodu hospitalizácie ATB terapia s dobrým efektom. Na 7. deň bol prepustený do ambulantnej starostlivosti. V roku 2022 boli hlásené 3 prípady sepsy na streptokokovej etiológii (chorobnosť 4,72/100 000 obyvateľov.). V dvoch prípadoch bol ako pôvodca ochorenia z hemokultúry izolovaný Streptococcus skupiny D - Enterococcus faecalis a v V jednom prípade bol z hemokultúry izolovaný Streptococcus skupiny B- Streptococcus agalactiae.

4.2. Ovčie kiahne - Varicella B01

Herpes zoster - Plazivec pásový B02

Počas roka 2022 bolo hlásených 693 ochorení na varicellu (chorobnosť 1090,26/100 000 obyvateľov). V porovnaní s minulým rokom sa zvýšil počet ochorení o 119 (index 1,21).

Chorobnosť bola vyššia ako 5 ročný priemer (748,20/100 000 obyvateľov). Najvyšší výskyt bol vo vekovej skupine 1-4 ročných – 286 ochorení, t.j 41,26 % a 5-9 ročných – 326 ochorení, t. j. 47,04 %. Maximum ochorení sa vyskytlo v mesiaci jún – 191 ochorení a júl - 207 ochorení.

Priebeh ochorení bol prevažne ľahký, hospitalizácia bola potrebná v jednom prípade vo veku 16 rokov. Zhlásených bolo 29 ochorení s diagnózou herpes zoster (chorobnosť 47,20/100

000). Oproti roku 2022 došlo k poklesu o 31 ochorení (index 0,47). Chorobnosť bola mierne nižšia ako 5 ročný priemer (index 0,64). Ochoreli prevažne dospelé osoby a najviac ochorení bolo vo vekových skupinách 55-64 ročných – 10 prípadov a 65+ ročných - 8 prípadov. Hospitalizácia nebola potrebná.

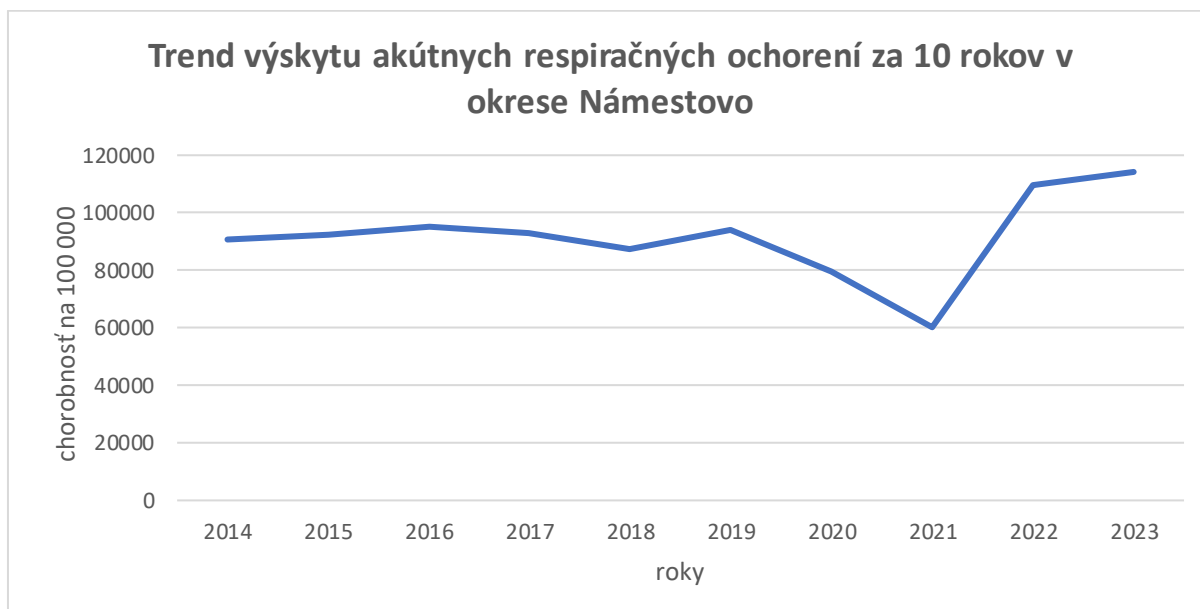
4.3. Chrápka a akútne respiračné ochorenia J10, J11

Celkový počet hlásených ochorení v roku 2023 bol 34 346 (z toho chrípke podobné ochorenia – 2 575 čo je 7,49%) Oproti minulému roku bolo zhlásených o 10 655 ochorení menej, t. j. o 31,02%. Priemerná hlásna služba bola z detských ambulancií 46,51% a z ambulancií pre dospelých 62,13%. Najvyšší výskyt ochorení bol v 49. kalendárnom týždni, chorobnosť 3 215,15/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine

0-5 ročných a to 9 895,13/100 000. Spolu bolo hlásených 408 komplikácií, čo je zvýšenie o 201 komplikácií, t. j. o 49,26%. Prevažne išlo o otitídy (121x), sínusitídy (35x), akútne bronchitídy a pneumónie (48x) u detí a starších osôb. V tomto roku sme nezaznamenali prípad hodnotený ako SARI.

Materiál (výter z nosohltana) na virologické vyšetrenie bol 10x odobratý. V 12-tich prípadoch bol u detí hospitalizovaných na detskom oddelení potvrdený vírus chrípky typu A laboratórne aj na základe dôkazu antigénu a v 5-tich prípadoch bol u detí hospitalizovaných na detskom oddelení potvrdený vírus chrípky typu B. V 62-och prípadoch bol potvrdený RS vírus. Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený v 7x v materskej škôlke.

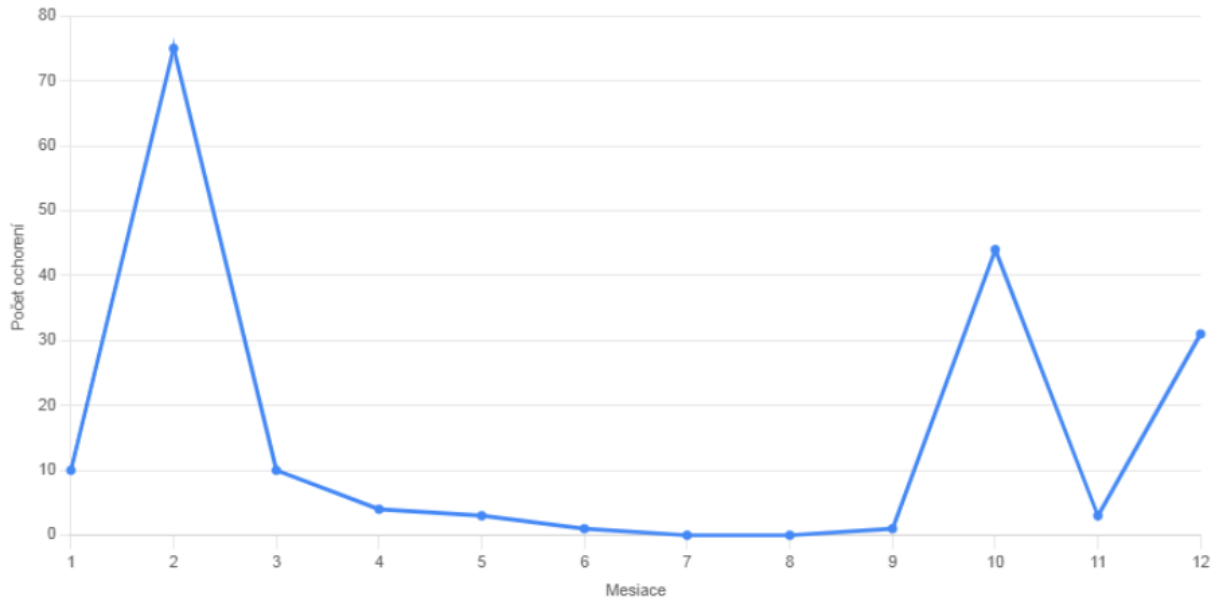
V chrípkovej sezóne 2022/2023 bolo zaočkovaných 273 osôb dlhodobo umiestnených v kolektívnych zariadeniach (ústavy sociálnej starostlivosti, domovy dôchodcov) t. j. 91% z celkového počtu 300 osôb. Reakcie po očkovaní proti chrípke neboli hlásené, nezaznamenali sme prípady ochorenia u očkovaných osôb v zariadení sociálnych služieb pre seniorov.

4.3.1. Ochorenie U07.1 a U07.11

V roku 2023 bolo v okrese Námestovo hlásených **175** ochorení (chorobnosť 275,32/100 000 obyvateľov). Najviac ochorení COVID-19 sme zaznamenali v mesiacoch február – 75 ochorení a október - 44 ochorení.

Zvolená diagnóza 'U071'. Sezonalita. Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Námestovo.

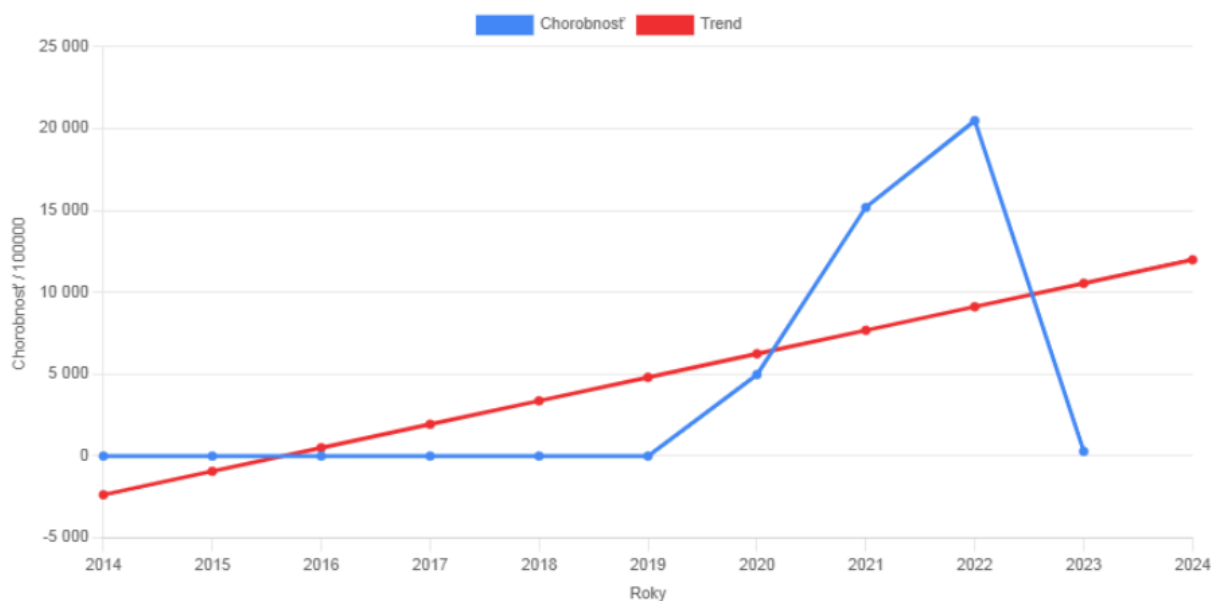

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Z celkového počtu ochorelo 114 žien a 61 mužov.

Najvyšší výskyt bol vo vekovej kategórii 25-34 ročných – 14 prípadov, 45-54 ročných- 14 prípadov a 65+ ročných – 99 prípadov.

**Zvolená diagnóza 'U071'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Námestovo.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Ochorenia mali prevažne sporadický priebeh. Respiračná forma 140, pľúcna forma 1x a bezpríznaková forma 34x.

Epidémie

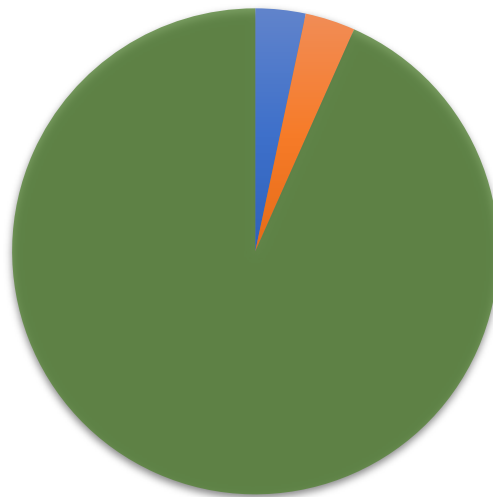
- V okrese Námestovo sme v období od 01.01.2023 do 31.12.2023 zaznamenali 4 epidémie. V prvej epidémii ochorelo 30 ľudí. Išlo o epidémiu v zariadení pre seniorov (CSS Novot'). V klinickom obraze dominovali kašeľ, nádcha, bolesť hlavy a teploty okolo 38°C. Žiadny z klientov nebol hospitalizovaný.
- V druhej epidémii ochorelo 41 ľudí. Išlo o epidémiu v zariadení pre seniorov (CSS Lokca). V klinickom obraze dominovali bolesť hrdla, kašeľ, slabosť, teploty, nádcha, bolesť hlavy. V 2 prípadoch úmrtie v zariadení u polymorbídnych klientkách. V 1 prípade hospitalizácia na COVID odd.
- V tretej epidémii ochorelo 41 ľudí. Išlo o epidémiu v uariadení pre seniorov (CSS Námestovo). V klinickom obraze dominovali kašeľ, zvýšená teplota, zachrípnutie, celková slabosť, bolesti hlavy. Žiadny z klientov nebol hospitalizovaný.
- V štvrtej epidémii ochorelo 13 ľudí. Išlo o epidémiu v zariadení pre seniorov (CSS Lokca). V klinickom obraze dominovali zvýšená TT, slabosť, nádcha, kašeľ a päť klientov bolo bezpríznakových. Žiadny z klientov nebol hospitalizovaný.

V roku 2023 neevidujeme **žiadny importovaný prípad**.

Z celkového počtu bolo hospitalizovaných 30 prípadov COVID 19.

V klinickom obraze u hospitalizovaných pacientov dominovala, respiračná forma 28x, bezpríznaková 1x, pľúcna 1x.

Klinická forma hospitalizovaných pacientov

■ Bezpríznaková ■ Pľúcna ■ Respiračná ■ ■ ■ ■

Ochoreniu na COVID 19 **podľahli 3 osoby** (1,71%). Zaznamenali sme 1x úmrtie na inú príčinu, 2x úmrtie pravdepodobne na infekčnú diagnózu.

- V jednom prípade išlo o **83 ročného muža**, ktorý bol klientom v CSS Lokci. Pre náhle zhoršenie zdravotného stavu - zahlienený, saturácia kyslíka klesala, príznaky: teplota, kašeľ, slabosť, bol klient prevezený na Covidové oddelenie do DONsP. Počas hospitalizácie diagnostikovaný exitus letalis pre pravdepodobne infekčnú diagnózu.
- V druhom prípade išlo o **76 ročnú ženu**, ktorá bola klientkou v CSS Lokci. Mala príznaky: teplota, slabosť, následné zhoršenie zdravotného stavu. Dlho negatívne testovaná na COVID-19, pozitívne testovaná neskôr. Hospitalizovaná nebola.
- V treťom prípade išlo o **74 ročného muža**. Muž sa liečil dlhodobo na onkologické ochorenie, CHOCHP. Bol hospitalizovaný v DONsP pre problémy s dýchaním a nechutenstvo, potrebu kyslíkovej terapie. Pre potvrdený CA pľúc bol prevezený do UN Martin na vykonanie biopsie. U pacienta počas hospitalizácie konštatovaný exitus letalis na inú príčinu.

III.5. Neuroinfekcie

5.1. Meningokoková infekcia A39

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) na meningokokovú infekciu. Išlo o **1 ročné dievčatko**. Dieťa bolo hospitalizované v HONsP, kde bola z likvoru kultivačne potvrdená Neisseria meningitidis B. V klinickom obraze mala nádehu, hnisavý výtok z očí, teplotu 39,4°C, febrílie, zvracanie, fľaky okolo plienky, petechiálny exantém, začervenané hrdlo a pozitívne meningeálne príznaky. Prepustená po 12-tich dňoch v stabilizovanom stave.

V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie na meningokokovú infekciu. V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 1,59/100 obyvateľov) u 19 ročného chlapca.

5.2. Iné nešpecifikované encefalitídy A 85, A 86

V roku 2023 bol hlásený 1 prípad ochorenia na vírusovú encefalitídu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov). Išlo o **31 ročného muža**, ktorý bol prijatý pre susp. neuroboreliózu s parézou n. facialis sin. Predhospitalizačne cestou PL vyšetrená sérológia na Borrelie (IgM pozit). V terapii ceftriaxon, kortikoidy, acyklovir. Priebeh hospitalizácie bez komplikácie, liečba zabrala, úprava parézy ad integrum. Toho času etiológia neobjasnená.

5.3. Vírusová meningitída A87

V roku 2023 bolo hlásené 1 ochorenie na vírusovú meningitídu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov). Chorobnosť za posledných 5 rokov je 0,63/100 000 obyvateľov). Ochorenie bolo hlásené u **22 ročného muža**, ktorý bol prijatý na neurologické oddelenie DONsP s 1,5ýždňa trvajúcimi bolesťami hlavy v čelovej a spánkovej oblasti, teplotou do 38°C, zimnicou a zvracaním. Suspektná serózna meningitída. Bol preložený na infekčnú kliniku do Ružomberka. Sérologické a bakteriálne vyšetrenie vyšli negatívne, v likvore proteinocytologická disociácia. Asi pred mesiacom ošetrovaný na pohotovosti pre erytém ľavého kolena - Antiboréliové protilátky negatívne. T: antivirotiká, kortikosteroidy, symptomatická liečba - po stabilizácii stavu prepustený do domácej starostlivosti. Etiologický agens neznámy.

V roku 2022 bolo hlásené 1 ochorenie na vírusovú meningitídu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov). Chorobnosť za posledných 5 rokov je 0,32/100 000 obyvateľov).

5.5. Bakteriálna meningitída G 00

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na akútnu bakteriálnu meningitídu.

V roku 2022 boli hlásené 3 prípady akútnej bakteriálnej meningitídy (chorobnosť 4,72/100 000 obyvateľov) pôvodca bol potvrdený u všetkých troch prípadoch ako Streptococcus pneumoniae. (popísané v odseku Invatívne pneumokokové nákazy). V roku 2021 nebol hlásený prípad akútnej bakteriálnej meningitídy.

5.6. Encefalitída pri vírusových chorobách zatriedených inde G05, zápal mozgu a miechy G04,

Ochorenie nebolo hlásené. V roku 2010 bolo hlásené 1 ochorenie ako herpetická meningoencefalitída a 1 ochorenie ako nešpecifikovaná meningoencefalitída.

5.6. Zápalová polyneuropatia G 61.0

Ochorenie nebolo hlásené. Ochorenie bolo naposledy hlásené v roku 2007 (chorobnosť 1,72/100 000 obyvateľov).

V roku 2006 bolo hlásené 1 ochorenie, v roku 2005 ochorenie nebolo hlásené a v roku 2004 bol zaznamenaný 1 prípad ochorenia.

5.7. Creutzfeldt-Jacobova choroba A 81.0

V roku 2023 boli hlásené 2 ochorenia na Creutzfeld – Jacobovej choroby (chorobnosť 3,15/100 000 obyvateľov) u žien vo veku 55 a 59 rokov.

- V jednom prípade išlo o **55 ročnú ženu** s negatívnou rodinnou anamnézou pre dementný syndróm - hospitalizovaná na neurologickom oddelení pre rýchloprogredujúci kognitívny deficit v trvaní 3 mesiace. KO: dezorientovaná, pacientka sa zhoršuje, nič ju nebaví, málo komunikuje, predtým bola „vrtuľa“, problém s pamäťou. Občas jej zabieha, občas závrate.
- V druhom prípade išlo o **59 ročnú ženu** so sklerorou multiplex, ktorej sa približne 9 mesiacov po smrti matky sa začal zhoršovať zdravotný stav, začala byť nepokojná, depresívna, trpela nespavosťou. V noci sa chodila prechádzať na cintorín, začala obviňovať ľudí že jej berú veci, robia zle a postupne to prešlo aj na rodinných príslušníkov. Pre asi 2 mesiace trvajúce psychické problémy niekoľko dní hospitalizovaná na psychiatrickom

oddelení, odkiaľ bola následne preložená do psychiatrickej liečebne v Sučanoch (kde bola hospitalizovaná cca 3 mesiace pre organickú poruchu s bludmi a demenciou). Pre potrebu hemosubstitúcie bola preložená na interné oddelenia. Počas hospitalizácie bola pasívna, nekludná, odmietala stravu, reč bola nezrozumiteľná a v noci kričala. Po CT vyšetrení mozgu a neurologickom konzíliu stav ako vaskulárna encefalopatia s potrebou odberu likvoru pre vylúčenie CJCH. V likvore mutácia E200K na kodóne 200 prítomná, polymorfizmus génu na kodóne 129 je metionín/valín. Po 11. dňoch bola umiestnená do CSS, kde 11.7.2023 zomrela. Pitva potvrdila CJCH. V rodine sa podobný prípad nevyskytol, rodičia pochádzajú z Oravy, chovali ovce aj iné hospodárske zvieratá. Pri zabíjačke prasiat konzumovali bežne bravčový mozoček s vajíčkom. Traja súrodenci bez príznakov. Podľa slov sestry majú v rodine predispozíciu na Alzheimerovu chorobu. Otec zomrel vo vyššom veku a mal Alzheimerovu chorobu a matka mala ťažkosti s pľúcami (onkologické ochorenie).

V roku 2022 ani v roku 2021 nebol hlásený prípad Creutzfeld – Jacobovej choroby. V roku 2019 bol hlásený 1 prípad Creutzfeldt-Jacobovej choroby (chorobnosť 1,60/100000) u 48 ročnej ženy (genetická forma).

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

6.1. Leptospirózy A 27

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na Leptospirózu.

V roku 2022 bolo hlásené jedno ochorenie na Leptospirózu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov).

6.2. Listeriόza A 32

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie, v minulom roku tiež nebolo hlásané.

6.3. Lymeská boreliόza A 69.2, M0.12, G63.0

V roku 2023 bolo hlásené **1 ochorenie na artiritídu pri lymsej borelióze** (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) a **1 ochorenie na Lymeskú boreliόzu** (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) ktoré bolo **u 5 ročného chlapca**. KO: hrčky na krku, postupne pribudli ďalšie dve vo veľkosti 2cm. Kliešť a mu nenašli, len poštípaný komárom 2 na predlaktí a na nohe. Hospitalizovaný v DONSP následne kvôli lumbálnej punkcii preložený do KDAD UNM odtiaľ zas preložený do DONSP a prepustený do domácej a amb. starostlivosti. V epidemiologickej anamnéze udané poštípanie hmyzom a klinická forma – uzlinová.

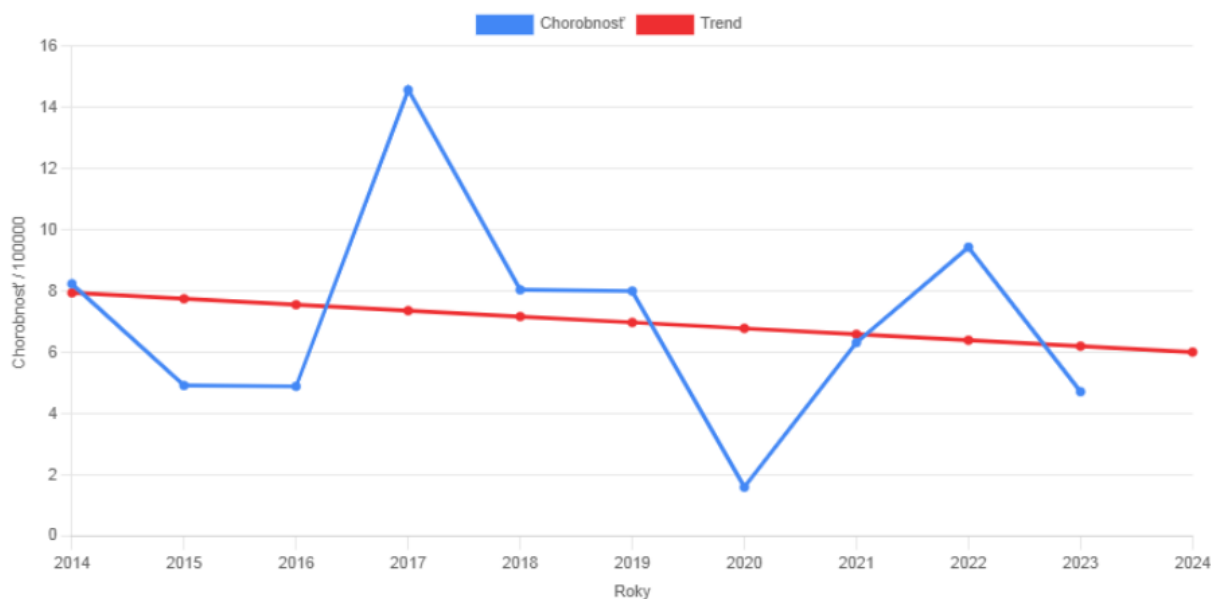
1 ochorenie na artiritídu pri lymsej borelióze bolo **u 44 ročného muža**, ktorý od jesene 2022 pociťoval únavu, a od marca 2023 ospalosť, bolesť pravého lakt'a, nôh posledné 3 dni teploty 38-39 stupňov. Sérologicky pozitívita IgM a IgG protilátok lymeská boreliόza. Bol preliečený v masiaci apríl a august /2023 Doxyhexal-om. Pre pretrvávajúce problémy a teplotu bol v decembri 2023 hospitalizovaný na Infektologickej klinike v Ružomberku. Kliešť a ani poštípanie hmyzom si na sebe nevšimol.

V roku 2022 bolo hlásené 6 prípadov Lymsej boreliόzy (chorobnosť 9,44/100 000 obyvateľov), ochorenie hlásené u 3-och žien (28, 36 a 55 ročná) a 3-och (8, 63 a 69 ročného muža). V epidemiologickej anamnéze udané: výlučok prisatého hmyzu – 4x a nezistené – 2x. Klinická forma: neurologická. V roku 2020 boli hlásené 3 prípady Lymsej boreliόzy.

(A69.2, M01.2, G63.0) Výskyt lymeskej borreliózy.

Trend za 10 rokov.

Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Námestovo.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

6.4. Q-horúčka A 78

V roku 2023 ochorenie nebolo hlásené.

6.5. Stredoeurópska kliešťová encefalitída A 84.1

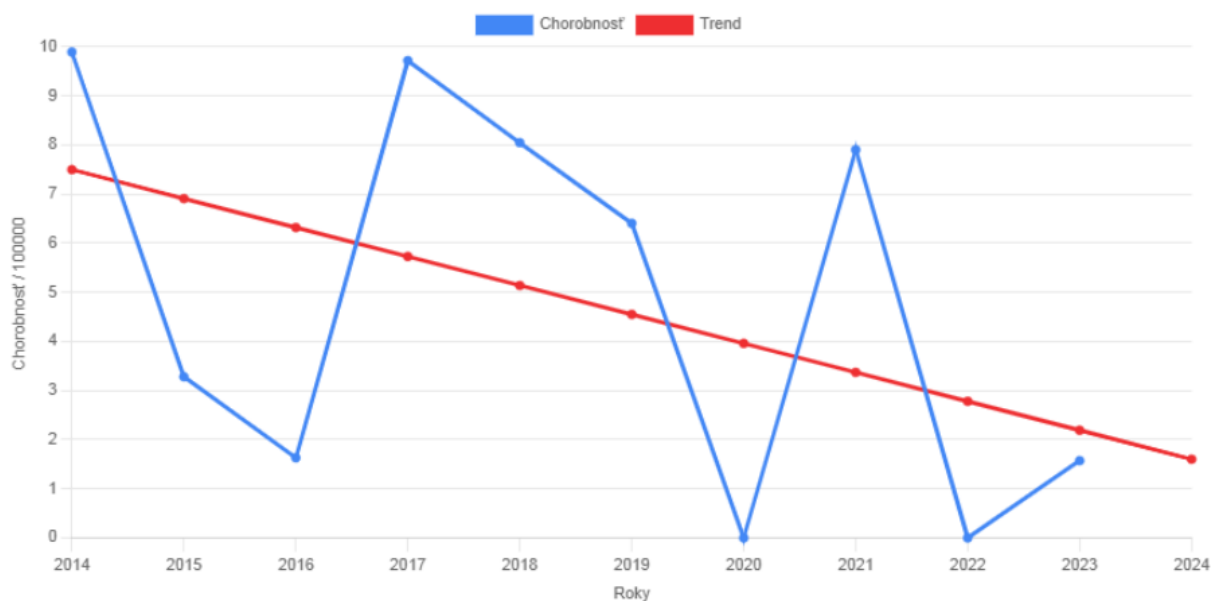
V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie na kliešťovú encefalitídu. V roku 2021 bol hlásený 1 prípad kliešťovej encefalitídy (chorobnosť 1,58/100 000 obyvateľov) a index 0,2.

6.6. Toxoplazmóza B 58

V roku 2023 bolo hlásené jedno ochorenie na toxoplazmózu. Išlo o ochorenie u ženy vo veku 34 rokov. Ochorenie malo bezpríznakový priebeh. Chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov.

V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie na toxoplazmózu. V roku 2021 bolo hlásených 5 prípadov ochorenia na toxoplazmózu (chorobnosť 7,90/100 000 obyvateľov) u 3 žien (24, 21 a 20 rokov) a 2 mužov (9 a 17 rokov).

**(B58) Výskyt toxoplazmózy.
Trend za 10 rokov.
Rok 2023. Žilinský kraj. Okres Námestovo.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

6.7. Echinokokóza B 67

V roku 2023 boli hlásené 2 prípady ochorenia na echinokokózu (chorobnosť 3,15/100 000 obyvateľov)

- V jednom prípade išlo o **35 ročnú ženu**, ktorá navštívila lekára pre opakované vysoké zápalové hodnoty, dlhodobu liečbu ATB, počas hospitalizácie zistený nález echinococcus z krvi, robené SONO CT, v septembri 2023 operačne odstránená časť pečene s nálezom cysty. V minulosti udáva zber lesných plodov, húb.
- V druhom prípade išlo o **63 ročného muža**, ktorému bolo ochorenie zistené náhodne pečenejých lézií pri zobrazovacom vyšetrení. USG: 3 lézie s kalkifikátmi. LAB: IgG + protilátky vyšetrené Westernblotom, mierne zvýšené IgE pri základnej diagnóze, pečenejové testy v norme KO: subjektívne bez problémov, objektívne mierne zväčšená pečeň. EA: pravidelná konzumácia lesných plodov, chov prasiat a sliepok, chov mäsožravcov neudáva

6.8. Tenióza B 68

V roku 2023 ani v roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

6.9. Trichinelóza B 75

V roku 2023 ani v roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie, naposledy hlásené v roku 2011.

6.10. Toxokaróza B83

V tomto roku ani vlani nebol hlásený prípad ochorenia na toxokarózu.

6.11. Kontakt alebo ohrozenie besnotou Z 20.3

Imunizácia proti besnote z dôvodu kontaktu so zvierat'om besným, alebo z besnoty podozrivým bola zahájená v 4-och prípadoch (chorobnosť 6,29/100 000 obyvateľov). Minulý rok bola vykonaná imunizácia proti besnote z dôvodu kontaktu so zvierat'om besným, alebo z besnoty podozrivým v 3-och prípadoch.

Kompletná postexpozičná profylaxia bola realizovaná vo všetkých 4-och prípadoch. Postvaccinačné komplikácie neboli hlásené. K postexpozičnej profylaxii bola u pacientov použitá očkovacia látka VERORAB 4x.

Rozdelenie podľa druhu zvierat'a:

- zvierat' neznáme, nevyšetrené: - pes – 4x

Rozdelenie podľa druhu poranenia: - pohryznutie - 4x

Rozdelenie podľa lokalizácie poranenia:

- ruka – 2x
- noha – 1x
- predlaktie - 1x

III.7. Nákazy kože a slizníc

7.1. Tetanus A 33 – A 35

Ochorenie sme nezaznamenali. Preočkovanosť proti pertussis v kontrolovaných ročníkoch detskej populácie bola 97,6% v ročníku 2021, 96,7 % v ročníku 2016 a 98,5% v ročníku 2009. V roku 2022 boli proti tetanu preočkované tieto ročníky dospelých obyvateľ'ov, ktorí dosiahli 30-ty, 45-ty a 60-ty rok života.

7.2. Plynová gangréna A 48.0

V roku 2023 nebolo ochorenie hlásené.

7.3. Svrab-scabies B 86

V roku 2023 boli hlásené **2 ochorenia** na svrab (chorobnosť 3,15/100 000). Išlo o ženy vo veku 22 a 24 rokov.

V roku 2022 nebolo hlásené žiadne ochorenie na svrab. V roku 2021 bolo hlásené 1 ochorenie na svrab (chorobnosť 1,58/100 000 obyvateľ'ov, ochorenie bolo hlásené u ženy vo vekovej kategórii 10-14rokov. Ochorenia sú často diagnostikované a liečené obvodnými lekármi, nie odborným kožným lekárom a tieto prípady často nie sú na RÚVZ hlásené a preto uvedená chorobnosť nemusí zodpovedať situácii v teréne.

7.4. Dermatofytóza B35

V tomto roku nebolo hlásené ochorenie. Naposledy ochorenie hlásené v roku 2010, a to 1 prípad.

III.8. Iné infekcie - nezaradené

8.1. Iné septikémie A 40, A 41, A 42

Bolo hlásených **14 ochorení** (chorobnosť 20,45/100 000 obyvateľ'ov). Z toho **1 prípad** ako sepsa vyvolaná **Staphylococcus aureus u 53 ročnej ženy**, ktorá bola privezená RLP a následne hospitalizovaná na INT. oddelení s kvantitatívnou poruchou vedomia, febrilitami, dehydratáciou, bledou pokožkou a na dotyk horúcou. V predchorobí udáva 3 týždne trvajúcu slabosť. Bolesť hrdla, dyspnoe, kašeľ, bolesť brucha. Po príchode odber hemokultúry - z ktorej bol potvrdený Staphylococcus aureus. Od prijatia podávané ATB v trojkombinácii, antipyretiká, pulzná hydratácia a vzhľadom na DM2.typu aj kontinuálna inzulinoterapia. Vzhľadom na hypotenziu podávané aj vazopresory. Napriek komplexnej terapii došlo k prehĺbeniu poruchy vedomia. Stav konzultovaný s lekárom z OAIM kde bola pacientka

preložená. Napriek komplexnej terapii došlo k multiorgánovému zlyhaniu a po niekoľkých minútach bol lekárom konštatovaný exitus letalis. V **13-ich prípadoch** boli ochorenia hlásené ako sepsy vyvolané iným gramnegatívnymi organizmami. Pôvodcami ochorení boli **9x E. coli** (3 muži vo veku 59, 63 a 66 rokov a 8 žien vo veku 70, 70, 70, 73, 75 a 85 rokov), **1x Enterobacter cloacae** (70 ročný muž), **1x Proteus mirabilis** (78 ročná žena) a **2x Klebsiella pneumoniae** (2 muži vo veku 35 a 80 rokov). Ochoreli ľudia vo vekových kategóriách : 35-44 rokov 1x, 45-54 rokov 1x, 55-64 rokov 2x a 65+ rokov 10x. V jednom prípade skončilo ochorenie úmrtím u hospitalizovaného pacienta na inú príčinu u 53 ročnej ženy. Ochorenia nemali nozokomiálny charakter.

V roku 2022 bolo hlásených **8** ochorení. Z toho 1 prípad ako sepsa vyvolaná Staphylococcus aureus. V 7-ich prípadoch (boli ochorenia hlásené ako sepsy vyvolané iným gramnegatívnymi organizmami. Pôvodcami ochorení boli **5x E. coli** a **2x Klebsiella pneumoniae**. Ochoreli 2x ženy – 71 a 60 rokov a 7x muži – 45, 51, 56, 67, 68, 77. V 2-och prípadoch skončilo ochorenie u hospitalizovaných pacientov na inú príčinu u 71 ročnej ženy a 51 ročného muža. Ochorenia nemali nozokomiálny charakter.

8.2. Tuberkulóza A 15-19

V roku 2023 bolo hlásené **1 ochorenie** na tuberkulózu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) u **79 ročnej ženy** (astmaticky) s respiračnou formou TBC. Prvé príznaky ochorenia boli začiatkom januára, kedy sa sťažovala na bolesti na hrudníku. Bola opakovane hospitalizovaná na internom oddelení. Začiatkom marca bola vyšetrená a hospitalizovaná vo Vyšných Hágoch, kde bola PCR potvrdená respiračná forma TBC s následnou liečbou. Rodinní príslušníci boli negatívne testovaní na TBC.

V roku 2022 bolo hlásené **1 ochorenie** na tuberkulózu (chorobnosť 1,57/100 000 obyvateľov) a v roku 2021 neboli hlásené ochorenia na tuberkulózu.

8.3. Syfilis A 51, A52, A 53

V roku 2023 bol hlásený **6 prípadov ochorenia** (chorobnosť 9,44/100 000 obyvateľov), V jednom prípade u **24 ročného muža** ako latentný včasný syfilis (chorobnosť 1,27/100 000 obyvateľov), 2x ako neskorý latentný syfilis u **60 ročného muža a 60 ročnej ženy** (chorobnosť 3,15/100 000 obyvateľov) a 3x ako nešpecifikovaný syfilis u 3 **mužov vo veku 32, 37 a 66 rokov** (chorobnosť 4,72/100 000 obyvateľov). Mechanizmus prenosu bol človek chorý – sexuálny styk.

V roku 2022 boli hlásené **3 ochorenia** u mužov vo veku 30 rokov (primárny genitálny syfilis), 30 rokov (nešpecifikovaný syfilis) a 52 rokov (sekundárny syfilis kože a slizníc).

8.4. Chlamýdiové infekcie dolných častí močovopohlavnej sústavy A56

V roku 2023 boli hlásené **2 ochorenia chlamýdiovej infekcie** (chorobnosť 2,64/100 000 obyvateľov) u 40 ročnej ženy a 36 ročného muža. V roku 2022 boli hlásené **4 prípady** chlamýdiovej infekcie (chorobnosť 5,29/100 000 obyvateľov), v roku 2021 a 2020 boli hlásené po 3 prípady ochorenia.

8.5. Gonokoková infekcia A54

V roku 2023 boli hlásené **4 prípady ochorenia** na nešpecifikovanú gonokokovú infekciu (chorobnosť 6,29/100 000 obyvateľov) u 16 a 25 ročnej ženy a 25 a 26 ročného muža..

V roku 2022 boli hlásené 2 ochorenia na nešpecifikovanú gonokokovú infekciu (chorobnosť 3,15/100 000 obyvateľov), u 30 ročného muža a 26 ročnej ženy. V roku 2021 boli hlásené 2 prípady ochorenia u 30 a 36 ročných mužov.

8.6. Choroby vyvolané vírusom HIV B 20 - B 24, Z21

V roku 2023 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2022 neboli hlásené žiadne ochorenia. V roku 2021 bol hlásený jeden prípad bezpríznakového nosičstva.. V roku 2020 nebol hlásený prípad infekcie HIV.

b. Analýza výskytu nozokomiálnych nákaz

III.8 Nozokomiálne nákazy

V roku 2014 bolo zrušené jediné lôžkové zariadenie – súkromná dialýza, preto v okrese nozokomiálne nákazy nevykazujeme.

IV. Výkon štátneho zdravotného dozoru a posudková činnosť

a. IV.I. ŠZD v ZZ

Charakteristika zdravotníckych zariadení

V okrese Námestovo sa nenachádza ústavné zdravotnícke zariadenie, pacientom odkázaným na hospitalizáciu poskytuje túto starostlivosť DONsP Dolný Kubín a HONsP Trstená. V prevádzke je Oravská poliklinika Námestovo, v ktorej sú umiestnené štátne zdravotnícke zariadenia a ambulancie súkromných lekárov.

V roku 2023 boli uvedené do prevádzky: 2x zubná ambulancia, 2x pracovisko fyzioterapie a rehabilitácie, 2x ortopedická ambulancia, 2x ambulancia všeobecného lekára pre dospelých, ambulancia všeobecného lekára pre deti a dorast, 3x lekárň a CIZS v OP v Námestove.

Štátne zdravotnícke zariadenia spadajúce pod Oravskú polikliniku (18): interná ambulancia, ambulancia diabetológie a porúch látkovej premeny, RTG, ADOS, LSPP stomatologická, LSPP pre dospelých, LSPP pre deti a dorast, cievná ambulancia, ortopedická ambulancia, OKB, HTO, chirurgická, ambulancia chronickej bolesti, kardiologická ambulancia, 2x všeobecná ambulancia pre deti a dorast, 1x všeobecná ambulancia pre dospelých.

Neštátne ambulancie (121): ambulancia praktického lekára pre dospelých 18x, ambulancia praktického lekára pre deti a dorast 13x, stomatologická ambulancia 26x, ambulancia čelustnej ortopédie 2x, ambulancia maxilofaciálnej chirurgie, ambulancia dentálnej hygieny 4x, neurologická ambulancia, urologická ambulancia, onkologická ambulancia, kardiologická ambulancia 3x, nefrologická ambulancia, pneumologicko-ftizeologická ambulancia 2x, hematologická ambulancia 2x, oftalmologická ambulancia 3x, ambulancia jednodňovej oftalmologickej starostlivosti, ambulancia klinickej imunológie a alergológie 1x, 4x interná ambulancia, diabetologická ambulancia, reumatologická ambulancia, ORL ambulancia 2x, dermatovenerologická ambulancia 2x, ambulancia klinickej psychológie, psychiatrická ambulancia, ambulancia detskej psychiatrie, gastroenterologická ambulancia 2x, gynekologická ambulancia 7x, ambulancia klinickej logopédie 2x, chirurgická ambulancia 2x, ortopedická ambulancia 2x, fyzioterapia a rehabilitácia 6x, stanice záchranej zdravotnej služby 4x, algeziologická ambulancia, geriatrická ambulancia, ambulancia pracovného lekárstva, ambulancia telovýchovného lekárstva, stacionár v odbore kardiológia, stacionár v odbore vnútorné lekárstvo a mobilný hospic.

Kontroly hygienicko - epidemiologického režimu v okrese Námestovo boli v roku 2023 boli realizované 1x., na chirurgickej ambulancii, kde bolo odobratých 24 sterov z prostredia, 9 sterov zo sterilného materiálu a 1x dezinfekčný roztok na overenie účinnosti. Z prostredia boli zachytené **1x gramnegatívna nefermentujúca palička** a **1x Sarcina spp.** Stery zo sterilného materiálu boli negatívne. Odobratá vzorka dezinfekčného roztoku na overenie účinnosti nebola testovaná.

Kontrola sterilizácie bola realizovaná na základe plánov. Z celkového počtu 50 sterilizačných zariadení bolo overených 7 sterilizátorov t.j 14% , kde bola potvrdená ich správna funkčnosť. Sterilizačné prístroje v nešťátnych zariadeniach sú overované individuálne na náklady zdravotníckeho zariadenia.

Odpad zo zdravotníckych pracovísk je odstraňovaný denne. Nebezpečný (infekčný odpad) sa ukladá do krytých nádob, jednorazových PVC obalov, označuje sa, skladuje v samostatnom sklade nebezpečného odpadu, odvoz a likvidácia je zmluvne so spoločnosťou Unilabs a Oravskou poliklinikou Námestovo (zmluva s Archiv SB s. r. o. Liptovský Mikuláš).

Tab. IV.1.1. Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2023 okres Námestovo

Zdravotnícke zariadenie / oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. Odd. - OIKM/JIS	0	0				
Lôžk. Odd.- chirurg. smer	0	0				
Lôžk. Odd. - nechirurg. smer	0	0				
Amb. všeobecní lekári	33	0				
Amb. odborní lekári	70	1				1
Stomatológovia	29	0				
SPOLU	132	0				1

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia okres Námestovo

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Chirurgická ambulancia	9	0	0	24	2	8,33
SPOLU	9	0	0	24	2	8,33

Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu okres Námestovo

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														% pozit
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajne - roch		kazetách, dózach		v inom obale		volne		SPOLU		
	CP	P	C	P	CP	P	CP	P	CP	P	C	P	CP	P	
Kov			3	0									3	0	0
Sklo															
Guma	3	0											3	0	0
Textil	3	0													
Plasty													3	0	0
Liečivá															
endoskopy kateg.															
Šitie															
Roztoky															
Iné															
SPOLU	6		3										9	0	0
% pozit															

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v okrese Námestovo

názov zdravot. Pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU	% pozit.	
	HVS		autoklá v		chemic ky		fyzikálne chemick y		plazm a		inak		VSD				
	CP	P	CP	P	CP	P	CP	P	C	P	CP	P	CP	P			
Kov	3	0													3	0	0
Sklo																	
Guma	3	0													3	0	0
Textil	3	0													3	0	00
Plasty																	
Liečivá																	
endosk. I. kateg.																	
Šitie																	
Roztoky																	
Iné																	
SPOLU	9	0													9	0	0

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti okres Námestovo

	Výsledky testovania							
	Počet evid. prístroj.	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	30	0	0	0				
HVZ	20	6	30	0				
FS								
Plazma								
EO								
Iný								
SPOLU	50	6	12	0				

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	1	0	0			
Pokožka a ruky pac.						
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií						
Inkubátory						
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie						
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	20			1		
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	4	1			1	
Dezinfekčné roztoky						
Lekárske roztoky a H ₂ O						
Masti a gély						
Pomôcky na stravovanie pacientov						
Lôžkoviny a bielizeň						
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.						
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)						
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)		0	0			
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)						
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)						
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)						
SPOLU	24	2	8,33	1	1	

VI. Všeobecné kritéria

Tab. 1. VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV v okrese Námestovo

diagnoza/ rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
A02	a	93	151	144	89	88	112	75	88	81	77
	r	152,57	246,31	233,22	143,24	140,92	179,35	118,54	138,45	127,43	121,14
A02N	a	3	2	1	0	1	2	0	0	0	1
	r	4,92	3,26	1,62	0,00	1,60	3,20	0,00	0,00	0,00	1,57
A03	a	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,61	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A04	a	105	121	118	83	68	86	81	73	69	187
	r	172,26	197,37	191,11	133,58	108,89	137,71	128,03	114,85	108,55	294,20
A040	a	11	16	12	9	3	1	1	2	2	3
	r	18,05	26,10	19,43	14,48	4,80	1,60	1,58	3,15	3,15	4,72
A043	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	1,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A045	a	81	82	97	60	57	81	72	63	59	165
	r	132,89	133,76	157,10	96,57	91,28	129,71	113,80	99,11	92,82	259,58
A046	a	0	5	4	3	1	1	3	2	5	4
	r	0,00	8,16	6,48	4,83	1,60	1,60	4,74	3,15	7,87	6,29
A047	a	12	19	4	11	7	3	5	6	3	15
	r	19,69	29,36	6,48	17,70	11,21	4,80	7,90	9,44	4,72	23,60
A048	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	1,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A05	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	3,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07	a	1	1	3	2	3	0	1	0	0	0
	r	1,64	1,63	4,86	3,22	4,80	0,00	1,58	0,00	0,00	0,00
A08	a	80	99	132	131	203	158	75	183	189	251
	r	131,25	161,49	213,78	210,83	325,07	253,01	118,54	287,90	297,34	394,88
A080	a	73	84	93	83	81	74	42	99	80	137
	r	119,76	137,02	150,62	133,58	129,71	118,50	66,38	155,75	125,86	215,53
A081	a	4	1	19	18	83	65	15	70	68	81
	r	6,56	1,63	30,77	28,97	132,91	104,09	23,71	110,13	106,98	127,43
A082	a	3	14	20	30	39	19	18	14	40	33
	r	4,92	22,84	32,39	48,28	62,45	30,43	28,45	22,03	62,93	51,92
A083	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00
A09	a	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	1,63	1,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00
A27	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00
A32	a	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	1,64	1,63	1,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A370	a	12	10	3	5	2	6	4	0	0	1
	r	19,69	16,31	4,86	8,05	3,20	9,61	6,32	0,00	0,00	1,57
A38	a	22	4	39	18	2	4	0	0	1	32
	r	36,09	6,52	63,16	28,97	3,20	6,41	0,00	0,00	1,57	50,34
A39	a	1	0	0	1	1	0	1	1	0	1
	r	1,64	0,00	0,00	1,61	1,60	0,00	1,58	1,57	0,00	1,57
A40	a	3	2	2	1	4	4	1	0	3	1
	r	4,92	3,26	3,24	1,61	6,41	6,41	1,58	0,00	4,72	1,57
A400	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	0,00	1,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A401	a	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	1,58	0,00	1,57	0,00
A402	a	1	0	1	0	1	0	0	0	2	0
	r	1,64	0,00	1,62	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00	3,15	0,00
A403	a	2	1	0	1	2	3	0	0	0	0
	r	3,28	1,63	0,00	1,61	3,20	4,80	0,00	0,00	0,00	0,00
A408	a	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	1,62	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A41	a	9	10	14	7	13	10	6	7	8	14
	r	14,77	16,31	22,67	11,27	20,82	16,01	9,48	11,01	12,59	22,03
A410	a	2	1	4	2	2	2	1	2	1	1
	r	3,28	1,63	6,48	3,22	3,20	3,20	1,58	3,15	1,57	1,57
A411	a	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0
	r	0,00	1,63	0,00	0,00	1,60	0,00	1,58	1,57	0,00	0,00
A415	a	10	7	5	10	8	4	4	4	7	13
	r	11,48	13,05	16,20	8,05	16,01	12,81	6,32	6,29	11,01	20,45
A51	a	1	1	0	0	1	1	0	0	2	1
	r	1,64	1,63	0,00	0,00	1,60	1,60	0,00	0,00	3,15	1,57
A52	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,15
A53	a	0	0	1	0	0	1	1	1	1	3
	r	0,00	0,00	1,62	0,00	0,00	1,60	1,58	1,57	1,57	4,72
A69	a	3	2	2	2	1	3	2	3	6	1
	r	4,92	3,26	3,24	3,22	1,60	4,80	3,16	4,72	9,44	1,57
A81	a	1	0	2	0	0	1	0	0	0	2
	r	1,64	0,00	3,24	0,00	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00	3,15
A841	a	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
	r	0,00	0,00	1,62	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00	0,00
A87	a	2	0	0	0	0	1	0	0	1	1
	r	3,28	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	0,00	0,00	1,57	1,57
B01	a	876	644	687	590	430	725	413	217	574	693
	r	1 437,15	1 050,49	1 112,64	949,56	688,57	1 160,97	652,78	341,39	903,04	1 090,26
B02	a	109	88	90	84	52	85	74	63	47	30
	r	178,82	143,54	145,76	135,19	83,27	136,11	116,96	99,11	73,94	47,20
B15	a	0	0	0	1	0	5	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,61	0,00	8,01	0,00	1,57	0,00	1,57
B16	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B181	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00	0,00
B182	a	3	0	1	0	1	0	1	3	0	1
	r	4,92	0,00	1,62	0,00	1,60	0,00	1,58	4,72	0,00	1,57
B26	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	1,57
B27	a	2	2	1	2	0	1	0	0	1	0
	r	3,28	3,26	1,62	3,22	0,00	1,60	0,00	0,00	1,57	0,00
B58	a	7	3	1	5	5	9	5	5	0	1
	r	11,48	4,89	1,62	8,05	8,01	8,01	0,00	7,87	0,00	1,57
B86	a	0	1	1	1	1	1	2	1	0	2
	r	0,00	1,63	1,62	1,61	1,60	1,60	3,16	1,57	0,00	3,15
G00	a	0	1	5	2	2	0	0	0	3	0
	r	0,00	1,63	8,10	3,22	3,20	0,00	0,00	0,00	4,72	0,00
G001	a	0	1	1	0	2	0	0	0	3	0
	r	0,00	1,63	1,62	0,00	3,20	0,00	0,00	0,00	4,72	0,00
G630	a	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	3,22	3,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M012	a	1	2	1	5	0	3	0	0	0	1
	r	1,64	3,26	1,62	8,05	0,00	4,80	0,00	0,00	0,00	1,57
U071	a	0	0	0	0	0	0	3041	9612	13080	175
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 806,54	15 122,00	20 578,01	275,32
Z203	a	12	9	3	3	4	3	2	2	3	4
	r	19,69	14,68	4,86	4,83	6,41	4,80	3,16	3,15	4,72	6,29
Z21	a	3	0	3	0	1	2	0	1	0	0
	r	4,92	0,00	4,86	0,00	1,60	3,20	0,00	1,57	0,00	0,00

Tab. 2 VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY v
okrese Námestovo za rok 2023

Diagnóza	2023 Abs.Hod	2022 Abs.Hod	INDEX 2023/2022	PRIEMER 2018-2022	Index 2023/P	CHOROBNOSŤ 2023	PRIEMER ch. 2018-2022
A02	77	81	0,95	88,80	0,87	121,14	140,82
A02N	1	0	0,00	0,60	1,67	1,57	0,95
A03	1	0	0,00	0,20	5,00	1,57	0,32
A04	187	69	2,71	75,40	2,48	294,20	119,57
A040	3	2	1,50	1,80	1,67	4,72	2,85
A045	165	59	2,80	66,40	2,48	259,58	105,30
A046	4	5	0,80	2,40	1,67	6,29	3,81
A047	15	3	5,00	4,80	3,13	23,60	7,61
A07	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	1,27
A08	251	189	1,33	161,60	1,55	394,88	256,27
A080	137	80	1,71	75,20	1,82	215,53	119,26
A081	81	68	1,19	60,20	1,35	127,43	95,47
A082	33	40	0,83	26,00	1,27	51,92	41,23
A083	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,32
A09	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,32
A27	0	1	0,00	0,20	0,00	0,00	0,32
A32	1	0	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00
A370	1	0	0,00	2,40	0,42	1,57	3,81
A38	32	1	32,00	1,40	22,86	50,34	2,22
A39	1	0	0,00	0,60	1,67	1,57	0,95
A40	1	3	0,33	2,40	0,42	1,57	3,81
A401	0	1	0,00	0,60	0,00	0,00	0,95
A402	0	2	0,00	0,60	0,00	0,00	0,95
A403	0	0	0,00	1,00	0,00	0,00	1,59
A408	1	0	0,00	0,20	5,00	1,57	0,32
A41	14	8	1,75	8,80	1,59	22,03	13,96
A410	1	1	1,00	1,60	0,63	1,57	2,54
A411	0	0	0,00	0,60	0,00	0,00	0,95
A415	13	7	1,86	6,60	1,97	20,45	10,47
A51	1	2	0,50	0,80	1,25	1,57	1,27
A52	2	0	0,00	0,00	0,00	3,15	0,00
A53	3	1	3,00	0,80	3,75	4,72	1,27
A69	1	6	0,17	3,00	0,33	1,57	4,76
A81	2	0	0,00	0,20	10,00	3,15	0,32
A841	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,32
A87	1	1	1,00	0,40	2,50	1,57	0,63
B01	693	574	1,21	471,80	1,47	1 090,26	748,20
B02	30	47	0,64	64,20	0,47	47,20	101,81
B15	1	0	0,00	1,20	0,83	1,57	1,90
B16	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,32
B181	0	0	0,00	0,20	0,00	0,00	0,32
B182	1	0	0,00	1,00	1,00	1,57	1,59
B26	1	1	1,00	0,20	5,00	1,57	0,32
B27	0	1	0,00	0,40	0,00	0,00	0,63
B58	1	0	0,00	3,00	0,33	1,57	4,76
B86	2	0	0,00	1,00	2,00	3,15	1,59
G00	0	3	0,00	1,00	0,00	0,00	1,59
G001	0	3	0,00	1,00	0,00	0,00	1,59
G630	0	0	0,00	0,40	0,00	0,00	0,63
M012	1	0	0,00	0,60	1,67	1,57	0,95
U071	175	13080	0,01	5 146,60	0,03	275,32	8 161,69
Z203	4	3	1,33	2,80	1,43	6,29	4,44
Z21	0	0	0,00	0,80	0,00	0,00	1,27

Tab. 3 PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA POHLAVIA v okrese Námestovo za rok 2023

Diagnóza / Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	43	34	77
	r	134,27	107,81	121,14
A02N	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
A03	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
A04	a	107	80	187
	r	334,10	253,67	294,20
A040	a	2	1	3
	r	6,24	3,17	4,72
A045	a	96	69	165
	r	299,76	218,79	259,58
A046	a	3	1	4
	r	9,37	3,17	6,29
A047	a	6	9	15
	r	18,73	28,54	23,60
A08	a	120	131	251
	r	374,70	415,39	394,88
A080	a	65	72	137
	r	202,96	228,30	215,53
A081	a	40	41	81
	r	124,90	130,01	127,43
A082	a	15	18	33
	r	46,84	57,08	51,92
A32	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
A370	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
A38	a	15	17	32
	r	46,84	53,90	50,34
A39	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
A40	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
A408	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
A41	a	6	8	14
	r	18,73	25,37	22,03
A410	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
A415	a	6	7	13
	r	18,73	22,20	20,45
A51	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
A52	a	1	1	2
	r	3,12	3,17	3,15
A53	a	3	0	3
	r	9,37	0,00	4,72
A69	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
A81	a	0	2	2
	r	0,00	6,34	3,15
A87	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
B01	a	335	358	693
	r	1 046,03	1 135,17	1 090,26
B02	a	14	16	30
	r	43,71	50,73	47,20
B15	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
B182	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
B26	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
B58	a	0	1	1
	r	0,00	3,17	1,57
B86	a	0	2	2
	r	0,00	6,34	3,15
M012	a	1	0	1
	r	3,12	0,00	1,57
U071	a	61	114	175
	r	190,47	361,48	275,32
Z203	a	3	1	4
	r	9,37	3,17	6,29

Tab. 4 PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĽA
DIAGNÓZ A SEZONALITY v okrese Námestovo za rok 2023

Diagnóza/ Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Spolu
A02	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
A020	3	7	4	2	2	15	11	13	9	7	3	3	79
A033	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A040	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	3
A045	7	0	6	12	20	47	13	22	15	11	10	2	165
A046	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	1	0	4
A047	0	2	3	1	1	3	1	2	0	0	0	2	15
A080	6	5	3	8	10	23	32	16	11	8	10	6	138
A081	3	4	7	7	9	13	5	2	6	11	3	12	82
A082	4	2	4	2	0	6	4	0	1	1	8	1	33
A153	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A321	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A370	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	4
A371	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A38	0	2	1	5	2	19	3	0	0	0	0	0	32
A392	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A408	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A410	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A415	1	1	1	2	4	0	0	0	0	2	1	1	13
A46	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A515	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A528	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
A539	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	1	3
A540	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	3
A549	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A560	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
A692	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	3
A810	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
A86	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A879	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
B019	18	20	10	38	151	191	207	39	8	5	3	20	710
B028	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B029	2	3	3	1	3	4	1	0	6	5	2	7	37
B15	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B182	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B269	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B589	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B675	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
B80	7	8	4	2	6	2	2	2	5	2	2	4	46
B86	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3	5
J10	3	2	3	1	2	0	0	0	0	0	0	2	13
J121	13	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	15
J13	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J205	15	10	2	2	1	2	1	1	1	0	3	8	46
N10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
N30	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
T835	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
U071	10	75	10	4	3	1	0	0	1	44	3	31	182
Z203	0	0	0	0	1	0	0	2	1	0	0	0	4
Z225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1

Tab. 5 PRENOSNÉ OCHORENIA NA SLOVENSKU PODĽA DIAGNÓZ A VEKOVÝCH SKUPÍN v okrese
Námestovo za rok 2023

Diagnóza / Veková skupina	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	Spolu
A02	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	22,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A020	a	6	21	10	5	5	5	6	4	3	4	8
	r	583,66	534,90	226,35	112,28	116,36	104,65	57,95	44,51	36,60	63,27	121,14
A033	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A040	a	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	97,28	50,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,72
A045	a	20	51	41	7	8	5	10	9	4	3	7
	r	1 945,53	1 299,03	928,02	157,20	186,18	104,65	96,58	100,16	48,80	47,45	259,58
A046	a	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	76,41	0,00	22,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29
A047	a	2	0	1	0	0	1	1	0	2	2	6
	r	194,55	0,00	22,63	0,00	0,00	20,93	9,66	0,00	24,40	31,64	88,17
A080	a	39	56	21	3	4	1	0	1	0	3	9
	r	3 793,77	1 426,39	475,33	67,37	93,09	20,93	0,00	11,13	0,00	47,45	132,26
A081	a	33	31	8	3	2	0	0	2	0	0	2
	r	3 210,12	789,61	181,08	67,37	46,54	0,00	0,00	22,26	0,00	0,00	29,39
A082	a	4	11	4	7	3	0	0	2	0	0	2
	r	389,11	280,18	90,54	157,20	69,82	0,00	0,00	22,26	0,00	0,00	29,39
A153	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,70	1,57
A321	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,66	0,00	0,00	0,00	1,57
A370	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	97,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A371	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,13	0,00	0,00	0,00	1,57
A38	a	0	8	21	2	1	0	0	0	0	0	32
	r	0,00	203,77	475,33	44,91	23,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,34
A392	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	25,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A408	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,82	0,00	1,57
A410	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,20	0,00	0,00	1,57
A415	a	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	10
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,13	0,00	31,64	146,95	20,45
A46	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,66	0,00	0,00	0,00	1,57
A515	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A528	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,64	0,00	3,15
A539	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,66	11,13	0,00	0,00	14,70
A540	a	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,97	0,00	0,00	0,00	4,72
A549	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	23,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A560	a	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,26	0,00	0,00	0,00	3,15
A692	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	22,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
A810	a	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31,64	0,00	3,15
A86	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,66	0,00	0,00	0,00	1,57
A879	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,93	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
B019	a	17	286	326	43	13	4	3	1	0	0	693
	r	1 653,70	7 284,77	7 378,90	965,64	302,54	83,72	28,97	11,13	0,00	0,00	1 090,26
B028	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,82	0,00	1,57
B029	a	0	0	0	2	1	0	5	1	2	10	8
	r	0,00	0,00	0,00	44,91	23,27	0,00	48,29	11,13	24,40	158,18	117,56
B15	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,82	0,00	1,57
B182	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,20	0,00	0,00	1,57
B269	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	22,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
B589	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,66	0,00	0,00	0,00	1,57
B675	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,13	0,00	15,82	0,00
B80	a	0	12	14	13	3	0	2	1	1	0	46
	r	0,00	305,65	316,89	291,94	69,82	0,00	19,32	11,13	12,20	0,00	72,37
B86	a	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41,86	0,00	0,00	0,00	0,00	3,15
J10	a	2	4	5	4	2	0	0	0	0	0	17
	r	194,55	101,88	113,17	89,83	46,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,75
J121	a	11	3	1	0	0	0	0	0	0	0	16
	r	1 070,04	76,41	22,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,70	25,17
J13	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	22,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57
J205	a	27	16	2	0	0	0	0	0	0	0	45
	r	2 626,46	407,54	45,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,80
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,13	0,00	0,00	1,57
N10	a	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	25,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,82	0,00	3,15
N30	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	29,39	3,15
T835	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,70	1,57
U071	a	8	3	3	2	0	4	14	8	14	20	99
	r	778,21	76,41	67,90	44,91	0,00	83,72	135,21	89,03	170,82	316,36	1 454,81
Z203	a	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	4
	r	0,00	25,47	0,00	0,00	23,27	20,93	0,00	0,00	15,82	0,00	6,29
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,70	1,57

Tab.6 Salmonelózy-frekvencia izolovaných typov od chorých a vylučovateľov v okrese Námestovo v roku 2023

P. č.	Izolovaný typ salmonely	Spolu		z toho			
				u chorých		u vylučovateľov	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	S.Enteritidis	71	91,03	70	90,91	1	100
2	S.Typhimurium	2	2,60	2	2,60	0	0
3	S.Livingstone	1	1,30	1	1,30	0	0
4	S.Bližšie neurčená	4	5,13	4	5,13	0	0
5							
Spolu		78	100	77	98,72	1	100

Tab.7 Prehľad salmonelózy v epidemiologickej súvislosti v okrese Námestovo v roku 2023

P. č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Serotyp	Faktor prenosu	Typ výskytu
1	Novoť	4.6.2023-5.6.2023	9	S. enteritidis	vajcia - domáce	rodinný
2	Hruštín	8.7.2023.	5	S. enteritidis	vajcia - domáce	rodinný
4	Lokca	18.9.2023.-19.9.2023	2	S. enteritidis	mäso hydina (kuracie mäsa)	rodinný

Tab. 8 Analýza hepatitíd B vzhľadom na druh anamnézy v okrese Námestovo

Veková skupina roky	VHB spolu abs.	z toho					
		pozitívna anamnéza					negat. anamnéza
		amb. abs.	hospit. abs.	kúpele abs.	soc. zar. abs.	iné abs.	abs.
1	2	3	4	5	6	7	8
0							
1-4							
5-9							
10-14							
15-19							
20-24							
25-34							
35-44							
45-54							
55-64							
65+							
Spolu	0						

Tab.9 Analýza akút. hepatítid A vzhľadom na druh anamnézy v okrese Námestovo

Veková skupina roky	VHA spolu abs.	z toho						negat. anamnéza abs.
		pozitívna anamnéza						
		amb. abs.	hospit. abs.	kúpele abs.	soc. zar. abs.	iné abs.		
1	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54								
55-64	1		1					
65+								
S p o l u	1		1					

Tab. 10 Analýza iných akút. vírus. hepatítid vzhľadom na druh anamnézy v okrese Námestovo

Veková skupina roky	Iné VH spolu abs.	z toho						negat. anamnéza abs.
		pozitívna anamnéza						
		amb. abs.	hospit. abs.	kúpele abs.	soc. zar. abs.	iné abs.		
1	2	3	4	5	6	7	8	
0								
1-4								
5-9								
10-14								
15-19								
20-24								
25-34								
35-44								
45-54								
55-64								
65+								
S p o l u								

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu

Vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a. Organizačná štruktúra

K 1.1.2023 došlo k organizačnej zmene, po ktorej podpora zdravia a výchova k zdraviu sa stala samostatným oddelením. Chod oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu zabezpečujú 2 pracovníčky na plný úväzok. Pre prácu v poradni zdravia máme k dispozícii prístroj Afinion, prístroj Accutrend, 2 fonendoskopy, 2 digitálne tlakomery, váhu Omron, Smokerlyzer, Spirometer, počítač, laserovú čierno-bielu tlačiareň. Pre prácu v oblasti zdravotnej výchovy využívame DVD nosiče, okuliare, ktoré simulujú opitosť, smokerlyzer. Poradňa zdravia má vyčlenenú samostatnú miestnosť. Ako čakáreň slúži chodba budovy RÚVZ. K dispozícii je aj miestnosť, ktorá slúži ako telocvičňa. Poradenstvo **v základnej poradni zdravia** je poskytované na základe objednávkového systému. Nadstavbové poradne vykonávajú vedúci zamestnanci v rámci jednotlivých oddelení. **Poradňu zdravej výživy** – vykonávajú pracovníčky oddelenia podpory zdravia a výchovy k zdraviu, v prípade záujmu klientov je možné poskytnúť špecializované poradenstvo. **Poradňu ochrany a podpory zdravia pri práci** vedie vedúca oddelenia preventívneho pracovného lekárstva. Poradenstvo je poskytované hlavne v rámci terénnej práce. **Poradenstvo v problematike HIV/AIDS a HBsAg pozitIVITY** vedie vedúca oddelenia epidemiológie.

b. Personálne obsadenie odboru

Prácu na oddelení podpory zdravia a výchovy k zdraviu zabezpečujú 2 pracovníčky – 1x verejný zdravotník, 1x zdravotná sestra.

B. Vzdelávanie pracovníkov

Vzdelávanie pracovníkov prebiehalo samostatným štúdiom, na seminároch RÚVZ, videokonferencií a prostredníctvom externých vzdelávacích inštitúcií. V roku 2023 absolvovali pracovníčky 9 externých vzdelávacích akcií:

- 1x krajská porada vedúcich podpory zdravia
- školenia nadstavbových poradní zdravia
- porada pracovnej skupiny
- školenie softvér Planeat
- webex TZS
- prednáška Tlakový hrniec
- online kurz – manažérske zručnosti

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

• Zvýšenie pohybovej aktivity

Zvýšeniu pohybovej aktivity ako spôsobu primárnej prevencie chronických ochorení, hlavne srdcovocievnych a pohybového ústrojenstva, ale aj ako spôsob zvládania stresu a prevencie závislostí, sme sa venovali prednostne v cieľovej skupine detí a mládeže. Na zvýšenie informovanosti obyvateľov o význame pohybovej aktivity v prevencii chronických chorôb s cieľom zvýšiť pohybovú aktivitu dospelaj populácie sme realizovali aktivity v rámci Svetového dňa – Pohybom k zdraviu, kde sme vytvorili nástenku na danú tému vo vstupných

priestoroch RÚVZ, na internetovú stránku sme uverejnili informácie o svetovom dni a zorganizovali športový deň pre zamestnancov RÚVZ. Problematike sa venujeme aj priebežne. V roku 2023 bolo na základných školách realizovaných 15 edukačných aktivít zameraných na pohyb, ktorých sa zúčastnilo 281 žiakov.

- **Ozdravenie výživy**

Na tému ozdravenia výživy, ako spôsobu prevencie civilizačných chorôb, hlavne obezity, cukrovky, sme urobili 44 zdravotno-výchovných aktivít, ktorých sa zúčastnilo 865 žiakov základných škôl. V poradni zdravia sme urobili intervenciu v oblasti racionálnej výživy 350 klientom.

- **Zdravá rodina**

Aktivity a prednášky na témy - problémy v súvislosti s partnerstvom mladých ľudí, prevencia HIV/AIDS a pohlavných chorôb neboli v roku 2023 realizované na stredných školách.

- **Znevýhodnené skupiny**

Nakoľko v našom regióne máme znevýhodnené skupiny plne integrované, všetky zdravotno-výchovné aktivity sme robili v rámci aktivít pre jednotlivé cieľové skupiny obyvateľstva.

- **Prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)**

Prevenciu závislostí sme zamerali hlavne na cieľovú skupinu deti a mládež. Pre túto vekovú skupinu sme urobili celkovo 57 aktivít, ktorých sa zúčastnilo 1230 žiakov základných škôl.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

- Do **Týždňa mozgu** sme sa zapojili a v zmysle anotácie, vykonávali sme aktivity zamerané na poskytovanie informácií o aktivitách na precvičenie mozgu a distribúciu materiálov o mozgu u dospelaj populácie. V rámci akcie Týždeň mozgu boli realizované prednášky v domovoch dôchodcov zamerané na mozog, jeho činnosť a život prospievajúci k zdravej funkcii mozgu. Zároveň boli so seniormi vypracovávané cvičenia na precvičenie mozgu a krátkodobej aj dlhodobej pamäte. V rámci kampane boli uverejnené informácie o prebiehajúcom týždni na internetovej stránke úradu, bola spracovaná nástenka vo vstupných priestoroch úradu.
- Pri príležitosti **Svetového dňa ústneho zdravia** bola informácia o svetovom dni starostlivosti o chrup a rizikách spojených s jeho zanedbaním uverejnená na internetovej stránke úradu a formou nástenky vo vstupných priestoroch úradu. Počas roka 2023 prebiehajú na základných školách a materských školách prednášky na tému stomatohygienu.
- K **Svetovému dňu zdravia** boli vo vstupných priestoroch RÚVZ vyvesené informačné nástenky a informácie boli uverejnené aj na internetovej stránke nášho úradu. Tento deň sme organizovali na Mestskom úrade v Dolnom Kubíne. Respondentom boli stanovené biochemické parametre, antropometrické parametre a následne poskytnuté poradenstvo v oblasti prevencie životného štýlu. Celkovo sa zapojilo 25 respondentov. Respondentom boli distribuované edukačné materiály týkajúce sa zdravej životosprávy a propagovaná činnosť Poradne zdravia.
- Na **Svetový deň pohybu** sme vytvorili nástenku o význame pohybovej aktivity a informácie uverejnili aj na internetovej stránke.
- V rámci **Svetového dňa boji proti rakovine** sme vytvorili nástenku a informácie uverejnili aj na internetovej stránke. Na stredných školách sme realizovali 8 prednášok, na ktorých sa zúčastnilo 227 študentiek.

- **Svetový deň srdca 2023** - pri príležitosti svetového dňa bol vytvorený článok a následne umiestnený na webovej stránke RÚVZ, taktiež bol vytvorený informačný panel vo vstupných priestoroch úradu. Tento svetový deň sme organizovali vo firme Miba Sinister Slovakia, s. r. o. v Dolnom Kubíne. Respondentom boli stanovené biochemické parametre a antropometrické parametre a následne poskytnuté poradenstvo v oblasti prevencie životného štýlu. Celkovo sa zapojilo 53 respondentov. Respondentom boli distribuované edukačné materiály týkajúce sa zdravej životosprávy a propagovaná činnosť Poradne zdravia.
- **Október - mesiac úcty k starším** - pre seniorov boli realizované prednášky, ktorej sa zúčastnilo 124 seniorov.
- Pri príležitosti **Svetového dňa diabetu** bola vytvorená nástenka vo vstupných priestoroch RÚVZ, svetový deň bol propagovaný na webovej stránke úradu.
- Na **Svetový deň obezity** sme vytvorili nástenku a článok na danú tému. Na základných školách v rámci tohto dňa prebiehala súťaž na tému zdravej desiaty.
- Pri príležitosti **Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi, Medzinárodného dňa povedomia o fetálnom alkoholovom syndróme, Európskym týždňom boja proti drogám, Svetový deň bez tabaku** boli informácie na dané témy uverejnené na internetovej stránke úradu a formou nástenky vo vstupných priestoroch úradu. Počas roka 2023 prebiehajú na základných školách a stredných školách prednášky na tému škodlivosti fajčenia a alkoholu. K danej problematike bolo realizovaných 59 prednášok spolu na základných školách a stredných školách, počet zúčastnených 1320 detí.

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

V roku 2023 sme nerealizovali výskumnú a prieskumnú činnosť.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

Do ponuky edukačných aktivít bola zaradená prednáška/beseda zameraná na správanie sa k túlavým zvieratám, prevenciu besnoty a význam čistých rúk u detí. Cieľovou skupinou boli žiaci prvého stupňa základnej školy, ako najrizikovejšia skupina obľubujúca hry so zvieratami (pes, mačka). Realizovaných bolo 12 prednášok, na ktorých sa zúčastnilo 228 detí.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

V rámci RÚVZ spolupracujeme so všetkými terénnymi oddeleniami, v závislosti od aktuálnej hygienicko-epidemiologickej situácie v regióne. V rámci spolupráce s verejným sektorom sme spolupracovali so SČK miestnym spolkom Dolný Kubín a Rabča. Spolupracujeme s mestom Dolný Kubín, VŠZP, Union, s domovom dôchodcov, so vzdelávacími inštitúciami, konzultačným centrom, s firmou Miba Sinter Slovakia s. r. o., Klauke, MTS, Yanfeng Slovakia.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Verejný zdravotník je členom pracovnej skupiny pohybovej aktivity, prevencii nadváhy a obezity.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

V základnej poradni sme vyšetřili a poskytli poradenstvo spolu 317 klientom, 99 mužom a 218 ženám. Prvýkrát sme vyšetřili 235 klientov, z toho 77 mužov a 158 žien. Opakovane sme vyšetřili 82 klientov, z toho 22 mužov a 60 žien. Uvedeným klientom bol odmeraný krvný tlak a vyšetřený celkový cholesterol s následným poskytnutím individuálneho poradenstva.

Z biochemických vyšetrení bola 20 ľuďom vyšetrená glukóza a 41 ľuďom stanovený LDL cholesterol. Z antropocentrických meraní bol 203 klientom stanovený BMI index a 10 klientom odmeraný obvod pásu a bokov s následným stanovením WHR. Okrem toho sme v rámci Svetového dňa vyšetřili 33 klientov. V spektre klientov dospelšej populácie podľa vzdelania boli najviac zastúpené ženy so stredoškolským vzdelaním s maturitou (55,6%) a ženy so vysokoškolským vzdelaním II. stupňa (24,5%). U mužov to boli taktiež stredoškolsky vzdelaní muži s maturitou (55,3%) a muži s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa (20,0%). Najmenší záujem o vyšetrenie mali ženy so základným vzdelaním (1,5%). U mužov so základným vzdelaním (1,2%) bol najmenší záujem o vyšetrenie. Zvýšená hladina biologicky rizikového faktoru - cholesterol bola prvýkrát vyšetřená u klientov mužov vo vekovej kategórii 35-44 rokov. Zvýšenú hladinu glukózy sme pozorovali u mužov aj u žien vo vekovej kategórii 55-64 rokov. Vo vekovej kategórii 45-54 rokov malo 20 mužov zvýšený BMI index. U žien bola najrizikovejšia veková kategória pri zvýšenom cholesterole 35-44 rokov. Zvýšený BMI index sme pozorovali u 24 žien vo vekovej kategórii 45-54 rokov. Vzhľadom k vysokej prevalencii rizikových faktorov, boli opakovane vyšetření klienti v uvedených vekových kategóriách rovnako muži aj ženy. Úspešnosť intervencie a pozitívnu zmenu životného štýlu klientov môžeme sledovať v tabuľke „Analýza dynamiky biologických parametrov.“ Z nej vyplýva, že po intervencii si zlepšilo hladinu celkového cholesterolu 16,8% mužov a 10,2% žien. Aj u ostatných biologických rizikových faktorov došlo po intervencii k poklesu rizikového skóre klientov. Uvedené vyplýva, že individuálna forma intervencie v poradni zdravia pozitívne ovplyvňuje zdravotné uvedomenie a správanie sa klientov, čo vedie k ozdraveniu ich životného štýlu. Primárna prevencia chorôb formou podpory zdravia a znižovaním ich rizikových faktorov v populácii sa javí ako najlacnejšia a najefektívnejšia cesta k zlepšeniu zdravotného stavu. Individuálna intervencia v poradni zdravia neprináša len úžitok pre jednotlivca, ale aj pre komunitu, nakoľko neformálne šírenie informácií medzi ľuďmi ako prirodzený sociálny proces má v tomto prípade multiaplikačný efekt v informovanosti a vzdelávaní obyvateľov v podpore zdravia.

7.2. Nadstavbové poradne

Vykonávajú svoju činnosť na rôznych oddeleniach RÚVZ. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci je realizovaná vedúcou oddelenia PPL hlavne formou konzultácií pri terénnej práci. O poradenstvo prejavilo záujem 394 klientov. Poradňa HIV/AIDS, ako aj poradňa pre HBsAg pozitívne rodiny je realizovaná prostredníctvom činnosti oddelenia epidemiológie. Poradňa prevencie HIV/AIDS poskytla poradenstvo 28 klientom, 8 osôb bolo v poradni za účelom odberu krvi.

8. Tabuľky

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2023

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

Tabuľka č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia	Verejný zdravotník II. stupňa	1,0	1
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa			
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník	maturitná skúška	1,0	1
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U			

osvetu a zvyšovanie zdravotného uvedomenia	Duševné zdravie								
	Prevenia úrazov a prvá pomoc	12	228					12	228
	Prevenia sexuálne prenosných chorôb (vrátane HIV/AIDS)								
	Stomatohygienu	19	339					19	339
	Prevenia civilizačných ochorení					3	124	3	124
	- srdco-cievne								
	- diabetes mellitus								
	- osteoporóza								
	- onkologické ochorenia			8	227			8	227
	- alergické ochorenia								
	- iné								
	Iné témy (napr. chrípka, salmonelóza,...a pod.)					4	132	4	132
SPOLU	147	2943	10	317	7	256	164	3516	

pokračovanie tab. č.2

		Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)	12	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)	6	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie	
		Rozhlas	
		Printové médiá	
		Webová stránka RÚVZ	12
		Iné formy	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma)	Plagáty, letáky, skladačky...	
		Brožúry, manuály...	
		Informačné panely	12
		Iné	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)	Počet publikácií	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet	Počet zapožičaní	
		Počet absolvovaných školení	
		Aktívna účasť	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, kurzy ...	regionálne	

<i>(pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej účasti uvádzať počet pracovníkov)</i>	celoštátne		
	medzinárodné		
	v rámci RÚVZ	11	12
	SPOLU		

pokračovanie tab. č 2.

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy		Počet
		Medzinárodné projekty, štúdie ...	
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr. znevýhodnené skupiny)	
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií <i>(uviesť len číslo v koľkých pracovných skupinách ste)</i>		Počet členstiev
			1
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet subjektov
			6
13.			Počet

	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom		materiálov
		Vlastné vytvorené	
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva, vnútrorezortného, medzirezortného a predbežného pripomienkového konania	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD a pod.)	
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbory)		Počet písomnosti
		Analytické správy (napr. rozbory, výročné správy)	2
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	14
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	20
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet dní na odbornej praxi každého študenta – napr. 3 študenti za sledované obdobie po 5 dní je 3x5= 15 dní)	Počet študentov	Počet dní
		5	25

Návštevnosť základnej poradne od 1.1. 2023 do 31.12.2023
Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č.3

Veková skupina	Muži			Ženy			Nezistené			Spolu		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
20-24	1	1.3	2.5	4	2.5	2.4	0	0	0	5	2.1	1.8
25-34	16	20.8	9.1	21	13.3	5.3	0	0	0	37	15.7	4.7
35-44	25	32.5	10.5	51	32.3	7.3	0	0	0	76	32.3	6.0
45-54	23	29.9	10.2	53	33.5	7.4	0	0	0	76	32.3	6.0
55-64	10	13.0	7.5	27	17.1	5.9	0	0	0	37	15.7	4.7
65 a viac	2	2.6	3.6	2	1.3	1.7	0	0	0	4	1.7	1.7
Spolu	77	100		158	100		0	100		235	100	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	Muži			Ženy			Nezistené			Spolu		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
25-34	1	4.5	8.7	3	5.0	5.5	0	0	0	4	4.9	4.7
35-44	3	13.6	14.3	9	15.0	9.0	0	0	0	12	14.6	7.7
45-54	8	36.4	20.1	20	33.3	11.9	0	0	0	28	34.1	10.3
55-64	9	40.9	20.5	24	40.0	12.4	0	0	0	33	40.2	10.6
65 a viac	1	4.5	8.7	4	6.7	6.3	0	0	0	5	6.1	5.2
Spolu	22	100		60	100		0	100		82	100	

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetřilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023
 Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	Muži			Ženy			Nezistené			Spolu		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
20-24	1	1.4	2.7	4	2.7	2.6	0	0	0	5	2.2	1.9
25-34	16	21.9	9.5	21	14.0	5.6	0	0	0	37	16.6	4.9
35-44	24	32.9	10.8	47	31.3	7.4	0	0	0	71	31.8	6.1
45-54	22	30.1	10.5	50	33.3	7.5	0	0	0	72	32.3	6.1
55-64	8	11.0	7.2	26	17.3	6.1	0	0	0	34	15.2	4.7
65 a viac	2	2.7	3.7	2	1.3	1.8	0	0	0	4	1.8	1.7
Spolu	73	100		150	100		0	100		223	100	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	Muži			Ženy			Nezistené			Spolu		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
25-34	1	5.3	10.0	2	4.2	5.7	0	0	0	3	4.5	5.0
35-44	3	15.8	16.4	7	14.6	10.0	0	0	0	10	14.9	8.5
45-54	7	36.8	21.7	16	33.3	13.3	0	0	0	23	34.3	11.4
55-64	8	42.1	22.2	20	41.7	13.9	0	0	0	28	41.8	11.8
65 a viac	0	0.0	0.0	3	6.3	6.8	0	0	0	3	4.5	5.0
Spolu	19	100		48	100		0	100		67	100	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania
za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			Nezistené			SPOLU		
	Počet	Rel.	+-%	Počet	Rel.	+-%	Počet	Rel.	+-%	Počet	Rel.	+-%
základné	1	1.2	2.3	3	1.5	1.7	0	0	0	4	1.4	1.4
stredoškolské bez maturity	8	9.4	6.2	16	8.2	3.8	0	0	0	24	8.5	3.3
stredoškolské s maturitou	47	55.3	10.6	109	55.6	7.0	0	0	0	156	55.5	5.8
vysokoškolské 1. stupeň (Bc.)	4	4.7	4.5	7	3.6	2.6	0	0	0	11	3.9	2.3
vysokoškolské 2. stupeň (Mgr. , Ing., MUDr...)	17	20.0	8.5	48	24.5	6.0	0	0	0	65	23.1	4.9
null	1	1.2	2.3	4	2.0	2.0	0	0	0	5	1.8	1.5
	7	8.2	5.8	9	4.6	2.9	0	0	0	16	5.7	2.7
Spolu:	85	100		196	100		0	100		281	100	

Pokračovanie tab.č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	10	6	5	13	43	25	22	13	0	0	0	0	137
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku	0	0	0	0	23	45	84	64	72	22	38	46	0	0	0	0	394
	Počet návštev	0	0	0	0	22	23	28	17	14	10	19	12	0	0	0	0	145
Poradňa nefarmakolog. ovplyvňovania TK	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa protidrogová a HIV/AIDS	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	0	8
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné	0	0	0	0	0	0	8	3	5	2	5	5	0	0	0	0	28

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2023

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovyšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS): 317</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS): 33</p>	Antropometrické meranie		
	- výška	203	33
	- váha	203	33
	- BMI	203	33
	- obvod pása	10	
	- obvod bokov	10	
	- WHR	10	
	- WHtR		
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)		
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon		
	Biochemické vyšetrenia		
	- Celkový cholesterol	317	33
	- HDL cholesterol		
	- LDL cholesterol	41	
	- Triacylglyceroly		
	- Glukóza	20	
- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)			
Somatické vyšetrenia			
- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)	317	33	
Vyšetrenie smokerlyzénom			
Vyšetrenie spirometrom			

	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	317	
	Osobná a rodinná anamnéza	317	33
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	317	
	Odborné poradenstvo a konzultácie	317	33
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení		
	Iné		

pokračovanie tab.č.7

		Počet výkonov
2. Poradňa zdravej výživy	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre HVBPKV)	
3. Poradňa odvykania od fajčenia	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	
	Meranie krvného tlaku, pulzu	
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	10
Iné		
4. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	

	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštruktáž	
	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení	
	Iné	
5. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
Počet klientov:	Odporúčanie do siete zdrav. zaradení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
6. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	
	Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
Počet klientov:	Založenie karty klienta	
	Iné	

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
7. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti	Odborné poradenstvo	28
	Odber krvi na HIV/AIDS	8
Počet klientov: 8	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
8. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Odborné poradenstvo	394
	Vyšetrenie pracovného rizika	
Počet klientov: 394	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
SPOLU počet výkonov		2956

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		TC		Glukóza		TG		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Nízke	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	rel.	0.0	1.9	0.0	0.0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	6.3	0.0	0	0
	+-%	0.0	3.7	0.0	0.0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	11.9	0.0	0	0
25-34	abs.	10	6	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6	6	0	0
	rel.	41.7	11.3	100.0	0.0	0	0	0	0	9.1	0	0	0	0	0	0	0	37.5	12.8	0	0
	+-%	19.7	8.5	0.0	0.0	0	0	0	0	17.0	0	0	0	0	0	0	0	23.7	9.5	0	0
35-44	abs.	5	20	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7	14	0	0
	rel.	20.8	37.7	0.0	0.0	0	0	0	0	9.1	0	0	0	0	0	0	0	43.8	29.8	0	0
	+-%	16.2	13.1	0.0	0.0	0	0	0	0	17.0	0	0	0	0	0	0	0	24.3	13.1	0	0
45-54	abs.	7	16	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	2	20	0	0
	rel.	29.2	30.2	0.0	0.0	0	0	0	0	36.4	0	0	0	0	0	0	0	12.5	42.6	0	0
	+-%	18.2	12.4	0.0	0.0	0	0	0	0	28.4	0	0	0	0	0	0	0	16.2	14.1	0	0
55-64	abs.	2	8	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0
	rel.	8.3	15.1	0.0	0.0	0	0	0	0	27.3	0	0	0	0	0	0	0	0.0	14.9	0	0
	+-%	11.1	9.6	0.0	0.0	0	0	0	0	26.3	0	0	0	0	0	0	0	0.0	10.2	0	0
65 a viac	abs.	0	2	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0.0	3.8	0.0	100.0	0	0	0	0	18.2	0	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0	0
	+-%	0.0	5.1	0.0	0.0	0	0	0	0	22.8	0	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0	0
Spolu		24	53	1	2	0	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	16	47	0	0

Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		TC		Glukóza		TG		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Nízke	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	2	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	
	rel.	3.8	1.9	0.0	0.0	0	0	0	0	5.9	0	0	0	0	0	7.9	0.0	0	0		
	+-%	5.1	2.6	0.0	0.0	0	0	0	0	11.2	0	0	0	0	0	8.6	0.0	0	0		
25-34	abs.	12	9	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	9	2	0	0		
	rel.	22.6	8.6	0.0	0.0	0	0	0	0	11.8	0	0	0	0	0	23.7	3.7	0	0		
	+-%	11.3	5.4	0.0	0.0	0	0	0	0	15.3	0	0	0	0	0	13.5	5.0	0	0		
35-44	abs.	15	35	2	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	16	16	0	0		
	rel.	28.3	33.3	66.7	0.0	0	0	0	0	35.3	0	0	0	0	0	42.1	29.6	0	0		
	+-%	12.1	9.0	53.3	0.0	0	0	0	0	22.7	0	0	0	0	0	15.7	12.2	0	0		
45-54	abs.	19	34	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	6	24	0	0		
	rel.	35.8	32.4	0.0	0.0	0	0	0	0	29.4	0	0	0	0	0	15.8	44.4	0	0		
	+-%	12.9	9.0	0.0	0.0	0	0	0	0	21.7	0	0	0	0	0	11.6	13.3	0	0		
55-64	abs.	5	22	1	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	10	0	0		
	rel.	9.4	21.0	33.3	100.0	0	0	0	0	17.6	0	0	0	0	0	7.9	18.5	0	0		
	+-%	7.9	7.8	53.3	0.0	0	0	0	0	18.1	0	0	0	0	0	8.6	10.4	0	0		
65 a viac	abs.	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0		
	rel.	0.0	2.9	0.0	0.0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	2.6	3.7	0	0		
	+-%	0.0	3.2	0.0	0.0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	5.1	5.0	0	0		
Spolu		53	105	3	1	0	0	0	0	17	0	0	0	0	0	38	54	0	0		

Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		TC		Glukóza		TG		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR		
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Nízke	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	abs.	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0.0	6.3	0.0	0.0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0	0
	+-%	0.0	11.9	0.0	0.0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0.0	0.0	0.0	0	0
35-44	abs.	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
	rel.	16.7	12.5	0.0	0.0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0.0	22.2	0.0	0	0
	+-%	29.8	16.2	0.0	0.0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0.0	27.2	0.0	0	0
45-54	abs.	2	6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	3	1	0	0
	rel.	33.3	37.5	0.0	0.0	0	0	0	0	50.0	0	0	0	0	0	0	0	40.0	33.3	33.3	0	0
	+-%	37.7	23.7	0.0	0.0	0	0	0	0	69.3	0	0	0	0	0	0	0	42.9	30.8	53.3	0	0
55-64	abs.	3	6	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	0
	rel.	50.0	37.5	0.0	100.0	0	0	0	0	50.0	0	0	0	0	0	0	0	60.0	33.3	33.3	0	0
	+-%	40.0	23.7	0.0	0.0	0	0	0	0	69.3	0	0	0	0	0	0	0	42.9	30.8	53.3	0	0
65 a viac	abs.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
	rel.	0.0	6.3	100.0	0.0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0.0	11.1	33.3	0	0
	+-%	0.0	11.9	0.0	0.0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0.0	20.5	53.3	0	0
Spolu		6	16	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	5	9	3	0	0

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		TC		Glukóza		TG		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR		
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Nízke	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	+-%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25-34	abs.	1	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0
	rel.	6.7	4.5	16.7	0.0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	18.8	0.0	0.0	0	0
	+-%	12.6	6.2	29.8	0.0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0	0	0	0	19.1	0.0	0.0	0	0
35-44	abs.	3	6	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0
	rel.	20.0	13.6	0.0	0.0	0	0	0	0	0	20.0	0	0	0	0	0	0	25.0	0.0	0.0	0	0
	+-%	20.2	10.1	0.0	0.0	0	0	0	0	0	24.8	0	0	0	0	0	0	21.2	0.0	0.0	0	0
45-54	abs.	2	18	4	1	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	6	6	4	0	0
	rel.	13.3	40.9	66.7	20.0	0	0	0	0	0	30.0	0	0	0	0	0	0	37.5	33.3	57.1	0	0
	+-%	17.2	14.5	37.7	35.1	0	0	0	0	0	28.4	0	0	0	0	0	0	23.7	21.8	36.7	0	0
55-64	abs.	9	14	1	2	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	3	9	1	0	0
	rel.	60.0	31.8	16.7	40.0	0	0	0	0	0	40.0	0	0	0	0	0	0	18.8	50.0	14.3	0	0
	+-%	24.8	13.8	29.8	42.9	0	0	0	0	0	30.4	0	0	0	0	0	0	19.1	23.1	25.9	0	0
65 a viac	abs.	0	4	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0
	rel.	0.0	9.1	0.0	40.0	0	0	0	0	0	10.0	0	0	0	0	0	0	0.0	16.7	28.6	0	0
	+-%	0.0	8.5	0.0	42.9	0	0	0	0	0	18.6	0	0	0	0	0	0	0.0	17.2	33.5	0	0
Spolu		15	44	6	5	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	16	18	7	0	0

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 10a

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách								Spolu	
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac		
1. Optimálny (<120 and <80)	abs	0	0	0	4	2	2	2	0	10	
	rel	0.0	0.0	0.0	25.0	8.0	8.7	20.0	0.0	13.0	
	+-%	0.0	0.0	0.0	21.2	10.6	11.5	24.8	0.0	7.5	
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs	0	0	0	2	3	9	1	1	16	
	rel	0.0	0.0	0.0	12.5	12.0	39.1	10.0	50.0	20.8	
	+-%	0.0	0.0	0.0	16.2	12.7	19.9	18.6	69.3	9.1	
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs	0	0	0	5	4	4	1	0	14	
	rel	0.0	0.0	0.0	31.3	16.0	17.4	10.0	0.0	18.2	
	+-%	0.0	0.0	0.0	22.7	14.4	15.5	18.6	0.0	8.6	
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs	0	0	1	4	12	5	4	1	27	
	rel	0.0	0.0	100.0	25.0	48.0	21.7	40.0	50.0	35.1	
	+-%	0.0	0.0	0.0	21.2	19.6	16.9	30.4	69.3	10.7	
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs	0	0	0	1	4	1	2	0	8	
	rel	0.0	0.0	0.0	6.3	16.0	4.3	20.0	0.0	10.4	
	+-%	0.0	0.0	0.0	11.9	14.4	8.3	24.8	0.0	6.8	
6. Hypertenzia III (>179 or >109)	abs	0	0	0	0	0	2	0	0	2	
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.7	0.0	0.0	2.6	
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	11.5	0.0	0.0	3.6	
HYPERTENZIA	abs	0	0	1	5	16	8	6	1	37	
	rel	0.0	0.0	100.0	31.3	64.0	34.8	60.0	50.0	48.1	
	+-%	0.0	0.0	0.0	22.7	18.8	19.5	30.4	69.3	11.2	
Spolu		abs	0	0	1	16	25	23	10	2	77

Tab. č. 10

Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 and <80)	abs	0	0	1	11	16	10	2	0	40
	rel	0.0	0.0	25.0	52.4	30.8	18.9	7.4	0.0	25.0
	+-%	0.0	0.0	42.4	21.4	12.5	10.5	9.9	0.0	6.7
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs	0	0	2	5	10	13	4	0	34
	rel	0.0	0.0	50.0	23.8	19.2	24.5	14.8	0.0	21.3
	+-%	0.0	0.0	49.0	18.2	10.7	11.6	13.4	0.0	6.3
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs	0	0	0	1	13	12	9	2	37
	rel	0.0	0.0	0.0	4.8	25.0	22.6	33.3	66.7	23.1
	+-%	0.0	0.0	0.0	9.1	11.8	11.3	17.8	53.3	6.5
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs	0	0	1	2	8	11	8	1	31
	rel	0.0	0.0	25.0	9.5	15.4	20.8	29.6	33.3	19.4
	+-%	0.0	0.0	42.4	12.6	9.8	10.9	17.2	53.3	6.1
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs	0	0	0	2	4	7	2	0	15
	rel	0.0	0.0	0.0	9.5	7.7	13.2	7.4	0.0	9.4
	+-%	0.0	0.0	0.0	12.6	7.2	9.1	9.9	0.0	4.5
6. Hypertenzia III (>179 or >109)	abs	0	0	0	0	1	0	2	0	3
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9	0.0	7.4	0.0	1.9
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	3.7	0.0	9.9	0.0	2.1
HYPERTENZIA	abs	0	0	1	4	13	18	12	1	49
	rel	0.0	0.0	25.0	19.0	25.0	34.0	44.4	33.3	30.6
	+-%	0.0	0.0	42.4	16.8	11.8	12.8	18.7	53.3	7.1
Spolu	abs	0	0	4	21	52	53	27	3	160

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab.č.11a

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách							Spolu	
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64		65 a viac
1. Optimálny (<120 and <80)	abs	0	0	0	0	0	1	1	0	2
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	14.3	11.1	0.0	10.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.9	20.5	0.0	13.1
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs	0	0	0	0	2	2	0	0	4
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	66.7	28.6	0.0	0.0	20.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	53.3	33.5	0.0	0.0	17.5
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	14.3	11.1	100.0	15.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.9	20.5	0.0	15.6
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs	0	0	0	0	1	0	7	0	8
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	33.3	0.0	77.8	0.0	40.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	53.3	0.0	27.2	0.0	21.5
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs	0	0	0	0	0	2	0	0	2
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	28.6	0.0	0.0	10.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	33.5	0.0	0.0	13.1
6. Hypertenzia III (>179 or >109)	abs	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	14.3	0.0	0.0	5.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	25.9	0.0	0.0	9.6
HYPERTENZIA	abs	0	0	0	0	1	3	7	0	11
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	33.3	42.9	77.8	0.0	55.0
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	53.3	36.7	27.2	0.0	21.8
Spolu	abs	0	0	0	0	3	7	9	1	20

Tab.č.11b

Ženy		Počet klientov vo vekových skupinách								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 and <80)	abs	0	0	0	1	4	2	2	0	9
	rel	0.0	0.0	0.0	33.3	50.0	10.5	8.7	0.0	15.8
	+-%	0.0	0.0	0.0	53.3	34.6	13.8	11.5	0.0	9.5
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs	0	0	0	2	0	4	5	0	11
	rel	0.0	0.0	0.0	66.7	0.0	21.1	21.7	0.0	19.3
	+-%	0.0	0.0	0.0	53.3	0.0	18.3	16.9	0.0	10.2
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs	0	0	0	0	3	4	3	2	12
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	37.5	21.1	13.0	50.0	21.1
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	33.5	18.3	13.8	49.0	10.6
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs	0	0	0	0	1	7	10	2	20
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	12.5	36.8	43.5	50.0	35.1
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	22.9	21.7	20.3	49.0	12.4
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs	0	0	0	0	0	2	3	0	5
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	10.5	13.0	0.0	8.8
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	13.8	13.8	0.0	7.3
HYPERTENZIA	abs	0	0	0	0	1	9	13	2	25
	rel	0.0	0.0	0.0	0.0	12.5	47.4	56.5	50.0	43.9
	+-%	0.0	0.0	0.0	0.0	22.9	22.5	20.3	49.0	12.9
Spolu	abs	0	0	0	3	8	19	23	4	57

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>		Abs	4	0	0	3	2	0	0	0	0	0	2	0
	Pokles	Rel	19.0	0	0	14.3	9.5	0	0	0	0	0	14.3	0
		+-%	16.8	0	0	15.0	12.6	0	0	0	0	0	18.3	0
		Abs	3	1	0	12	14	0	0	0	0	0	10	0
	Nezmenené	Rel	14.3	50.0	0	57.1	66.7	0	0	0	0	0	71.4	0
		+-%	15.0	69.3	0	21.2	20.2	0	0	0	0	0	23.7	0
	Nárast	Abs	14	1	0	6	5	0	2	0	0	0	2	0
		Rel	66.7	50.0	0	28.6	23.8	0	100.0	0	0	0	14.3	0
		+-%	20.2	69.3	0	19.3	18.2	0	0.0	0	0	0	18.3	0
	Celkom	100%	21	2	0	21	21	0	2	0	0	0	14	0
<i>Ženy</i>		Abs	10	2	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0
	Pokles	Rel	18.2	22.2	0	3.7	1.9	0	0	0	0	0	0	0
		+-%	10.2	27.2	0	5.0	3.6	0	0	0	0	0	0	0
	Nezmenené	Abs	9	3	0	21	27	0	0	0	0	0	19	1
		Rel	16.4	33.3	0	38.9	50.0	0	0	0	0	0	61.3	100.0
		+-%	9.8	30.8	0	13.0	13.3	0	0	0	0	0	17.1	0.0
	Nárast	Abs	36	4	0	31	26	0	9	0	0	0	12	0
		Rel	65.5	44.4	0	57.4	48.1	0	100.0	0	0	0	38.7	0
		+-%	12.6	32.5	0	13.2	13.3	0	0.0	0	0	0	17.1	0
	Celkom	100%	55	9	0	54	54	0	9	0	0	0	31	1
<i>Spolu</i>		Abs	14	2	0	5	3	0	0	0	0	0	2	0
	Pokles	Rel	18.4	18.2	0	6.7	4.0	0	0	0	0	0	4.4	0
		+-%	8.7	22.8	0	5.6	4.4	0	0	0	0	0	6.0	0
		Abs	12	4	0	33	41	0	0	0	0	0	29	1
	Nezmenené	Rel	15.8	36.4	0	44.0	54.7	0	0	0	0	0	64.4	100.0

		+-%	8.2	28.4	0	11.2	11.3	0	0	0	0	0	14.0	0.0
		Abs	50	5	0	37	31	0	11	0	0	0	14	0
	Nárust	Rel	65.8	45.5	0	49.3	41.3	0	100.0	0	0	0	31.1	0
		+-%	10.7	29.4	0	11.3	11.1	0	0.0	0	0	0	13.5	0
	Celkom	100%	76	11	0	75	75	0	11	0	0	0	45	1

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2023 do 31.12.2023

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>		Abs	4	0	0	3	1	0	0	0	0	2	0	
	Pokles	Rel	28.6	0	0	25.0	7.7	0	0	0	0	16.7	0	
		+-%	23.7	0	0	24.5	14.5	0	0	0	0	21.1	0	
		Abs	3	0	0	7	9	0	0	0	0	9	0	
	Nezmenené	Rel	21.4	0	0	58.3	69.2	0	0	0	0	75.0	0	
		+-%	21.5	0	0	27.9	25.1	0	0	0	0	24.5	0	
	Nárast	Abs	7	0	0	2	3	0	2	0	0	1	0	
		Rel	50.0	0	0	16.7	23.1	0	100.0	0	0	0	8.3	0
		+-%	26.2	0	0	21.1	22.9	0	0.0	0	0	0	15.6	0
	Celkom	100%	14	0	0	12	13	0	2	0	0	12	0	
<i>Ženy</i>		Abs	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
	Pokles	Rel	38.9	0	0	0	9.1	0	0	0	0	0	0	
		+-%	22.5	0	0	0	17.0	0	0	0	0	0	0	
	Nezmenené	Abs	5	0	0	6	9	0	0	0	0	5	1	
		Rel	27.8	0	0	60.0	81.8	0	0	0	0	62.5	100.0	
		+-%	20.7	0	0	30.4	22.8	0	0	0	0	33.5	0.0	
	Nárast	Abs	6	0	0	4	1	0	1	0	0	3	0	
		Rel	33.3	0	0	40.0	9.1	0	100.0	0	0	0	37.5	0
		+-%	21.8	0	0	30.4	17.0	0	0.0	0	0	0	33.5	0
	Celkom	100%	18	0	0	10	11	0	1	0	0	8	1	
<i>Spolu</i>		Abs	11	0	0	3	2	0	0	0	0	2	0	
	Pokles	Rel	34.4	0	0	13.6	8.3	0	0	0	0	10.0	0	
		+-%	16.5	0	0	14.3	11.1	0	0	0	0	13.1	0	
		Abs	8	0	0	13	18	0	0	0	0	14	1	
	Nezmenené	Rel	25.0	0	0	59.1	75.0	0	0	0	0	70.0	100.0	

		+-%	15.0	0	0	20.5	17.3	0	0	0	0	0	20.1	0.0
		Abs	13	0	0	6	4	0	3	0	0	0	4	0
	Nárast	Rel	40.6	0	0	27.3	16.7	0	100.0	0	0	0	20.0	0
		+-%	17.0	0	0	18.6	14.9	0	0.0	0	0	0	17.5	0
	Celkom	100%	32	0	0	22	24	0	3	0	0	0	20	1

